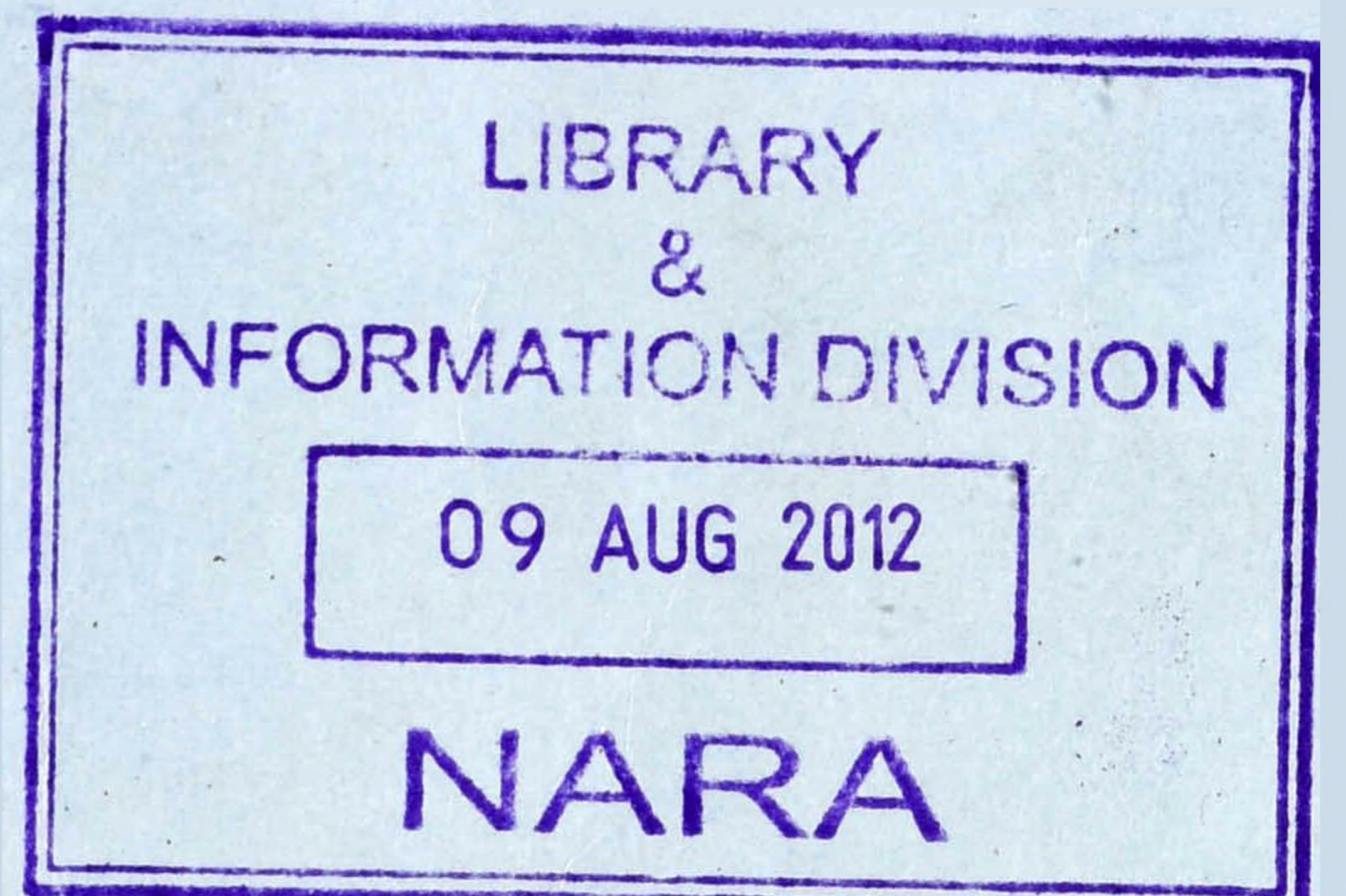

වාර්ෂික වාර්තාව

සහ
ගිණුම්

2009

NARA-051

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය (නාරා)
කාක දූපත, මට්ටක්කුලිය, කොළඹ 15.

අපගේ දැක්ම

කලාපයෙහි ජලජ සම්පත් සංරක්ෂණය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදු කරන ප්‍රමුඛ ආයතනය වීම.

අපගේ මෙහෙවර

විද්‍යා හා තාක්ෂණ දැනුම සහ සම්පත් පදනම උපයෝගී කර ගනිමින් ජලජ සම්පත් අංශයෙහි ජාතික සංවර්ධන ගැටළු සඳහා තවෙත්පාදක විසඳුම් සම්පාදනය කිරීම.

නියෝජිත ආයතනයෙහි ප්‍රමුඛ අරමුණු සහ කාර්යභාරයන් පහත සඳහන් වේ:

- ජාතික සංවර්ධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික විශේෂඥ දැනුම නිසි සේ යොදවනු ලබන බවට සහ ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම.
- සජීවී සහ අජීවී ජලජ සම්පත් හඳුනා ගැනීම, ඇස්තමේන්තු කිරීම, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය වෙත යොමු වූ පර්යේෂණ කටයුතු පැවැත්වීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ජලජ සම්පත්වල උපයෝජනය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනයට අදාළ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් සහ විශේෂඥ දැනුම සැපයීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- ජලජ සම්පත් සහ අදාළ විෂයන් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සහ තොරතුරු එකතුව, ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- පුහුණු කිරීම.

අපගේ නිල මුද්‍රාව

ජාතික සන්දර්භයෙහි ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය නියෝජනය කරන සමුද්‍රයෙහි දැනුම සහ බුද්ධිය මෙම නියෝජිතායතනයෙහි නිල මුද්‍රාවෙහි දැක්වෙන ඩොලෆින් මත්ස්‍යයා සංකේතවත් කර යි. ඩොලෆින් මත්ස්‍යයා අනාදිමත් කාලයක සිට මිනිසාගේ මිත්‍රයෙකු වී ඇති අතර එම මත්ස්‍යයා සංරක්ෂණය මුර්තිමත් කරයි. ඩොලෆින් මත්ස්‍යයා මෙන් මෙම නියෝජිතායතනය කරදිය හා මිරිදිය පැවැත්ම නියෝජනය කරයි. මුද්‍රාවෙහි දැක්වෙන ඩොලෆින් මත්ස්‍යයා විශ්වාසයෙන් යුත් ඉදිරි දැක්මක් පිළිබිඹු කරයි..

පටුන

1. සංස්ථානික තොරතුරු 3

2. පර්යේෂණ කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂතා 6

3. මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂතා 6

4. මානව සම්පත් තොරතුරු..... 7

5. පර්යේෂණ අංශ 17

5.1 පාරිසරික අධ්‍යයන අංශය 17

5.2 ධීවර තාක්ෂණ අංශය 27

5.3 ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය 30

5.4 අභ්‍යන්තර ජලය සම්පත් සහ ජල ජීවී වගා අංශය..... 33

5.5 සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය..... 57

5.6 සාගර විද්‍යා අංශය 65

5.7 පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය..... 72

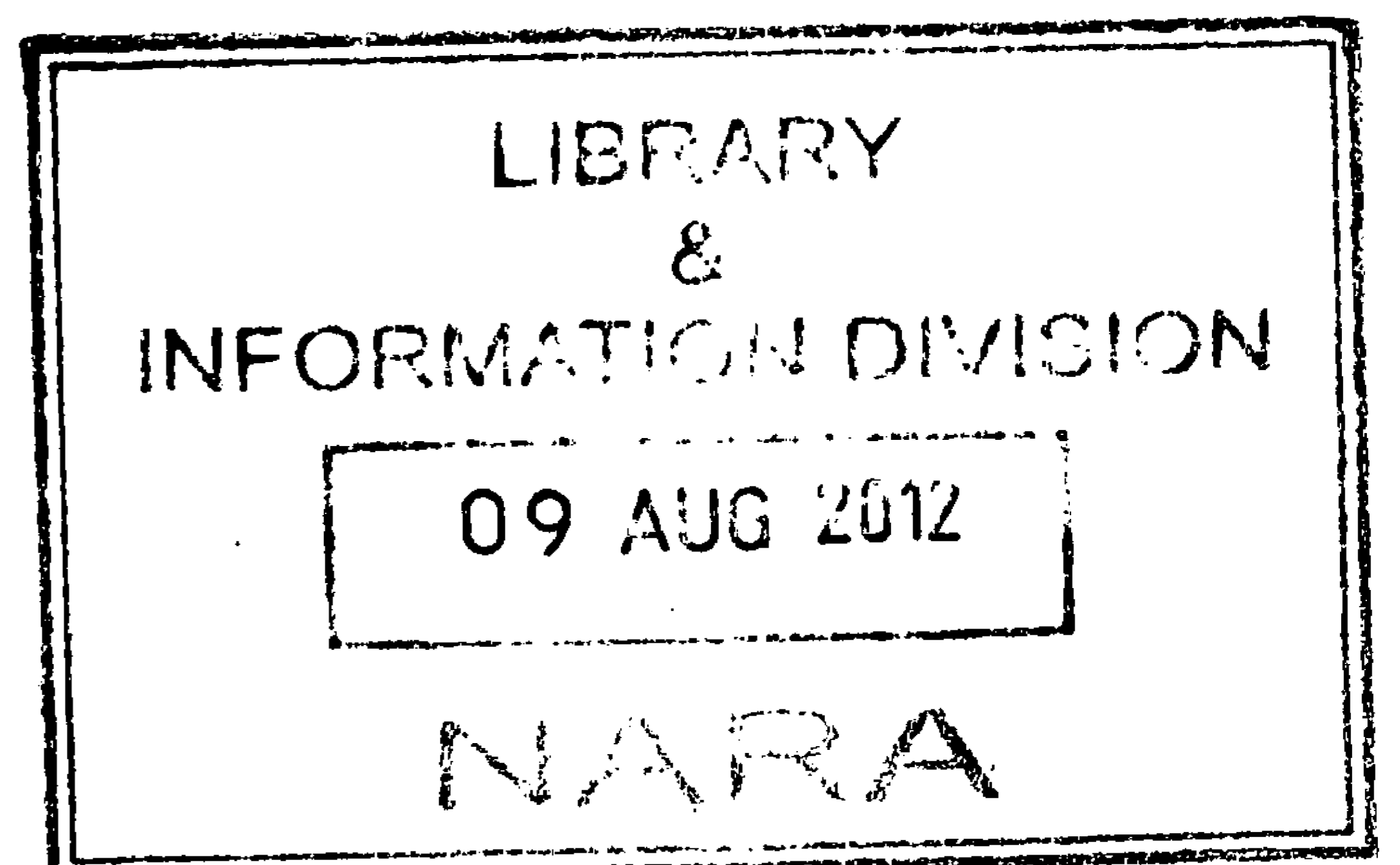
5.8 සමාජ ආර්ථික සහ අලෙවි පර්යේෂණ අංශය 84

5.9 තොරතුරු සහ තාක්ෂණ අංශය..... 88

5.10 සුස්තකාලය සහ තොරතුරු අංශය..... 90

6 අනුයාත සේවා 95

6.1 සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය 95

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය

1. සංස්ථානික තොරතුරු

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය (නාරා), ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අයත් පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා කළමනාකරණ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම පිළිබඳ පුර්ණ වගකීම දරන ප්‍රධාන ජාතික ආයතනය යි. ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ අංශය ප්‍රතිව්‍යුහගත කොට 1981 වසරේ දී නාරා නියෝජිත ආයතනය පිහිටුවන ලදී. මෙම ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ දී, දැනට කොළඹ 15 කාකා දුපතෙහි නාරා ආයතනය පිහිටුවා ඇති පරිශ්‍රයේ පිහිටුවා තිබූ මත්ස්‍ය තාක්ෂණ ආයතනය සමග පර්යේෂණ අංශය ඒකාබද්ධ කොට, 1981 අංක 54 දරන ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිත ආයතනය නමින් යුත් පාර්ලිමේන්තු පනත අනුව, අංග සම්පූර්ණ පර්යේෂණ නියෝජිත ආයතනයක් පිහිටුවන ලදී. එම පාර්ලිමේන්තු පනත, 1996 අංක 32 දරන ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිත ආයතන පනත මගින් සංශෝධනය කරනු ලැබී ය. ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස නාරා නියෝජිත ආයතනය කටයුතු කර යි.

පාලක මණ්ඩලය

පනතෙහි දැක්වෙන ප්‍රතිපාදන අනුව පාලක මණ්ඩලය පත් කළ සාමාජිකයන් සහ නිල අනුව පත් වූ සාමාජිකයන් අට දෙනෙකුගෙන් (08), සමන්විත වේ. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් ලෙස පහත සඳහන් පිරිස 2009 දී සේවය කළේ ය.

පත් කළ සාමාජිකයෝ :

- කේ. හපුතනත්‍රි මහතා
- ගොඩ්ලි කුරේ මහතා
- ආචාර්ය පී.එස්.ආර්. අමරතුංග මහත්මිය
- එම්.එන්.ඩී පිරිස් මහතා
- ආචාර්ය එස්.එච්.කේ සමරවීර මහතා
- ප්‍රියන්ත ආර්. මොරපිටිය මහතා
- ආර්.ඩී. ප්‍රදීප් සංජීව මහතා
- එච්.ඒ.ඩබ්.එම්.ජේ. සෞභාග්‍යවර්ණ මහතා
- එම්.ඒ.ඩී සුනිල් බර්ට්‍රම්
- බී. කේ ආර්. ගුණසේකර මහතා
- එම්.ඩී නලින් විලියම් මහතා

} නාරා සභාපති

නිලය අනුව පත් වූ සාමාජිකයෝ :

- ඩබ්.එස් වික්‍රමසිංහ මහත්මිය
- එස්.ඩබ්. පතිරණ මහතා
- ඒ. කුමාරසිරි මහතා
- කේ.වී.පී. රත්නේ ද සිල්වා මහතා
- රේයාර් අද්මිරාල් ජේ.එස්.කේ.
- කොළඹගේ මහතා
- රේයාර් අද්මිරාල් ටී.එස්.ඒ සමරසිංහ

} නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව
 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව
 අධ්‍යක්ෂ, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව
 ලේකම්, වරාය හා ගුවන් ගමන් අමාත්‍යාංශය
 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
 (මෙහෙයුම්) ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව

ජේෂ්ඨ අද්මිරාල් ජයසේන පෙරේරා
මහතා

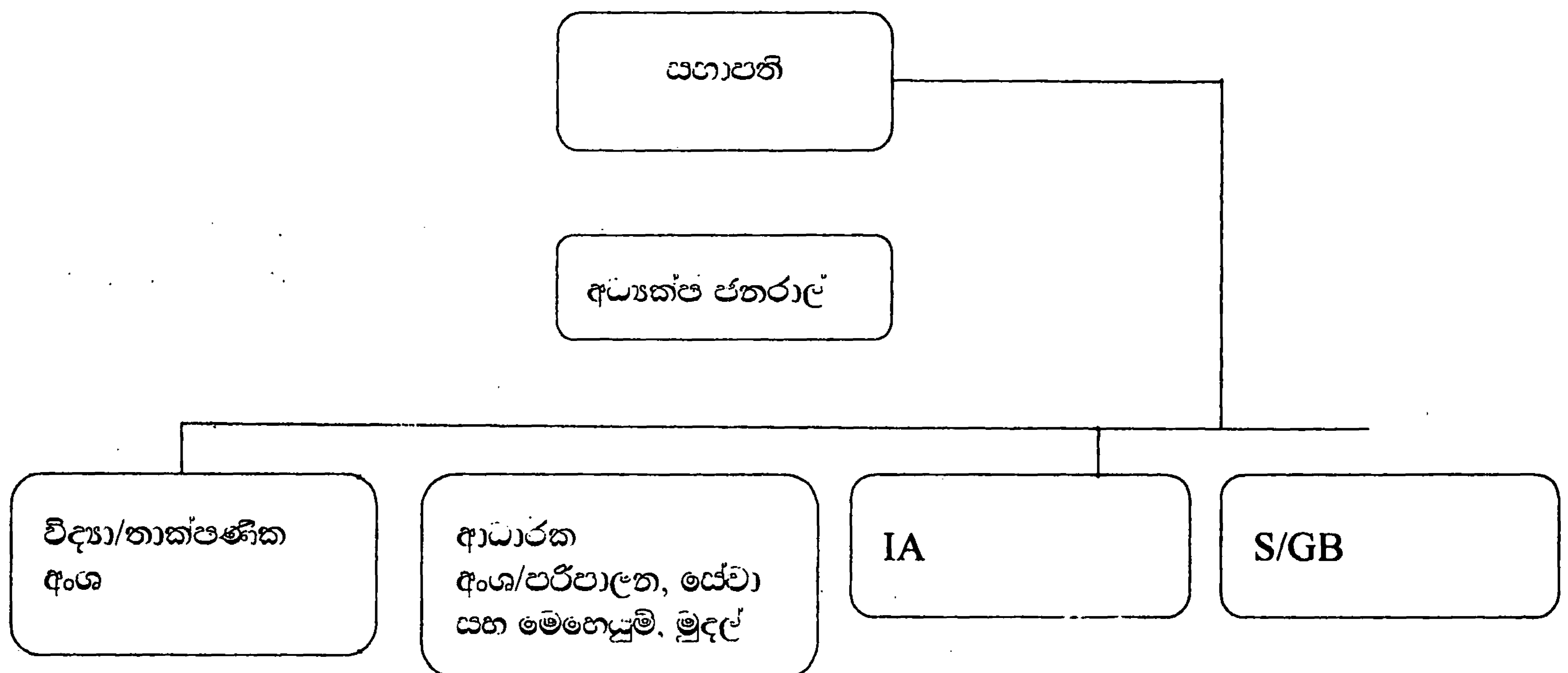
ඩී.ජේ.පී මෙන්ඩිස් මහතා
එස්.ඩබ්.එම් ප්‍රනාන්දු මහතා

} මිණුම්පති

ඒ.එම්.එන් විජේරත්න මහත්මිය
කේ.ටී.ආර්. ප්‍රනාපසිංහ මහත්මිය
ආචාර්ය එම්.පී. අමරසිංහ මහත්මිය

ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්, විද්‍යා
හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (නාරා)
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පැවැත්වීම)

සංවිධාන ව්‍යුහය

IA – අභ්‍යන්තර විගණක

S/GB – පාලක මණ්ඩලයේ ලේකම්

සංවිධානය

කේ. හපුතන්ත්‍රී මහතා 2009.07.31 දින දක්වා සභාපති හැටියට කටයුතු කළේ ය. ඉන් අනතුරුව ගොඩ්ලි කුරේ මහතා 2009.09.03 සිට තාරා නියෝජිතායතනයේ සභාපති හැටියට පත් කරනු ලැබී ය. කේ.ටී.ආර් ප්‍රනාපසිංහ මහත්මිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හැටියට 2009.08.31 දින දක්වා සේවය කළා ය. ඉන් පසු එම වසරේ දෙසැම්බර් අග දක්වා ආචාර්ය එම්.පී. අමරසිරි මහත්මිය වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හැටියට කටයුතු කළා ය.

තාරා නියෝජිත ආයතනයට පැවරී ඇති කාර්යභාරය ඉටු කිරීම පිණිස එහි කටයුතු පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ/සේවා අංශ දහයකට බෙදී යන අයුරින් සකස් කර ඇත. එම අංශවලට, පර්යේෂණ අධ්‍යයන අංශය, ධීවර තාක්ෂණ අංශය, ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය, තොරතුරු සහ තාක්ෂණ අංශය, අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශය, පුස්තකාලය හා තොරතුරු අංශය, සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය, සාගර විද්‍යා අංශය, සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය, පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය සහ අංශ සහ ඒවාට ආධාරක වන පාලන, සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය, මූල්‍ය අංශය සහ මූල්‍ය අංශ ඇතුළත් වේ.

අංශ ප්‍රධානීහු

වසර තුළ පහත සඳහන් නිලධාරීහු අංශ ප්‍රධානීන් හැටියට සේවය කළ හ.

පර්යේෂණ අංශ

ඒ.එස්.එම් අස්මි මහතා	පර්යේෂණ අධ්‍යයන අංශය
එන්.බී.පී පුත්තරාජ මහතා	ධීවර තාක්ෂණ ආයතනය
එම්.ඒ ආර්යවත්ස මහතා	ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය
ආචාර්ය එච්.එම්.පී කිත්සිරි මහතා	අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශය
ආචාර්ය එස්.එස්.කේ හපුතන්ත්‍රී මහතා	සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය
ආචාර්ය ටී.කේ.ඩී මහත්තකෝන් මහතා	සාගර විද්‍යා අංශය
ආචාර්ය ජී.එම්.බී.ආර්.කේ එදිරිසිංහ මහතා	පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය
ආචාර්ය කේ.ඩබ්.එස් ආර්යවංශ මහත්මිය	
කේ.එච්.එම්.එල් අමරපුල් මහතා	සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය

ඒ.බී.ඒ.කේ ගුණරත්න මහතා	} තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය
ඕ.කේ.පී තත්දන මහතා (වැඩබලන)	
එස්. කාර්යවසම් මහත්මිය	

උපකාරක අංශ

සුමේධ ජයසිංහ මහතා	-	පරිපාලන අංශය
ආර්.එච්.පී රණසිංහ මහත්මිය	-	මූල්‍ය අංශය
ඩී.ඒ කරුණාසේන මහතා	-	සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය
එල්.ජී.එන් පෙරේරා මහත්මිය	-	ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක
එම්.ඩී.සේනාරත්න මහතා	-	අභ්‍යන්තර විගණක (වැඩබලන)

2. පර්යේෂණ කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂතා

ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදය හේතු කොට ගෙන මූලධර්මය මුදා හැරීම ප්‍රමාද වීමට සහ අය වැය ප්‍රතිපාදන අඩු කිරීමට යිදු වූව ද, සමස්ත වශයෙන් සලකා බලන කල, පර්යේෂණ කටයුතුවල කාර්යසාධනය දිරිගන්වන සුළු ය.

සාගරය. පදනම් කර ගත් උපද්‍රව පිළිබඳ කාලීන උපදෙස් සැපයීමෙන්, උපද්‍රව කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට මෙම කාලය තුළ උදව් කළ සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය, දවස පුරා සේවයෙහි නිරත විය.

ධීවරයන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව, බහු දින ධීවරයන්ගේ විග්වායය දිනා ගනිමින්, තම පුරෝකච්ඡාවල නිරවද්‍යතාවය ධීවරයන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ඇතිව අඛණ්ඩව දියුණු කර ගත් මත්ස්‍ය පුරෝකච්ඡන ව්‍යාපෘතිය, ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක විය.

- පොකිරිස්සන්, මුහුදු කුඩුල්ලන්, හක්බෙල්ලන්, ඉස්සන්, සහ මුහුදු අලංකරණ මත්ස්‍යයන් වැනි මත්ස්‍ය සම්පත් සම්ප්‍රදායන් පවත්වා ආකාරය තක්සේරු කිරීම යාර්ථක ලෙස යිදු වේ. ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම ද, අපේක්ෂිත පරිදි ඉටු විය.
- අනෙක් අදාළ පර්යේෂණ අංශ මගින් ඉටු වූන පර්යේෂණ කටයුතු පිළිබඳ විස්තර වෙනම සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.
- ඉහත සඳහන් අරමුණු, දුප්කරතා මධ්‍යයේ ඉටු කර ගැනීමට අඛණ්ඩව සහාය වූ ගරු ඇමතිතුමා, නියෝජ්‍ය ඇමති තුමා, ලේකම් මහතා, පාලක මණ්ඩලය, වෘත්තීය සමිති, ධීවර කර්මාන්තයෙහි තියුණු පරදුරන්නන් සහ අපගේ සමස්ත කාර්යමණ්ඩලය වෙත කළමනාකාරිත්වය කෘතඥතාවය පල කර යි.

3. මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂතා

උග්‍ර ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදය සහ පෙර නොවූ විරු සුනාමියෙහි විපාක ආශ්‍රිතව වේගය සහ උපයෝගී භාණ්ඩවල පිරිවැය ඉහළයාමක් පැවතිය ද, මෙම නියෝජ්‍යතායතනයේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය අඛණ්ඩව දියුණු විය. සමාලෝචිත කාලය තුළ මූල්‍ය පාලනය සහ මූල්‍ය විනය සඳහා ගත් පියවර තව දුරටත් මෙම දියුණුවට සහාය විය. එම පියවරවලට පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් ය.

- (අ). ප්‍රතිසම්පාදනය මධ්‍යගත කිරීම සහ පාරදෘෂ්‍ය ප්‍රතිසම්පාදන ගුරුපමද්ශ අනුගමනය කිරීම.
- (ආ). වාහන කුලියට ගැනීම අත්හිටුවා තම වාහන උපරිම මට්ටමින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.
- (ඇ). පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ආවේණික (ad hoc) අත්තිකාරම් දීමනා අත්හැර දැමීම.
- (ඈ). අතිකාල දීම සහේතුක කිරීම.
- (ඉ). ඉන්ධන සඳහා මුදල් අත්තිකාරම් දීම අත්හිටුවීම සහ වාහන සඳහා ඉන්ධන ප්‍රතිසම්පාදනය අනාකූල කිරීම.
- (ඊ). ස්වයං ආදායම දියුණු කිරීමට සහ ලැබිය යුතු මුදල් එකතුව සඳහා ගත් පියවර.
- (උ). අපනය අවම කිරීම.
- (ඌ). වියදම සහ ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව පසුපරම් කිරීම.
- (එ). පසුපරම් කම්පූව සමඟ නිරතුරුවම අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සහ කාර්යමණ්ඩලයේ සහාය.
- (ඵ). විනය කටයුතු අප්‍රමාදය සහ යුක්තියහගත ලෙස හැසිරවීම.

4. මානව සම්පත් තොරතුරු

බඳවා ගැනීම්

නම	තනතුර	පත් වූ දිනය
එස්.එස්.ඩී.පී ගුරුගේ මෙහෙවිය	පාලක මණ්ඩලයේ ලේකම් සහ නීති නිලධාරීන්	2009.01.01
එච්.එච්.සී.සී පෙරේරා මෙහෙවිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2009.01.26
ගාමිණී ප්‍රේමවන්ද මහතා	මෙවලම් තාක්ෂණ ශිල්පී (ගිවිසුම් ගත පදනම මත)	2009.02.01
කේ.ඩී.එස් පුෂ්ප කුමාර මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.02.10
ආර්.ටී. බුලත්සිංහල මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී	2009.02.10
ආර්.එම්.එන් ධනුෂ්ක මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.02.18
එම්.ඩී.එච් ප්‍රියංග මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2009.02.18
මීලාන් ඉන්දික මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.02.20
ඩබ්.ඒ.එස් පෙරේරා මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.03.02
කේ. උසන්ත රොහාන් මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.03.02
දේවින්ද්‍ර නාලක මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.03.02
ඒ.ආර්.වනිගසේකර මෙහෙවිය	ලිපිකරු	2009.03.16
කේ.එන් සුනේත් සිරි ද සිල්වා මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2009.03.25
කේ.ඒ.ඒ.එන් ජයරත්න මෙහෙවිය	පාලක මණ්ඩලයේ ලේකම් සහ නීති නිලධාරීන්	2009.04.15
කේ.බී.පී සුනේත්‍රා මෙහෙවිය	ප්‍රධාන පුස්තකාලාධිපතිණී	2009.04.16
ටී.ඒ වික්‍රමසිංහ මහතා	ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ	2009.04.06
එච්.ඩී.එන් නියොමාල් මහතා	නුපුහුණු කම්කරු (කොන්ත්‍රාත් පදනම මත)	2009.09.07
පී. කුරේ මහතා	සහායක	2009.09.07
එස්.එම්.ආර්.ඩී කරුණාරත්න මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.12.21

සේවයෙන් ඉවත් වීම

නම	තනතුර	අස් වූ දිනය	අස්වීමට හේතුව
සුනිල් වර්ණකුලසූරිය මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	2009.01.18	විශ්‍රාම ගැනීම
ආර්.ටී බුලත්සිංහල මෙහෙවිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2009.02.27	ඉල්ලා අස්වීම
එල්.පී.එන් පෙරේරා මෙහෙවිය	අභ්‍යන්තර විගණක	2009.03.15	විශ්‍රාම ගැනීම
එස්.එස්.සී පිරිස් මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2009.03.20	විශ්‍රාම ගැනීම

එන්.අයි කලාසිංහ මෙහෙවිය	පාපාති සහකාර (කළමනාකරණය)	2009.04.23	ඉල්ලා අස්වීම
එන්. සුරේෂ් කුමාර මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී	2009.05.17	ඉල්ලා අස්වීම
ඩබ්.පී ඉන්ද්‍රානි හේමලතා මෙහෙවිය	නුසුනුණු කම්කරු	2009.05.27	විශ්‍රාම ගැනීම
කේ. මුරුගේපත් මහතා	නුසුනුණු කම්කරු	2009.06.26	ඉල්ලා අස්වීම
ඩබ්.අයි.පී මොරිස් පෙරේරා මෙහෙවිය	නුසුනුණු කම්කරු	2009.07.25	විශ්‍රාම ගැනීම
කේ. හසුතන්ත්‍රී මහතා	සහායක	2009.08.01	ඉල්ලා අස්වීම
ඊ.කේ.වී සමරවීර මෙහෙවිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	2009.09.02	ඉල්ලා අස්වීම
ඩබ්.එම්.ඒ දයාසේන මහතා	ගබඩාකරු	2009.09.22	විශ්‍රාම ගැනීම
කේ.ටී.ආර් ප්‍රනාපසිංහ මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	2009.10.02	ගිවිසුම්ගත කාලය අවසන් වීම
සී.එච් ජයසිංහ මෙහෙවිය	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පෞද්ගලික සහකාර	2009.10.23	ඉල්ලා අස්වීම
ඕ.කේ.පී තන්දන මහතා	පුස්තකාලයාධිපති	2009.10.27	තනතුර හැර යාම
ආනන්දලාල් ලියනගේ මහතා	පාපාති නිලධාරී	2009.11.30	විශ්‍රාම ගැනීම
යූ.එල් කීස්ලි මහතා	වවු කාර්මික	2009.09.14	ඉල්ලා අස්වීම
එන්.එන්.ඊ කුමාර මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	2009.12.11	විශ්‍රාම ගැනීම
ටී.එස් දහනායක මෙහෙවිය	පර්යේෂණ සහකාර	2009.12.01	ඉල්ලා අස්වීම

පුරප්පාඩු

අංකය	තනතුර	තනතුරු සංඛ්‍යාව
1	බංගලා භාරකරු	1
2	බෝට්ස්වේන් සමුද්‍ර මාරු	1
3	භාරකරු	1
4	වවු කාර්මික	1
5	ප්‍රධාන පාලක නිලධාරී	1
6	ප්‍රධාන සිතියම්කරු	1

7	ප්‍රධාන ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	1
8	අරක්කම් - සමුද්‍රමාරු	1
9	කොක්ස්වේන්	1
10	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	1
11	සැලසුම්කරු	1
12	රියැදුරු	2
13	නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන සිතියම්කරු	1
14	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ජල ශාස්ත්‍රඥ	1
15	විද්‍යුත් දත්ත පිරිසැකසුම් සහකාර	1
16	විද්‍යුත් ඉංජිනේරු ශිල්පී	1
17	එන්ජින් කාමර සහකාර/සමුද්‍රමාරු	2
18	ව්‍යාපෘති නිලධාරී	1
19	ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	1
20	අභ්‍යන්තර විගණක	1
21	ඉඩම් සමීක්ෂක	2
22	පුස්තකාලයාධිපති	2
23	නඩත්තු ඉංජිනේරු ශිල්පී	1
24	පෙදෙරු	1
25	යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු ශිල්පී	1
26	පෞද්ගලික සහකාර	1
27	ව්‍යාපෘති සහකාර (දත්ත පදනම)	1
28	ව්‍යාපෘති සහකාර (GIS/RS)	1
29	ව්‍යාපෘති සහකාර (කළමනාකරණය)	1
30	පර්යේෂණ සහකාර	1
31	පර්යේෂණ නිලධාරී	1
32	නියැදිකරු	1
33	සනීපාරක්ෂක කමිකරු	11
34	තැවියා/සමුද්‍රමාරු	13
35	ජ්‍යෙෂ්ඨ සැලසුම්කරු	2
36	යාත්‍රාපති/මත්ස්‍ය තාක්ෂණ අංශය	2
37	යාත්‍රාපති/සමුද්‍රමාරු	1

38	යාත්‍රාපති/යයුරි	1
39	ගබඩාකරු	1
40	අධීක්ෂක (යාන්ත්‍රික)	1
41	අධීක්ෂක (සිවිල්)	1
42	පද්ධති විශ්ලේෂක	1
43	පද්ධති විශ්ලේෂක (ක්‍රමලේඛක)	1
44	තාක්ෂණික සහකාර (යාන්ත්‍රික)	1
45	පරිවර්තක	1
46	නුපුහුණු කම්කරු	9
47	පද සැකසුම්කරු (සිංහල/ඉංග්‍රීසි)	1
39	මුරකරු	3
40	වැද්දුම්කරු	1

එකතුව

95

අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණ බැවින් ඉහත සඳහන් පුරප්පාඩු සඳහා පත්කිරීම් නොකරන ලදී.

උසස්වීම්

නම	තනතුර	බලපැවැත්වෙන දිනය	සේවය කළ ශ්‍රේණිය	උසස් වීම වූ ශ්‍රේණිය
අචලා එම්. ගුණතිලක මෙහෙවිය	ගිණුම් ලිපිකරු	02.01.2009	VII	VI
ඩී.පී සිරිබද්දන මෙහෙවිය	දත්ත නිවේෂක/පද සැකසුම්කරු	19.01.2009	VII	VI
එම්.ඒ.ඩී ජූඩ් රංජිත් මහතා	නුපුහුණු කම්කරු	20.01.2009	IX	VIII
බී.එල් අනිල් සත්පේ මහතා	මිනිත්දෝරු කම්කරු	06.02.2009	X	IX
එස්.එච්.යූ චතුරාණි මෙහෙවිය	පර්යේෂණ සහකාර	20.02.2009	VII	VI
ඒ.එම්.ඒ.එස්.කේ විජේසිංහ මෙහෙවිය	යානාපතිතුමාගේ පොද්ගලික සහකාර	16.03.2009	II	I
එන්. ලියනපතිරණ මහතා	දත්ත නිවේෂක/පද සැකසුම්කරු	01.11.2009	VI	V
එස්.එල් ආර්තැන්ඩු මහත්මිය	දත්ත නිවේෂක/පද සැකසුම්කරු	01.11.2009	VI	V

දේශීය පුහුණුව/සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළුව

නම	සහභාගී වූ දේශීය පුහුණුව/සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළුව	ආයතනය	පාඨමාලා ගාස්තුව (රු.)
බී.එල්.එස්. විමලසිංහ මහතා ප්‍රවාහන නිලධාරී	ආහන විමෝචන පරීක්ෂණ ක්‍රියාදාමය සහ ප්‍රමිති	ICTAD	2,500/=
බී.එල්.එස්. විමලසිංහ මහතා ප්‍රවාහන නිලධාරී	වර්තමාන ආහන තාක්ෂණය පිළිබඳ වැඩමුළුව	ICTAD	1,500/=
ආනන්ද අමරසිංහ මහතා මිල දී ගැනීමේ නිලධාරී/ සැපයුම් නිලධාරී	කාර්යාල කළමනාකරණය පිළිබඳ ඩිජිටල් මා සහතිකය	SLIDA	60,000/=
ආචාර්ය ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී එදිරිසිංහ මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	තැනෝ තාක්ෂණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය	SMEDO	1,500/=
ඩී.එස් ආර්යරත්න මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී			එක් අයෙකුගෙන්
පී.එච් ගිනිගද්දරගේ මෙනෙවියා පර්යේෂණ නිලධාරී			
පී.ආර්.පී පෙරේරා මහතා ප්‍රධාන ගබඩාකරු	ප්‍රතිසම්පාදන ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ පුහුණුව	HARIT	IFAD විසින් අරමුදල් සැපයීම
ජේ.එම් රංජිත් මහතා ගබඩාකරු			
එල්.ආර් සුනේත්‍රා මෙනෙවියා සුස්තකාලයාධිපති	සුස්තකාලය පිළිබඳ වැඩමුළුව	ජාතික විද්‍යා පදනම	1,500/=
ආර්.එච්.එස්.පී රණසිංහ මහත්මිය ගණකාධිකාරී	රාජ්‍ය අංශයෙහි මූල්‍ය ගිණුම්කරණයෙහි ගුණාත්මකභාවය, මූල්‍ය කළමනාකරණය සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව	මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය	-
ජේ.කේ රාජපක්ෂ මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	භූ ගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය යොදා ගැනීම ගැන දෙවන කෙටි පාඨමාලාව	PGIS, ජේරාදෙතිය විශ්ව විද්‍යාලය	30,000/=
ජී.එම්.ජී.එස්.කේ විජේසිංහ මෙනෙවියා	වෘත්තීය ලේකම්වරුන්ගේ කාර්ය පිළිබඳ ඩිජිටල් මාලාව	වෘත්තීය පුහුණු දෙපාර්තමේන්තුව	31,000/=

සහායකතා මගින් පොදුගලික සහකාර

ආනන්ද අමරසිංහ මහතා මිල දී ගැනීමේ නිලධාරී/ සැපයුම් නිලධාරී	කාර්යාල කළමනාකරණය ගැන විස්තරාත්මක	SLIDA - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	60,000/=
පී.ආර්.පී පෙරේරා මෙහෙවිය ප්‍රධාන ගබඩාකරු	ගබඩා කළමනාකරණය ගැන පුහුණුව	INGAF	6,000/=
එච්.ඩී සුනිල් ශාන්ත විද්‍යුත් ශිල්පී	විද්‍යුත් විද්‍යාල පිළිබඳ පාඨමාලාව	ශ්‍රී ලංකා ජර්මානු තාක්ෂණික පුහුණු ආයතනය	7,000/=
ඩී.ආර්. හේරත් මෙහෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී	ජීව විද්‍යාපනය පිළිබඳ වැඩමුළුව	මෙජල රසායන ආයතනය	10,300/=
ඩී.එන්.ඒ රත්මදුගල මෙහෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී			
ආර්.එච්.පී වැලිගොඩපිටිය මහතා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	භූ විද්‍යාපනය පිළිබඳ උපාධිය M.Sc.	පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, පේරාදෙණිය	80,000/=
ආචාර්ය පී.කේ.එම් විජේගුණවර්ධන මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	අන්තර් යාත්‍රා පුහුණුව	GEENTECH	20,000/=
ආචාර්ය වම්පා අමරසිරි මහත්මිය පර්යේෂණ නිලධාරී	පසු විපරම, පාලනය සහ ප්‍රවීණතාවය පිළිබඳ ජාතික වැඩමුළුව	BOBP-IGO සහ MFAR	-
එන්.බී.පී සුනාමදේව මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී			
එස්.බී.එන් අගමඩ මෙහෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී	වර්ධනානුගත විශ්ලේෂණයෙහි අවිනිශ්චිතතාව මැනීම පිළිබඳ වැඩමුළුව	කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය	8,475/=
සුමේධ ජයසිංහ මහතා පරිපාලන නිලධාරී	කළමනාකරුවන් සඳහා ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක	පෙනුර විද්‍යාලය	27,000/=
ආර්.එච්.එස් ප්‍රාණසිංහ මහත්මිය ගණකාධිකාරී	රාජ්‍ය කළමනාකරණපති උපාධිය	SLIDA - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	100,000/=
එල්.ඩබ්. වමන්දනි ද සිල්වා මෙහෙවිය ගණකාධිකාරී			
පාලක මණ්ඩලයේ ලේකම් සහ නීති නිලධාරී	යෝග්‍ය විනය කළමනාකරණය මගින් මානව සම්පත් කළමනාකරණය	විනය කළමනාකරණ අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය	6,000/=
වී.පී වන්දුසේන මහතා ජායාරූප ශිල්පී	පාරිසරික පුනර්ජනන කළාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක	පාරිසරික ජනමාධ්‍ය සංවිධානය	4,100/=

විදේශ ගමන්

නම	ගමනෙහි අරමුණ	ගත වූ කාලය	රට
ඒ.එන්.ඩී පෙරේරා මහතා ප්‍රධාන ජල ශාස්ත්‍රඥ	IHG/ICA Category A level 2 (2009 UTM Hydro II course)	11.01.2009- 29.05.2009	මැලේසියාව
	ව්‍යාපෘති යෝජනාව ඉදිරිපත් කිරීම (තවතම ජලශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ තාක්ෂණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය)	04.11.2009- 07.11.2009	ඉන්දියාව
එස්.ඩබ්.එස් විරසිංහ මහතා ප්‍රධාන පද්ධති විශ්ලේෂක	ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව පිළිබඳ තාක්ෂණික අධ්‍යයනය - නාචුක සිතියම් සම්පාදනය	26.01.2009- 20.02.2009	ජපානය
පී.බී රත්නපාල මහතා ජ්‍යෙෂ්ඨ සැලසුම්කරු	ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව පිළිබඳ තාක්ෂණික අධ්‍යයනය - නාචුක සිතියම් සම්පාදනය	26.01.2009- 20.02.2009	ජපානය
ජේ.කේ රාජපක්ෂ මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	වෘත්තීය සංවර්ධන පුහුණු පාඨමාලාව (විභව්‍ය මත්ස්‍ය කලාප සඳහා GIS සහ RS යොදා ගැනීම).	15.02.2009- 28.02.2009	තායිලන්තය
	අගාධමික දත්ත කළමනාකරණය, ජල ගැල්මෙන් යටවීම දක්වන සිතියම් සකස් කිරීමට දැනට පවතින දත්ත භාවිතා කිරීම සහ රටවල් 10ක වෙරළ සිතියම්වල වඩාත්ම අනතුරට භාජන විය හැකි වෙරළ කලාප ගැන පුහුණුව	12.07.2009- 19.07.2009	තායිලන්තය
සු.ඩබ්.එස් අධිකාරී මහතා පර්යේෂණ සහකාර	වෘත්තීය සංවර්ධන පුහුණු පාඨමාලාව (විභව්‍ය ධීවර කලාප සඳහා GIS සහ RS භාවිතය)	15.02.2009- 28.02.2009	තායිලන්තය
ඩබ්.ඒ.එච්.පී. පෙත්තසිංහ මෛතේය රසායනාගාර සහකාර	වෘත්තීය සංවර්ධන පුහුණු පාඨමාලාව (විභව්‍ය ධීවර කලාප සඳහා GIS සහ RS භාවිතය)	15.02.2009- 28.02.2009	තායිලන්තය
ඕ.වී. ප්‍රේමවන්ද මහතා සිතියම්කරු	තව වන උතුරු ඉන්දියා සාගර ජල ශාස්ත්‍රීය කොමිසම	25.02.2009- 26.02.2009	ඉන්දියාව
කේ.ඒ. රණසිංහ මහතා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	CARIS මෘදුකාංග වැඩමුළුව	16.02.2009- 20.02.2009	තායිලන්තය
ආර්.එච්.පී වැලිගොඩපිටිය ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	CARIS මෘදුකාංග වැඩමුළුව	16.02.2009- 20.02.2009	තායිලන්තය
එච්.ඩී විමලසේන පර්යේෂණ නිලධාරී (සමාජවිද්‍යාව)	වෙරළ ධීවර කර්මාන්තය කළමනාකරණය කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන	03.03.2009- 22.03.2009	තායිලන්තය
ආචාර්ය වම්පා අමරසිරි	බොහෝ බොක්ක වැඩසටහන පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශන කමිටුවේ 4 වන	22.-03.2009- 23.03.2009	බංග්ලාදේශය

<p>වැඩබලන අධ්‍යක්ෂ - පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන</p>	<p>මෝරැන් පිලිබඳ ධීවර කටයුතු කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කිරීම ගැන පැවති 2 වන කලාපීය සාකච්ඡා වාරය</p>	<p>08.08.2009- 12.08.2009</p>	<p>මාලදිවයින</p>
	<p>දකුණු සහ නිරිත දිග ආසියාවේ මත්ස්‍ය නොග අයත්මේන්තුව ගැන පැවති 2වන වැඩිමුළුව</p>	<p>05.10.2009- 09.10.2009</p>	<p>තායිලන්තය</p>
<p>එම්.එච්.එස් ආර්යරත්න මෙහෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>මත්ස්‍යයන් කොටු තුළ රෝපනය කිරීම ගැන පුහුණුව</p>	<p>20.05.2009- 30.05.2009</p>	<p>තායිලන්තය</p>
<p>ආර්.පී.පී.කේ ජයසිංහ මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>දේශ සීමා හරහා පවතින වෙරළ සහ සමුද්‍රීය මාළු බිත්තර දමන බිම් යහිත ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ</p>	<p>26.05.2009- 29.05.2009</p>	<p>පකිස්තානය</p>
<p>ආචාර්ය ටී.කේ.ඩී තෙන්නකෝන් පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>25 වන මහා සභා රැස්වීම සහ 42 වන විධායක සභා රැස්වීම (IOC)</p>	<p>13.06.2009- 27.06.2009</p>	<p>පැරීසිය</p>
<p>කේ.ඩබ්.ආර්.ආර්. අමරවීර පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>මිරිදිය ජලජ රෝපනය - උසස් පෙළ පුහුණුව</p>	<p>31.05.2009- 20.07.2009</p>	<p>තායිලන්තය</p>
<p>බී.එච්.බී ජයමාලි සිල්වා සිතියම් සහ සැලසුම් ශිල්පී</p>	<p>ඉලෙක්ට්‍රොනික යාන්ත්‍රණ සැලසුම් සම්පාදනය පිලිබඳ පුහුණුව</p>	<p>06.07.2009- 07.08.2009</p>	<p>බ්‍රිතාන්‍ය</p>
<p>ආචාර්ය ඊ.එම්.එස් විජේරත්න මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>ශ්‍යේන වාර්ෂික නිවාඩු.</p>	<p>20.07.2009- 19.07.2010</p>	<p>මියට්‍රේලියා</p>
<p>ඩබ්.එන්.සී ප්‍රියදර්ශනී මෙහෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>නිරීක්ෂණ සාගර විද්‍යාල පිලිබඳ ශිෂ්‍ය පුහුණුව.</p>	<p>10.08.2009- 21.05.2010</p>	<p>බර්මිෂුඩා</p>
<p>පී.එම්.ආර්.එන් කුමාරි මෙහෙවිය ජල ශාස්ත්‍රීය සම්කෂක</p>	<p>අග්‍රාධික දත්ත කළමනාකරණය, ජල ගැලීමෙන් යටවීම දක්වන සිතියම් සකස් කිරීමට දැනට පවතින දත්ත භාවිතා කිරීම සහ රටවල් 10ක වෙරළ සිතියම්වල වඩාත්ම අනතුරට භාජන විය හැකි වෙරළ කලාප ගැන පුහුණුව.</p>	<p>12.07.2009- 19.07.2009</p>	<p>තායිලන්තය</p>
<p>කේ.එච්.එම්.එල් අමරලාල් මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>UNU - ධීවර පුහුණු වැඩසටහන</p>	<p>13.09.2009- 12.03.2010</p>	<p>අයිස්ලන්තය</p>
<p>ඩබ්.ඩී.එන් වික්‍රමාරච්චි මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී</p>	<p>සමුද්‍රීය විද්‍යා පර්යේෂණ සඳහා තාක්ෂණික සහාය වැඩසටහන</p>	<p>25.10.2009- 19.12.2009</p>	<p>ඉන්දියාව</p>

පී. ජයසූරිය මහතා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	5 වන IHO සමුද්‍රීය ආරක්ෂණ තොරතුරු සූත්‍රණ වැඩසටහන	26.10.2009- 28.10.2009	මීමාන්
ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	සමුද්‍රීය පරිසර සංරක්ෂණ පාඨමාලාව	31.10.2009- 15.11.2009	මැලේසියාව
ආචාර්ය එස්.එස්.කේ හසුතන්ත්‍රී මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත මහාපරිමාණ සමුද්‍රීය පරිසර ව්‍යාපෘතිය සහ ආරම්භක වැඩමුළුව	02.11.2009- 06.11.2009	තායිලන්තය
ඩී.ඩී.ජී.එල් දහනායක මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී	දේශනයක් ඉදිරිපත් කිරීම (5 වන අන්තර්ජාතික ශිෂ්‍ය සම්මේලනය)	04.11.2009- 13.11.2009	ජපානය
එම්.ඒ. ආර්යවංශ මහතා ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂක	තවතම ජලශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ තාක්ෂණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය	10.11.2009- 14.11.2009	ජපානය

උසාවියට ඉදිරිපත් වී ඇති නඩු සහ විනය පරීක්ෂණ

කම්කරු උසාවි නඩු

- (i) ජේ.කේ බාලපටබැදි මහතාගේ ඉල්ලීම අනුව පරීක්ෂණයක් පවත්වනු ලැබේ.
- (ii) ජී. ලමාහේවා මහතා සහ ජේ.බී.ඒ මාගම්මන මහතා අතිරේක කම්කරු උසාවියට ඉදිරිපත් කළ අභියාචනය අනුව නඩු දෙකම වෙන වෙනම දැනට විභාග වේ.

(2) දිස්ත්‍රික් උසාවිය මගමුව.

කඩොල්කැලේ කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයට සම්බන්ධ ඉඩම් නඩුව මගමුව දිස්ත්‍රික් උසාවියේ විභාගවීමට නියමිත ය.

(3) නෛතික කටයුතු සඳහා නීතිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති ලිපිගොනු.

- i. පර්යේෂණ නිලධාරී එන්.එච් දහනායක මහතා පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා අධ්‍යයන නිවාඩු ලැබ විදේශ ගත වීමෙන් පසු අනුමත කළ නිවාඩු කාලයෙන් පසු නැවත සේවයට පැමිණ නැති බැවින්, ඔහුට හා ඔහුගේ ඇපකරුවන් දෙදෙනාට විරුද්ධව, ඔහු මෙම නියෝජිතායතනය සමග අත්සන් කළ ගිවිසුම කඩකර ඇති බැවින්, අවශ්‍ය නීතිමය පියවර ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. නඩුව පැවරීමට අවශ්‍ය ශීඝ්‍ර ලේඛන සකස් කර ඇති බැවින් උසාවියේ දී නඩු පවරනු ඇත.
- ii. ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපතිණී එස්. තලකඩ මෙනෙවිය පඩි රහිත නිවාඩු ලැබ විදේශ ගත වීමෙන් පසු අනුමත නිවාඩු කාලය අවසානයේ දී සේවයට පැමිණ නැති බැවින් ඇයට විරුද්ධව නීතිමය පියවර ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.
- iii. ආචාර්ය ඩී.වී.එල්. ජයසිංහ මහත්මිය නාරා නියෝජිත ආයතනය සමග අත්සන් කළ ගිවිසුම අනුව ගිවිසුම් ගත කාලය සඳහා නාරා නියෝජිත, ආයතනයෙහි සේවය නොකර, ගිවිසුම් ප්‍රකාර ගෙවිය යුතු මුදල ද නොගෙවා, සේවයෙන් ඉල්ලා අස් වී ඇති බැවින්, ගිවිසුම කඩකිරීමේ වරද සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පියවර ගැනීම සඳහා ලිපිගොනුව නීතිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

iv. මෙම නියෝජිත ආයතනය සමග අත්සන් කළ ගිවිසුම අනුව සේවය කළ යුතු කාලය තිබේ නම් වත්තට පෙර ඉල්ලා අස්වී ඇති බැවින් ඒ.ඩබ්. ගුණසේකර මහතාට සහ ඇපකරුවන් දෙදෙනාට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීමට අදාළ ලිපිගොනුව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත. උසාවියේ දී නඩු පැවරීම සිදු කරනු ඇත.

(4) විනය පරීක්ෂණය

පර්යේෂණ නිලධාරී එන්.බී.පී පුත්තරාජයේ සහ ප්‍රවාහන නිලධාරී බී.එල්.එස්. විමලසිංහ මහතාට එරෙහිව පැවැත් වූ විනය පරීක්ෂණයෙහි අවසන් වාර්තාව අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.

ශුභ සාධන කටයුතු

පහත සඳහන් ශුභ සාධන කටයුතු තවදුරටත් ඉටු කරන ලදී.

වාර්ෂික අවුරුදු උත්සවය පැවැත්වීම, තත්කල් උත්සව සැමරීම, පවුල්වල විශේෂ අවශ්‍යතා අනුව කාර්යමණ්ඩලයට මූල්‍ය ආධාර සැපයීම. මෙයට අමතරව කාර්යමණ්ඩලය සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයන ලදී.

5. පර්යේෂණ අංශ

5.1 පරිසර අධ්‍යයන අංශය

අංශ ප්‍රධානී - එස්.ඒ.එම් අස්මි මහතා

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

ජල දූෂණය සහ පරිසර බලපෑම් ඇස්තමේන්තු කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයකින් යුක්තව ජලජ සම්පත් පිළිබඳ පාරිසරික කරුණු ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් සිදු කොට රජයට හා වෙනත් සංවිධානවලට පරිසර කළමනාකරණ කටයුතු ගැන තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම මෙම අංශයෙහි ප්‍රධාන කාර්යය යි. මෙම වසර තුළ කාර්යමණ්ඩලය පර්යේෂණ නිලධාරීන් 05දෙනෙකුගේ ද, පර්යේෂණ සහකාරවරු 02දෙනෙකුගේ ද, එක් වචන සැකසුම් කරුවකුගේ ද, කම්කරුවන් 03දෙනෙකුගේ ද, සමත්වීම් විය. වසර තුළ එක් නිලධාරියෙකු ඉල්ලා අස් වූ අතර එක් කම්කරුවකු විශ්‍රාම ගත්තේ ය. වසර තුළ එක දූෂණ අධ්‍යයන හා බැඳුණු ව්‍යාපෘති 03ක් ද, මත්ස්‍ය මරණ සහ දූෂණ වැනි හදිසි අවස්ථා ගැන කටයුතු කිරීමට ඉවහල් වන අධ්‍යයන වැඩසටහනක් ද, රසායනාගාරයෙහි ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කරන වැඩ සටහන් ද, මෙම අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ඉටු කළ කාර්යයන්

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන් කළ මුදල (රු. මි.)	වගකිව යුතු නිලධාරී පිරිස	කාලය	
				ප්‍රථම	දෙවන
1 පරිසරය	12.1 සංඛ්‍යාත්මක ආදර්ශනය භාවිතා කොට මත්ස්‍ය බහුලත්වය සහ ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි පෝෂක සංසරණය බලපාන ආකාරය භෞතික, රසායනික හා ජෛවීය පරාමිති භාවිතා කොට හැඳුරීම - උඩවලවේ වැව.	0.300	ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි මහතා / ආචාර්ය ජී.එම්.එස් විජේරත්න මහතා සාගර විද්‍යාඥ	ජන. 2009	සැප්. 2009
2 පරිසරය	12.2 ජලාධාරයන් හි ඉඩම් භාවිතය ආශ්‍රිතව ගංගා දෝෂීවල ජල දූෂණ භාරය පිළිබඳ තත්ත්වය සහ වත්මන් නැමුරුතා විමසීම සහ තක්සේරු කිරීම - ගිං ගඟ දෝෂීය	0.40	ඒ.ඒ.ඩී අමරතුංග මහතා / එන්. සුරේෂ්කුමාර මහතා	ජන. 2009	සැප්. 2009
3 පරිසරය	13.1 තෝරා ගත් දේශීය ජලස්කන්ධයන් හි පාදක පරිසර තත්ත්වයන් අධ්‍යයනය කිරීම.	1.100	එස්.ඒ.එම් අස්මි මහතා / කේ.ඒ.ඩබ්.එස් විරසේකර මහතා	ජන. 2009	සැප්. 2009
4 හදිසි අධ්‍යයනයන්	ජල දූෂණය, තෙල් ඉහිරුම සහ මත්ස්‍ය මරණ		එස්.ඒ.එම් අස්මි මහතා / එන්. සුරේෂ්කුමාර මහතා / ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි මහතා / ඒ.ඒ.ඩී අමරතුංග මහතා / කේ.ඒ.ඩබ්.එස්	ජන. 2009	සැප්. 2009

					විරසේකර මහතා		
5	මානව සම්පත් සංවර්ධනය සහ ධාරීතා වර්ධනය	14.3	පරිසර අධ්‍යයන අංශයේ රසායනාගාරය ISO 17025 ප්‍රමිතියට වැඩි දියුණු කිරීම.	0.300	එස්.ඒ.එම් අය්ඕ මහතා / එන්. සුරේෂ්කුමාර් මහතා / ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි මහතා / ඒ.ඒ.ඩී අමරතුංග මහතා / කේ.ඒ.ඩබ්.එස් විරසේකර මහතා	ජන. 2009	යැප්. 2009

ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති අංක 01. (අංක 12.1 ව්‍යාපෘතිය)

ව්‍යාපෘති අංක 1 (අංක 12.1 ව්‍යාපෘතිය) හි අරමුණ වූයේ උඩවලවේ වැවෙහි මත්ස්‍යයන්ගේ සෘතුමය බහුලතාවය සහ ව්‍යාප්තිය හඳුනා ගැනීමට සංඛ්‍යාත්මක ආකෘතියක් පදනම් කරගත් සිතියම් සහ පරිශීලන මිත්‍ර ගුරුපදේශ සම්පාදනය යි. ව්‍යාපෘතිය කොටස් දෙකකට බෙදා ඇත. එනම්, ප්‍රධාන වශයෙන් දත්ත එකතුව, දත්ත පදනම සකස් කිරීම සහ ආදර්ශනයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම යි. 2009 වර්ෂයේ දී බලාපොරොත්තු වූයේ අවශ්‍ය දත්ත එකතු කොට සංඛ්‍යාත්මක ආකෘතියකට සුදුසු අන්දමට ගොනු කිරීම යි. මේ අනුව පෝෂක, ගෞතික පරාමිති, වැයිපල, ජලය නිකුත් කිරීම, වැවට ජලය එකතු වීම, ජලාශයෙන් ජල අයවැය ගණන් බැලීම, අගාධමිතික ගොනුව සහ අගාධමිතික සිතියම ආදිය සකස් කොට ආකෘතියට ගැලපෙන ලෙස දත්ත එකතු කිරීමෙන් පසු ලිනුක්ස් මෙහෙයුම් පද්ධතිය තුළ අත්හදා බැලීමට ක්‍රියාවට නංවන ලදී. (මෙහිදී ලිනුක්ස් මෙහෙයුම් පද්ධතියේ පූර්ව සහ මෙහෙයුම් දත්ත ලිපි ගොනුව සහිත) ආරම්භක ආකෘති මෙහෙයුම සිදු විය. සියළු ප්‍රාථමික දත්ත එකතු කිරීම් සහ දත්ත පෙළ ගැසුම වැඩ සැලැස්ම අනුව සිදුවිය. 2010 වසර තුළ දත්ත වලංගු කිරීමෙන් පසු තව දුරටත් ආකෘතිය තුළ මෙහෙයුම් ඉටු කරනු ඇත.

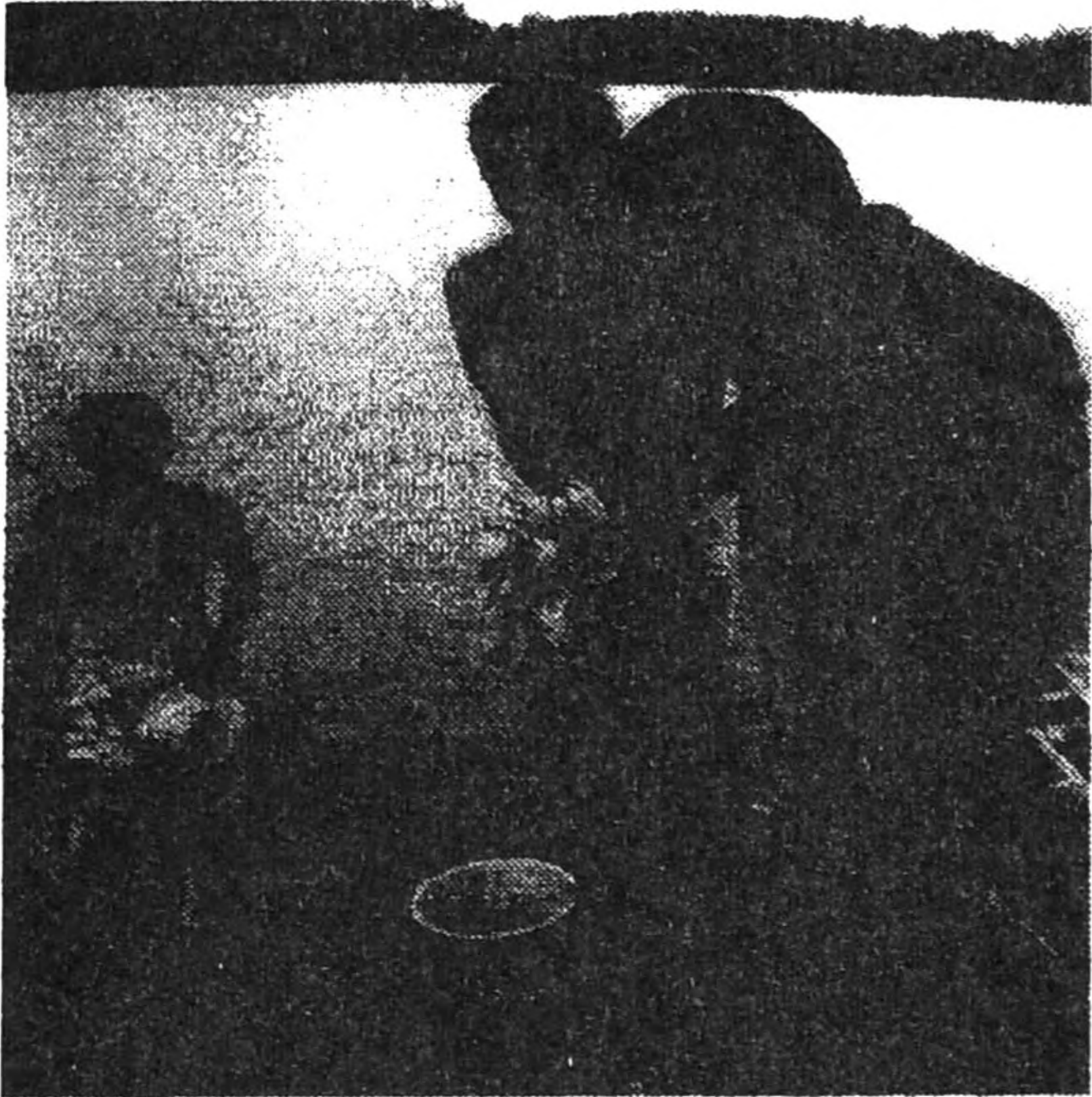
ප්‍රගතිය (%) :-

ගෞතික %	සම්පූර්ණ ඉලක්කය	100 %	සම්පූර්ණ කාර්යසාධනය	98 %
---------	-----------------	-------	---------------------	------

ව්‍යාපෘති අංක 02. (අංක 12.2 ව්‍යාපෘතිය)

ජලාධාරයෙහි ඉඩම් ගාවිතය ආශ්‍රිතව ගංහා දෝණිවල ජල දූෂණ භාරය පිළිබඳ තත්ත්වය සහ වත්මන් නැඹුරුතා විමසීම සහ තක්සේරු කිරීම - ගිං ගහ දෝණිය (ව්‍යාපෘති අංක 12.2). හුමන ජල ගුණාත්මකභාව පසු විපරම, එම ජලයෙහි දූෂණ මට්ටම් ඇස්තමේන්තු කිරීම සහ එම දූෂණයෙහි ප්‍රභවයන් හඳුනා ගැනීම මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණු විය. ව්‍යාපෘතියෙහි අනෙක් විශේෂිත අරමුණ වූයේ ගිං ගහ දෝණියෙහි තෝරා ගත් ඇල දොළ කිපයක ජලජ දූෂණ මට්ටම ඇස්තමේන්තු කිරීම යි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවුරුදු දෙකක කාලයක් වෙන් කර ඇත. මෙම වසරේ එකතු කළ දත්ත ජල ගුණාත්මකතා දර්ශකයක් ආරම්භ කිරීමට යොදා ගන්නවා ඇත. දේශාගාර්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තයට එල්ල වී ඇති තර්ජන හඳුනා ගැනීමට සහාය වීම පිණිස, හුමන ජලය සහ ඇල දොළ සමග එන දූෂණය ඇස්තමේන්තු කිරීම වෙත අධ්‍යයනය යොමු විය. ගිං ගහ දෝණියෙහි මෙම වසරේ මාස 07ක් තුළ නියැදි එකතු කරන ලදී. නියැදි ගන්න ස්ථාන 16ක් විය. වැදගත් දූෂණ පරාමිති සඳහා නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී. අධ්‍යයනයට යොදා ගත් ජලාධාරය, ප්‍රධාන වශයෙන් ස්වාභාවික වනාන්තර, හේ වතු, ගෙවතු සහ වාර්ෂික බෝග වගාවන් ආදියෙන් සමන්විත විය. ප්‍රතිඵල අනුව පැහැදිලි වූයේ ජෛව-රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය $7.0 \pm 5 \text{ mg/l}$. බව ය. තව ද, නයිට්‍රේට් නයිට්‍රජන් සහ ද්‍රාවිත පොස්පේට් යාන්ත්‍රණයන්ගේ විචලනය පිළිවෙලින් $6.76 \pm 0.8 \text{ mg/l}$ සහ $6.6 \pm 0.9 \text{ mg/l}$ බව ය. බොරතා මට්ටම සහ

පූර්ණ අවසාදිත ඝන ද්‍රව්‍ය පිළිවෙලින් 68.5 ± 10.6 NTU සහ 48.4 ± 8.3 mg/l විය. මෙම ප්‍රතිඵල ගෙන දුන් විශේෂ හේතුව නම් නිර්දේශිත ප්‍රමාණයට වඩා තේ වතු සහ වාර්ෂික බෝගවලට පොහොර යෙදීම යි.

ප්‍රගතිය (%) :-

භෞතික %	සම්පූර්ණ ඉලක්කය	100 %	ඉටු වූ සම්පූර්ණය	100 %
---------	-----------------	-------	------------------	-------

ව්‍යාපෘති අංක 03. (අංක 13.1 ව්‍යාපෘතිය)

තෝරා ගත් දේශාගාරනිර්මාණ ජලයක්වන සේ හි පාදක පරිසර තත්ත්වයන් පිළිබඳ මෙම අධ්‍යයනය (ව්‍යාපෘති අංක 13.1) වසර දෙකක් පුරා පවතිනු ඇත. උතුරු මැද පළාතේ නිශ්චයාත්මක (critical) ප්‍රදේශවල ජලය පරිසරය අංශුමාත්‍ර ලෝහවලින් දූෂණය වී ඇති මට්ටම් නිර්ණය කිරීම, ගොවීන් සහ ධීවර ප්‍රජාව කෙරෙහි වෘත්ත අකරණයට (renal failure) බලපාන ආකාරය දැනගැනීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න ගැන කෙරෙන වෙනත් අධ්‍යයනයන්ට දායක වීම මෙම අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු විය.

දුස්ස්‍යාධ්‍යව පවත්නා වකුගඩු රෝගය ගැන ලබා ගත හැකි ප්‍රකාශිත ලේඛන අධ්‍යයනයේ ආරම්භක ප්‍රථම අවුරුද්ද තුළ එකතු කරන ලදී. එකතු කළ ප්‍රකාශන සහ සමග ප්‍රාථමික අධ්‍යයනය පදනම් කොට ගෙන පදවිය, සිරිපුර, කැබිනිගොල්ලුව මෙම රෝගයට වැඩිම පාත්‍රතාවක් ඇති ප්‍රදේශ හැටියට හඳුනාගත් අතර ඒ අතුරින් පදවිය වැඩිම තරක තත්ත්වය පිළිබිඹු කරන බව ද, අවබෝධ වී ඇත. එබැවින් අධ්‍යයනයේ ප්‍රථම අවුරුද්දේ දී පදවිය ප්‍රදේශයෙහි ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීමට නිර්ණය කරන ලදී. නියැදි හැම 16ක් තෝරා ගන්නා ලදී. ගල්ගමුව ප්‍රදේශයෙන් නිර්දේශ හැම (reference site) 02ක් ද, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් නිර්දේශ හැම 01ක් ද, පදවිය (යාය A, B, සහ C) වලින් නියැදි 12ක් ද, තෝරා ගනු ලැබී ය.

උෂ්ණත්වය, pH, ද්‍රාවිත ඝන ද්‍රව්‍ය, බොරතාව, පූර්ණ තදබව (hardness), තාවකාලික තදබව, ක්ෂාරීයතාව, ලවනතාව, ක්ලෝරයිඩ්, ෆ්ලූරයිඩ්, අංශු මාත්‍ර ලෝහ ද්‍රව්‍ය (Cr, Pb, Cd) ද්‍රාවිත මිනිසුන්, ඇමෝනියා, නයිට්‍රේට්, නයිට්‍රයිට් සහ පොස්පේට් ඇතුළු ජලයෙහි භෞතික-රසායනික පරාමිති වෙත අධ්‍යයනය යොමු විය. මෙයට අමතරව ප්‍රදේශයේ සමාජ ආර්ථික දත්ත එකතු කිරීමට ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කොට එය පාසැල් ලුමුන් අතර බෙදා හරින ලදී. හු මත ජල ගුණාත්මකතා පරාමිති මත්ස්‍ය සහ ජලය ජීවිතයේ පැවැත්මට අවශ්‍ය සීමාවන් තුළ පැවතුණි. ෆ්ලෝරයිඩ් මට්ටම 0.01 සිට 1.60 mg/L දක්වා වෙනස වුණි. ගල්ගමුවෙහි ඉහළම මට්ටම (1.60 mg/L) වාර්තා විය. එහි මෙම රෝගය නොපැවති

බැවින්, ෆ්ලෝරයිඩ් හේතු කොට ගෙන ඇති වන බව සිතිය නොහැකි ය. ප්‍රශ්නාවලියක් පදනම් කරගත් සමීක්ෂණයක් පාසැල් ලමුන් අතර (සා.පෙ. සහ උ.පෙ) පැවැත්විණි. මේ සඳහා උතුරු මැද පළාතේ පාසැල් 03ක්, එනම් පදවිය මහයෙන් මහා විද්‍යාලය, C - යාය විද්‍යාලය සහ පියවර - 04 අනුර විද්‍යාලය, තෝරා ගන්නා ලදී. සාමාන්‍ය තොරතුරු ඇතුළු ප්‍රදේශයේ සමාජ ආර්ථික තොරතුරු එකතු කරන ලදී. එකතු කළ තොරතුරු අතර ආහාර හා ජල පරිභෝජන රටාව, ගොවිතැන් කටයුතු සහ රෝග පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් විය. එකතු කළ දත්ත අනුව පැහැදිලි වූයේ වකුගඩු රෝගයට පාත්‍රවන බොහෝ දෙනෙක් වයස අවු. 40 - 60 පරාසයේ පිරිමින් වන බව ය. අංශුමාත්‍ර ලෝහ මට්ටම් ගැන සලකන කල, කැඩිමියම් සාන්ද්‍රණයන් 0.0883 mg/L සිට 0.393mg/L පරාසයේ වාර්තා වූණි. ඉහත අධ්‍යයන සඳහා මයකට වරක් ලබා ගත් නියැදි ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා මාස 10ක් තුළ පැවතුණි. තවදුරටත් ලබන වසරේ දී අධ්‍යයනය සිදු වේ.

ප්‍රගතිය (%) :-

ගෝතික %	සමුච්චිත ඉලක්කය	100 %	ඉටු කරගත් සමුච්චිතය	100 %
---------	-----------------	-------	---------------------	-------

ව්‍යාපෘති අංක 04. (අංක 14.3 ව්‍යාපෘතිය)

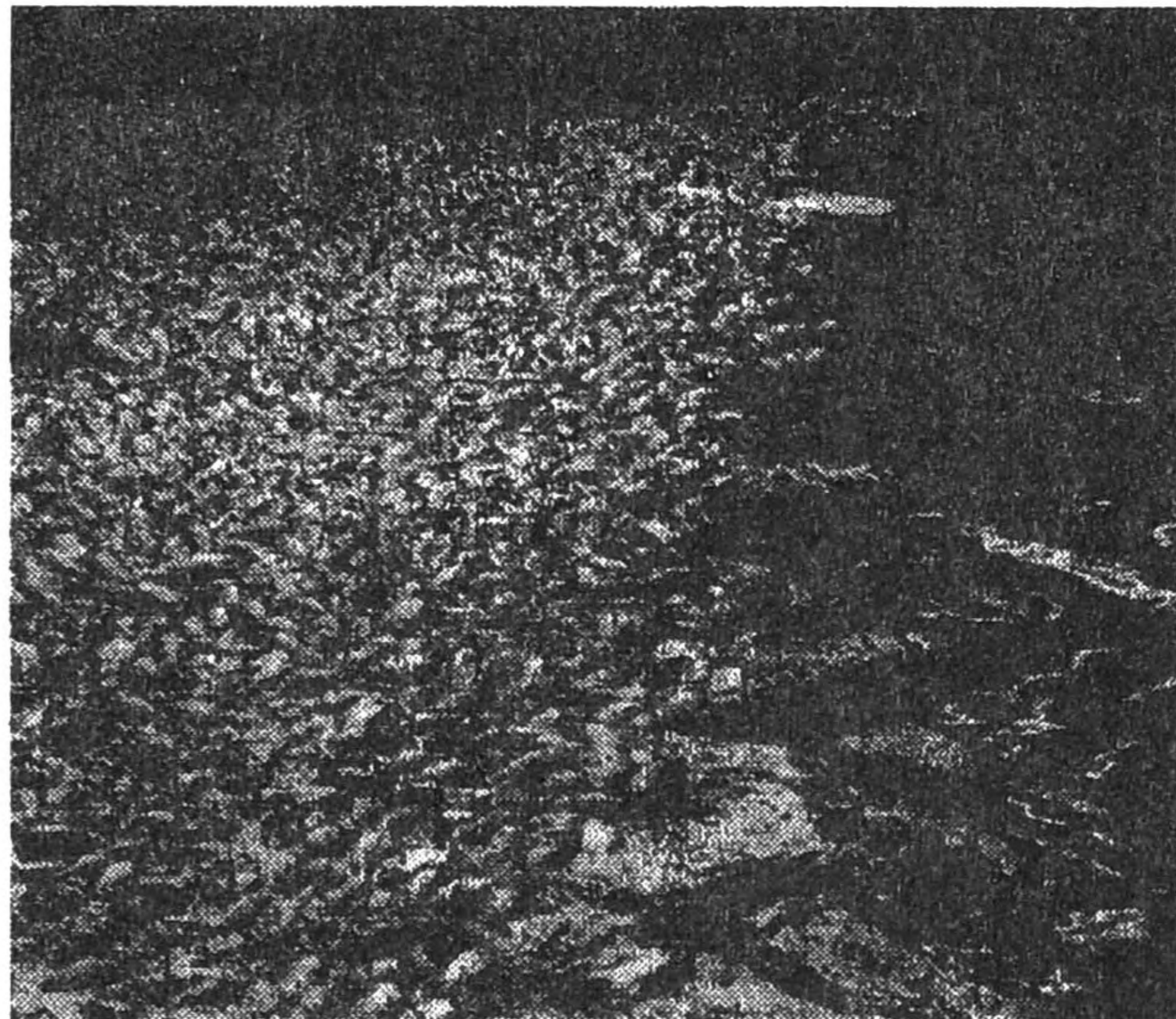
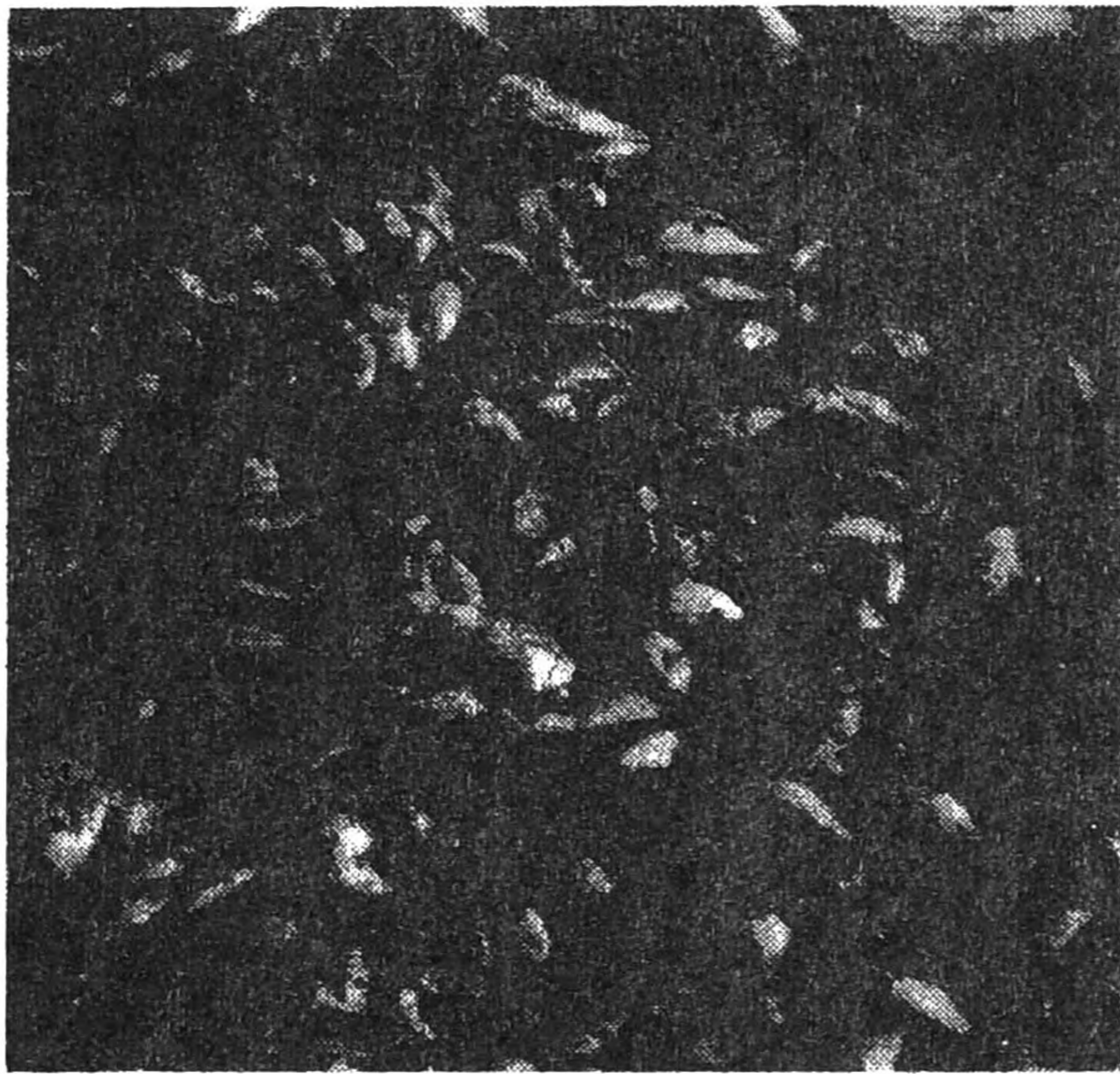
අංශයේ රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ISO 17025 සහතිකය ලබා ගැනීම රසායනාගාර වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ විය. 2004 දෙසැම්බර් මාසයේ ඇති වූ සුනාමිය නිසා රසායනාගාරයේ රාක්ක අබලන් වූ බැවින් ඒවා නැවත සැදීමට වෙන් කළ මුදල අනුව ප්‍රධාන කර්තව්‍යයක් ලෙස සැලසුම් කරන ලදී. සාදා ගෙනවුත් බාරදුන් රාක්ක නියමිත පිරිවිතරයන්ට නොගැලපුන බැවින් එම රාක්ක ආපසු ගෙන යන ලෙස සැපයුම්කරුට දන්වන ලදී. ඔහු ඒවා ආපසු නොගත් බැවින්, අළුතෙන් රාක්ක සැදීමට නොහැකි විය. කෙසේ වුව ද, සැපයුම්කරුට මෙම රාක්ක සඳහා මුදල් ගෙවා නැත. ISO 17025 ලබා ගැනීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට උපදේශකවරයෙකුගේ සේවය ලබා ගැනුණි. ඔහු කටයුතු අරඹා ඇති අතර 2010 වසරේ දී ද තව දුරටත් කටයුතු කරනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :-

භෞතික %	සමුච්චිත ඉලක්කය	100 %	ඉටු කරගත් සමුච්චිතය	70 %
---------	-----------------	-------	---------------------	------

හදිසි අධ්‍යයන

මෙම කාලය තුළ මත්ස්‍ය මරණ අවස්ථා 05ක් වාර්තා විය. ඒවා නාලන්ද ජලාශය, බේරේ වැව, නුවර වැව, ලුණාව කලපුව සහ රත්ගම කලපුවෙන් පරීක්ෂණය සඳහා යොමු කරනු ලැබී ය. මත්ස්‍ය මරණවලට හේතු සොයා ගැනීමට ප්‍රාථමික පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී. ජලයෙහි ද්‍රාවිත ඔක්සිජන් මට්ටම සහ පෝෂක මට්ටම නිසා බොහෝ මත්ස්‍ය මරණ සිදු වූ බව දැනගන්නට ලැබුණි. රත්ගම කලපුවෙන් වාර්තා වූ මත්ස්‍ය මරණ ගැන කළ නිර්දේශ දැන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

මත්ස්‍ය මරණ අවස්ථා

අතිරේක වශයෙන් Cairn Lanka oil exploration සඳහා විවිධ සේවාවන් ද, ආරම්භක පාරිසරික පරීක්ෂණ වාර්තා සැපයීම ද, අප විසින් සිදු කරන ලදී. එමගින් වසර තුළ ලද සම්පූර්ණ ආදායම රු. 2,293,800.00 කි. තව ද, ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය ගැන උපදෙස් දීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සිදු කළ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම සහ ආරම්භක පරිසර පරීක්ෂණ සම්බන්ධ රැස්වීම් රැසකට පර්යේෂණ නිලධාරී හූ සහභාගි වූහ.

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම, මූලික කමිටු රැස්වීම්, හුම්භාග පරීක්ෂණ සහ වෙනත්.

- වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මෙහෙය වූ කල්පිටියේ ඕලන්ද බොක්කේ යෝජිත හෝටල් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය සඳහා පැවැත් වූ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් රැස්වීම.
- මීගමුවේ මහනගර සභා ප්‍රදේශයේ යෝජිත අප ජල බැහැර කිරීමේ පහසුව පිළිබඳ විෂය මූලික කමිටු රැස්වීම.
- මීගමුවේ මහනගර සභා ප්‍රදේශයේ යෝජිත අප ජල බැහැර කිරීමේ පහසුව පිළිබඳ හුම්භාග පරීක්ෂණය.
- ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ ගුරුපදේශ සම්පාදනය/සමාලෝචනය ගැන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දී පැවති රැස්වීම.
- හලාවත බංගදෙනියේ පෙරිය කුරුකුපොහේ ඉදිකිරීමට යෝජිත සංචාරක හෝටලය පිළිබඳව වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති ආරම්භක රැස්වීම.

- අක්වෙරලෙහි වැලි ගොඩ දැමීම සඳහා කළු ගඟ ගං මෝයෙහි යෝදන යන්ත්‍රාගාරයක්, ජැටියක් සහ තාවකාලික ගබඩා පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීමට අවසර දීම ගැන කළුතර කැලිඩෝ බීච් හෝටලයේ දී පැවති රැස්වීම.
- කල්පිටියේ කප්පඩ් හි ඉදිකිරීමට යෝජනා ජල ක්‍රීඩා හෝටලය පිළිබඳ වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති විෂය මූලික රැස්වීම.
- වාද්දුවේ පොතුපිටියේ කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ගැන පැවති වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මෙහෙයවනු ලැබූ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය සැලසුම් කරන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පැවති පාසි කුඩා නිවාඩු නිකේතනය පිළිබඳ විෂය මූලික රැස්වීම.
- උතුරු පලාත සඳහා උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇස්තමේන්තුව පිළිබඳව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දී පැවති රැස්වීම.
- කල්පිටියේ කප්පඩ් හි ඉදිකිරීමට යෝජනා ජල ක්‍රීඩා වෙළඳසැල් හෝටලය පිළිබඳ ආරම්භක පාරිසරික පරීක්ෂණය පිළිබඳ වාර්තාව ඇගයීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති විෂය මූලික රැස්වීම.
- කල්පිටියේ යෝජනා සංචාරක නිවාඩු නිකේතනය ඉදිකිරීම පිළිබඳ යෝජනාව ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති විශේෂ රැස්වීම.
- කල්පිටියේ එරුම්බු කුඩාලේ හි ඉදිකිරීමට යෝජනා මෙහෙය වෙට් 4.8 සුළං බල ශක්ති ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගුම්භාග පරීක්ෂණය.
- කළුතර සබෝපහෝගි හෝටලයක් ඉදිකිරීමට ඉදිරිපත් කර ඇති යෝජනාව ගැන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පැවති රැස්වීම.
- කෙරවල පිටියේ යෝජනා මෙහෙය වෙට් 500 ස්වාභාවික වායු බල ශක්ති ව්‍යාපෘතිය ගැන ප්‍රාථමික රැස්වීම.
- කෙරවල පිටියේ යෝජනා මෙහෙය වෙට් 500 ස්වාභාවික වායු බල ශක්ති ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගුම්භාග පරීක්ෂණය.
- ත්‍රිකුණාමලයේ කුච්චවේලි හි ඉදිකිරීමට යෝජනා ලුණු ලේවාය ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති ප්‍රාථමික රැස්වීම.
- මුහුදු රළ මගින් මුහුදු ජලය පොම්ප කිරීමට මුහුදු ජලදිය කඩන ඉදිකිරීමට ඇති හැකියාව විමසා බැලීමට පැවති රැස්වීම.
- පුත්තලම වනාන්තර විල්ලුවේ සි/ස වයඹ යෝල්ටන් විසින් "සුර්ය බලශක්ති ලුණු" නිෂ්පාදනය කිරීමේ යෝජනා ව්‍යාපෘතිය ගැන තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම.
- ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය සැලසුම් කරන පාසි කුඩා නිවාඩු නිකේතනය සඳහා ගුම්භාග පරීක්ෂණය.
- ලුනාවේ ඉදිකිරීමට යෝජනා පිරියම් කරන ලද අප ජල පිටාරය පිළිබඳව වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති විශේෂ රැස්වීම.

- නාරක්කුලියේ යෝජිත සුළං බල ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ආරම්භක පාරිසරික පරීක්ෂණ වාර්තාව ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම.
- කල්පිටියේ ඵරුම්ඹු කුඩාල් හි ඉදිකිරීමට යෝජිත සුළං බල ශක්ති ව්‍යාපෘතිය ගැන විෂය මූලික කමිටු රැස්වීම.
- ත්‍රිකුණාමලයේ කුවිට්ටේලි හි ලුණු ලේඛායක් ඉදිකිරීමට ඉදිරිපත් කර ඇති යෝජනාව ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති විෂය මූලික රැස්වීම.
- ඕළු විල් වරාය ඉදිකිරීම ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- සී/ස west coast power Ltd. මෙහෙය වන කෙලවර පිටියේ මෙහා වොට් 300 යුගදන්වී බල ශක්ති යන්ත්‍රාගාරය පිළිබඳ දෙවන පසුපරම් රැස්වීම.
- වාද්දුවේ පොතුපිටියේ කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ගැන පැවති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- ගල්කිස්ස මුහුදේ බෙල්ලන්ගල රොක් නමින් හැඳින්වෙන දූපතේ ඉදිකිරීමට යෝජිත නිවාඩු නිකේතන සංකීර්ණය ගැන ආරම්භක රැස්වීම.
- පුත්තලමේ මෙහා වොට් 300 ගල් අඟුරු බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (II වන සහ III අදියර) පුළුල් කිරීම සඳහා යෝජිත මෙහා වොට් 600 පහසුව ගැන කුරුණෑගල මහලේකම් කාර්යාලයේ පැවති විෂය මූලික රැස්වීම.
- කල්පිටියේ යෝජිත මෙහා වොට් 50 සුළං බල ශක්ති ව්‍යාපෘතිය ගැන නියමිත ආරම්භක පාරිසරික ඇගයීම පිළිබඳව පැවති විෂය මූලික රැස්වීම.
- යාපනයේ සූර්යබල ශක්තිය හා සුළං බලය එකතු කොට යෝජිත මෙහා වොට් 35 ප්‍රතිජනනීය බල ශක්ති දෙමුහුන් පද්ධතිය ගැන වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ දී පැවති රැස්වීම.
- 11 වන ජාතික තෙත් සීමි මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- 12 වන ජාතික තෙත් සීමි මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- 13 වන ජාතික තෙත් සීමි මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.
- 14 වන ජාතික තෙත් සීමි මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම.

පැවැත් වූ දේශන

ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සමාජය සහ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සංවිධානය කළ කළුතරදී පැවැත් වූ සම්මන්ත්‍රණයක දී ආපදා කළමනාකරණ සහ ආපදාවන්වල බලපෑම් අවම කිරීමේ පියවර ගැන එස්.ඒ.එම් අයම් මහතා විසින් දේශනයක් පවත්වන ලදී.

ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය මගින් සංවිධානය කරන ලද දේශගුණික වෙනස් වීම සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය තුළ මූල්‍ය ධාරා ගත කිරීම ගැන පැවති සම්මන්ත්‍රණයක දී එස්.ඒ.එම් අයම් මහතා දේශගුණික වෙනස්වීම ධීවර සම්පත් සහ වෙරළ අංශය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය ගැන දේශනයක් පවත්වන ලදී.

පාරිසරික අමාත්‍යාංශයේ පැවති II වන ජාතික සංවිච්චිත ව්‍යාපෘති රැස්වීමේ දී අභිනකර දේශගුණික බලපෑම් අවමකරණ පියවර ගැන එස්.ඒ.එම් අයම් මහතා විසින් දේශනයක් පවත්වන ලදී.

ජලජ රෝපනය සහ පිටර කප්පාත්ත කළමනාකරණය පිළිබඳ විප්ලෝම අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන සඳහා ඩබ්.ඩී.එන් විකුමාරවිචි මහතා විසින් මහජන සේවාවේ සහ සංරක්ෂණය සහ ජලජ රෝපන පද්ධති කළමනාකරණය සහ මාතෘකා පාලන දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය.

වැඩමුළු

- ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ E2 අංශය යොමු වී විද්‍යාඥයන්ගේ සංසඳය විසින් සංවිධානය කරන ලද විද්‍යාව සඳහා සංඛ්‍යා ගාච්ඤා: ප්‍රමාණාත්මක දත්ත පරිහරණය කිරීමේ යෝග්‍ය ක්‍රම ගැන පැවති සම්මන්ත්‍රණය.
- කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ දී පැවති කාලගුණ වෙනස්වීම සඳහා තාක්ෂණික අවශ්‍යතා ඇස්තමේන්තුව පිළිබඳ වැඩමුළුව.
- ජල සම්පත් අංශයේ දේශගුණික වෙනසකට ඇති පාත්‍රතාව සහ අනුහුරුව ගැන තාක්ෂණික වැඩමුළුව - පාරිසරික සහ ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික වෙනස්වීම පිළිබඳ අංශය.
- හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සහ කාබන් හුවමාරුව ගැන 2009 ජනවාරි 09 වන දින පැවති වැඩමුළුව.
- වැලිගම කප්පරතොට කොරල්පර පිරිසිදු කිරීම සඳහා පැවති ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාරය ගැන වැඩමුළුව - අගෝස්තු 2009.

විද්‍යා ප්‍රකාශන/පුවත් පත් ලිපි සහ වෙනත්

- ආර්.ආර්.ඒ.ආර්. ශිරන්ත, ඒ.ඒ.ඩී අමරතුංග, කේ.ඒ.ඩබ්.එස්. චීරසේකර, (අගෝස්තු 2009). අපෘෂ්ඨවංශික ප්‍රජාව අධ්‍යයනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකාවේ කොත්මලේ ඉහල ජලාධාරයෙහි පාරිසරික සම්පූර්ණත්වය ඇස්තමේන්තු කිරීම. ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රථම ජාතික සමුළුව. ස්වාභාවික සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව, ව්‍යවහාරික විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ලංකාවේ සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය (56 පිට)
- විකුමාරවිචි, ඩබ්.ඩී.එන්., සුරේෂ්කුමාර එන්., හික්කඩුව ජාතික උද්‍යානයේ ජල දූෂණය ඇස්තමේන්තු කිරීම. සම්මන්ත්‍රණය. ජල වෘත්තිකයන්ගේ දිනයේ කාර්ය වාර්තාව. 2009 මැයි. 01(සම්පූර්ණ ලිපිය)
- කේ.ඒ.ඩබ්.එස්. චීරසේකර, ඒ.ඒ.ඩී අමරතුංග, එන්. සුරේෂ්කුමාර, එස්.ඒ.එම් අයම් සහ ආර්.ආර්.ඒ.ආර් ශිරන්ත. (2009), ජල දූෂණය ගැන විශේෂ අවධානයකින් යුක්තව උමා මය සහ බදුලු මය උප ජලාධාරවල (මහවැලි ඉහල ජලාධාරය) ගෞතික හා රසායනික පරාමිති සැසඳීම. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 65 වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්ය වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා. 834/D, 211 පිට
- ඩී. අමරතුංග සහ එන්. සුරේෂ්කුමාර (2009). මාදු ගඟ කලපුවට වැටෙන පෝෂක අතු ගංඟාවල ගෞතික හා රසායනික ලක්ෂණ සැසඳීම සහ එමගින් ලැබෙන පෝෂක ප්‍රමාණය. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 65 වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්ය වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා. 426/D, 91 පිට.
- ඩී.ආර්.සී මෙන්ඩිස් සහ සු.ඒ.ඩී.පී. ගුණවර්ධන, මීගමුව කලපුවේ මුහුදු තණ වාසගුම්වල ජල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ප්‍රාථමික අධ්‍යයනයන් සහ ඉස්සන් කර්මාන්තයේ ප්‍රදායීතාව

ඇස්තමේන්තු කිරීම. ලංකා විද්‍යාහිවර්ධන සංගමයේ 65වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්ය වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා. 451/D.

- බී.ආර්.සී මෙන්ඩිස්, මීගමුව ගංඟාධාරයෙහි දූපණය ගැන විශේෂ අවදානයකින් යුක්තව මත්ස්‍ය තවාන් වාසගුම් ක්‍රියාදාමය කෙරෙහි ඇතිවන මානව කේන්ද්‍රීය බලපෑම්. ලංකා විද්‍යාහිවර්ධන සංගමයේ 65වන වාර්ෂික සැසිවාරයේ කාර්ය වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා. 452/D.

පුවත් පත් ලිපි

- 2009 නොවැ. 18වන දින ලංකාදීප පුවත්පතේ පළ කළ මත්ස්‍ය මෘත්‍යතාවය පිළිබඳ ලිපිය. සම්පාදනය: ආචාර්ය පී.කේ.එම් විජේගුණවර්ධන, ආචාර්ය පාලිත කීන්සිරි, කේ.ඒ.ඩබ්. ශ්‍රාමලී චිරයේකර සහ ජාතක පුස්තකුමාර.

රූපවාහිනී වැඩසටහන්

- නුවර වැවේ (බෝගම්බර වැවේ) මත්ස්‍ය මෘත්‍යතාවට හේතු 2009 ඔක්. 31 වන දින රාත්‍රී 10.00 ට සිරස රූපවාහිනී සිංහල ප්‍රධානත්‍රි ප්‍රකාශයට ඇතුළත් වූ සිංහල ප්‍රධානත්‍රිය. මෙය 2009 නොවැ. 01දින දහවල් 12.00ට නැවත ප්‍රචාරණය විය. කේ.ඒ.ඩබ් ශ්‍රාමලී චිරයේකර.
- සිරස, MTV, සහ ශක්ති රූපවාහිනී නාලිකාවලට බේජේ වැවේ මත්ස්‍ය මරණ ගැන සම්පාදනය කළ ප්‍රධානත්‍රිය. එස්.ඒ.එම් අස්මි මහතා.

අභ්‍යන්තර වාර්තා

- නාලන්ද ජලාශයෙහි මත්ස්‍ය මරණවලට හේතු ගැන කළ ගවේෂණය පිළිබඳ වාර්තාව. (අප්‍රේල් 2009). කේ.ඒ.ඩබ් ශ්‍රාමලී චිරයේකර.
- නුවර බෝගම්බර වැවේ මත්ස්‍ය මරණ ගැන සිදුකළ ගවේෂණය පිළිබඳ වාර්තාව. (මැයි 2009). ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි.
- ලුනාව කළුපුවේ මත්ස්‍ය මරණ ගැන සිදුකළ ගවේෂණය පිළිබඳ වාර්තාව. (ජූලි 2009). ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි.
- ගාල්ලේ රත්ගම කළුපුවේ මත්ස්‍ය මරණ ගැන සිදුකළ ගවේෂණය පිළිබඳ වාර්තාව. (සැප්. 2009) ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග.
- ශ්‍රී ලංකාවේ මත්තාරම් බොක්කේ SL-2007-01-001 කට්ටියේ මනල් ගවේෂණය සඳහා සිදුකළ ක්‍රියාණ හා කම්පන සමීක්ෂණය පිළිබඳ ආරම්භක පාරිසරික පරීක්ෂණය ගැන වාර්තාව. (මෙම වාර්තාව තාරා නියෝජිතායතනයේ වෙනත් අංශ සමග ඒකාබද්ධව සම්පාදනය කරන ලදී.) (ඔක්. 2009) එස්.ඒ.එම් අස්මි පාරිසරික අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රධානී.
- නුවර බෝගම්බර වැවේ මත්ස්‍ය මරණ ගැන සිදුකළ ගවේෂණය පිළිබඳ වාර්තාව. (ඔක්. 2009). කේ.ඒ.ඩබ් ශ්‍රාමලී චිරයේකර.
- වෙරළ අවසාදිත අඩංගු ඉල්මනයිට්වලින් යකඩ නිදහස් කරන අනුපාතය ගැන පර්යේෂණ වාර්තාව: දේශීය බැක්ටීරියානු ප්‍රජාවට එරෙහිව විභව්‍ය ඒකලනය. 2009 ඔක්. 25 සිට දෙසැ. 19 දක්වා. ඩබ්.ඩී.එන්. වික්‍රමාරච්චි.

- 2009 නොවැ. 01 සිට 2009 නොවැ. 14 දක්වා පැවති මැලේසියානු රජය විසින් අරමුදල් සපයන ලද මලයාසියාවේ සමුද්‍රීය පාරිසරික සංරක්ෂණ වැඩසටහන පිළිබඳ අන්තර්ජාතික පුහුණුව ගැන පර්යේෂණ වාර්තාව. ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග.
- මීගමුව කලාපීය ධානීය වශයෙන් වැදගත්වන ඉස්සන්ගෙ කිටයන් කෙරෙහි මුහුදු තණ වාසගුම්වල ජල ගුණාත්මකභාවයෙහි බලපෑම. (M. Sc. නිලධාරී ප්‍රකාශයට පත්කිරීම, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ගං ගොඩවිල, නුගේගොඩ)

දේශීය හා විදේශීය පුහුණුව

විදේශීය පුහුණුව

සමුද්‍රීය විද්‍යා පර්යේෂණ පිළිබඳ තාක්ෂණ සහකාර වැඩසටහන (TAP-MAR) 2009 මැ. 25 සිට 2009 දෙසැ. 19 දක්වා. ඉන්දියාව. ඩබ්.ඩී.එන්. චිත්‍රමාරවිචි. මලයාසියාවේ සමුද්‍රීය පාරිසරික සංරක්ෂණ වැඩසටහන පිළිබඳ අන්තර්ජාතික පුහුණුව. (2009 නොවැ. 1 සිට 14 දක්වා) අනුග්‍රහය මලයාසියානු රජය. ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග.

දේශීය පුහුණුව

- ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මගින් සංවිධානය කරන ලද Arc GIS 9.2 ගැන හඳුන්වාදීම පිළිබඳ පුහුණුව භාරා නියෝජිතායතනයේ දේශනාගාරයේ දී පවත්වන ලදී. ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග, කේ.ඒ.ඩබ්.එස් වීරසේකර.
- ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සංවර්ධන ආයතනය මගින් මෙහෙයවනු ලැබූ වෘත්තිකයන් සඳහා වන ඉංග්‍රීසි භාෂා ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව. (ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සංවර්ධන ආයතනය) ඩබ්.ඩී.එන්. චිත්‍රමාරවිචි, ඒ.ඒ.ඩී. අමරතුංග, කේ.ඒ.ඩබ්.එස් වීරසේකර.

5.2 ධීවර තාක්ෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානී: එන්.බී.පී පුත්තරාජය මහතා

ශ්‍රී ලංකාවේ උඩවලවේ ජලාශයේ සිටින විශාල කැටිලා කැටිලා මත්ස්‍ය අස්වැන්න නෙලීමට සුදුසු මසුන් අල්ලන ආම්පන්න පරීක්ෂණ මට්ටමෙන් වර්ධනය කිරීම මත්ස්‍ය තාක්ෂණ අංශයේ යෝජිත ව්‍යාපෘතිය විය. මෙම මාළු වර්ගය අල්ලා ගත හැකි වන්නේ වර්ෂයේ ඇතැම් කාලවල දී පමණි.

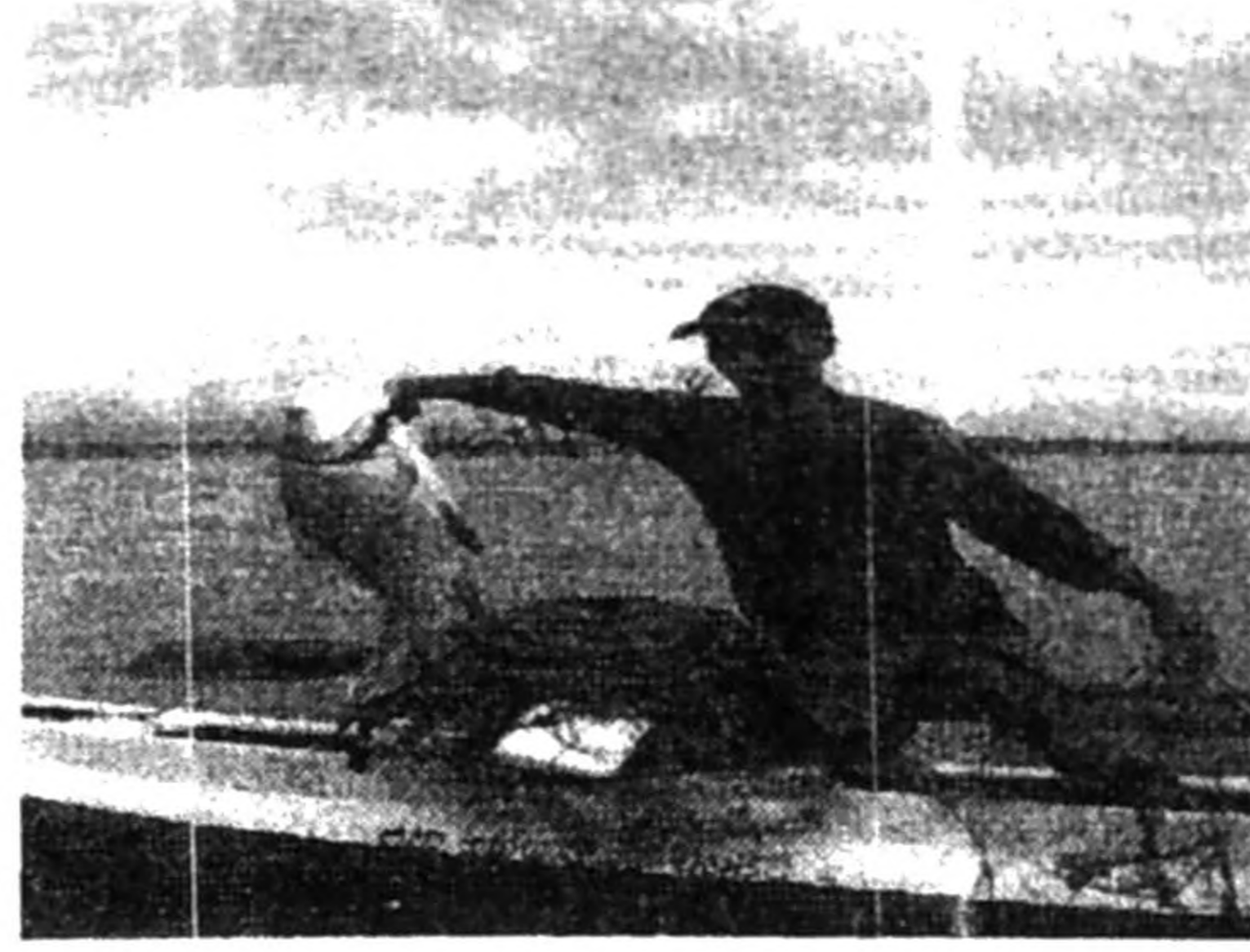
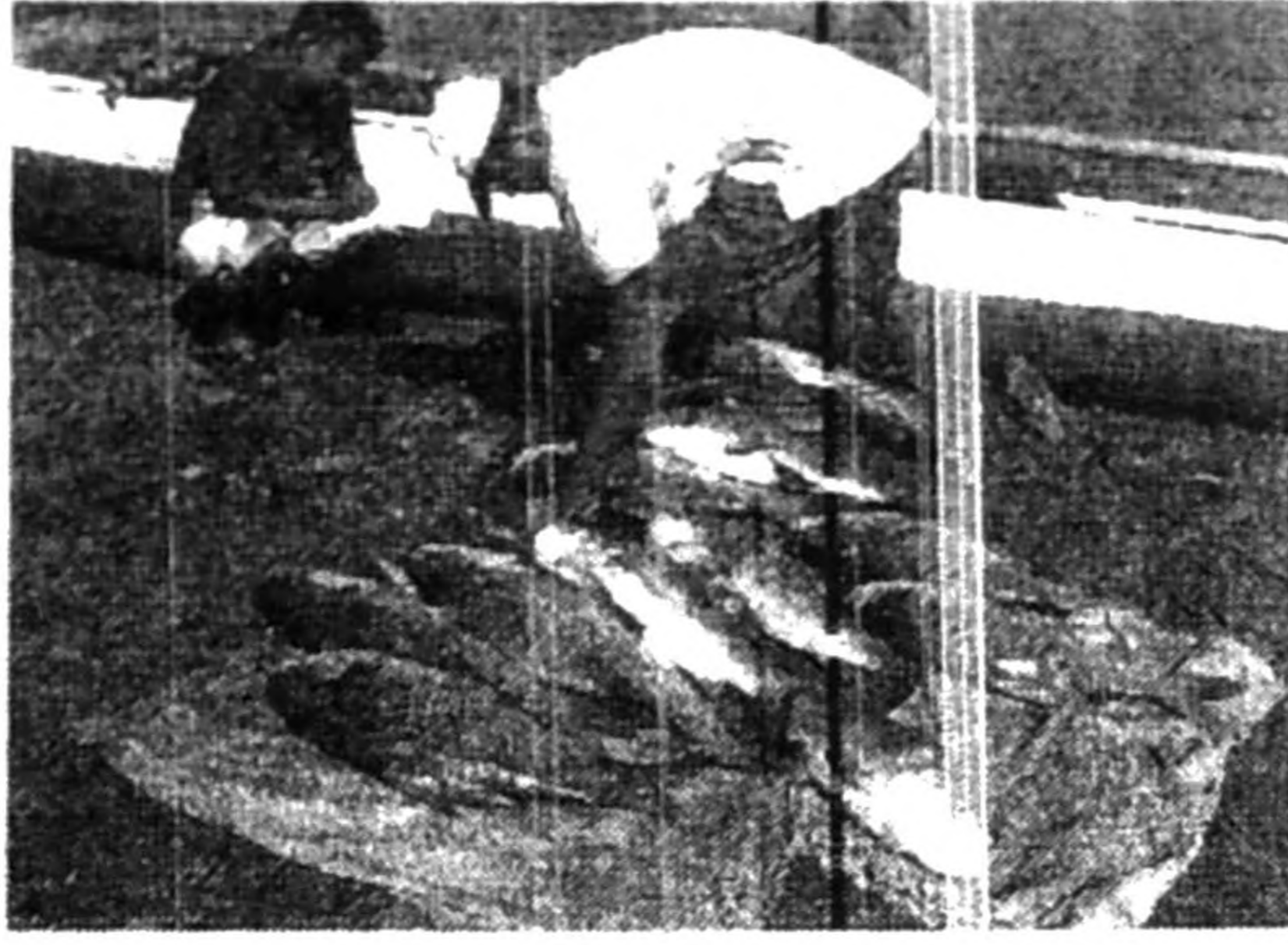
දැනට මසුන් මරන්නන් මේ සඳහා කරමල දැල් ගාවිතා කරති. වසර පුරා ප්‍රශස්ත අස්වැන්න ලබා ගැනීමට වත්මන් ආම්පන්න යෝග්‍ය කොටන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙසේ මසුන් ඇල්ලීමේ දී කුඩා කැටිලා මසුන් බහුල වශයෙන් අසුවන බව ද, මසුන් ඇල්ලීම අකාර්යක්ෂම බව ද, පෙනී ගියේ ය. එබැවින් වසර පුරා කැටිලා කැටිලා මසුන් විරස්ථායී පදනමක් මත අල්ලා ගැනීමට නව මූලික මරණ ආම්පන්න වර්ධනය කිරීම යෝග්‍ය බව පැහැදිලි විය.

දෙවන ව්‍යාපෘතිය වූයේ අක්වෙරළෙහි ගාවිතා වන කාර්යක්ෂම මසුන් ඇල්ලීමේ ක්‍රම සහ ආශ්‍රිත උපකරණ ගැන ධීවරයන්ගේ තාක්ෂණික දැනුම තක්සේරු කිරීම යි. ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ නොගැඹුරු මුහුදේ වෙරළ සම්පත්වලින් ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රයෝජන ගනු ලැබේ. එසේත් නැත්නම් ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රශස්ත මට්ටමට ප්‍රයෝජන ගන්නා බව කිව හැක. එක්සත් ජාතීන්ගේ බල අධිකාරිය මැන දී ඵලදායී තීරණ අනුව, වෙරළ හිමි රටවලට සුවිසල් මුහුදු ප්‍රදේශයෙහි සජීවී සම්පත්වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමේ සම්පූර්ණ අයිතිය පවරා ඇති බැවින්, අක්වෙරළෙහි මත්ස්‍ය සම්පතෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම, දීපයින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා ඉතිරි වී ඇති ඩීකල්ප අතුරෙන් වඩාත්ම ඵලදායී ක්‍රමය වේ. එසේ වුව ද, ප්‍රවීණතාව, පහසුකම්, උපකරණවලින් අනුක යාත්‍රා සහ මූල්‍ය පහසුකම් දුලබ වීම, මෙම අංශය දියුණු කිරීමට ඇති බාධා බව පෙනුණි. දැනට පවත්නා බහු දින යාත්‍රා විවිධ සැලසුම්වලින් යුක්තවන අතර මනා ගබඩා පහසුකම් නැති එම යාත්‍රා පසු අස්වනු පාසු ගෙන දේ. නව ද, ධීවර කපයුතු හා බැඳුණ තාක්ෂණයට අදාළ නූතන උපකරණ ගැන ධීවරයන්ගේ තාක්ෂණික දැනුම ඉතාම දුර්වල ය. ධීවරයන් අතර නූතන උපකරණ පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ අක්වෙරළෙහි මසුන් මැරීම සඳහා යොදා ගන්නා පහසුකම් සහ බහුදින යාත්‍රාවල සඵලත්වය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා යෝජිත ගවේෂණය මෙහෙයවන ලදී. ව්‍යාපෘතිය මගින් යොදාගන්නා කරුණු බෝට්ටු නැතිමේ කාර්මාන්තය දියුණුවට තවත් තාක්ෂණික උපකරණ යොදා ගැනීමට උසකාරී වන අතර මෙම යොදා ගැනීම් ධීවර ජනතාවගේ දැනුම දියුණු කිරීමට ද යොදා ගත හැක.

ඉටු කල ක්‍රියාකාරකම්

පරීක්ෂණය සඳහා මසුන් මරණ ආම්පන්න සකස් කොට ඒවා ධීවරයන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පරීක්ෂා කරන ලදී. පළමු උත්සාහය වූයේ කරමල දැල් නව ඵලදායී අනුපාත අනුව සකස් කිරීම යි. එය ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව සිදු විය. දෙවන උත්සාහය වූයේ කැටිලා කැටිලා මසුන් සඳහා සුදුසු ඇමක් යොදා ගැනීමට මරුදැල් පරීක්ෂා කිරීම යි. ධීවරයන්ගේ මත්ස්‍ය අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත දිනපතා එකතු කොට, වසර පුරා අස්වැන්න ලැබීමේ උච්චාවචනය දැන ගැනීමට එම දත්ත ගාවිතා කරන ලදී. මසුන් ඇල්ලීමේ පරීක්ෂණ සහ වෙනත් වාණිජ මත්ස්‍ය අස්වනු නෙලීමටද දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය සහ වාර්තාකරණය සිදු කර ඇත.

දෙවන ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රශ්නාවලිය සකස් කරන ලදුව බහු දින යාත්‍රා ධීවරයන් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. අක්වෙරළෙහි සම්පත්වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට යොදා ගන්නා බහු දින යාත්‍රාවල ඇති පහසුකම් තක්සේරු කරනු ලැබී ය. පවත්නා ගබඩා පහසුකම් සහ පසු අස්වනු හානිය අඩු කරන ක්‍රම සමාලෝචනයට භාජන විය. අක්වෙරළෙහි මත්ස්‍ය සම්පත් හෙලා ගැනීමට දැනට පවත්නා ධීවර යාත්‍රාවල තාක්ෂණික හැකියාව ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබී ය. නව ද, අක්වෙරළෙහි මත්ස්‍ය සම්පතෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ධීවර යාත්‍රාවල නැවීයනට ඇති තාක්ෂණික දැනුම අගයන ලදී.

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	පොත් කිරීම (රු.මි)	වගකීම දරන නිලධාරීන්	කාල පරිච්ඡේද දින	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
තවතම මසුන් ඇල්ලීමේ තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම.	ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර ජලාශයන්හි විශාල විදේශීය සයිප්‍රිනිඩස් මසුන් ඇල්ලීමට පලදායී මසුන් ඇල්ලන ආම්පන්න වර්ධනය කිරීම.	0.525	එන්.බී.පී සුන්‍රත්නසේන	2019 ජන. 04.20		T- 100 % P- 89 %
බහු දින යාත්‍රාවල මසුන් මරන්නන්ගේ තාක්ෂණික දැනුම සහ මවුන්ගේ තාක්ෂණික උපකරණ ගැන විස්තරාත්මක චාරිතාවක් සැපයීම.	කාර්යක්ෂම මසුන් මරණ ක්‍රම සහ ආශ්‍රිත උපකරණ ගැන ධීර්වරණයන් තාක්ෂණික දැනුම තක්සේරු කිරීම	0.30	ඒ.ඒ.එස්.එච් අනුකෝරාල			T- 100 % P- 98 %

කාර්යසාධනය

2009 පෙබරවාරි මාසයේ දී ව්‍යාපෘති කටයුතු (පරීක්ෂණ පදනමක් මත මසුන් ඇල්ලීම) ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පරීක්ෂණය සඳහා මසුන් ඇල්ලන ආම්පන්න සකස් කොට ප්‍රජා සහායකවත් ඇතිව මසුන් ඇල්ලීමේ අත්හදා බැලීම් කරන ලදී. අත්හදා බැලීමට තැනු දැල්වලින් ඇල්ලූ මාළු සංයුතිය පරීක්ෂා කිරීමේ දී ජලාශයෙහි විශාල ප්‍රමාණයේ කැටලා කැටලා මසුන් සිටින බව පැහැදිලි විය. අත්හදා බලන ලද මසුන් මැරීමේ ඵලදායී අනුව, තනන ලද මසුන් මරණ ආම්පන්නවල කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රමාණවත් බව පෙනුණි. ඇතැම් කාලවල ජලාශයේ පැවති පාරිසරික ගතත්වය අනුව, පරීක්ෂණයට ගාජනය වූ ප්‍රදේශයේ සිටින කැටලා කැටලා මාළු ප්‍රමාණය වෙනස් වන බව පෙනුණි. එම හේතුව නිසා මසුන් මරණ ආම්පන්නවල කාර්යක්ෂමතාව දුර්වල විය.

තව ද, ජලාශවල කැටලා කැටලා මාළු ඇල්ලීමට පතුලේ එලන මරුදැල් පරීක්ෂාවට ගාජන කරන ලදී. එම ක්‍රමය අනුව මරු දැල්වලට යොමු කළ කැටලා කැටලා මසුන් ආකර්ශනය කර ගත යුතු බව පැහැදිලි විය. කෙසේ වුව ද, කාර්යක්ෂමතාව පැහැදිලිව අත්හදා බලන ලද මසුන් මරණ ආම්පන්න සහ මරු දැල් තවදුරටත් වෙනස් කළ යුතු බව පැහැදිලි විය.

2009 පෙබරවාරි මාසයේ දී දෙවන ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ආරම්භ විය. ශ්‍රී ලංකාව වටා ධීවර වරායවලින් අහඹු වශයෙන් තෝරාගත් බෝට්ටු යාත්‍රාපතිවරුන් සහ අයිතිකරුවන් සම්මුඛ පරීක්ෂණවලට ගාස්ත කොට විස්තරාත්මක ප්‍රශ්නාවලිවලට පිළිතුරු ලබා ගෙන නාරා නියෝජිත ආයතනයේ නිලධාරීන් විසින් අදාළ ආකෘති පුරවන ලදී. මුසුන් මරණ තාක්ෂණය සහ ක්‍රම ගැන පූර්ණ දැනුමක් ධීවරයන්ට තැනි බව පෙනුණි. තව ද බොහෝ දෙනෙකුට නාවුක සිතියම් සහ අත්වෙරළට අදාළ නාවුක රෙගුලාසි ගැන දැනුමක් නැත. බොහෝ දෙනෙක් ලංකාවට මෙහෙතික බලය ඇති ප්‍රදේශය ඉක්මවා මුසුන් මරනී. ඔවුහු ඉන්ධන හා කාලය වැඩියෙන් යොදවා මුසුන් අල්ලන ප්‍රදේශ වෙත ලඟා වෙති. යොයා ගත් කරුණු අනුව පැහැදිලි වූයේ දිග අඩි 40ට වැඩි බහු දින යාත්‍රා අත මුහුදෙහි මුසුන් ඇල්ලීමට යොදා ගැනීම ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී නොවන බව ය. ශ්‍රී ලංකාව අයත් මුහුදු සීමාව තුළ වෙනත් රටවල ධීවරයන් මුසුන් මරණ බව ලාංකික ධීවරයන්ට පෙන්වා දෙන ලදී. පරීක්ෂණයට ලක් වූ බොහෝ ධීවරයන්ට නූතන තාක්ෂණ උපකරණ පරිහරණය කිරීමට ඇති හැකියාව දුර්වල බව පැහැදිලි විය. එයට හේතුව නම් තව තාක්ෂණ පරිහරණය කිරීමේ සලසුරුද්ද සහ ඒ පිළිබඳ දැනුම මදවීම යි.

භෞතික කාර්යසාධනය:

ව්‍යාපෘතිය 1	සමුච්චිත ඉලක්කය 100%
	කාර්යසාධනය 90%
ව්‍යාපෘතිය 2	සමුච්චිත ඉලක්කය 100%
	කාර්යසාධනය 89%

මූල්‍ය කාර්යසාධනය:

ව්‍යාපෘතිය 1	මූල්‍ය ඉලක්කය 100%
	කාර්යසාධනය 90%
ව්‍යාපෘතිය 2	මූල්‍ය ඉලක්කය 100%
	කාර්යසාධනය 98%

ප්‍රකාශන

- 4.1 පර්යේෂණ ලිපි : සකස් කරනු ලැබේ.
- 4.2 පර්යේෂණ වාර්තා : සකස් කරනු ලැබේ.
- 4.3 පුස්තිකා/පත්‍රිකා : සකස් කරනු ලැබේ.

පැවැත් වූ පුහුණු දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ජලාශයෙහි ධීවර පරීක්ෂකයන් සහ ධීවරයන් සමඟ රැස්වීම් පවත්වන ලදී. ධීවර ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වය ඇතිව සිදුකරන ලද මාළු ඇල්ලීමේ පරීක්ෂණයේ යොයා ගැනීම් ධීවරයන්ට දැනගැනීමට සලස්වන ලදී.

බාධක

වාහන නැතිකම නිසා බොහෝ ගමන් අවලංගු කළ අතර මාළු ඇල්ලීමේ අත්හදා බැලීම් තිහිපතා කළ නොහැකි විය.

5.3 ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය අංශය

අංශ ප්‍රධානී : එම්.ඒ. ආර්යවංශ මහතා

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

ආරක්ෂිත කාර්යක්ෂම නැව් ගමනාගමනයට අවශ්‍ය සේවාවන් ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය සපයයි. ප්‍රධාන සේවය නම් නාවික තොරතුරු සැපයීමයි. නාවික සැලසුම්, වෙරළ කලාපය කළමනාකරණයට දත්ත, පරිසර ආරක්ෂණය හා වෙනත් ආශ්‍රිත නිපැයුම් හා සේවා සැපයීම නාවික තොරතුරු සැපයීමේ කාර්යයට ඇතුළත් ය. නිවැරදි කාලීන සැලසුම් සැපයීම හේතු කොට ගෙන සාමූහික වෙළඳාම සහ වෙනත් සාමූහික කටයුතු පහසු කිරීම මගින් යුටිලයිටි වූ ආර්ථික හා වාණිජ ප්‍රතිලාභ ලැබේ.

2009 වර්ෂයේ ජාතික සැලසුම් සම්පාදන වැඩසටහන යටතේ පහත සඳහන් සේවා සපයන ලදී.

අදාළ වෙරළ තීරුවේ ඉඩම් සමීක්ෂණය ඇතුළු තංගල්ල අගාධමිතික සමීක්ෂණය. අදාළ වෙරළ තීරුවේ ඉඩම් සමීක්ෂණය ඇතුළු හම්බන්තොට අගාධමිතික සමීක්ෂණය. වැලිගම සහ කොළඹ සඳහා යුනාමියට යටවෙන ප්‍රදේශ දැක්වෙන සිතියම් සකස් කිරීම. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා GPS නිදොස් කිරීමේ පද්ධති සකස් කිරීම.

ඉටු කළ කාර්යයන්

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	පහතිම දරන නිලධාරීන්	කාල පරිච්ඡේදය	
			යට	දක්වා
1. අගාධමිතික සමීක්ෂණය	හම්බන්තොට සඳහා දත්ත එකතුව	එස්.ආර්.සී රණවිර ආර්.එච්.පී වැලිගොඩපිටිය	ජන.	දෙසැ.
ඉඩම් සමීක්ෂණය	හම්බන්තොට සඳහා අදාළ ඉඩම් සමීක්ෂණය	සී.කේ අමරසිංහ	ජන.	දෙසැ.
වැලිගම සිට කොළඹ දක්වා පතුරෙන් යටවන ප්‍රදේශ දක්වන සිතියම් සකස් කිරීම	අදාළ අගාධමිතික දත්ත එකතුව සහ ජලය ගලන ප්‍රදේශ දක්වන සිතියම් සැකසීම	එස්.එම්.ආර්.එන් කුමාරි	ජන.	දෙසැ.

කාර්යසාධනය

ප්‍රගතිය - ජාතික භූගෝලීය සිතියම් වැඩසටහන

ප්‍රගතිය (%)

ගෝතික :- 60

මූල්‍ය :- 60 මූලික වෙන්කිරීම ගාණ්ඩාගාරය මගින් අඩුකරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය 1.1

දත්ත එකතුව

ප්‍රගතිය (%)

ගෝතික :- 60

මූල්‍ය :- 60

ව්‍යාපෘතිය 2.1

ඉඩම් සමීක්ෂණය

ප්‍රගතිය (%)

භෞතික :- 55

මූල්‍ය :- 55

මුහුදේ තත්ත්වය අයහපත් වීම සහ අරමුදල් නියම වේලාවට නොලැබීම නිසා ක්ෂේත්‍ර වැඩ අඩාල විය.

ව්‍යාපෘතිය 3.1

වැලිගම සිට කොළඹ දක්වා ජලයෙන් යටවීම දක්වන සිතියම් සැකසීම

ප්‍රගතිය (%)

භෞතික :- 100

මූල්‍ය :- 100.

ව්‍යාපෘතිය 3.2

ඉහත සඳහන් සමීක්ෂණවල දත්ත පිරිසැකසුම සහ සිතියම්කරණ වැඩ

ප්‍රගතිය (%)

භෞතික :- 100

මූල්‍ය :- 95

ව්‍යාපෘතිය 4.1

විශේෂක (differential) GPS නිවැරදි කරන පද්ධතියක් යථාපනය කිරීම

ප්‍රගතිය (%)

භෞතික :- 70

මූල්‍ය :- 70

ප්‍රකාශන

- (අ) තංගල්ල නාවික සිතියම ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- (ආ) කොළඹ සිතියම (Chart) වැඩිදියුණු කොට එය CARIS GIS තත්ත්වයට පත් කිරීම.
- (ඇ) මීගමුව සිතියම (Chart) වැඩිදියුණු කොට එය CARIS GIS තත්ත්වයට පත් කිරීම.
- (ඈ) ජලයෙන් යටවීම දක්වන සිතියම් වැලිගම සහ කොළඹ.

පැවැත් වූ පුහුණු/දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

විදේශීය පුහුණුව

1. ජල ශාස්ත්‍රීය සමීක්ෂණ - A වර්ගය (FIG/IHO/ICA) - නිලධාරීන් 01
2. වෙරළ සිතියම්කරණය, ආදර්ශනය සහ අවදානම් ඇස්තමේන්තුව (තායිලන්තය) - නිලධාරීන් 02
3. සුනාමි ආදර්ශනය ජලයෙන් යටවීම සහ දුරස්ථ සංනිවේදනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන (ඉන්දියාව) - නිලධාරීන් 01
4. සමුද්‍රීය ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු (ඕමානය) දින 03යි. - නිලධාරීන් 01
5. වෙරළ සිතියම ව්‍යාපෘති වාර්තා කෙටුම්පත් කිරීම ගැන වැඩමුළුව (ඉන්දියාව) - නිලධාරීන් 01
6. UKHO - ENC පුහුණුව සති 05යි. - නිලධාරීන් 01

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

(අ) තාවක නිලධාරීන් සහ නැව්පාලන සඳහා සිරිත් පරිදි පැවැත්වෙන ජල ගාස්තිය සම්බන්ධ සහ සිතියම්කරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.

කල්පැනව සැලසුම් නොකළ වැඩසටහන්

DEOCOM ව්‍යාපෘතිය

- (අ) අත්වෙරළෙහි ගුණිතමිභාවය පිළිබඳ සිතියම් සකස් කිරීම.
- (ආ) පාද රේඛා සිතියම් සකස් කිරීම.
- (ඇ) ලංකා බණිජ තෙල් සංස්ථාව සඳහා අවසාදිත ද්‍රෝණිකා සහ ගවේෂණ ඉඩම් කැබලි පිළිබඳ කටයුතු කිරීම.

5.4 දේශාභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ආචාර්ය එච්.එම්.පී කිත්සිරි මහතා

මෙරට අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය සහ නිරසාර උපයෝජනය ද, අභ්‍යන්තර ජලජ වාස හුම්වල පාරිසරික තක්සේරුව වර්ධනය කිරීම සහ කළමනාකරණය ද, අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජල ජීවී වගා අංශයේ වගකීම වේ.

අභ්‍යන්තර ජල ජීවී වර්ධනය, සංවේ දී වාස හුම් සංරක්ෂණය, ඉස්සන් රෝපනය, වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණය, අලංකරණ මත්ස්‍ය රෝපනය, ඉස්සන් සහ මත්ස්‍යයන්ගේ සෞඛ්‍යය කළමනාකරණය කිරීම සහ ජලජ ශාක ප්‍රචාරණය යන විෂයන් මූඛ්‍ය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර මගින් ආවරණය කරනු ලබයි. මෙම අංශයේ නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් රැසක් තම පර්යේෂණ තිබන්ධවල කටයුතු කළ හ.

විශේෂයෙන් අලංකරණ මත්ස්‍ය වගාකරුවන් සහ පාසැල් හැර යන්නවූත් සඳහා ජල ජීවී රෝපනය ගැන පුහුණු වැඩසටහන් මෙම අංශය විසින් නීතිපතා පවත්වන ලදී. තව ද, ධීවර අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත ගොවිපල සඳහා ජලය සහ පස පරීක්ෂා කිරීම ද, ජලයෙහි ගුණාත්මකතාව සහ රෝග හඳුනාගැනීම ද, ඉටු කරන ලදී.

පත්‍රිකා, අත්පොත් සහ පුස්තිකාවන් මගින් පර්යේෂණ මගින් සොයා ගත් දෑ ප්‍රචාරණය කරනු ලැබේ. වර්ධනය කරන ලද තාක්ෂණයන් කර්මාන්තය වෙත ලබා දීමට ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇති ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

පහත සඳහන් වැදගත් ක්ෂේත්‍රවල 2009 වසරේ දී මෙම අංශය විසින් ව්‍යාපෘති 10ක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

1. ජලජ ජීවී රෝපන තාක්ෂණ සංවර්ධනය
2. ඉස්සන් සහ මත්ස්‍ය සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය
3. තෙත් බිම් කළමනාකරණය
4. දේශාභ්‍යන්තර ධීවර කළමනාකරණය
5. ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව කළ ජලජ ජීවී රෝපනය

ඉටු කළ ක්‍රියාකාරකම්

වැඩසටහන	ආකාරය	මෙහිකිරීම (රු.මි)	වගකිව යුතු නිලධාරීන්	කාල පරාසය
	5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ P.monodon බෝකරන ස්ථානවල Monodon baculovirus පාලනය කිරීම ගැන අධ්‍යයනය	1.875	ආචාර්ය පී.කේ.එම්. විජේගුණපර්වත මහතා	2009
	5.2 ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍යය සහ පාරිසරික පසුබිපරම	0.525	ඒ.එස්.එල්.ඊ කොරොයා මහතා	2009
	5.3 රෝපිත අලංකරණ මත්ස්‍යයන්ට හානි කරන බැක්ටීරියානු රෝගකාරක සහ හඳුනාගත් බැක්ටීරියානු රෝගකාරක සඳහා ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී සංවේදක පිළිබඳ ගවේෂණ.	0.750	පී.පී.එම්. හිතට්ගල මහතා	2009
	6.1 නිල්පලා ප්‍රෝෂීයෙහි අත්හැර දැමූ ඉඩම් ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ජලජ ශාක වගාව සඳහා යෙදවීමේ විභවතාව අයුක්තමිතු කිරීම.	0.150	යූ.එස්.පී.කේ. ලියනගේ මහතා	2008-2009
	6.2 දේශාභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය වාණිජමය වශයෙන් දියුණු කිරීම.	0.150	ආචාර්ය ඒ.ඩී.ඩබ්.ආර්. රාජපක්ෂ මහතා ආචාර්ය එච්.එම්.පී කිත්සිරි මහතා යූ.එස්.පී.කේ. ලියනගේ මහතා	2008-2010
	6.4 යෝග්‍ය කළමනාකරණය මගින් ජලාශවල මෙහෙත් ප්‍රයෝජනයට නොගත් මත්ස්‍ය සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.	0.150	ඩී.ඒ. අනුකෝරාල මහතා පී.ඒ.ඩී අජිත්කුමාර මහතා	(2009-2010
	7.1 Channa striata (ලුලා) ප්‍රේරිත අභිජනනයට භාජන කිරීම	0.225	එම්.එච්.එස්. ආරියරත්න මහතා	2008-2009
	7.2 Milkfish, Shrimp, Mollusks, ඇතුළත් ඒකාබද්ධ ජලජ රෝපනය සහ ඒ ආශ්‍රිත රෝග පාලනය සමග මුහුදු පැලෑටි වගාව	0.750	පී.ඒ.ඩී අජිත්කුමාර මහතා කේ.ඩබ්.ආර්.ආර් අමරවීර මහතා ආර්. වීරසිංහ මහතා ජේ.එස්. ජයරත්න මහතා	අඛණ්ඩව
	7.3 දේශීය සහ විදේශීය අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනනය සහ ජලජ ශාක ප්‍රචාරණ තාක්ෂණය පර්වතය කිරීම.	2.250	ආචාර්ය එච්.එම්.පී කිත්සිරි මහතා ආචාර්ය වසන්ත පැලපත්තාරවිචි මහතා ආචාර්ය එල්. පරාක්‍රම	අඛණ්ඩව

			මහනමිය ආර්.ආර්.ඒ.ආර්. ශිරන්තා මෙහෙවිය.	
	12.3.1: මීගඹුළු කලසුවේ ජල ගතික පසුච්චාරම.	0.4	එම්. ගම්මන්පිල මහතා ඩී.ඩී.පී.එල් දහනායක මහතා එච්.බී. ජයසිරි මහතා	අඛණ්ඩව

ශ්‍රී ලංකාවේ *P.monodon* බෝකරන ස්ථානවල *Monodon baculovirus* පාලනය කිරීම ගැන අධ්‍යයනය.

වගකීම දරන නිලධාරී : ආචාර්ය පී.කේ.එම්. විජයගුණවර්ධන

අරමුණු, ඉටුකල ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රතිඵල

අරමුණු:

පැටවුන් ඇතුළු *P.monodon* ජීවන චක්‍රයේ විවිධ අවස්ථාවල *Monodon baculovirus* පවතින්නේ ද යන වග තෙත් නැටුම් (wet mount) නිරීක්ෂණ ඇතුළු පටක විද්‍යාත්මක වර්ණක (staining) ක්‍රම සහ අනුක තාක්ෂණය යොදා පිරික්සීම. (PCR)

- i) වෙනත් ක්‍රම හා සසඳා බැලීමේ දී ඉක්මන් විකිත්සන ක්‍රමයක් හැටියට තෙත් නැටුමෙහි (wet mount) පරීක්ෂාවෙහි නිරවද්‍යතාවය ඇගයීම.
- ii) ඉස්සන් බෝකරන ස්ථානවල ආසාදනය පාලනය කිරීමේ පියවර නිර්දේශ කිරීම.
- iii) ශිඝ්‍ර නිරවද්‍ය අනාවරණයට සුදුසු විකිත්සන ක්‍රමයක් නිර්දේශ කිරීම.

ඉටුකල ක්‍රියාකාරකම්:

- i) 2008 ඔක්තෝම්බර් සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා *Monodon baculovirus* පවතිදැයි බැලීමට PCR යොදා මිනිස් පාලනයෙන් තොර ස්ථානය බිහි වූ පැටවුන් (60) ක් පරීක්ෂා කිරීම.
- ii) වයඹ පළාතේ පිහිටි ඉස්සන් ඇතිකරන ස්ථානවලින් පශ්චාත් කට අවස්ථාවේ ඉස්සන් (නියැදි 1907)ක් *Monodon baculovirus* පවතිදැයි බැලීමට PCR ක්‍රමය අනුව තෙත් නැටුම් (wet-mount) පරීක්ෂණය සහ පටක විද්‍යාව අනුව පිරික්සුමට භාජන කිරීම.
- iii) එකම නියැදියක් සඳහා යියළු පරීක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කොට අනාවරණ අනුරූපතාව සඳහා විවිධ පරීක්ෂණ ක්‍රම සසඳා බැලීම.
- iv) As inconsistencies were noted when PCR tests (02) recommended by Office des Epizootics (OIE, 2006) were applied for diagnostics, further clarifications were performed to see whether the PCR primers have any mismatches at the primer sites due to strain variation. This was done through DNA sequencing of the amplified products.
- v) *Monodon baculovirus* විකිත්සාව ගැන පුස්තිකාවක් සකස් කරනු ලැබේ.

ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය සහ පාරිසරික පසුපරම

වගකිව යුතු නිලධාරී : ඒ.එස්.එල්.ඊ කොරෙයා මහතා

ඉහත සඳහන් ව්‍යාපෘතිය මාර්තු මාසයේ දී සහාපති මහතා විසින් පහත සඳහන් පරිදි වෙනස් කරන ලදී.

පැටව් තොග සහ කීටයන් තැන්පත් කිරීමේ සහ ඇති කිරීමේ තත්ත්වයන් රෝපනය කරන ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය සහ පැවැත්ම කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම.

අරමුණු :

පැටව් තොගවල තත්ත්වය එමගින් ඇතිවන කීටයන් කෙරෙහි බලපාන අතර එය ඉස්සන් වැඩෙන පොකුණුවල පවතින රෝග තත්ත්වය සහ මෘත්‍යතාව කෙරෙහි බලපායි. එබැවින් පැටව් තොග අවස්ථාවේ ඉස්සන් වැඩෙන අවස්ථාව දක්වා වක්‍රය තුළ රෝග ඇති කිරීමට දායකවන ආතති තත්ත්වයන් සොයා ගැනීමට තීරණය කරන ලදී.

ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රතිඵල

1. එකතු කරන්නන් පැටව් තොග රඳවන ජලයෙහි තත්ත්වය පසුපරම කරන ලදී. ඇතැම් රඳවන ටැංකිවල ඇමෝනියා මට්ටම පැටව් තොග කෙරෙහි ආතති තත්ත්වයන් ඇති කරන බව ප්‍රතිඵලවලින් පැහැදිලි විය. එක් ටැංකියක රඳවන පැටව් සංඛ්‍යාව 6 - 17 දක්වා වෙනස් වේ. ගැටයීමට ඇති ඉඩ මද බැවින් එහා මෙහා යාම සීමිත වෙයි. මෙය ද ආතති සාධකයක් බව හඳුනාගන්නා ලදී. එකතු කරන්නන් පැටව් තොග ගෙනවුත් තැන්පත් කර තැබීමේ දී ඇතිවන මෘත්‍යතාව හේතු කොට ගෙන, එකතු කරන්නන් විසින් පැටව් තැන්පත් කිරීම තවත්වා, පැටවුන් ගොඩට ගෙන ආ අවස්ථාවේදී ම ඇති කරන ස්ථානවලට ගෙන යන ලදී.
2. සාමාන්‍ය ජල ගුණාත්මකතා පරාමිති අනුව පැටව් ඇතිකරන ස්ථානවල පැවති ජල ගුණාත්මකතාව පිළිගත හැකි මට්ටමක පැවතුණි. කෙසේ වුව ද, ඇතැම් ඇතිකරන ස්ථානවල බැක්ටීරියා තත්ත්වය පෙරීමේ පද්ධති සියල්ල පසුකල පසු ද, දුර්වල විය. පැටව් තොග තබා ගැනීමේ පහසුකම් කවර ආතති තත්ත්වයක් හෝ නොදැක්වූ අතර කීටයන් ගැන වාර්තා පිළිගත හැකි මට්ටමක පැවතුණි. එසේ වුව ද, සමහර ඇතිකරන ස්ථානවල පැටව් තොගවල මෘත්‍යතාවයක් පැවති අතර පැටව් තොග මදිකම නියා නිෂ්පාදනය සීමා විය.
3. සෘතුව, පවත්නා ස්ථානය, ප්‍රොබයෝටික් (probiotics) යොදා ගැනීම, ජල කළමනාකරණය වැනි කරුණු අනුව බැහැර වගා කරන ස්ථානවල ජල තත්ත්වය වෙනස් වේ. ජූනි - සැප්තැම්බර් දක්වා මධ්‍ය වර්ෂ කාලයේ දී මාස 1.5 සිට 03 දක්වා රෝපන අවස්ථාවල පැවති ගොවිපල බොහොමයකින් විශාල වශයෙන් මෘත්‍යතා වාර්තා විය. මින් සමහරක් WSSV වසිරයය විසින් ඇති කළ බව ස්ථිර වී ඇති අතර අනික් මෘත්‍යතා පරීක්ෂා කර තැනත් එම හේතුව නියා සිදුවන්නට ඇතැයි අනුමාන කරනු ලැබේ. ජල ගුණාත්මකතාව සහ වෙනත් පාරිසරික සහ කළමනාකරණ තත්ත්වයන් කෙබඳු වුව ද, මෙම රෝගය ඇති විය.

බාධක

බොහෝ ක්ෂේත්‍ර ගමන් වාහන තැනිකම නියා අවලංගු කළ අතර නිති පතා නියැදි ගැනීමට නොහැකි විය. ප්‍රතිඵල ගොවිපලවලින් හා බෝකරන ස්ථානවලින් ලබාගත් තොරතුරු මත පදනම් විය. ප්‍රවාහන පහසුකම් මද වීම නියා විශ්ලේෂණය සඳහා නියැදි ස්වල්පයක් පමණක් එකතු කරන ලදී.

රෝපිත අලංකරණ මත්ස්‍යන් තුළ පැවතිය හැකි බැක්ටීරියානු රෝගකාරක ගවේෂණය සහ හඳුනාගත් බැක්ටීරියානු රෝගකාරක සඳහා ප්‍රතිබැක්ටීරිය සංවේදීතා පරීක්ෂණය. (පී.පී.එච්. හිතට්ගල)

අරමුණු, ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රතිඵල

අරමුණු

- අලංකරණ මත්ස්‍යයන් කෙරෙහි පවත්නා බැක්ටීරියානු රෝගකාරක හඳුනාගැනීම.
- මත්ස්‍යයන්ට බලපාන බැක්ටීරියානු රෝගකාරක බලපෑම සෘතු අනුව සහ ගු ගෝලීය වශයෙන් වෙනස්වීම හඳුනාගැනීම සහ එම රෝගකාරකවලට වැඩිවශයෙන්ම පාත්‍ර වන මත්ස්‍යය වර්ග හඳුනා ගැනීම.
- අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සඳහා දැනට ගාවිතා වන රසවිකිත්සකයන් පිළිබඳ දත්ත පදනමක් සකස් කර ගැනීම.
- මෙම මෘජධවල සපලතාවය ඇගයීම.

ඉටුකළ ක්‍රියාකාරකම්

- අලංකරණ මත්ස්‍ය වගාවෙහි නියුතු වූවන්ගෙන් අවශ්‍ය දත්ත එකතු කිරීමට ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කරන ලදී.
- මෙරට අලංකරණ මත්ස්‍ය වගාව ජනප්‍රියව පවත්නා කඵතර, මීගමුව, ගම්පහ, රත්නපුර, අවිස්සාවේල්ල සහ පොළොන්නරුව ප්‍රදේශවලින් රෝග වැළඳුණ නියැදි සති දෙකකට වරක් ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවල යෙදී එකතු කරන ලදී.
- අනුදක්නයෙහි ආධාරය ඇතිව ගොවිපලෙහි දීම රෝග හඳුනා ගැනීම සිදුවිය. තව ද, පරපෝෂිත රෝග සඳහා කළ යුතු ප්‍රතිකාර නිර්දේශ කරන ලදී.
- බැක්ටීරියානු රෝග හඳුනාගත් අවස්ථාවලදී, විෂබීජ රහිත තත්ත්වයන් යටතේ කල් ඇතිව සාදාගෙන තිබුණ Tryptic Soy Agar (TSA) තැටි මත එන්නත් කරන ලදුව තවදුරටත් හඳුනා ගැනීම සඳහා රසායනාගාරයට ගෙන යන ලදී.
- ක්ෂේත්‍රයේ දී වෙන් කරන ලද බැක්ටීරියානු රෝපනවලින් ශුද්ධ රෝපණ ලබා ගන්නා ලදී.
- ශුද්ධ රෝපන සඳහා Gram වර්ණ ගැන්වීම සිදු කරන ලදී.
- Gram සෘණ rods සහ Gram ධන coccus, සඳහා බැක්ටීරියානු වර්ග හඳුනාගැනීමට විවිධ රූප විද්‍යාත්මක සහ කායික විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.
- තවදුරටත් හඳුනාගැනීම සඳහා ජෛවරසායන පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.
- හඳුනාගත් රෝගකාරක බැක්ටීරියා සඳහා ප්‍රති බැක්ටීරිය ද්‍රව්‍ය 12ක් ගාවිතා කරමින් ප්‍රති බැක්ටීරී සංවේදිතාව පරීක්ෂා කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල

- අධ්‍යයන කාලය තුළ දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල ගොවිපල 35 පරීක්ෂා කරන ලදී.

- රෝග නිවාරක ප්‍රතිකර්මයක් හැටියට මෙන්ම රෝග සඳහා ප්‍රතිකර්ම හැටියට පහත සඳහා රසායනික ප්‍රතිකාර ගොවීන් විසින් භාවිතා කරන ලදී.

ප්‍රතිජීවක උව්‍ය - Tetracycline, Chloramphenicol, Sulfer methisole,

වෙනත් රසායන උව්‍ය - Potassium permanganate (Condish), Methylene blue, Copper sulphate, Salt, Triple mix, Neguan

- ගොවිපලේ දී විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී,

හඳුනාගත් බැක්ටීරියානු රෝග තත්ත්වයන් මෙසේ ය: Dropsy, Columnaris and Septiceamia.

හඳුනාගත් පරපෝෂිතයන් මෙසේ ය: Trochodina, Tetrahymena, Gyrodactylus, Dactylogyrus, Argulus, Odinium.

මීගමුව ප්‍රදේශයෙන් පමණක් Tetrahymena වාර්තා විය.

- රෝගය වැළඳුන මත්ස්‍යයන්ගෙන් බැක්ටීරියා වර්ග 54ක් වෙන් කරන ලදී. ඒ අතුරින් 38ක් රෝගකාරක බැක්ටීරියා බව හඳුනා ගන්නා ලදී.
- මේ අතුරින් රෝග ඇති කරන බැක්ටීරියා වර්ග 4ක් හඳුනා ගන්නා ලදී. ඒවා පහත සඳහන් වර්ගවලට අයත් ය. - *Aeromonas*, *Columnaris*, *Pseudomonas* and *Vibrio*.
- වැඩි වශයෙන්ම දක්නට ලැබුණ බැක්ටීරියාව නම් *Aeromonas hydrophilla* ය. එම බැක්ටීරියාව හඳුනාගත් බැක්ටීරියා අතුරින් 74%ක් විය.
- හඳුනා ගත් බැක්ටීරියා අතුරින් පරීක්ෂා කල නියැදි අනුව සෘතු අනුව සිදුවන වෙනස්කම් හෝ හුණු ගෝලීය ව්‍යාප්තිය අනුව දැකිය හැකි වෙනස්කම් හෝ නොතිබුණි.
- ප්‍රතික්ෂුද්‍රජීවී සංවේදීතාව අනුව පෙනී ගියේ බොහෝ බැක්ටීරියාවන් බහු ප්‍රතිජීවක ප්‍රතිරෝධයක් දක්වන බව ය.

ප්‍රගතිය (%): ගෞතික: 98 %

මූල්‍ය: 100%

බාධක:

- වාහන හිඟ වීම.

නිල්වලා දෝෂීයෙහි අත්හැර දමන ලද ඉඩම්වල ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ජලජ ශාක රෝපනයට ඇති විභවය යෝග්‍යතාව ඇස්තමේන්තු කිරීම.

වගකිව යුතු නිලධාරී : යූ.එස්.පී.කේ ලියනගේ

අරමුණු : මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ වන්නේ නිල්වලා දෝෂීයෙහි අත්හැර දමන ලද කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ආර්ථික අගයක් ඇති අපනයනයට යෝග්‍ය ජලජ ශාක රෝපනය සඳහා යොදා ගැනීම සහ පාරම්පරික නොවන ආදායම් ප්‍රභවයක් ගොවීන්ට හඳුන්වාදීම ය.

ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රතිඵල

මාලිම්බඩ, පාලදුව සහ ගොඩගම පිහිටි අත්හැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් 3ක් ශාක රෝපණය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව pH අගය, සත්ත්‍යකතාව, පෝෂක, ජෛවීය ද්‍රව්‍ය සහ පාංශු වර්ගය දැනගැනීමට නියැදි පරීක්ෂා කරන ලදී. පයෙහි තත්ත්වය ද, ආර්ථික වැදගත්කම ද, වෙළඳපොළෙහි පවතින ඉල්ලුම ද, සලකා බලා ජලජ අලංකරණ ශාක වර්ග 4ක් (*Apenogeton natans*, *Apenogeton crispus*, *Echinodorus amazonica*, *Echinodorus cordifolius*) තෝරා ගෙන සයම්ගාචිත මෝස්තරය අනුව සැකසූ ඉඩම් කට්ටිවල සිටුවීමට සැලසුම් කරන ලදී. එක ඉඩම් කට්ටියක පරිමාණය වර්ග මීටර් 1කි. ශාක සිටුවීමේ ඝනත්වය සෙ.මී. 25කි. කට්ටි කැඩීමට තෝරා ගත් හුමිය වර්ග මීටර් 100කි. ශාකවල වැඩිම මසකට දෙවරක් පසුවිපරමට හාජන කරනු ඇත. (පැලයේ උස, මොරෙයින් හටගත් සංඛ්‍යාව)

අංක 1 වගුව: විවිධ හුමිගාගවල පාංශු ලක්ෂණ

	5.05	3.49	5.15
	3.19	8.01	8.95
	වැලි ලොම් පස	වැලි ලොම් පස	වැලි ලොම් පස
	6.46	4.54	8.45
	47.89	74.13	58.09
	14.27	15.11	9.01

ආරම්භයේ දී හුමිගාග 2 සහ 3 සිටුවන ලදී. දෙවන හුමිගාගය (පලදාවාව) යකඩ විෂවීම නිසා සම්පූර්ණයෙන්ම අසාර්ථක විය. ෆෙරස් අයන පත්‍රවල පතිත වීමෙන් දුඹුරු වර්ණ වී යනි 2ක් ඇතුළත ශාක මිය ගියේ ය. තුන් වන හුමිගාගයෙහි *Echinodorous* වර්ගය ඉතා සාර්ථක විය. එම ශාක නියඟයට සහ ගං වතුරට ඔරොත්තු දෙන බව පෙනුණි. ක්ෂේත්‍රයෙහි සිටුවීමෙන් මාස 4කට පසු (වැඩිමේ කාලය මාස 4) *Echinidorous Amazonica* අස්වැන්න නෙලන තත්ත්වයට පත් වූ අතර *E. cordifolious* මාස 5කින් මල් හට ගන්නා තත්ත්වයට වැඩුණි. පයෙහි බුරුල් ස්වභාවය නිසා *Apenogeton* ශාකයන් සැලකිය යුතු අස්වැන්නක් ලබා ගත නොහැකි විය. ගං වතුර කාලයෙහි එම ශාක හුමියෙන් ඔබ්බට පාවී ගියේ ය.

අංක 2 වගුව: වර්ග මීටරයකින් අස්වැන්න ලෙස ලබා ගත් මොරෙයින් සංඛ්‍යාව.

වයස	1 මාස	2 මාස	3 මාස	4 මාස	5 මාස
<i>E. amazonica</i>	0	0	10	12	22
<i>E. cordifolius</i>	0	0	8	10	16

බාධක

වාහන ලබා ගැනීමට අපහසු වීම.

ගං වතුර සහ නියඟ.

ශාක සොයා ගැනීමේ දුෂ්කරතා.

මූල්‍ය ප්‍රගතිය:-

භෞතික ප්‍රගතිය : 75%

දේශාභ්‍යන්තර ජලජ රෝපනය වාණිජ මට්ටමින් දියුණු කිරීම

වගකිව යුතු නිලධාරී පිරිස: ආචාර්ය ඒ.ඩී.ඩබ්.ආර්. රාජපක්ෂ, ආචාර්ය එච්.එම්.පී කිත්සිරි, යූ.එස්.පී.කේ ලියනගේ.

අරමුණ: අලංකරණ මත්ස්‍ය වගාවෙන් අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජා කාන්තාවන්ගේ ජීවනෝපාය වර්ධනය කිරීම.

හඳුන්වාදීම

ස්පාඤ්ඤයේ පිහිටුවා ඇති ලාභ නොලබන අන්තර්ජාතික සංවිධානයක් වන Ayuda, Intercambio Y Desarrollo (AIDA) සහ ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය "ශ්‍රී ලංකාවේ භම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ධීවරයන්ගේ ජීවන තත්ත්වය දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රජා සහගාභිත්වයෙන් යුත් ග්‍රාමීය ජලජ රෝපන කටයුතුවලට ප්‍රවේශයක්" නමින් යුත් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නංවනී. මෙම වැඩසටහන යටතේ තංගල්ලේ රැකව ගමේ ප්‍රජා සහගාභිත්වයෙන් යුත් අලංකරණ මත්ස්‍ය රෝපන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

ඉටුකල ක්‍රියාකාරකම්

- රැකව කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ අලංකරණ මත්ස්‍යයන් ඇති කරන ස්ථානය ස්ථාවර තත්ත්වයට පත් කරන ලදී. මෙම මත්ස්‍යයන් ඇති කරන ස්ථානය ටැංකි 56කින් යුක්ත ය.

ටැංකියේ ප්‍රමාණය	ටැංකි සංඛ්‍යාව
5' x 8'	20
8' x 8'	20
4' x 4'	16

- ප්‍රතිලාභීන් 24 දෙනෙකු සඳහා ටැංකි 96ක් සාදන ලදී.
(8'x8' - ගෘහස්තයන්ට වැඩිදුර සංවර්ධනයට ඉඩ තැබීම සඳහා ටැංකි 4ක් සාදන ලදී.)
- තාරා නියෝජිතායතනයේ මාළු ඇති කරන ස්ථානයෙහි මව් ගහන තැන්පත් කරන ලදී. තැන්පත් කල මත්ස්‍ය වර්ග මෙසේ ය:

Molly - Silver Molly

Black \$

Golden \$

Leopard \$

Marble \$

Black balloon Molly

Silver balloon Molly

Guppy - Rainbow

Green Cobra

Dragon Head

Blon tuxedo

Red Mosaic

- ජල ගුණාත්මකතාව දිනපතා පසුවීපරම් කරන ලදී.
- අභිජනනය, පැටවුන් එකතු කිරීම සහ වැඩෙනතට සැලැස්වීම.
- රූකව අලංකරණ මත්ස්‍ය රෝපන කාර්තා සංවිධානය ස්ථාපනය කිරීම.

ප්‍රතිඵල

- ජල ගුණාත්මකතා පරාමිති පිළිගත හැකි මට්ටමෙහි තබා ගන්නා ලදී
- දෙසැම්බර් මාසය වන විට ගජපි 300ක් සහ මොලි 100ක් බැගින් එක් ප්‍රතිලාභියෙකුට නිකුත් කරන ලදී.
- ප්‍රතිලාභීන් සඳහා නාරා නියෝජිතායතනයේ සහ ලුනුගම්වෙහෙර ඒන්ජල් ඇක්වේරියම් ආයතනයේ පුහුණු වැඩසටහන් 2ක් පවත්වන ලදී.

බාධක

- මවිගහන මිලට ගැනීම අපහසු වීම.
- වාහන හිඟය.
- රෝග විකිත්සක පහසුකම් හිඟවීම.

ප්‍රගතිය (%) මූල්‍ය 100 % භෞතික 90%

යෝග්‍ය කළමනාකරණය මගින් ජලාශවල මෙතෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් ධීවර සම්පත් වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීම.

ව්‍යාපෘති කාලය: අවුරුදු 2 (2009-2010)

වගකියන නිලධාරීන්: ඩී.ඒ අතුකෝරාල, පී.ඒ.ඩී අජිත් කුමාර

අරමුණු

ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රධාන අරමුණු මෙසේ ය:

1. තෝරා ගත් ජලාශ කිපයක දැනට පවතින මත්ස්‍ය කර්මාන්තයෙහි තත්ත්වය හැදෑරීම.
2. තෝරා ගත් ජලාශවල කුඩා මත්ස්‍යයන් සිටින ප්‍රමාණය සහ එය දියුණු කිරීමේ විභවතාවය ප්‍රමාණාත්මකව දැක්වීම.
3. ජලාශවල කුඩා මසුන් ඇල්ලීම සඳහා යෝග්‍ය දැල්වල ඇස්වල ප්‍රමාණය, එම මසුන් ඇල්ලීමට සුදුසු කාලය සහ ගැඹුර තීරණය කිරීම.
4. ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවල සිටින කුඩා මත්ස්‍ය වර්ගවලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට යෝග්‍ය උපාය මාර්ග සම්පාදනය කිරීම.
5. අධ්‍යයනය මගින් යොසා ගන්නා කරුණු ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා ධීවර අමාත්‍යාංශයට දැන්වීම.

ක්‍රමවේදය

සහභාගී ග්‍රාමීය ඇගයුම සහ ඉක්මන් ග්‍රාමීය ඇගයුම යන ක්‍රම භාවිතා කරමින්

අනුරාධපුර සහ පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කවල පහත සඳහන් නිත්‍ය ජලාශ ආශ්‍රිත ධීවර ප්‍රජාව සඳහා සහභාගී ග්‍රාමීය තක්සේරුව සහ ඉක්මන් ග්‍රාමීය තක්සේරුව භාවිතා කොට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

1. හුරුඵ වැව
2. රාජාංගන වැව
3. මහවිලවිටිය වැව
4. අත්ගමුව වැව
5. තබ්බේව වැව

තෝරා ගත් ජලාශවල කුඩා සයිප්‍රිනිඩ්ස් මසුන් අල්ලන ධීවරයන්ගෙන් එම මසුන් දිනපතා අල්ලන ප්‍රමාණය ගැන දත්ත එකතු කරනු ලැබී ය. දිනපතා මෙම මසුන් අල්ලන ප්‍රමාණය සටහන් කිරීමට ධීවරයන්ට දත්ත සටහන් පත්‍ර සපයන ලදී. මෙයට අමතරව මායිකව ක්ෂේත්‍රයට ගොස් කුඩා සයිප්‍රිනිඩ්ස් මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීම ගැන දත්ත එකතු කොට, ධීවරයන් එකතු කළ දත්ත සමග එම දත්ත සසඳන ලදී.

කුඩා ප්‍රමාණ මත්ස්‍ය වර්ග පදනම් වූ ධීවර කර්මාන්තයෙහි විභවතාව ප්‍රමාණීකව දැනගැනීමට, තෝරා ගත් විශ්වාස කටයුතු ධීවරයන් කුඩා ඇස් සහිත (15 සිට 37 mm) කරමල් දැල් යොදා තෝරා ගත් ජලාශවල කුඩා දේශීය මසුන් ඇල්ලීමට යොදවා පරීක්ෂණ මට්ටමක් යටතේ ධීවර කටයුතු කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, ඉල්ලා සිටි දැල් කලට වේලාවට නොලැබුණ බැවින් මෙම අදහස් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි විය.

කුඩා සයිප්‍රිනිඩ්ස් මසුන් දිනපතා ඇල්ලූ ප්‍රමාණය පිළිබඳ දත්ත පරිගණකය යොදවා පරීක්ෂා කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල

ව්‍යාපෘතිය 2010 අවසන් වන තුරු ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණය අවසන් කිරීමට මී ලඟ අවුරුද්දේදී දත්ත අවශ්‍ය වනු ඇත. කෙසේ වුව ද, මෙතෙක් එකතු කළ දත්ත අනුව ධීවර කටයුතු සඳහා විභවතාවය අංක 01 වගුවෙහි දැක්වේ.

අංක 01 වගුව:

මසුන් ඇල්ලූ ප්‍රමාණයේ මධ්‍යන්‍ය (එක් ධීවරයෙකු එක දවසකට ඇල්ලූ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ.) සහ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මසුන් ඇල්ලීම (වසරකට කි.ග්‍රෑ.) - තෝරා ගත් ජලාශවල කුඩා සයිප්‍රිනිඩස් මත්ස්‍යයන් ගැන අධ්‍යයනය.

ජලාශය	එක් ධීවරයෙකු එක දවසකට ඇල්ලූ ප්‍රමාණය මධ්‍යන්‍ය (කි.ග්‍රෑ.)	මත්ස්‍ය ප්‍රමාණය (වසරකට කි.ග්‍රෑ.)
හුරුළු වැව	5.8	17400
රාජාංගනය වැව	28.3	84900
මහවිලවිටිය වැව	15.2	45600
අත්ගමුව වැව	8.2	24600
තබ්බෝව වැව	10.4	31200

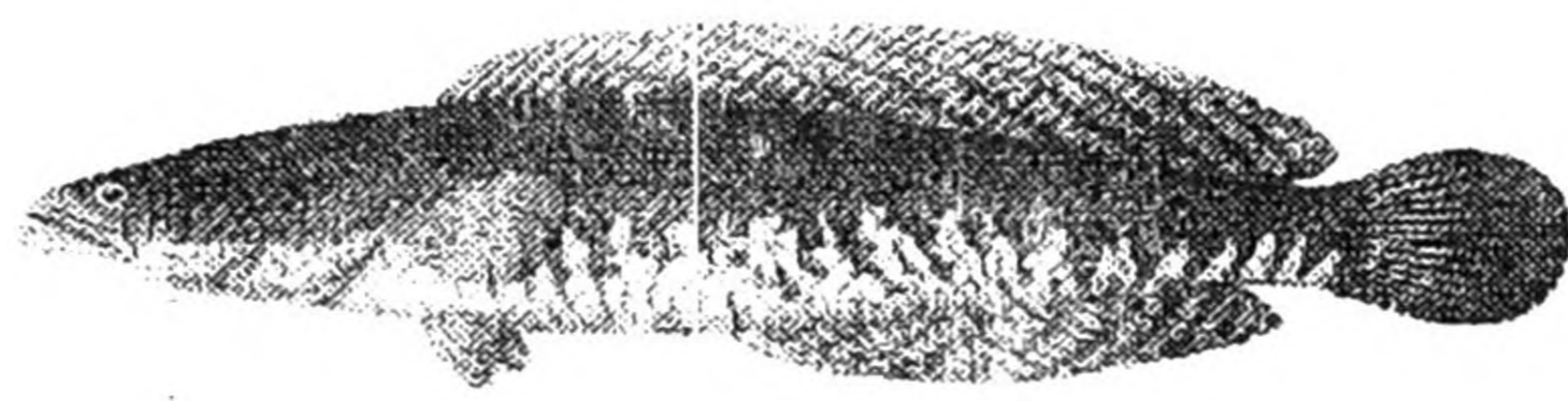
මෙතෙක් එකතු කළ දත්ත අනුව පැහැදිලි වන්නේ, අධ්‍යයනය කළ බොහෝ ජලාශවල කුඩා සයිප්‍රිනිඩස් මත්ස්‍යයන් සැලකිය යුතු විශාලත්වයේ ගහනයන්ගෙන් පවතින බව ය. එම මසුන් ඇල්ලීමෙන් ධීවරයන්ට දැනට පවතින ධීවර කටයුතුවලට අමතර වශයෙන් ආදායමක් ලබා ගත හැක.

භෞතික ප්‍රගතිය : 95%

බාධක:

1. වර්ෂයේ ආරම්භක මාසවල දී ක්ෂේත්‍ර ගමන් සඳහා වාහන ලබා ගැනීමට පැවති අපහසුව.
2. වර්ෂයේ ආරම්භක මාසවල දී ක්ෂේත්‍ර ගමන් සඳහා අරමුදල් ලබා ගැනීමට පැවති අපහසුව.
3. පරීක්ෂණය සඳහා මාළු ඇල්ලීමට මාළු අල්ලන දැල් මීලට ගැනීම ප්‍රමාද වීම.

Snake head (Channa striata) (ලුලා) ප්‍රේරිත අභිජනනයට භාජන කිරීම.

Snake head (*Channa striata*)

හැඳින්වීම

Snake head (ලූලා) ශ්‍රී ලංකාවේ ජලජ රෝපණයට භාවිතා නොකරන මාංශ භක්ෂක මාළුවෙකි. මෙම වර්ගය ආසියාවේ ඉතා සුලබව රෝපණය කරන මිරිදිය මත්ස්‍යය වර්ගයකි. (Ling, 1977) මෙම මත්ස්‍යයන් සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වෙමින් පවතී. එහි වටිනාකම ඉහළ ය. (2009 දී කි.ග්‍රෑමයකට රු. 250/- සිට 300/-) හොඳ රසයක් ඇති මත්ස්‍ය වර්ගයක් නිසා ද, පෝෂක අගය වැඩි නිසා ද, මෙම මත්ස්‍ය වර්ගය පොකුණුවල රෝපණය කළ හැක.

කලින් ඉස්සන් වගාවට භාවිතා කළ මඩ පොකුණු රැසක් වසඹ පලාතේ ඇත් පවතී. Snake head (ලූලා) රෝපණය සඳහා යොදා ගත හැක. ස්වාභාවික බීජ මේ සඳහා භාවිතා කළ හැකි විකල්පයක් වුව ද, එම ක්‍රමය විරස්ථාසී නොවේ. කවර මත්ස්‍ය වර්ගයක් වුව ද, සාර්ථක ලෙස වගා කිරීමට අභිලේඛන පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි වීම ඉතාමත්ම වැදගත් බව Sahoo (2008) ප්‍රකාශ කර තිබේ. බෝකරන ස්ථානවල ප්‍රේරිත අභිජනනය මගින් බීජ ලබා ගැනීම ප්‍රශස්ත ප්‍රමාණයක් බීජ ලබා ගැනීමට ඇති විකල්පය වේ. ප්‍රධාන කාප් මත්ස්‍යයන්ගේ රෝපණය, අභිජනනය සහ කීට ඇති කිරීම සඳහා තාක්ෂණය හොඳින් ස්ථාපනය කර ඇතත්, විශේෂයෙන්ම Snake head (ලූලා) බොහෝ සෙයින් අමතක කර ඇත. පවතින පොතපත අනුව පෙනී යන්නේ මෙම මත්ස්‍ය වර්ගය මිනිස් පාලනය යටතේ අභිජනනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ උත්සාහයක් දරා නැති බව ය. එසේ වුව ද, ඉන්දියාවේ මේ සඳහා දැරූ ප්‍රයත්නයන්ගෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබී ඇත. Snake head (ලූලා) මාංශ භක්ෂක මත්ස්‍යයෙක් වුව ද, පොකුණුවල රෝපණය වැනි ඉඩ සීමිත වන ස්ථානවල, දේශාභ්‍යන්තර මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේ දී සහ ජලජ රෝපණය දිසුණු කිරීමේ දී, වෙනත් දේශීය සහ විදේශීය මාළුන්ට අහිතකර නොවන පරිදි මෙම මසුන්ට වැඩෙනත්තට අවස්ථාව සැලසිය හැක.

අරමුණු

ප්‍රේරිත කාරකයන් භාවිතා කොට Snake head (*Channa striata*) (ලූලා) අභිජනනය කිරීම.

කාර්යසාධනය ප්‍රේරිත කාරකය හැටියට ඔවුන්ගේ භාවිතා කොට මාළු ජෝර්ද් 04ක් අභිජනනය කරන ලදී. මඩ පොකුණුවල කොටු තුළ ස්වාභාවික පරිසරය ඇති කරන ලදී. ලිංගික වශයෙන් මෝරන ලද මත්ස්‍යයන් තෝරා ගන්නා ලදී.

භෞතික ප්‍රගතිය : 100%

මූල්‍ය ප්‍රගතිය :

Milkfish, (වේක්කයන්) Shrimp, (ඉස්සන්) සහ Mollusks මත්ස්‍යයන් ඒකාබද්ධව ජලජ රෝපණයට භාජන කිරීම සහ එම මත්ස්‍යයන්ගේ රෝග පාලනය සමඟ මුහුදු පැලෑටි රෝපණය.

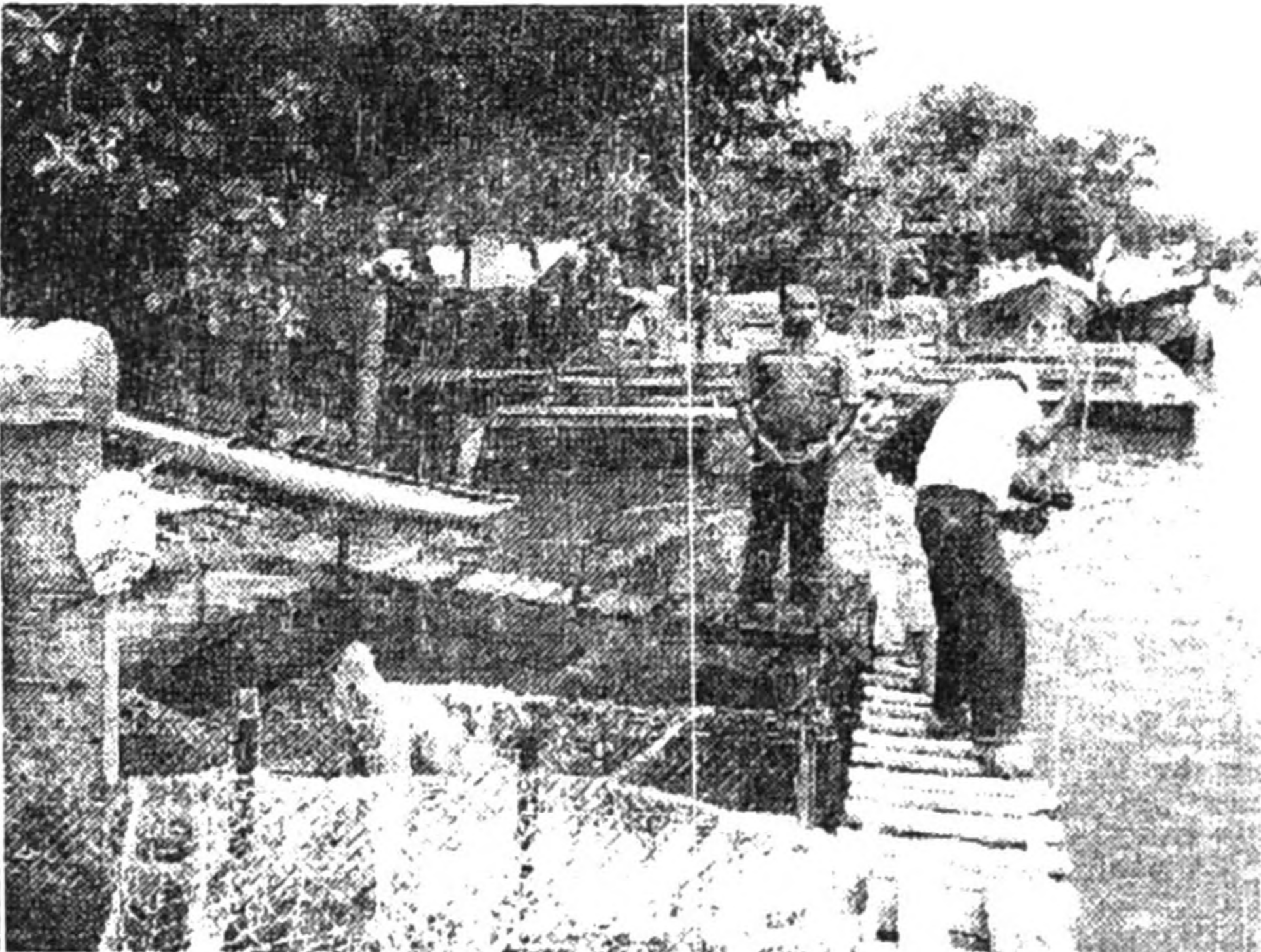
වගකියන නිලධාරීන් : පී.පී.ඒ. අජිත් කුමාර, කේ.ඩබ්.ආර්.ආර් අමරසිරි, ආර්. විරසිංහ සහ ජේ.එස්. ජයරත්න.

අරමුණු

- වේක්කයන් සහ ඉස්සන් ඒකාබද්ධව වගා කිරීමට ඇති විභවය හඳුනාගැනීම.
- පොකුණු/බෝකරන ස්ථානවල පිටකරන ජලයෙහි අපයන්දනවලට පිරියම් කිරීමේ පිලිවෙතක් හැටියට mollusks සහ මුහුදු පැලෑටි රෝපනයෙහි ප්‍රයෝජනය හැදෑරීම.
- කෙලවල්ලන් සඳහා ඇමක් වශයෙන් වේක්කයන් යොදා ගැනීමේ ශක්‍යතාවය හැදෑරීම.
- වේක්කයන් සහ මුහුදු මෝරා මව් ගහන කළමනාකරණය.
- වෙනත් සමුද්‍රීය බාද්‍ය (edible)/අලංකරණ ඓතිහාසිකයන් රෝපනය හැදෑරීම.
- කල්පිටියේ නාරා කාලාපිය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ භාවිතයට නොගන්නා බෝකිරීමේ පහසුකම් විකල්ප භාවිතයකට ගැනීම.

ඉටුකළ ක්‍රියාකාරකම්

පෘතුගල වශයෙන් වේක්කයන් පොකුණුවල රෝපනය කිරීම. crystal red shrimp (*Caridina* sp) සහ seahorse (*Hippocampus* sp) Sea bass (*Lates calcarifer*) (මුහුදු මොදා) අභිජනනය, කීට පැවැත්ම සහ රෝපනය කෙරෙහි බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීම. මව්ගහන අනුකූලීකරණය (conditioning), මුහුදු පැලෑටි තවාන් තබන්නාව. ගෘහාගාරයන් සහ පිලිමහන් තත්ත්වයන් යටතේ සජීවී යන්ව ආහාර රෝපනය.

ප්‍රතිඵල

කෙලවල්ලන්ගේ ඇම හැටියට දින 110ක් ඇතුළත වේක්කයන් රෝපනය කිරීම. (ප්‍රමාණය සෙ.මී. 20 - 24 සහ ග්‍රෑම් 80.0 ± 8.0). මෙම පෘතුගල පොකුණු රෝපනය මිනිස් පාලනය රහිතව වැඩෙන වේක්කයන් යොදා ගැනීමට වඩා ආර්ථික වශයෙන් ප්‍රදායී බව හෙළිවිය. මෙම පරීක්ෂණය අවසන් කිරීමෙන් පසු මඩ පොකුණක බෙහෙවින් වැඩුණ ඇඟිල්ලන් 700ක් පමණ ස්ථානගත කරන ලදී. එම පොකුණ මව් ගහන ඇති කිරීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් ස්වභාවයෙන් ම කලපුව සමග ජලය හුවමාරු කරන තත්ත්වය පවත්වාගෙන යන ලදී.

බිඳු රකින අවස්ථාවේ සිට crystal red ඉස්සන් අතර හිත සපුලතාවයක් සහ අධික මෘත්‍යතාවක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. රෝපන චක්‍ර දෙක තුළ 01 දිනක් වයසැති කීටයන් සහ දින 10ක් වයසැති කීටයන් දක්වා කීට ඇති කිරීම දීර්ඝ කාලයක් ලදී. අළුතෙන් බිහි වූ ඉස්සන්ගේ කීටයන් බිහි වී දින 10ක් ඇතුළත මරණයට පත් විය. තව ද, මව්ගහනය ද, අනුකූලීකරණ (conditioning) කාලයෙන් මාස දෙකකට පසු

මරණයට පත් විය. මෙම අධ්‍යයනයෙහි කුඩා මත්ස්‍ය අවස්ථාවෙන් දින 30 - 60 කාලයකට පසු මෘත්‍යතාව 80% ඉක්මවන බව පෙනුණි.

මුහුදු මොද මසුන් (sea bass) මඩ පොකුණුවලට නිදහස් කිරීමෙන් 09 මසකට පසු මරණයට පත් විය. සායන පරීක්ෂණයෙන් පසු එම මත්ස්‍යයන්ට කබළු මත්ස්‍ය පරපෝෂිතයකු වන anchor worm (*Lernaea* sp) ගෙන් හානි සිදු වී ඇති බව පෙනුණි. මාස 10ක රෝපණ කාලයෙන් පසු මත්ස්‍යයන්ගේ බර ග්‍රෑම් 1500.0 ± 350.0 ක් වූ අතර කිසිම මත්ස්‍යයකු ලිංගික වශයෙන් මුහුකුරා සිටියේ නැත. මත්ස්‍යයන් නිදේනෙක් වැඩිම අඩාල වූ තත්ත්වයේ පසු වූහි. වසර අවසාන වීමට පෙර මවිගහනය මරණයට පත්විය.

ප්‍රගතිය : මූල්‍ය 100% ගෞතික 95%

බාධක

මධ්‍යස්ථානයේ අයිතිය ගැන මතභේද පැවති බැවින් මුල් පර්යේෂණ සැලැස්මෙන් බැහැර වීමට අපට අවවාද කරන ලදී. එම වෙනස් කිරීම නිසා බෝ කිරීමේ පද්ධතිය සහ පොකුණු පස් මසකට අත්හිටුවන ලදී. එබැවින් සැලසුම් ගත බෝ කිරීමේ වැඩ ආරම්භ කළ නොහැකි විය. අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු අපි අළුත්වැඩියා කිරීමේ වැඩ ඉක්මන් කළෙමු. නමුත් අප වැඩ ආරම්භ කළ අවස්ථාව පොකුණුවලින් මත්ස්‍යයන් ඉවත් කිරීම සඳහා තීරණාත්මක විය. මෙම වියලි කාලය හේතු කොට ගෙන ඇති වූ ඉහල මට්ටමේ ලවණතාවය සහ උෂ්ණත්වය මත්ස්‍යයන්ට එල්ල කළ ආතතිය වැඩි කළේ ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පරපෝෂිත හානිවලට මත්ස්‍යයන් ගොදුරු වී අවසාන වශයෙන් පැටව් ලබන මත්ස්‍යයන් රැසක් මරණයට පත්විය. ඇමෝනියා පරීක්ෂණ කට්ටලය, pH මීටරය සහ වර්ණාවලි දීප්තිමාණය (spectrophotometer) නොමැති වීම ජල ගුණාත්මකතා පරීක්ෂණය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑවේ ය.

දේශීය සහ විදේශීය අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනන සහ ජලජ ශාක ප්‍රචාරණ තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම.

වගකිව යුතු නිලධාරීන් : ආර්.එච්.එම් පාලිත කිත්සිරි මහතා, ආචාර්ය වසන්ත පහලවත්ත ආරච්චි මහතා, ආචාර්ය අයි. පරාක්‍රම මහත්මිය, ආර්.ආර්.ඒ. රමණී ශීරන්තා මෙනෙවිය.

පවත්නා කාලය : 2009 ජනවාරි සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා.

අරමුණු

ඉහල ඉල්ලුමක් ඇති දේශීය හා විදේශීය මත්ස්‍ය වර්ග වන *Puntius cumingii*, *P. srilankensis*, *P. matenstyni* සහ *P. bandula* අභිජනනය සඳහා තාක්ෂණය වර්ධනය කිරීම.

- සේවාස්ථිතව සහ බාහිර ස්ථානවල දේශීය මත්ස්‍යයන් සංරක්ෂණය කිරීම.
- දේශීය මත්ස්‍යයන් සංරක්ෂණය කිරීමට ප්‍රදේශ/කලාප හඳුනාගැනීම.
- දේශීය මත්ස්‍ය ගහනය ඇස්තමේන්තු කිරීම සහ එම ගහනය ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම.
- තෝරා ගත් විදේශීය මත්ස්‍යයන්ගේ මවිගහනයන් හි ගුණාත්මකතාව වැඩි දියුණු කිරීම.

ඉටු කළ ක්‍රියාකාරකම්

මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය සමාන්තර සංඝටකයන් 04 කින් සමන්විත විය.

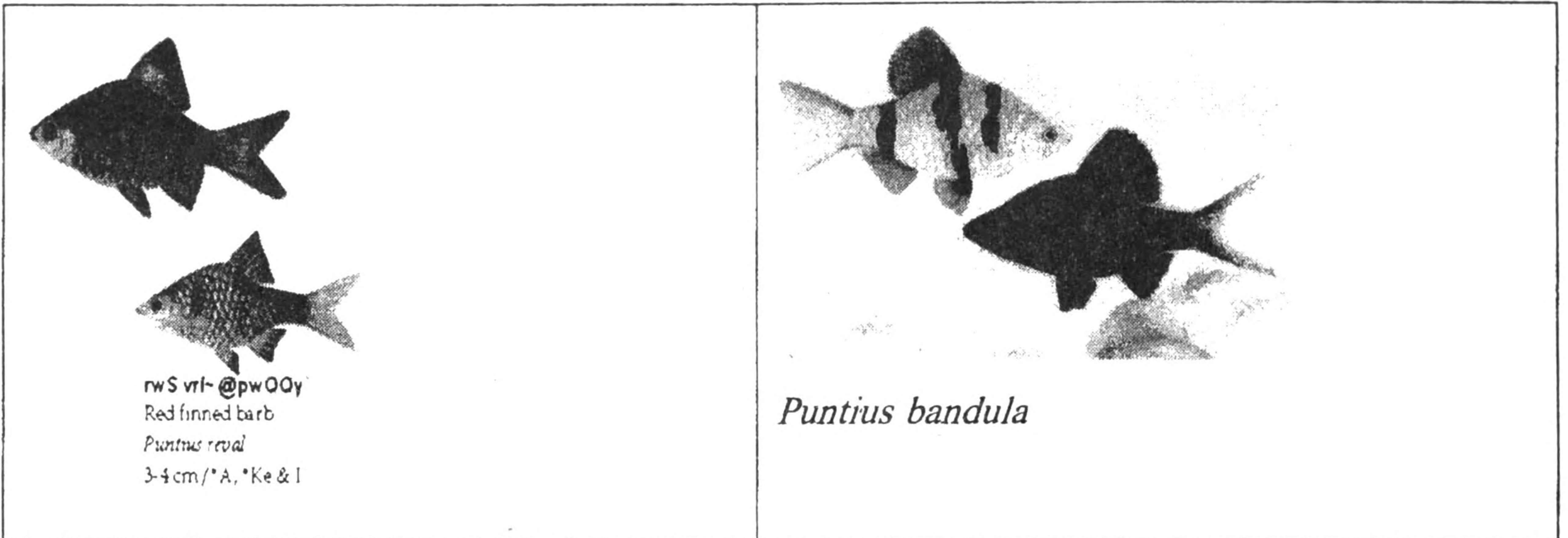
සංඝටකය 01: තෝරා ගත් දේශීය මත්ස්‍ය වර්ගවල වාසගුම් අභිමතය, ව්‍යාප්ති රටාව සහ මිනිස් පාලනයෙන් තොර ගහනයන්ගේ විශාලත්වය අධ්‍යයනය කිරීම.

2009 පෙබ. මාසයේ සිට මහවැලි ද්‍රෝණියෙහි නකල්ස් කඳු පෙදෙසෙහි වෙසෙන දේශීය මත්ස්‍යයන් සෙසා ගැනීමට සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. එම මධ්‍යන්ගේ වාසගුම්වල ගෞතික, රසායනික සහ ජීව විද්‍යාත්මක පරාමිති මනිනු ලැබී ය. ආසන්නතම ගහන විශාලත්වය ඇස්තමේන්තු කොට තෝරා ගත් මත්ස්‍යයන් කිපදෙනෙක් පැටවු ලැබීමට සුදුසු ලෙස වැඩිමට ගෙන එන ලදී.

විඩියෝ විග්‍රහයක් සෑදීම, යාවත්කාලීන කරන ලද පෝස්ටරයක් සෑදීම සහ දේශීය මත්ස්‍යයන් ගැන පොතක් ලිවීම ද මේ කාලය තුළ සිදු වූ කාර්යයන් වේ.

සංඝටකය 02 : තෝරාගත් දේශීය අලංකරණ මත්ස්‍ය වර්ග සඳහා මිනිස් පාලනය යටතේ අභිජනනයට තාක්ෂණයක් වර්ධනය කිරීම.

පාරිසරික හැසිරවීම් ක්‍රියාදාමය යටතේ වර්පය පුරා *Puntius bandula*, *P. srilankensis*, *P. martenstyni* සහ *P. reval* සඳහා අභිජනන පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.

සංඝටකය 03. තෝරා ගත් දේශීය සහ විදේශීය අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සඳහා වඩා හොඳ රෝපණ තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම.

පරීක්ෂණය 01: ලිපිඩයන්ගෙන් සුපෝෂිත කෘතිම ආහාර ගැනීමට සැලැස්වීමෙන් ඔස්කාර් ඇඟිල්ලන්ගේ වැඩිම සහ පැවැත්මට ඇතිවන බලපෑම. ලිපිඩ එකතු කොට වැඩි තාක්ෂණයක් ලබා දීමේ ක්‍රම 04 ක් මගින් එනම්, ඔලීව් තෙල්, කොඩි ලීවර තෙල්, සන්ඟ්ලවර් තෙල් සහ කෘතිම ආහාර සමග ගව හදවත් එකතු කිරීම ප්‍රතිවලිත (replicates) 3ක් සහිතව යන පිරියම් ක්‍රම, ඔස්කාර් ඇඟිල්ලන් වැඩිම කෙරෙහි බලපාන ආකාරය හැදෑරීමට දින 85ක කාලයක් තුළ පරීක්ෂණය පැවැත්විණි.

පරීක්ෂණය 02: astaxanthin එකතු කොට වැඩි පෝෂණ ගුණයක් ලබාදුන් *Puntius reval* මව් මත්ස්‍යයන්ට ලබා දීම කුඩා මධ්‍යන්ගේ පැවැත්ම වඩා සවිමත් කරන්නේ ද?.

ත්‍රිවිධ යාන්ත්‍රණවයකින් එනම්, නෙලෝදය මිලි ලීටර් සියයකට හෙවත් ආහාර ග්‍රෑම් 100කට මිලි ග්‍රෑම් 2, 4 සහ 6 වශයෙන් astaxanthin නෙලෝදය මිශ්‍රකොට සාදාගත් සුපෝෂිත ලිපිඩ ආහාර දෙනලද *Puntius reval* මත්ස්‍ය පැටවුන්ගේ පැවැත්මෙහි සාර්ථකත්වය මැනීමට ප්‍රතිවලිත (replicates) 3කින් යුත් මාස දෙකක අධ්‍යයනයක් සහිත පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. ආහාර දීමේ අත්හදා බැලීමෙන් පසු එම මධ්‍යන්ගේ පැටව් දින 45ක් තුළ ඇති කරන ලදී.

පරීක්ෂණය 03: විටමින් E සහ මෝර තෙල්වලින් සුපෝෂිත කෘතිම ආහාර, ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති දේශීය මත්ස්‍ය වර්ගයක් වන *Puntius nigrofasciatus* (බුලන් හපයා) මත්ස්‍යයන්ට දී එම මත්ස්‍යයන්ගේ අභිජනනය, සඵලතාව සහ පැටවුන්ගේ පැවැත්ම කෙරෙහි බලපාන ආකාරය හැදෑරීම.

අඩු වැඩි වශයෙන් මෙයට සමාන පරීක්ෂණයක් *P. nigrofasciatus* මත්ස්‍යයන්ට විටමින් E සහ මෝරතෙල් සහ ඒවායේ සංයෝජනයන්ගෙන් වෙනවෙනම සුපෝෂිත කෘතීම ආහාර දීමෙන් සඵලතාව සහ පැටවුන්ගේ පැවැත්ම කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම හැදෑරීමට සිදුකරනු ලැබී ය. පරීක්ෂණයන්ට භාජනය කළ මව් ගහනයන්ගෙන් ලැබුණ පැටවුන් මාස 2ක් තිස්සේ වැඩෙනතට සලස්වා උන්ගේ පැවැත්ම ගැන වාර්තා තබන ලදී.

ඒක මාර්ගික ANOVA භාවිතා කොට සංඝටක 3 යටතේ පැවති පරීක්ෂණ තුනෙහි ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය.

සංඝටක 4 : ඉහළ ගුණාත්මකභාවයක් හා ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති, වාණිජමය වශයෙන් වැදගත්වන විදේශීය මත්ස්‍ය වර්ග වර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව වෙනත් සුළු පර්යේෂණ රැසක් අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල

සංඝටකය 01 :

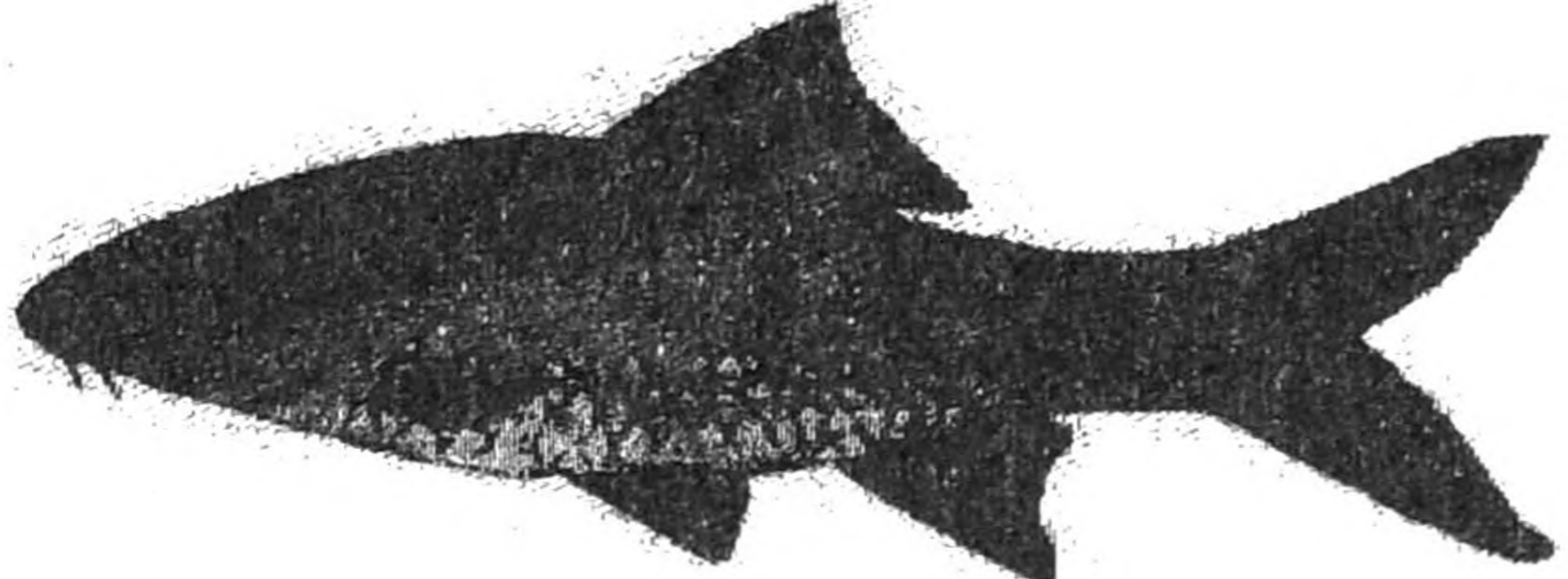
මහවැලි මත්ස්‍ය කලාපවල සිදුකළ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණවල දී, අවුරුදු 30කට පසු *Labeo lankae* නැමැති මත්ස්‍ය වර්ගය නකල්ස් කඳුවැටි පෙදෙසෙන් සොයා ගත හැකි විය. මෙම මත්ස්‍ය වර්ගය වදවෙන්තට ඇතැයි අනුමාන කරන ලදී.

Labeo fishery මත්ස්‍ය වර්ගයෙහි අත්තර්-වර්ග වෙනස්කම් ලග්ගල් ඔය/බදුලු ඔය දී නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

දේශීය මත්ස්‍ය වර්ග 39ක දර්ශන සහිතව විඩියෝ වාර්තා වික්‍රපටයක් නිපදවීම අවසන් කරන ලදී. දේශීය මත්ස්‍යයන් ගැන පොතක් ලිවීම සහ පෝස්ටරයක් සකස් කිරීම අරඹවශයෙන් තිම විය.

සංඝටකය : 02

P. martenstyni ඇතුළු ඉලක්ක කරගත් සියළු මත්ස්‍ය වර්ග සඳහා මිනිස් පාලනය යටතේ සාර්ථක අභිජනන අත්හදා බැලීම් ඉටු කරන ලදී. මිනිස් පාලනය යටතේ සිදුකළ ප්‍රථම *P. martenstyni* අභිජනනය මෙය වේ.

P. martenstyni

සංඝටකය 03 :

පරීක්ෂණය 01 : පරීක්ෂා කරන ලද සුපෝෂණයෙන් යුත් විවිධ ආහාර වර්ග ආහාරයට දුන් ඔස්කා ඇඟිල්ලන් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ANOVA ඒකමාර්ගික විශ්ලේෂණය අනුව සුවිශේෂී ($P < 0.05$) වෙනසක් දැක්වූයේ නැත: වැඩි වූ බර සියයට ගණන, විශේෂිත වැඩිමේ වේගය, ආහාර පරිවර්තන අනුපාතය සහ නොමැරී සිටි ඇඟිල්ලන් සංඛ්‍යාව.

පරීක්ෂණය 02 : විවිධ ආහාර පරිපූරණවලින් පෝෂිත *P. reval* මත්ස්‍යාගේ පැටවුන්ගේ නොමැරී පැවැත්ම සුවිශේෂී වශයෙන් ($P < 0.05$) වෙනස් විය. පැවැත්ම වැඩිම කාණ්ඩය වූයේ මිලි ග්‍රෑම් 2ක් astaxanthin වලින් සුපෝෂිත කෘතීම ආහාර දුන් *P. reval* මත්ස්‍යන් ය. පැවැත්ම අඩුම වූයේ මිලි ග්‍රෑම් 4ක් astaxanthin වලින් සුපෝෂිත කෘතීම ආහාර දුන් *P. reval* මත්ස්‍යයන් සම්බන්ධයෙන් ය. කෙසේ වුව ද,

මිලි ග්‍රෑම් 4 - 6 astaxanthin වලින් සුපෝෂිත ප්‍රභේදය *P. reval* පැටවුන්ගේ පැවැත්මෙහි සාර්ථකත්වය සහ සඵලතාවය කෙරෙහි සුවිශේෂී බලපෑමක් නොකළේ ය.

පරීක්ෂණය 03 : ඉහල ඉල්ලුමක් ඇති දේශීය මත්ස්‍ය වර්ගයක් වන *Puntius nigrofasciatus* (බුලත් හපයා) ගේ ප්‍රජනනය, සඵලත්වය සහ පැටවුන්ගේ පැවැත්ම කෙරෙහි විටමින් E සහ මෝරතෙල්වලින් සුපෝෂිත කෘතීම ආහාර දීම බලපාන ආකාරය.

අඩු වැඩි වශයෙන් මෙයට සමාන පරීක්ෂණයක් *P. nigrofasciatus* මත්ස්‍යයන්ට විටමින් E සහ මෝරතෙල් සහ ඒවායේ සංයෝජනයන්ගෙන් වෙනවෙනම සුපෝෂිත කෘතීම ආහාර දීමෙන් සඵලතාව සහ පැටවුන්ගේ පැවැත්ම කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම හැදෑරීම සිදුකරනු ලැබී ය. පරීක්ෂණයන්ට භාජනය කළ මව් ගහනයන්ගෙන් ලැබුණ පැටවුන් මාස 2ක් තිස්සේ වැඩෙනතට සලස්වා උන්ගේ පැවැත්ම ගැන වාර්තා තබන ලදී.

ඒක මාර්ගික ANOVA භාවිතා කොට සංඝටක 3 යටතේ පැවති පරීක්ෂණ තුනෙහි ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය.

සංඝටකය 04 :

ජීවධාරකයන්ගේ විවිධ විශේෂයන් අතුරෙන් ප්‍රභේද 20කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් මිලට ගෙන දැනට මව්ගහන හැටියට ඇති කරනු ලැබේ.

සමූහික බලපෑම්/ගැටළු

වාහන හිඟය නිසා යෝග්‍ය පරිදි ක්ෂේත්‍රයට යා නොහැක. මාළු ඇති කරන ටැංකි ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාවක් නැති බැවින් සමහර පරීක්ෂණ නව ගොඩනැගිල්ල තැනීම දක්වා දිරිස කරනු ඇත.

මීගමුව කලපුවේ කඩොලාන පාරිසරික ලෙස පසුපරම් කිරීම සහ ඇගයීම.

සංඝටකය 12:3.1 : මීගමුව කලපුවේ ජලගතික පසුපරම.

වගකියන නිලධාරී : එම්. ගම්මන්පිල, ඩී.ඩී.ජී.එල්. දහනායක, එච්.බී. ජයසිරි

අරමුණු

මීගමුව කලපුවේ ජලගතික ක්‍රියාවලිය අධ්‍යයනය කොට, එය ජලාන්තරයේ ඵලදායීතාවෙහි විවිධත්වය, ඝනත්වය සහ සෘතුමය වෙනස්වීම් සහ ජල ගුණත්වය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය හැදෑරීම.

ඉටු කළ ක්‍රියාකාරකම්

මීගමුව කලපුවේ නියැදි ලබන ස්ථාන 06ක සාරස විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ගැන නිතිපතා දත්ත එකතු කිරීම. මීගමුව කලපුවේ ජලාන්තරය (zooplankton) වල විවිධත්වය, ඝනත්වය සහ සෘතුමය වෙනස්වීම් ඇගයීම.

ප්‍රතිඵල

මීගමුව කලපුවේ ස්ථාන රූපක ඵෙත්දිය දූෂණය පවතින බව, විශේෂයෙන් ම පොස්පේට් සාන්ද්‍රණය අතින් පවතින ඉහල මට්ටමේ පෝෂක තත්ත්වයෙන් සහ දූෂණය දක්වන දර්ශක විශේෂවලින් පැහැදිලි විය. ජල සංසරණ රටාව සහ ග. මෝයෙහි එක් එක් අධ්‍යයන ස්ථාන කෙරෙහි පවත්නා සෘජු හෝ වක්‍ර මානව බලපෑම් ජලාන්තරයේ බහුලතාව කෙරෙහි තදින් ම බලපාන බව ප්‍රතිඵලවලින් පැහැදිලි විය. පිරිසමට බඳුන් වූ ජලය පමණක් කලපුවට මුදා හැරිය යුතු බව මෙහි දී සඳහන් කිරීම යෝග්‍ය වේ.

ප්‍රගතිය : භෞතික 95% මූල්‍ය 105%

බාධක

ජල ගුණතාව මනින උපකරණ සහ රසායනාගාර පහසුකම් හිඟ මද වීම. ස්ථානයට අනුබද්ධව වැඩකරන බෝට්ටු පදවත්තකු නොමැති වීම.

විරස්ථායීභාවය සහ සංරක්ෂණය සඳහා මිගමුවේ කඩොල්කැලේ කඩොලාන ප්‍රදේශ ඇගයීම.

වගකියන නිලධාරී : ඩී.ඩී.ජී.එල්. දහනායක, එච්.ඩී විමලසේන, ආචාර්ය ඩී. පහලවත්තආරච්චි.

අරමුණු

- ජෛව විවිධත්වය ඇස්තමේන්තු කිරීම, කඩොලාන උද්‍යානයේ සෘජු සහ වක්‍ර ප්‍රයෝජන සහ ආර්ථික වටිනාකම තීරණය කිරීම.
- කඩොල් කැලේ කඩොලාන උද්‍යානයෙහි පාරිසරික-සංචාරක විභවතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීම සහ පාරිසරික සංචාරක සේවා අලෙවි කළ හැකි උපක්‍රම.
- කඩොල්කැලේ කඩොලාන උද්‍යානය විරස්ථායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම, ගාච්චයට ගැනීම සහ සංරක්ෂණය ගැන පලාත් පාලන ආයතන සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම.

ඉටු කළ ක්‍රියාකාරකම්

ඇගයීම සඳහා තිබෙන දත්ත පදනම් කොට ගෙන නියැදිකරණ උපාය තෝරා ගන්නා ලදී. පාරිසරික-සංචාරක සංවර්ධන විභවතා තීරණය කිරීමට සහ කඩොලානෙහි විනෝදායන වටිනාකම ඇගයීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලියක් පදනම් කර ගත් සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

රක්ෂිතයෙහි පාරිසරික අගය දැනගැනීම සඳහා විස්තරාත්මක ලිපිලේඛන පරිශීලනයක් කරන ලදී. එහි හිඩැස් පිරවීමට ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයන් කරන ලදී. දත්ත එකතුව සහ ඇගයීම ප්‍රධාන වශයෙන් අතීත සඳහුම් මත සිදුවිය.

ප්‍රතිඵල

කඩොලාන පරිසර පද්ධතියක ආර්ථික අගය පරිසර පද්ධතියෙහි සෘජු හා වක්‍ර අගයන් මත රඳා පවතී. නැවත සිටුවීම සඳහා පැල ලබා දීම, තණ, දර වැනි දැවතොටන වනාන්තර නිෂ්පාදන ඇගයීම, ගෙවල් තැනීම, ගෝලීය සහ දේශීය විනෝදායන ප්‍රතිලාභ ආදිය සෘජු ප්‍රයෝජන හැටියට සැලකිය හැක. අභිජනන හුම් ලබා දීම, බාදන පාලන ප්‍රතිලාභ, ජෛව විවිධත්වයට දායකවීම, කාබන් ග්‍රාහක ප්‍රතිලාභ, කුණාටු ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ, දූෂණ පිරියම් ප්‍රතිලාභ, වක්‍ර ප්‍රතිලාභ හැටියට සැලකිය හැක. ඉඩම් ගෙවල් සාදන ඉඩම් බවට පරිවර්තනය කිරීම වැනි ප්‍රයෝජන නොසලකා හැරිය නොහැකි ය. මෙම රක්ෂිතය මිගමුව නගරය මැද පිහිටා ඇති බැවින් වෙනත් ප්‍රදේශවලට වඩා ඉඩම්වල මිල වැඩි ය. තව ද ජලජ රෝපන පොකුණු බවට පත්කිරීමේ අගය ද, එකතු කරන ලදී. වක්‍ර ප්‍රයෝජනවල මූල්‍ය අගය ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ඩොලර් 73,898 ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත. සෘජු අගය ඇමරිකානු එක්සත් ජනපද ඩොලර් 7129 කි. මේ අනුව කඩොල් කැලේ රක්ෂිතයෙහි සම්පූර්ණ අගය අවුරුද්දකට ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ඩොලර් 81026.6 කි.

ප්‍රගතිය : ගෞතික 95% මූල්‍ය -

බාධක

ක්ෂේත්‍ර ගමන් සඳහා වාහන හිඟවීම.

විශේෂ වැඩසටහන්

උතුරු පලාතේ නැවත පදිංචි කළ ධීවර ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව ජලජ රෝපන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය තීරණය කර ඇත.

මත්තාරම, යාපනය සහ කිලිනොච්චිය දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව මුහුදු පැළෑටි වැඩිමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම තාරා නියෝජිතායතනයට පවරා ඇත. මෙම වැඩසටහන යටතේ කොටු 250ක් ඉදිකොට තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්කවල තෝරාගත් ධීවර ප්‍රජාවන්ට භාර දී ඇත.

ව්‍යාප්ති කටයුතු

ශිෂ්‍ය අධීක්ෂණය

- i. ඩබ්.පී.එච්.එස් වික්‍රමසිංහ මහතා (ආධුනිකත්වය) ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය 2008 දෙසැ. 01 සිට 2009 අගෝ. 31.
- ii. සී. ශන්මුගනාදන් මෙනෙවිය (ආධුනිකත්වය) ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය 2009 මාර්තු සිට අගෝස්තු.
- iii. සී.එස්.සී ලියනගේ මෙනෙවිය (PCR තාක්ෂණය ගැන ප්‍රායෝගික පුහුණුව) 2009 ජූලි සිට ඔක්. දක්වා.
- iv. එච්.එස්.සී ගුණරත්න මෙනෙවිය (ආධුනිකත්වය) ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය 2009 මාර්තු සිට අගෝ. දක්වා.
- v. නාඩියා මෙනෙවිය (ආධුනිකත්වය - සති 02 සි.) උච වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලය.

ජලජ විදේශීය ආක්‍රමණික විශේෂ ඵලදායී ලෙස පාලනය කිරීමට පාරිසරික සහ ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

විශ්ව විද්‍යාල සහ පාසැල් සියුම්ව දේශීය මත්ස්‍යයන් ගැන තොරතුරු සහ විශේෂිත දැනුම ලබා දෙන ලදී.

පාඨමාලා සහ වැඩමුළු මගින් අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සාර්ථක ලෙස අභිජනනය රෝපනය සහ ඇති කිරීම ගැන ද, ආර්ථික වශයෙන් ලාභදායී ජීවී ආහාර විශාල වශයෙන් නිපදවීම ගැන ද, දැනුම පවරා ඇත. කලසු පරිසරය ගැන ගැටළු රැසක් හඳුනා ගැනීමට දත්ත ගාච්ඡා කර ඇත.

වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ සහ සහභාගි වූ රැස්වීම්

- 1. ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයේ ඉස්සන් රෝපන සංවර්ධනය සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව (2009 මාර්තු 03) වැඩමුළුව තාරා නියෝජිත ආයතනයේ දී පැවැත්විණි.
- 2. ජාතික මට්ටමේ දී ජෛව ආරක්ෂණ සත්‍යායනය සහ අවදානම තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව - සංවිධානය ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව - 2009 නොවැ. 24 - 26.
- 3. ජෛවතාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු හැටියට ජෛව තාක්ෂණය පිළිබඳ දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගිතා සමුළුවේ (SAARC) ක්‍රියාකාරී කමිටුවෙහි තුන්වන රැස්වීමට සහභාගි වීම. - 2009 ජූනි 4 - 5. ශ්‍රී ලංකාවේ දී.
- 4. 2009 වර්ෂය සඳහා පර්යේෂණ අපේක්ෂා සැලසුම් කිරීමට පරදුදරත්තන්ගේ වැඩමුළුව - 2009 සැප්. 11 තාරා නියෝජිතායතනයේ දී.
- 5. සත්ව සෛල සහ පටක රෝපනය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිළිබඳ වැඩමුළුවට සහභාගි වීම - AGBC පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය 2009 ඔක්. 07 - 11.
- 6. ජාතික ජෛවතාක්ෂණ ආයෝජන සැලැස්මක් සකස් කිරීම ගැන පැවති රැස්වීම FAO/TCP/SLR 3101 - 2009 අප්‍රේල් 23. ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කරන ලදුව අරමුදල් සම්පාදනය කිරීම ගැන සලකා බැලීම සඳහා බාරගන්නා ලදී.

7. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව යටතේ පශු සම්පත්, ජලජ රෝපණය සහ ධීවර කටයුතු පිළිබඳ ජාතික කමිටුව තාරා නියෝජිතායතනය විසින් නියෝජනය කරනු ලැබී ය.
8. විදේශීය ආක්‍රමණික විශේෂ පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය - පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් සංවිධානය කරන ලදී.
9. වාර්ෂික සමුළුව - ශ්‍රී ලංකා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංගමය.
10. වාර්ෂික සමුළුව - ජීව විද්‍යා ආයතනය.
11. වාර්ෂික සමුළුව - ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගිවර්ධන සංගමය.
12. ශ්‍රී ලංකාවේ මානව, ස්වාභාවික සහ ආර්ථික සම්පත් සැලකිල්ලට ගනිමින් විද්‍යා හා තාක්ෂණ ප්‍රමුඛතා තීරණය කිරීම - ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගිවර්ධන සංගමයේ සාමාන්‍ය පර්යේෂණ කමිටුව මගින් සංවිධානය කරන ලදී.
13. විද්‍යා හා තාක්ෂණ සංවර්ධනය සහ පශ්චාත් යුද හමුදාමය සම්පත් - ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගිවර්ධන සංගමයේ සාමාන්‍ය විද්‍යා කමිටුව විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
14. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය සහ ඇගයීම පිළිබඳ වැඩමුළුව - යොවුන් විද්‍යාඥයන්ගේ සංසඳය විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
15. විද්‍යා කටයුතුවල දී සංඛ්‍යා පරිහරණය පිළිබඳ වැඩමුළුව - සංඛ්‍යාත්මක දත්ත පරිහරණය කිරීමේ නිවැරදි මග - සංවිධානය යොවුන් විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමය.
16. වල්පැලෑටි පිළිබඳ වැඩමුළුව - ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව විසින් සංවිධානය කරන ලදී.
17. ජලජ රෝපණයේ දී අනුගමනය කළ යුතු හොඳම කළමනාකරණ ක්‍රම වර්ධනය - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
18. ජලජ රෝපණ අපයන්දනවලට පිරියම් කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රමිති වර්ධනය ගැන රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
19. ජලජ රෝපණ තාක්ෂණ කමිටු රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
20. ඉස්සන් රෝපණ තාක්ෂණ උපදේශන කමිටු රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
21. ඉස්සන් රෝපණ නියාමන කමිටු රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
22. ඉස්සන් බෝකරන ස්ථාන ශ්‍රේණිගත කිරීම පිළිබඳ කමිටු රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.
23. නැගෙනහිර පළාතේ ඉස්සන් ඇති කිරීම සංවර්ධනය පිළිබඳ රැස්වීම - ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය.

කමිටු සාමාජික

1. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව යටතේ පශු සම්පත්, ධීවර සම්පත් සහ ජලජ රෝපණ ජාතික කමිටුව.
2. ජෛවතාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික කමිටුව.
3. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව යටතේ ජෛවතාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික කමිටුව.

4. OIE සඳහා යොමුගත ඝනත්වයන්ගේ හැටියට සේවය කිරීම.
5. උතුරු වසන්තය ජීවකෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන.
6. SLAFAR කමිටු සාමාජික.
7. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගීවර්ධන සංගමයේ සාමාන්‍ය පර්යේෂණ කමිටුව - හමිටු රැස්වීම.

පැවැත් වූ දේශන

1. කර්මාන්තයට අයත් ගොවීන් සහ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සඳහා රෝග හඳුනා ගැනීම සහ පිරිසම් කිරීම ගැන දේශන. තව ද මෙම පිරිස සඳහා ප්‍රායෝගික පංති ද පවත්වන ලදී.
2. අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනන රෝපණය සහ කළමනාකරණ පුහුණු පාඨමාලාවක් නාරා තියෝජ්නායනනයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ දී 2009 අගෝස්තු මාසයේ දී පවත්වන ලදී. මෙය දින 10 ක පාඨමාලාවකි.
3. කල්පිටිය, දන්කොටුව, ජා ඇල, ළාව පරණගම, රුකව සහ මාතර යන ස්ථානවල දී අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනන රෝපණය සහ කළමනාකරණ පුහුණු පාඨමාලා (දින 01, දින 02) පවත්වන ලදී.
4. අලංකරණ මත්ස්‍යයන්ගේ බැක්ටීරියා, දිලීර සහ වයිරස් රෝග සහ "අලංකරණ මත්ස්‍යයන්ගේ රෝග" යන ශීර්ෂ යටතේ දේශන සහ ප්‍රායෝගික පංති, අලංකරණ මත්ස්‍ය අභිජනන සහ රෝපණ පුහුණු වැඩසටහන්වල දී පවත්වන ලදී.

(අ). දේශන - වැඩසටහන් 06 ක් සඳහා

(ආ). ප්‍රායෝගික පංති - 03 යි.

5. අලංකරණ මත්ස්‍ය ගොවීන් සඳහා මවුන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි මත්ස්‍ය රෝග ගැන තොරතුරු සහ උපදෙස් සපයන ලදී.
6. "මුහුදු පැලෑටි ගොවිතැන සහ පිරිසැකසුම" යන ශීර්ෂයෙන් යුත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් නැගෙනහිර පළාතේ ත්‍රිකුණාමලයේ කිත්තිසාර් හි ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී. මෙය JICA හිටපු පුහුණුප්‍රාග්ධිගේ සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලදී. අසල ධීවර ප්‍රජාවන්ට අයත් ගොවීන් 50 දෙනෙක් මෙම දෙදින වැඩසටහනට සහභාගී විය. ගෘහ කර්මාන්තයක් ලෙස මුහුදු පැලෑටි ගොවිතැන සහ පිරිසැකසුම ගැන ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් මෙහිදී ලබා දෙන ලදී.

උතුරු වසන්තය වැඩසටහන යටතේ උතුරු ප්‍රදේශයේ ජලජ රෝපණයට සුදුසු හැමි තෝරා ගැනීමට ක්ෂේත්‍ර ගමනක යෙදුනි. මුහුදු මොදා, මුහුදු පැලෑටි, බෙල්ලන් සහ මුහුදු කඩාල්ලන් රෝපණ ප්‍රමුඛතාගත ක්ෂේත්‍ර හැටියට මෙහි දී හඳුනා ගන්නා ලදී. ප්‍රජා පාදක ජීවකෝපාය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මුහුදු පැලෑටි වැඩිම මෙම වැඩසටහන යටතේ සිදු කරන ලදී.

ප්‍රකාශන

Wijegoonawardane., P.K.M. (2009). Evidence of a new geographic record of infectious hypodermal and hematopoietic necrosis virus (IHHNV) found in cultured black tiger shrimp (*P.monodon*) from Sri Lanka. Abstract: 15th annual sessions of the Sri Lanka Association for fisheries and aquatic resources 19th June 2009, Sri Lanka, Book of Abstracts pp13.

Wijegoonawardane, P. K.M, Nusra Sittidilokratna, ; N. Petchampai., J.A .Cowley., N.Gudkovs., P. J. Walker (2009). Homologous genetic recombination in the yellow head complex of nidoviruses infecting *Penaeus monodon* shrimp (2009) Virology 390 (1):79-88.

Sittidilokratna, N., C.Chotwiwatthanakun., P.K.M Wijegoonawardane ., S.Unajak., A. Boonnad., W.Wangnai., J. A. Cowley., P.J.Walker (2009). A virulent isolate of yellow head nidovirus contains a deformed envelop glycoprotein gpl 16. *Virology*. 384 (1):192-200

Chanthrika .S., P.K.M.Wijegoonawardane and Kottearachchi.N.S (2009). Genotypic variation in the white spot syndrome virus (WSSV) circulating in the shrimp farming industry in Sri Lanka. Proceedings of 9th Agriculture Research Symposium 11th-12th August 2009, Faculty of Agriculture and Plantation Management, Wayamba University of Sri Lanka pp274-279.

ජලජ වල් පැලෑටි ව්‍යාප්තිය සහ එය අම්පාර දියත්‍රික්කයේ ධීවර කර්මාන්තය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය - (ඒ.එස්.එල්.ජී. කොරයා. 2009) විදේශීය ආක්‍රමණික විශේෂ පිළිබඳ කලාපීය සම්මන්ත්‍රණය - මීගමුව, ශ්‍රී ලංකාව.

ඉතුත් පස් වසර තුළ ගොවිපලවල කාර්යසාධනය අඩුවීමට බලපෑ කරුණු (ඒ.එස්.එල්.ජී. කොරයා. 2009). වාර්ෂික සැසි වාරය. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංගමය. කොළඹ. ශ්‍රී ලංකාව.

ආතවිලින්දාව ජලාශයෙහි මත්ස්‍ය සහ ජලජ පැලෑටි විවිධත්වය සතු අනුව වෙනස් වන ආකාරය. (එම්.එස්.එස්. ජයසේකර සහ ඒ.එස්.එල්.ජී. කොරයා 2009). වනයම්පත් සහ පරිසර පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මන්ත්‍රණය. කොළඹ. ශ්‍රී ලංකාව.

ශ්‍රී ලංකාවේ අලංකරණ මත්ස්‍ය කර්මාන්තය: වත්මන් තත්ත්වය සහ සීමා.

සම්පූර්ණ ලිපිය - තාරා වාඪ සඟරාව 41 වෙළුම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ මසුන් ඇති කරන පද්ධතීන් තුළ ඉස්සන්ගේ කීටයන් හා ආශ්‍රිත රෝග කාරක බැක්ටීරියා විවිධත්වය සහ එම බැක්ටීරියාවන්ගේ ප්‍රතිබැක්ටීරිය සංවේදීතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්.

සම්පූර්ණ ලිපිය ඉදිරිපත්කිරීම සඳහා යුදානම් ය.

- ආර්යරත්න එම්.එච්.එස් (2009) ප්‍රජා සහගාගිත්වය ඇතිව *Labco rohita* (Hamilton) පැටවුන් කොටු තුළ ඇති කිරීමේ ශක්‍යතාව. ප්‍රත්‍යේක අධ්‍යයනයක්. Sri Lanka journal of Aquatic Sciences. ශ්‍රී ලංකාව. අදහස් ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් කර ඇත.
- ආර්යරත්න එම්.එච්.එස් (2009) අඩු මිල ජලජ ආහාර සඳහා GIFT නිලාපියා (*Oreochromis niloticus*) ගාවිතය. ප්‍රජා සහගාගිත්වය ඇතිව කොටු තුළ ආහාර සඳහා මත්ස්‍යයන් ඇති කිරීම. (සාරාංශය පමණි) ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංගමයේ 15 වන වාර්ෂික සැසිවාරය. 2009 ජූනි 19. ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය. කොළඹ 7. ශ්‍රී ලංකාව.
- ආර්යරත්න එම්.එච්.එස් (2009) නිලාපියා (*Oreochromis niloticus*) පැටවුන් ඇතිකිරීමේ දී මත්ස්‍ය ආහාරයක් වශයෙන් ආක්‍රමණික ජලජ ශාකයක් වන Duckweed (*Wolffia* spp.) ගාවිතයෙහි හවුසතාව. Proceedings of the 22nd Asian Pacific Weed Science Conference of Asian-Pacific Weed Science Society, G.C.University, Lahore, Pakistan 08-12 March, 2010. (සම්පූර්ණ ලිපිය ඉදිරිපත් කර ඇත.)
- ගම්මන්පිල එම්. දහනායක ඩී.ඩී.ජී.එල් සහ ජයසිරි එච්.බී (2009). ශ්‍රී ලංකාවේ මීගමුව කලපුවේ සුප්ලැන්ක්ටන්වල සෘතුමය බහුලතාවය සහ ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි සාරය විද්‍යා ලක්ෂණ බලපාන ආකාරය. "විරස්වාසි සංවර්ධනය සඳහා දැනුම කළමනාකරණය" පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සමුළුවේ කාර්යවාර්තාව - 2009 දෙසැ. 10 - 12, කන්මණ්ඩු, හේපාලය.

වාර්තා

1. උතුරු වසන්තය වැඩසටහන යටතේ යෝජිත උතුරු පළාතේ ජලජ රෝපන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගුණිතාගවල යෝග්‍යතාව පිළිබඳ වාර්තාව.
2. නුවර වැවේ මත්ස්‍ය මෘත්‍යතාව (2009 ඔක්. 29).
3. මීගමුව කලපුවේ මත්ස්‍ය මෘත්‍යතාව (2009 ඔක්. 29).
4. ජාතික සත්වෝද්‍යානයේ පිහිටි ජලාශයෙහි මත්ස්‍ය මරණ (නිලාපියා) (2009 අප්‍රේල්. 29).
5. Office des Epizootics වෙත ඉදිරිපත් කරන වතුර මාසික වාර්තාව - ජලජ යන්ව රෝග පිළිබඳ තත්ත්වය - වාර්තා 4 යි.
6. රෝග පැතිර යාම ගැන අලංකරණ මත්ස්‍ය සහ ඉස්සන් ගොවිපල කර්මාන්තය සඳහා කළ සේවා.
7. "ජාතික ජෛව තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය" නැමැති ලේඛනය සකස් කිරීමේ කමිටුවේ සාමාජිකයකු හැටියට දායකවීම. (ජාතික විද්‍යා පදනම)
8. වාණිජ දේශාභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය දියුණු කිරීම. (RG/2006/TFRD/003) නැමැති ව්‍යාපෘතියෙහි ජලජ රෝපන සංඝටකය ගැන ප්‍රගති වාර්තාව.

පොත්, පුස්තිකා, පත්‍රිකා සහ පෝස්ටර්

1. Discus mason ඇති කරමු.
2. පොතුණු හැඩට, අතට මීටට coi - carp මත්ස්‍ය වගාව.
3. coi - carp මත්ස්‍ය වගාව.
4. Fighter අගිජනනය.
5. පිටරට යැවීම තහනම් කළ දේශීය මත්ස්‍ය වර්ග.
6. පිටරට යැවීම සීමා කළ මත්ස්‍ය වර්ග.
7. අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සඳහා ජීව පෝෂක.

පුහුණු කටයුතු

1. තායිලන්තයේ දී කොටු තුළ මසුන් ඇති කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව (දින 10 යි.)

ඉටු කළ උපදේශන කටයුතු

1. මසුන් රෝපනය කරන්නන් රෝග යැදුන මත්ස්‍යයන් ඉදිරිපත් කළ විට එම මසුන් විශ්ලේෂණය කොට පිරිසම් ක්‍රම නිර්දේශ කිරීම (නියැදි 13 යි).

5.5 සාමූහික ජීව සම්පත් අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ආචාර්ය සිසිර හසුනන්ත්‍රී

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය.

සමූහ ජීව සම්පත් කළමනාකරණය, සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීම සාමූහික ජීව සම්පත් අංශයේ වගකීම යි. මෙම අංශය විසින් 2009 වර්ෂයේ සිදු කළ පර්යේෂණවලට, වෙරළ සහ අක්වෙරළෙහි ධීවර සම්පත් ගැන කළමනාකරණයට නැඹුරු පර්යේෂණ පැවැත්වීම ඇතුළත් විය. කොරල් පර සහ තර්ජනයට පාත්‍ර වී ඇති සාමූහික සත්ව සංහතිය සංරක්ෂණය සහ සාමූහික මත්ස්‍ය සම්පත් පිළිබඳ ප්‍රවේණි විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් ද, මෙම අංශය ඉටු කළ කටයුතුවලට ඇතුළත් ය.

2008 වර්ෂය ආරම්භයේ සිට, සමූහික සම්පත් සමීක්ෂණ සහ මත්ස්‍ය සම්පත් ඇස්තමේන්තුව සඳහා කාර්යමණ්ඩලයේ ධාරිතා සංවර්ධනය උදෙසා සාමූහික ජීව සම්පත් අංශය කටයුතු කර යි. ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ, දකුණු සහ නැගෙනහිර වෙරළවල තෝරා ගත් ධීවර සම්පත්, එනම් පොකිරිස්සා, ඉස්සන්, beche-de-mer, හක් බෙල්ලන් සහ අලංකරණ මත්ස්‍යයන් ගැන සමීක්ෂණ කීපයක් වර්ෂය තුළ පවත්වන ලදී. කැනේඩියානු අන්තර්ජාතික සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය (CIDA) සහ කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වන අන්තර්ජාතික අරමුදල මෙම සමීක්ෂණ සඳහා අරමුදල් සම්පාදනය කළේ ය. සාමූහික සම්පත් සමීක්ෂණ සහ නොග ඇස්තමේන්තුව සඳහා මෙම අංශයේ ධාරිතාව වැඩි කිරීමට ආහාර සහ කෘෂිකර්ම සංවිධානය තාක්ෂණික වශයෙන් සහාය වේ.

ඉහත සඳහන් කටයුතු හැරුන විට 2009 වසරේ දී සාමූහික ජීව සම්පත් අංශය මහා භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් යොදවා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 04ක් ක්‍රියාත්මක කළේ ය. සම්පත් භාවිතය ආශ්‍රිත ආරවුල් විසඳීමට නිර්දේශ ලබා දීමෙන් අංශය දායක විය.

ඉටු කළ කාර්යයන්

ව්‍යාපෘතිය	පෙන් කිරීම (රු. මි.)	වගකිව යුතු නිලධාරී	කාල පරාසය	
			දක්වා	සිට
වෙරළ ධීවර සම්පත් පසුච්චරම සහ ඇස්තමේන්තු කිරීම.	1.875	එස්.එස්.කේ හසුනන්ත්‍රී මහතා	අඛණ්ඩ	
අක්වෙරළ ධීවර සම්පත් පසුච්චරම සහ ඇස්තමේන්තුව.	0.300	සී. අමරසිරි මහතා	අඛණ්ඩ	
ප්‍රත්‍යස්ථිති සාධක භාවිතා කොට කොරල් පර පසුච්චරම.	1.125	ඒ. රාජසූරිය මහතා	2009	
අනුක ජාන තාක්ෂණය භාවිතා කොට ශ්‍රී ලංකා ජලයෙහි වෙසෙන මූදු කුඩාලිලන් සහ ජෙලි ෆිෂ් විශේෂ හඳුනා ගැනීම.		ඩී. හේරත් මහතා	2009	2010
ශ්‍රී ලංකා වෙරළ ජලයෙහි තෝරා ගත් මත්ස්‍ය සම්පත් ගහන ඇස්තමේන්තුව සහ සමූහික සම්පත් සමීක්ෂණ සඳහා ධාරිතා වර්ධනය - FAO/IFAD/CIDA/NARA		සී. අමරසිරි මහතා	2008	2010

කාර්යසාධනය

වෙරළ මත්ස්‍ය සම්පත් පසුපරම සහ ඇස්තමේන්තුව.

ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර, දකුණු සහ නැගෙනහිර වෙරළවල මත්ස්‍ය අස්වැන්න ගොඩට ගෙන එන ප්‍රධාන ස්ථානවල මත්ස්‍ය අස්වැන්න තෙලා ගැනීමේ මෙහෙයුම් සහ මසුන් ගොඩට ගෙන ඒම පිළිබඳ තොරතුරු එකතු කරන ලදී. හලාවත ධීවර දිස්ත්‍රික්කයේ දිවා රාත්‍රී මෙහෙයුම් සඳහා කුඩා ඇස් සහිත කරමල් දැල් භාවිතා කිරීම හුරුලේලන් සිටින ප්‍රමාණය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය දැනගැනීමට තව දුරටත් ගැඹුරින් කරුණු හැදෑරීමට තෝරා ගන්නා ලදී. මේ අනුව මසුන් ගොඩට ගෙන එන ස්ථානවලින් ලබා ගත් මත්ස්‍ය නියැදි හුරුලේලන්ගේ සුනර්ජනන ජීව විද්‍යාව හැදෑරීම සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. දවස තුළ ගොඩ ගෙන එන සම්පූර්ණ හුරුලේලන් සංඛ්‍යාවෙන් සවස ගෙන එන වඩියට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් උදය ගොඩට ගෙන එන වඩියේ ඇතුළත් බව පෙනුණි. අහල් 01 ට අඩු ඇස් සහිත කරමල් දැල් උදය වඩියේ දී වැඩි වශයෙන් පාවිච්චි කරන බැවින්, එම වඩියට නියම ප්‍රමාණයට වඩා අඩු බරෙන් යුත් හුරුලේලන් අයුචි. රාත්‍රී මසුන් ඇල්ලීමේ දී බිජු දමන හුරුලේලන් ඇල්ලීම ඉලක්ක වේ. අප්‍රේල් සිට ජූලි දක්වා රාත්‍රී අල්ලන මසුන්ගෙන් 50%ට වැඩි ප්‍රමාණයක් මුහුකුරාගිය මසුන් වන බව ද, අප්‍රේල් මාසයේ දී මෙම ප්‍රතිශතය 100%ක් වන බව ද, දක්නට ලැබුණි. හුරුලේලන් ගහනය කෙරෙහි අහල් 01ට අඩු කුඩා ඇස් සහිත කරමල් දැල් යොදා ගෙන උදය කාලයේ මසුන් මැරීම වඩාත් අහිතකර බව ද, එම දැල් බිජු දමන කාලයේ දී යොදා ගැනීම එතරම් අහිතකර නොවන බව ද, පෙනුණි.

ප්‍රගතිය : ගෞතික: 95% මූල්‍ය: 75%

අක්වෙරළෙහි මත්ස්‍ය සම්පත් පසුපරම කිරීම සහ ඇස්තමේන්තු කිරීම.

අබණ්ඩ ව්‍යාපෘතියක් වන මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වනුයේ ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන සංඛ්‍යාති ලබා ගැනීම සහ අක්වෙරළෙහි විශාල මත්ස්‍ය සම්පතෙහි ගහනය අධ්‍යයනය කිරීම යි. ක්ෂේත්‍ර නියැදිකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව ප්‍රධාන ධීවර වරායවල දී අල්ලන මත්ස්‍ය ප්‍රමාණය සහ ඒ සඳහා යෙද වූ ආයාසය පිළිබඳ දත්ත එකතු කරනු ලැබේ. ලැබුණ දත්ත අනුව හෙලි වූයේ 2009 වසරේ නිෂ්පාදනය ටොන් 101,785ක් වන බව ය. තව ද බහු දින යාත්‍රා එක් ගමනක් සඳහා ගත කරන කාලය, මීට පෙර අවුරුදුවල ගත කළ කාල ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වන බව පෙනුණි. වැඩියෙන් ඉලක්ක කළ මත්ස්‍ය වර්ගය වන බලයා ටොන් 51,608 ක් අස්වනු වශයෙන් ලබා ඇත. තව ද, පෙර වසර හා සැසඳීමේ දී කෙලවල්ලා සහ බලයා වර්ග දෙකම තෙලා ඇති ප්‍රමාණය වැඩි ය. අක්වෙරළෙහි තෙලා ගත් මසුන් අතුරෙන් 79%ක් ම tuna විශේෂ වේ. ඒ අතුරෙන් 51%ක් බලයා වන අතර 23% කෙලවල්ලා වේ. සාමාන්‍යයෙන් බලයා වැඩි වශයෙන් අයුචන්තේ නිරිත දිග මෝසමේ (මැයි සිට අගෝස්තු දක්වා) දී වුවත් මේ වසරේ දී එය වෙනස් වන බව පෙනුණි. මෙය මෝසම් රටාව වෙනස් වීම හා සම්බන්ධ විය හැක. විශේෂයෙන් ම දකුණු වෙරළේ තෙලා ගත් මසුන් අතර කුඩා ධුනා වර්ග වන කුඩා බලයන් ද, කෙලවල්ලන් ද, බහුල විය. මෙයට හේතුව නිතර නිතර මුදු දැල් භාවිතය විය හැක. බටහිර, වයඹ සහ නැගෙනහිර වෙරළේ ධීවරයන් අතර දිග මරුවැල් (longline) ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී.

ප්‍රගතිය : ගෞතික: 95% මූල්‍ය: 75%

ප්‍රත්‍යස්ථිති සාධක භාවිතා කරමින් කොරල් පර පසුපරම

පසුපරම කරන ලද මූලික ප්‍රත්‍යස්ථිති සාධක නම් විරංජනය අතින් කොරල් පරවල පවත්නා තත්ත්වය, රෝග පවතින බවට ඇති සාක්ෂි සහ ජීවී කොරල් ප්‍රතිශතය යි. හික්කඩුව ජාතික උද්‍යානය, බාර් රීෆ් සමුද්‍රීය අගයගුමිය, පිපන් අයිලන්ඩ් ජාතික උද්‍යානය, කතිරවෙලි, කයන්කේනි, කාන්තන්කුඩි, කලවන්විකුඩි සහ කල්මුනේ යන ස්ථානවල කොරල් පර සමීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵලවලින් හෙලි වූයේ කොරල් විරංජනය සහ Poritidae පවුලට බලපාන රෝග යන ආතති සාධක පවතින නැගෙනහිර වෙරළ වැඩි වශයෙන් ම ආතති සාධක පවතින ප්‍රදේශය බව යි. හික්කඩුව ජාතික උද්‍යානයෙහි, වෙනත් කොරල්පරවලට වඩා Faviidae පවුලට බලපාන විරංජනය හා රෝග පවතින බව

හෙළි විය. ජීවි කොරල්පර පවත්නා ප්‍රතිශතය ඉහලම මට්ටමක පවතින්නේ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ බාර් රිෆ් සමුද්‍රීය අභයගුම්‍ය සහ මධ්‍යම ප්‍රදේශ දිස්ත්‍රික්කයේ කයන්කර්නිවල ය.

ප්‍රගතිය : ගෞතික: 95% මූල්‍ය: 75%

අනුක ජාන තාක්ෂණය භාවිතා කොට ශ්‍රී ලංකා ජලයෙහි වෙසෙන මුහුදු කුඩාලිලන් සහ Jellyfish හඳුනා ගැනීම.

ශ්‍රී ලංකා ජලයෙහි සහ ඒ අවට සිටින Jellyfish මත්ස්‍යයන්ගේ විශේෂ හෝ ජීව විද්‍යාව ගැන වාර්තා නැත. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකා ජලයෙහි වෙසෙන Jellyfish ගැන තොරතුරු කල්තොයවා ලබා ගත යුතු විය. තව ද, ශ්‍රී ලංකා ජලයෙන් අල්ලා ගත් Jellyfish නොග වශයෙන් පිටරට යැවීම සහ ශ්‍රී ලංකා වෙරළ ජලයෙහි ජෛවවිවිධත්වය සහ වෙරළ කටයුතු කෙරෙහි එය බලපාන ආකාරය ගැන ශ්‍රී ලංකා රජයේ සැලකිල්ල යොමු විය. මෙම සැලකිල්ල හේතු කොට ගෙන, පොදුවේ mushroom jelly වශයෙන් හඳුනාගන්නා දැනට පිටරට යවන ජෙලිෆිෂ් විශේෂ ගැන අධ්‍යයනයක් සිදු කොට එහි ප්‍රතිඵල බලධාරීන්ට දැන්වීමට තීරණය විය.

ශ්‍රී ලංකා ජලයෙහි හඳුනාගත් මුහුදු කුඩාලිලන් විශේෂ 24ක් ද, හඳුනා නොගත් විශේෂ 04ක් ද, ඇත. ශාරීරික ලක්ෂණ පමණක් උපයෝගී කරගෙන මුහුදු කුඩාලිලන් වෙසෙයා හඳුනාගැනීම අපහසු ය. එබැවින් අනුක ක්‍රමවේදයන් උපයෝගී කොටගෙන මුහුදු කුඩාලිලන් විශේෂ වෙන්කොට හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීමට මෙම අධ්‍යයනය යොමු විය.

ජෙලිෆිෂ් නියැදි මෝදර, මීගමුව, හලාවත, කල්පිටිය, බේරුවල, ගාල්ල, කල්මුනේ සහ මධ්‍යම ප්‍රදේශයක ස්ථානවලින් එකතු කරන ලදී. උකහාගත් DNAවල මයිට්‍රොකොන්ඩ්‍රියල් COI කොටස PCR මගින් විස්තාරණය කොට අනුක්‍රමනය කරන ලදී. මෙම අනුක්‍රමනයන් භාවිතා කොට, ජාතික ජෛවතාක්ෂණ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ ජාන බැංකු දත්ත පදනම උපයෝගී කොටගෙන විශේෂ හඳුනා ගැනීම සිදුවිය.

කල්මුනේ ප්‍රදේශයෙන් අල්ලා ගන්නා, වාණිජමය වශයෙන් පිටරට යවන ජෙලිෆිෂ් වර්ගය (Mushroom jelly) *Crambionella* විශේෂයට අයත් බව සොයා ගන්නා ලදී. මීගමුවෙන් අල්ලා ගන්නා පොදුවේ "ඇත්හොර්" යනුවෙන් හඳුන්වන විශාල තලප වැනි දම්පාට ජෙලිෆිෂ් වර්ගය *Cyanea capillata* බව හඳුනාගනු ලැබී ය. පුල්ලි සහිත එවැනි ම වර්ගයක් මෝදරින් අල්ලා ගෙන ඇත. හලාවත පම්බලින් අල්ලා ගත් පුල්ලි සහිත මිණි ගෙඩියක් වැනි වර්ධනයක් ඇති ජෙලිෆිෂ් වර්ගය අනුක්‍රමනය සැසඳීමෙන් *Acromitus* විශේෂයට අයත් බව සොයා ගනු ලැබී ය. කැපුන්ගොඩින් සොයා ගත් එවැනි ම ජෙලිෆිෂ් වර්ගයක් අනුක්‍රමනය මගින් එම විශේෂයටම අයත් බව පෙනුණි. මෙම එක් එක් ආදර්ශයන්ගේ විශාලත්වය සහ පුල්ලි වැටීම වෙනස් වූව ද, අනෙක් ලක්ෂණ සමාන විය. 2009 වර්ෂය තුළ එකතු කළ නමුත් තවම අනුක්‍රමනය නොකළ ජෙලිෆිෂ් ආදර්ශනවලට පහත සඳහන් ආදර්ශන ඇතුළත් ය. මෝදර සහ උස්වැටකෙයියාවෙන් සොයා ගත් cuboid jellyfish, ගාල්ල සහ වත්තලෙන් සොයා ගත් Sea nettle, බේරුවලින් අල්ලා ගත් moon jelly. කල්පිටිය, පම්බල සහ මධ්‍යම ප්‍රදේශවලින් හඳුනානොගත් ජෙලිෆිෂ් සොයා ගෙන ඇත.

මුහුදු කුඩාලිලන්ගේ ආදර්ශන කිරීමද, කල්පිටිය සහ මධ්‍යම ප්‍රදේශවෙන් සොයා ගෙන ඇත. මෙම නියැදිවලින් DNA උකහාගෙන මයිට්‍රොකොන්ඩ්‍රියල් COI කොටස PCR ක්‍රමය අනුව විස්තාරණය කරනු ලැබී ය. මෙම PCR නිමැවුම් 2010 වර්ෂයේ දී අනුක්‍රමනය කරනු ඇත.

ප්‍රගතිය : ගෞතික: 95% මූල්‍ය: 54%

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ ජලයෙහි තෝරාගත් මත්ස්‍ය වර්ග/සම්පත් ගහනය ඇස්තමේන්තු කිරීම සහ සමුද්‍රීය සම්පත් සමීක්ෂණයට ඇති ධාරිතාව වර්ධනය කිරීම - FAO/IFAD/CIDA/NARA.

මෙම ව්‍යාපෘතියට කැනේඩියානු අන්තර්ජාතික සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය (CIDA) සහ කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වන අන්තර්ජාතික අරමුදල (IFAD) ඒකාබද්ධව අරමුදල් සපයයි. ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය සමුද්‍රීය සම්පත් සමීක්ෂණය සහ නොග ඇස්තමේන්තුවට නාරා නියෝජිත ආයතනය සතු හැකියාව වර්ධනය කිරීමට තාක්ෂණික වශයෙන් සහාය වේ. මෙම සම්පත් නම්, ශ්‍රී ලංකා වෙරළ ජලයෙහි වෙසෙන හක්බෙල්ලන්, මුහුදු කුඩාල්ලන්, පොකිරිස්සන්, සමුද්‍රීය අලංකරණ මත්ස්‍යයන් සහ ඉස්සන් වේ. ව්‍යාපෘතිය 2008 වසරේ දී ආරම්භ වූ අතර, ව්‍යාපෘති කාලය වසර 03කි.

ශ්‍රී ලංකා නැගෙනහිර මළේ මුහුදු කුඩාල්ලන් සහ හක්බෙල්ලන් පිලිබඳ දෙවන සමීක්ෂණය. 2009 ජූලි සිට අගෝ. දක්වා පැවැත්විණි. දිනපතා නෙලා ගත් අස්වැන්න ප්‍රමාණය බලන විට, ප්‍රමාණය ඉක්මවා සම්පත් නෙලා ගැනීම සිදුවන බව පෙන්වයි. එනම් ඉහළ අගයක් ඇති වර්ගවල අස්වැන්න අඩුවීම, අඩුවන ප්‍රයත්නයට සාපේක්ෂව අල්ලන මසුන් අඩුවීම සහ නොගැඹුරු මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම ගැඹුරු මුහුද දක්වා තල්ලුවීම යි. වාණිජ වශයෙන් පිටරට යවන වර්ග බොහොමයක් ප්‍රමාණය ඉක්මවා නෙලා ගෙන ඇති බව ද, සමහර වර්ග වාසගුම්වල දක්නට නොලැබෙන බව ද, තවත් සමහර වර්ග අතීතයේ දී නොවැදගත් වුව ද, දැන් වැදගත් වී නෙලා ගත් අස්වැන්නේ ප්‍රධාන කොටස බවට පත්වන බව ද, පෙනුණි. කෙසේ වුව ද, රාත්‍රී කාලයේ දී අඩුවන මසුන් (*Theleota anax* and *Stichopus chloronotus*) තවමත් සතුටුදායක තත්ත්වයට අඩුවන නමුත් විරස්ථායී පරිභෝජනය සහතික කරනු වස් මසුන් අල්ලන ව්‍යායාමය පාලනය කොට අල්ලන ප්‍රමාණයේ උපරිම සීමාවක් පැනවීමට කළමනාකරණ පියවර ගත යුතුව ඇත. මසුන් අල්ලන සෘතුවේ දී වයඹ වෙරළෙහි මුහුදු කුඩාල්ලන් අල්ලන ප්‍රමාණය සහ ඒ සඳහා වැයවන ශ්‍රමය ගැන කරුණු පිරික්සන ලදී. ඉකුත් වසරෙහි වයඹ වෙරළෙහි සිදු කළ සමීක්ෂණය අනුව කළමනාකරණ ප්‍රදේශයෙන් වෙන් කරන ලදුව, රජය සහ වෙනත් පරදුරුන්තන් සමග කළමනාකරණ සැලැස්මක් දැන් සකස් කරනු ලැබේ. මෙම කළමනාකරණ ප්‍රදේශයට "සහ - කළමනාකරණ" (co-management) සංකල්පය හඳුන්වා දීමට අදහස් කරනු ලැබේ. විශේෂයෙන්ම සීමිත කාල සීමාවක් තුළ රාත්‍රී කාලයේ කිමිදීම තහනම් කිරීම සහ මසුන් අල්ලන ප්‍රයත්න පාලනය කිරීම ඇතුළු නව කළමනාකරණ පියවර හඳුන්වාදීමේ හවුන්තාව ගැන විස්තරාත්මක ගවේෂණයක් දැන් සිදුකරනු ලැබේ.

උනවදුන (ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය) සිට පොල්හේන (මාතර දිස්ත්‍රික්කය) දක්වා ද, මඩකලපුව සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල කතිරවේලි සිට කල්මුනේ දක්වා ද, බාර් රිෆ් සමුද්‍රීය අභයගුමියෙන් ද, සමුද්‍රීය තටාක මත්ස්‍ය සම්පත් ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. සමුද්‍රීය තටාක මත්ස්‍ය බහුලතාවය, තිතල ඓතිහාසික සහ උපස්ථර ආවරණය ගැන දත්ත එකතු කරනු ලැබී ය. අධ්‍යයනයට පාත්‍ර වූ ප්‍රදේශය තුළ වෙරළ ජලයෙහි සමුද්‍රීය තටාක මත්ස්‍ය කර්මාන්තය කළමනාකරණය කිරීමට සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල ගාච්චා කරනු ඇත. අධ්‍යයන ප්‍රදේශවල ධීවර කළමනාකරණ කමිටු ස්ථාපනය කිරීමට රැස්වීම් කිපයක් පවත්වා ඇත. කොරල් පර වාසගුම් තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට කප්පරතොට/වැලිගම කොරල් පර පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහනක් මෙහෙයවන ලදී.

වයඹ වෙරළෙහි ඉස්සන් ට්‍රෝලර් සමීක්ෂණ 02ක් වනිජ්ට්‍රෝලි දැල් ගාච්චා කොට 2008 ඔක්. මාසයේ දී සහ 2009 ජනවාරි මාසයේ දී පවත්වන ලදී. තව ද 2009 වසර පුරාම මසුන් ඇල්ලීම සහ ඒ සඳහා යොදන ප්‍රයත්නය පිලිබඳ දත්තයන් (ධීවර කර්මාන්තයෙන් ලබා ගත් දත්ත) එකතු කරනු ලැබී ය. 2008 ඔක්. සහ 2009 ජන. කළ සමීක්ෂණ අනුව සම්පූර්ණ ඉස්සන් ජීවස්කන්ධය, සමීක්ෂණ දෙකෙහි

- ගාල්ලේ ජාතික සමුද්‍රීය කෞතුකාගාරයට කොරල් ප්‍රදර්ශනය සඳහා කොරල් ආදර්ශන එකතු කොට හඳුන්වා දෙන ලදී.
- සමුද්‍රීය ක්ෂීරපායී සතුන් නැරඹීමට ගුරුපදේශ සකස් කිරීමේ දී මූඛ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටු කළේ ය.
- සමුද්‍රීය ක්ෂීරපායී සතුන් නැරඹීමෙන් ලබන දත්ත එකතු කිරීමට සටහන් පොතක් සකස් කරන ලදී.
- මන්නාරම් බොක්ක Man and Biosphere රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මූඛ්‍ය මෙහෙවරක් ඉටු කළේ ය.
- කොරල් සැඟහුම් එකතුව තවත් ආදර්ශන එකතු කොට යාවත් කාලීන කරන ලදී.
- කොළඹ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති දැයට කිරුල 2009 වැඩසටහන සඳහා මත්ස්‍ය ජීව විද්‍යාව සහ සමුද්‍රීය මසුන් ගැන සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කරන ලදී.
- රත්මලාන සහ මොරටුව කාර්මික සහ තේවාසික ප්‍රදේශ සඳහා යෝජිත අපජල බැහැර කිරීමේ පද්ධතිය හේතු කොට ගෙන ධීවර කර්මාන්තය වෙත ඇති විය හැකි බලපෑම් ගැන ඉක්මන් අධ්‍යයනයක් මෙහෙය වන ලදී. අධ්‍යයනය සිදුවූයේ ජාතික ජල සම්පාදන සහ ජලාපවහන මණ්ඩලයේ ඉල්ලීම පරිදි ය.
- වෙරළ දැල් සඳහා නව මෙහෙයුම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමට ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවට නිර්දේශ කිරීම සඳහා හලාවත, මීගමුව, කළුතර සහ තංගල්ල සහකාර අධ්‍යක්ෂ ප්‍රදේශවල වෙරළ දැල් යොදා කරන මසුන් ඇල්ලීම ගැන ඉක්මන් ඇස්තමේන්තුවක් සිදු කරන ලදී.
- අක්වෙරළ/ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් අල්ලන යාත්‍රා ගැන ඉක්මන් යාත්‍රා සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

ප්‍රකාශන

පර්යේෂණ ලිපි

- හසුනන්ත්‍රි එස්.එස්.කේ, ජේ. මෝරේ සහ එස්. ලේක්, 2009. සංඛ්‍යාන තාක්ෂණයන් 03ක් යොදා ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ ජලයෙහි කරමල් දැල්වලින් සාදිත් මාළු ඇල්ලීමේ කාර්යක්ෂමතාව ගවේෂණය කිරීම, රේඛීය සහ නිර්රේඛීය ආදර්ශන තාක්ෂණයන් සසඳා බැලීම. Journal of Applied Statistics 36: 167 - 179.
- ධනන්ජනී කේ.ඒ.ටී, ද ක්‍රොස් එම්.ඩී.එස්.ටී, දිසානායක ඩී.සී.ටී, 2009. ශ්‍රී ලංකාවේ මීගමුව වෙරළ ජලයෙහි වෙසෙන *Sphyraena obtusata* සහ *Sphyraena jello* මත්ස්‍යයන්ගේ කරමල් දැල් වරණීයතාවය, ආහාර සහ ආහාර ගැනීමේ සිරිත්. Journal of the National Aquatic Resources Research and Development Agency of Sri Lanka 39: මුද්‍රණයේ පවතී.

වාර්තා

- හේරන් ඩී.ආර්, රත්මදුගල ඩී.එන්.ඒ, සහ දිසානායක ඩී.සී.ටී, 2000. නාරා නියෝජිතායතනයේ සිදුවන ජෛව රිජ් පර්යේෂණවල ප්‍රගතිය. ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව.
- හේරන් ඩී.ආර්, සහ රත්මදුගල ඩී.එන්.ඒ, 2009. මෝර නියැදියක් හඳුනාගැනීම පිළිබඳ වාර්තාව. ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව.
- දිසානායක ඩී.සී.ටී, සහ අතුකෝරාල ඒ.ඒ.එස්.එච්, 2009. ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු කුඩාලේලන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය - පවත්නා තත්ත්වය හා කළමනාකරණය. FAO/CIDA/IFAD ව්‍යාපෘතියට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාව (කෙටුම්පත).
- හපුතන්ත්‍රී එස්.එස්.කේ, සහ විමලසේන එච්.ඩී, අරුලනාදන් කේ., අමරසිරි සී., සුරේෂ්කුමාර එන්., සහ හපුතන්ත්‍රී කේ., 2009. මීගමුව කලපුව - පරිසර තත්ත්වය, සම්පත් ප්‍රයෝජන ගැනීම සහ කළමනාකරණය, පාරිසරික තත්ත්වය, සම්පත් උපයෝජනය සහ කළමනාකරණ විකල්ප. NARA සහ SIDA, ශ්‍රී ලංකාව. මුද්‍රණයේ පවතී.

වෙනත් ප්‍රකාශන

- රත්මදුගල ඩී.එන්.ඒ., සහ හේරන් ඩී.ආර්, ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටරට යවන ජෛවරිජ් හඳුනාගැනීම: නාරා පුවත්, 1 වන වෙළුම, අංක 2.3. 2009.
- රත්මදුගල ඩී.එන්.ඒ., සහ හේරන් ඩී.ආර්, සමුද්‍රීය කැස්බෑවත් සංරක්ෂණය (පෝස්ටරයකි).

සහභාගී වූ පුහුණු වැඩමුළු

- ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිෂම (APFIC) සහ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO). ආසියා ශාන්තිකර ධීවර කොමිෂම ප්‍රදේශයේ ධීවර සහ ජලජ රෝපනය සඳහා පාරිසරික ප්‍රවේශයක් ප්‍රායෝගික වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ගැන කලාපීය විමර්ශන වැඩමුළුව. 2009 මැයි 18 - 22 දින පවත්වන ලදී. කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.
- බෙංගාල බොක්කේ විශාල සමුද්‍රීය පාරිසරික පද්ධතිය (BOBLME) ව්‍යාපෘති ආරම්භක වැඩමුළුව, බැංකොක් හි දී පවත්වන ලදී. තායිලන්තය, 2009 ඔක්. 5 - 9.
- දකුණු හා අග්නිදිග කලාපයේ ධීවර සම්පත් තත්ත්වය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ වැඩමුළුව - තායිලන්තයේ බැංකොක් හි දී පවත්වන ලදී. 2009 ඔක්. 5 - 9.
- පකිස්තානයේ කරවිච් නුවර දී පවත්වන ලද මාළු බිත්තර දමන ප්‍රදේශවලට විශේෂ ප්‍රමුඛතාවය සහිතව දේශ සීමා හරහා පවතින වෙරළ සහ සමුද්‍රීය ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය - 2009 මැයි 27 - 28.
- ජෛවතාක්ෂණය සහ ජානමය වශයෙන් වෙනස් කරන ලද ආහාර - 2009 පෙබ. 20. එක්සත් ජනපදයේ තානාපති කාර්යාලය.
- ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ සහ දකුණු ආසියාවේ කෘෂිකර්ම ජෛවතාක්ෂණ අත්දැකීම් ආරක්ෂිත ලෙස ප්‍රයෝජන ගැනීම සහ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රශස්ත ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳ වැඩමුළුව - ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව සහ මිවිගන් රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලය, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛවනාක්ෂණය පිළිබඳ ආර්ථික සහ වෙළඳාම ආශ්‍රිත ගැටළු පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන - 2009 අප්‍රේල් 21, ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ කාර්යාලය.
- ජෛව තොරතුරු නාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව - 2009 ජූ. 19 සිට 21 - යුරෝපීය අනුක ජීව විද්‍යා ජාලය සහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ජෛවරසායන විද්‍යාව, අනුක ජීව විද්‍යාව සහ ජෛවනාක්ෂණ ආයතනය.
- සත්ව සෛල සහ පටක රෝපනය පිළිබඳ වැඩමුළුව - 2009 ඔක්. 17 - 21 කෘෂිකර්ම ජෛවනාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.
- ජෛව ආරක්ෂාව පිළිබඳව වැඩමුළුව: තත්ත්ව සත්‍යායනය සහ ජාතික මට්ටමේ අවදානම තක්සේරු කිරීම - 2009 නොවැ. 24 සිට 26. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව, පාරිසරික හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය. කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය සහ ජාතික විද්‍යා පදනම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ දේශාග්‍රහණ මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සහ ජලජ රෝපනය සංවර්ධනය සඳහා උපාය මාර්ග පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණ - සංවිධානය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව, නාරා තිසෝප්පිතායතනයේ දී පවත්වන ලදී. 2009 ජූනි 05.
- සමුද්‍රීය ජීව විද්‍යා සහ ගහන ගතිකත්වය පිළිබඳ 06 මසක පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව - අයිස්ලන්ත විශ්ව විද්‍යාලය, අයිස්ලන්තය.

5.6 සාගර විද්‍යා අංශය

අංශ ප්‍රධානී: ආචාර්ය ඩී.කේ.ඩී. තෙන්නකෝන්

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන්දිකා පාදක කර ගත් ධීවර පුරෝකථන පද්ධතියක් වර්ධනය කිරීම.

වන්දිකා පදනම් කර ගත් ධීවර පුරෝකථන පද්ධතියක් වර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනයේ සාගර විද්‍යා අංශය ශක්තිමත් කර ඇත. වන්දිකා සහ වෙනත් සාගර විද්‍යා දත්ත පිරිසැකසුම් කොට විශ්ලේෂණය කර, සාගර විද්‍යා පරාමිති අනුව සතියකට වරක් ධීවර පුරෝකථනයක් නිකුත් කරන ලදී. මසුන් සොයා යෑමට ගත වන කාලය අඩු කිරීම, කිසියම් කාල ඒකකයක් තුළ මසුන් අල්ලන ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම සහ ගුණාත්මකභාවයෙන් උසස් මසුන් ගොඩබැඳීම හේතු කොට ගෙන ශ්‍රී ලංකාවෙහි අක්වෙරළෙහි මසුන් ඇල්ලීම ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී. විද්‍යුත් තැපැල, ෆැක්ස් සහ දුරකථන ඉල්ලීමවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් යාත්‍රා හිමියන්ට සහ නැව් පතිවරුන්ට සති පතා බහුලතා පුරෝකථන යවන ලදී. මුහුදේ යාත්‍රා කරන යාත්‍රාවලට SSB ගුවන් විදුලිය මගින් යෑම සඳහා වකාශ 1100 සිට 1200 දක්වා පුරෝකථන යාජුවම යවනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශාල සාගර වපසරියක් තුළ දිග යොත් යොදන ධීවර කර්මාන්තය විසිරී ඇති බැවින්, පුරෝකථන පරාමිතිවල අවකාශ විචල්‍යතාව සුවිශේෂ වේ. කෙලවල්ලා උෂ්ණත්වය හා බැඳුණ වාසය තෝරා ගන්නා බව පෙනේ. වැඩිම සහ-සබඳතාව 18-26°C උෂ්ණත්වය තුළ දක්නට ලැබේ. අවකාශය සහ කාලය අනුව උෂ්ණත්ව විචල්‍යතාවට අනුගත වීම පුරෝකථන පද්ධතියට අවශ්‍ය වේ. ඊශාන දිග මුහුදේ කෙලවල්ලා පත්ත කිරීම අඩු ගැඹුරක් ඇති මුහුදේ, එනම් මීටර් 50 - 75 ගැඹුරේ සිදුවන අතර දකුණේ එම මසුන් පත්ත කරන ගැඹුර ඊට වැඩිය, එනම් මීටර් 80 - 120 දක්වා වේ. වයඹ අසුචන කෙලවල්ලාගේ බර (කි.ග්‍රෑ. 20 - 30) ඊශාන දිග අසුචන කෙලවල්ලාගේ බරෙන් බාගයක් පමණ වේ. කෙලවල්ලා වයඹ සහ ඊශාන කාණ්ඩ 02ක් වශයෙන් පවතින බව (T.Nishida 1992) විශ්වාස කරනු ලැබේ. එබැවින් මසුන් අල්ලන ප්‍රදේශ ධීවර කටයුතු සහ පාරිසරික දත්ත තවදුරටත් විශ්ලේෂණය සඳහා කොටස් 03කට, එනම් වයඹ, ඊශාන සහ දකුණ වශයෙන් බෙදනු ලැබේ. දැනට පවතින ධීවර පුරෝකථන පද්ධතිය දියුණු කිරීමට වඩා හොඳ සාගර විද්‍යා පරාමිති උපයෝගී කරගනු ඇත. උෂ්ණත්වය හා ගැඹුර ඇතුළත් නව පරාමිතියකට අනුව තොරතුරු සැපයීම ඇතුළත් කරනු ඇත. මේ අනුව මසුන් මැරීමේ දී දිග යොත්වලට ඇම යොදන ගැඹුර තීරණය කළ හැක.

පරාමිතිය	වයඹ	ඊශාන	දකුණ
මුහුද මතුපිට උෂ්ණත්වය (°C)	28.0-29.5	28.25-30.0	28.5-29.5
මුහුද මතුපිට ක්ලෝරිල් (mg m ⁻³)	0.2-0.4	0.1-0.2	0.15-0.25
මුහුද මතුපිට උස (cm)	195-205	205-215	195-210

චුනා දිග යොත්/කරමල් දැල් යාත්‍රාවලට ධීවර ලොග් පොත් (ධීවර දිනපොත්) ලබා දී ස්ථානගත ධීවර තොරතුරු එකතුව නව දුරටත් සිදු විය. ධීවර දත්ත නිවේශය සහ ධීවර දත්ත මෙහි "චුනා පදනමට" ඇතුළත් කිරීම සිදුවිය. 2006 සිට 2009 දක්වා කාලීන ද්‍රව්‍ය පාච්චේ දත්ත පිරිසැකසුම් කොට සිරස් උෂ්ණත්වය සහ ලවනතා පැතිකඩ සාදන ලදී. මෙම පැතිකඩ ක්‍රමානුකූලව "අග්‍රො බේස්" දත්ත පදනමෙහි ඇතුළත් කොට ඇත.

"ශ්‍රී ලංකාවේ අක්වෙරළ ධීවර අංශය සඳහා නව තාක්ෂණය" යන මාතෘකාව යටතේ බහු දින යාත්‍රා හිමියන් සහ යාත්‍රාපතිවරුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මෙහෙයවන ලදී. 2009 වර්ෂය තුළ

මීගමුව, බේරුවල, ගාල්ල, මාතර සහ හම්බන්තොට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 5ක් සාර්ථකව නිම කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන්වලට නාරා නියෝජිතයන්ගේ යෝජනාවකට අනුව ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ආධාර ලැබුණි.

සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ මෙහෙයුම් කටයුතු

2007 වසරේ සිට විශ්වාස කටයුතු මාර්ගවලින් ශ්‍රී ලංකාව වටා ජලස්කන්ධ ගැන තත්‍ය කාල සහ ආසන්න තත්‍ය කාල ගෞතික පාරිසරික දත්ත පසුපිපරම් කොට එකතු කිරීම සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ඉටු විය. දත්ත විශ්ලේෂණය කොට සංස්ලේෂණය කිරීමෙන් නව තොරතුරු ජනනය කොට, විද්‍යා ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට නව තොරතුරු නිමැවුම් සැලසුම් කරනු ලැබේ. අනාවරණය, ආදර්ශනය සහ අවසාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව වටා සාගර ජලයෙහි තත්ත්වයෙහි වෙනස්වීම් පුරෝකථනයට හැකියාවක් ඇති "අගට-අග" පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ යි. සාගර විද්‍යා සහ වෙනත් අන්තර් ශික්ෂණ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන දත්ත සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත පදනමෙහි ඇත.

සාගරය පදනම් වූ ආපදා සම්බන්ධයෙන්, මෙම මධ්‍යස්ථානය, ධීවර කටයුතු සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සහ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සමග ඒකාබද්ධ වී, ස්වාභාවික සාගර ආපදා ගැන කල් ඇතිව දැනුම්දීමට සහ ඒවායේ බලපෑම් අඩුකිරීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණ තොරතුරු සහ මගපෙන්වීම ලබා දෙයි. තව ද අනාගත අවශ්‍යතා සඳහා ගෞතික සාගර පාරිසරික දත්ත පදනමක් මධ්‍යස්ථානය විසින් පවත්වා ගනු ලැබේ.

ගෝලීය දේශගුණික වෙනස්වීම් ලෝක ව්‍යාප්ත ගැටළුවක් ව පවතී. එබැවින් දේපල සහ මිනිස් ජීවිත ආරක්ෂා කිරීමට අසාමාන්‍ය දේශගුණික හා කාලගුණික වෙනස්කම් පුරෝකථනය කිරීමට සාගර නිරීක්ෂණ සහ පර්යේෂණවල වැදගත්කම දිනෙන් දින වැඩිවෙමින් පවතී. එබැවින් සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය තාක්ෂණික හැකියාවන් සහ මානව සම්පත් අතින් තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතුව ඇත.

- දිනපතා සාගර නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කිරීමට සහ විද්‍යා දැක්වීමට දත්ත බා ගැනීමේ පුරවැසි වර්ධනය කරන ලදී.
- තත්‍ය කාල සහ ආසන්න තත්‍ය කාල සාගර විද්‍යාත්මක සහ සාගර දේශගුණය ප්‍රවාරණයට වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කරන ලදී.
- ධීවර කටයුතු සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය ඇතුළු අදාළ අධිකාරීන්ට සතිපතා උදම් වගු ඉදිරිපත් කිරීම.
- වරාය නඩත්තුව සහ සංවර්ධනය සඳහා ලංකා ධීවර වරාය සංස්ථාවට උදම් වගු සහ අනාවැකි සම්පාදනය.
- ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සමග එකතු වී 2009 ඔක්. 14 දින සුනාමි සමාකරණ ව්‍යායාමයක් මෙහෙයවන ලදී.
- මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.
- ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට, ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයට සහ දැයට කිරුල ප්‍රදර්ශනය ආශ්‍රිත විද්‍යා ප්‍රදර්ශනයට, මාර්ග ගතව ප්‍රදර්ශනය සඳහා සාගර නිරීක්ෂණ තත්ත්වය සහ පුරෝකථන සපයන ලදී.
- කළුතර ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සහ රතු කුරුස සමාජයේ නිලධාරීන් සඳහා සාගරය පදනම් කරගත් ආපදා ගැන පුහුණු වැඩමුළුව.

- පාසැල් සහ සරසවි සිසු සිසුවියන් ඇතුළු නාවික හමුදා නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.
- සුනාමි විහ්වෘතතාවයෙන් යුත් දියයට ගම්කම්පා 02ක් 2009 වසරේ දී නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ඉන් එකක් අන්දමන් නිකොබාර්ටල අගෝ. 11 දින 7.6ක ප්‍රමාණයකින් ද, අනික ජාලා-ඉන්දුනීසියා හි දී සැප්. 21 දින 7.0 ප්‍රමාණයකින් ද, ඇති විය. මෙම සිදුවීම්වල බලපෑම් ලිහිල් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී.

වෙරළ මුහුදු මට්ටම පසුපරම සඳහා ආදර්ශනය.

තාරකා විද්‍යාත්මක, කාලගුණ විද්‍යාත්මක සහ ජල විද්‍යාත්මක බල කිරීම නියා මුහුදෙහි ඇතිවන නොයෙක් වෙනස්කම් මුහුදු මට්ටම කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කර යි. දෛනික, සෘතුමය සහ අන්තර් වාර්ෂික වෙනස්කම් පමණක් නොව, මීර්දිය ගලා ඒම, උෂ්ණත්ව ප්‍රවාහය සහ කාලගුණ වෙනසට සම්බන්ධ වෙනත් සාධක ආදියට ද මුහුදු මට්ටම ප්‍රතිචාර දක්වයි. වෙරළ විරස්ථායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සහ අහිතකර බලපෑම් ලිහිල්කරණයට කෙටි කාලීනව සහ දීර්ඝ කාලීනව මුහුදු මට්ටම හැදෑරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සුනාමිවලින් සහ කුණාටු උදම්වලින් ඇති වන ඉහල තීරන්තරයකින් යුත් දෝලනය පසුපරම කිරීමට තත්‍ය කාල මුහුදු මට්ටම් දත්ත වැදගත් ය. සාගරය පදනම් කර ගත් ආපදා ගැන කල් ඇතිව දැනුම්දීමටත් ලිහිල්කරණ පියවරවලටත් තත්‍ය කාල දත්ත වැදගත් ය.

වෙරළ ඉදිකිරීම් සඳහා ඉංජිනේරුය සැලසුම් කිරීමට හා අදාළ මෙහෙයුම් කටයුතුවලට මුහුදු මට්ටම විචල්‍යතාව ප්‍රායෝගික ලෙස ප්‍රයෝජනවත් වේ.

ඉකුත් දශක දෙක තුළ අතින් ගෙන යා හැකි රළමාන උපයෝගී කොට ගෙන ශ්‍රී ලංකා වෙරළෙහි විවිධ ස්ථානවල මුහුදු මට්ටම පිළිබඳ දත්ත නාරා නියෝජිතායතනය විසින් එකතු කර ඇත. අන්තර්ජාතික නියෝජිත ආයතන සමග සහභාගිත්වයෙන් ස්ථාවර තත්‍ය කාල මුහුදු මට්ටම් පසුපරම ස්ථාන කොළඹ (2004), ත්‍රිකුණාමලය (2005) සහ කිරින්දේ ස්ථාපනය කර ඇත. මෙම ස්ථාන 03, ඉන්දියානු සාගර සුනාමි කල් ඇතිව අනතුරු අඟවන පද්ධතියේ ද, ගෝලීය මුහුදු මට්ටම් නිරීක්ෂණ පද්ධතියේ ද, කොටස් වේ. වෙරළ දිගට එකතු කළ මුහුදු මට්ටම් දත්ත ශ්‍රී ලංකාව වටා උදම්, රළ, සෘතුමය වක්‍ර සහ නැඹුරුතා පරීක්ෂා කිරීම උදෙසා විශ්ලේෂණය කර ඇත.

සාගරය පදනම් කර ගත් උපද්‍රව සරලකරණය සහ කල් ඇතිව අනතුරු ඇඟවීම සඳහා තත්‍ය කාල දත්ත එකතුව 2009 වසරේ දී අඛණ්ඩව පැවතුණි. මෙයට අමතරව දීර්ඝකාලීන මුහුදු මට්ටම් පිළිබඳ දත්ත දීර්ඝකාලීනව ඇතිවන මුහුදු මට්ටම් වෙනස ඇස්තමේන්තු කිරීමට ගාවිතා කරන ලදී. පවතින මුහුදු මට්ටම් පසුපරම කරන ස්ථානවලට අමතරව, තත්‍ය කාල මුහුදු මට්ටම් පසුපරම ස්ථාන 02ක් ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණ සහ උතුර ආවරණය කිරීමට ස්ථාපිත කර ඇත. අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල අන්තර්ජාතික සහරාවල පලකර ඇත.

සාගර විද්‍යා දත්ත පදනමක් වර්ධනය කිරීම.

1982 සිට ලැබී ඇති සාගර විද්‍යා දත්ත විවිධ විෂයන් යටතේ එක දත්ත පදනමකට එකතු කර ඇත. (අගාධමිතිය, ජීව විද්‍යාත්මක, රසායනික, වන්දිකා, හු විද්‍යා සහ වෙරළ සාගර විද්‍යාව, LiDAR, පර්යේෂණ ලිපි සහ අත්පොත්). ඉහත මාතෘකා යටතේ එකතු කළ දත්ත පරිගණකයේ ගබඩා කර ඇත. පර්යේෂකයන්ට ලබා ගත හැකි ලෙස දත්ත පදනම අනාගතයේ දී සකස් කරනු ඇත.

කුණාටු උදම් ආකෘතිය වර්ධනය කිරීම.

ඉන්දියානු සාගරයේ උතුරු කොටසේ ශ්‍රී ලංකාව පිහිටා ඇත. එහි පිහිටීම හේතු කොට ගෙන, මහාද්වීපික තටක ජ්‍යාමිතිය සහ බැවුම් අගාධමිතිය ද, කාලගුණ සහ ජල විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ද, වායුගුණික කැලඹීම් සහ අග්‍යන්තර රළ ඇති කර යි. එහි ප්‍රතිඵලය නම් උදම් ඇතිවීම සහ ඉහල තීරන්තරණයකින්

(frequency) යුත් සාගර රළ ඇතිවීමට හිතකර විභාගයක් තීරණය වීම වේ. මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රින්ස්ටන් සාගර ආකෘතිය ශ්‍රී ලංකාව වටා ජලස්කන්ධයන්ට යොදා ජලගතික කාලික හැසිරීම සමානකරණය කිරීමෙන් උදම් සහ වෙනත් ඉහළ තීරණතරණ දෝලනයන් පුරෝකථනය කිරීමට පහසුකම් සලසන ලදී. මෙම ආකෘතියට 330 x 260 කොටු සැලසුම් තීරස් අතට සකසා ඇත. කොටු සැලසුම් විභේදනය සිග්මා තීරස් මට්ටම් 16 සහිතව කි.මී. 15ක් වේ. මෙම ආදර්ශනයෙහි අනෙක් සුවිශේෂ ලක්ෂණය නම් සියළු මූලික ගුණාංග ඇතුළත් කර ගැනීම යි. විවිධ විශ්වාස කටයුතු ප්‍රභවයන්ගෙන් සුලභ සහ සුළු රූලි, උෂ්ණත්ව, වෙනස්වීම්, මතුපිට උෂ්ණත්වය, අගාධමිතිය වැනි ආදර්ශනය බලකිරීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. ආරම්භක ආදර්ශන මෙහෙයුම් සීමිත බලකිරීම් මගින් සිදු කරන ලදී. ඉන් පසු එය විවිධ ප්‍රභවයන්ගෙන් ලබා ගත් ආසන්න තත්‍ය කාල ජලගාමය හා සාගර විද්‍යා තීර්කෂණ සමග සසඳන ලදී. කෙසේ වුව ද, ක්‍රියාකාරී උදම් ආදර්ශනයක් ස්ථාපනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලය අවශ්‍ය වේ. තව ද, ඉහළ හැකියාවක් ඇති පරිගණක පහසුකම් ආසන්න තත්‍ය කාල පදනම මත සාගරවිද්‍යා තත්ත්වයන් සහ කුණාටු/උදම් තත්ත්වයන් පුරෝකථනය කිරීමට හැකි වන පරිදි ආදර්ශනය ක්‍රියාකරවීම සඳහා අවශ්‍ය වේ.

අනෙක් මූල්‍ය සාධකය නම් ආදර්ශනයට ලබා දෙන දත්තවල නිවැරදිභාවය යි. විශේෂයෙන් ම අගාධමිතිය දත්ත සහ කලාපීය සුළං දත්ත හිඟ ය. විවිධ විශ්වාස කටයුතු ප්‍රභවයන්ගෙන් ලබා ගත හැකි දත්ත එකතු කළ යුතු ය. මෙම කාර්යය නිම කිරීමට මාස කීපයක් හෝ අවුරුද්දක් ගත විය හැක. ආදර්ශනයට අමතරව ආදර්ශන සත්‍යාපනය සහ කල් ඇතිව අනතුරු ඇඟවීම සඳහා තත්‍ය කාල දත්ත ලබා ගැනීමට ස්වයංක්‍රීය සමුද්‍රීය කාලගුණ ස්ථාන අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ පරිසර පද්ධතිය පසු විපරම් කිරීම.

සාගරය සංකීර්ණ පද්ධතියකි. එහි සියළු ක්‍රියාදාමයන් භෞතික, රසායනික සහ ජීව විද්‍යාත්මක ගුණයන්ගෙන් පාලනය වේ. මෙරට ආර්ථිකයේ වැදගත් සංඝටකයක් වන වෙරළාශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සාගර විද්‍යාත්මක ක්‍රියාදාමයන් හා පරාමිති සමග බැඳී පවතී. මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි විෂය පථය නම් එලදායීතාව, සාගර දූෂණය සහ ඇල් ගි පිබිදීම ආදිය සම්බන්ධයෙන් සාගර තත්ත්වය පසු විපරම් කිරීම යි. තව ද එය ඇතැම් කාල හා ප්‍රදේශවල මත්ස්‍ය බහුලතාවය තේරුම් ගැනීමට සහාය වෙයි. එබැවින් හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ තංගල්ලෙන් සහ එහා අත්තර් ශික්ෂණ අධ්‍යයනයක් කරන ලදී. 2009 වසරේ දී තංගල්ලෙන් එහා ක්ෂේත්‍ර ගමන් යොදාගෙන තිබුණි. තංගල්ලෙන් එහා ස්ථාන 07ක බෝට්ටුවෙන් පිට මෝටර් සවි කළ අඩි 15 උස බෝට්ටු යොදා ගෙන දත්ත එකතුව සහ නියැදිකරණය සිදු කරන ලදී. මුහුදු රළ වූ අවස්ථාවල නියැදිකරණය සිදු නොවී ය. එකතු කළ නියැදි phytoplankton, zooplankton, chlorophyll සඳහා විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය. සිරස් වෙනස්වීම් තේරුම් ගැනීමට CTD පැතිකඩකරණයක් භාවිතා කොට ලවණතාව, උෂ්ණත්වය සහ ක්ලෝරිල් පැතිකඩ සකස් කරන ලදී. උපරිම ක්ලෝරිල් මට්ටම් මීටර් 30 - 50 පරාසයේ ගැඹුරෙහි වාර්තා වන බව සිරස් පැතිකඩ පෙන්ව යි. ගැඹුර මීටර් 30 - 50 පරාසය තුළ ඉහළ phytoplankton සන්තති සපයනු ලබන බව පෙන්වුණි. එබැවින් ආහාර ගැනීම සඳහා මාළුන් මෙම ගැඹුරට එකතු වෙනවා විය හැක. තංගල්ලට මීටර් 100ක් එහා උෂ්ණත්ව කලාපයට මඳක් ඉහළින් කාලය වැඩි වශයෙන් ගත කිරීමට කෙලවල්ලා කැමති බව පෙනේ.

දේශගුණ වෙනස සහ මානව කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාකාරකම් වෙරළ පරිසර පද්ධතියට බලපාන ආකාරය.

දේශගුණික වෙනස සහ මානව කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාකාරකම්වල බලපෑම ඇගයීමට අම්පාරේ පෙරිය කලසුව තෝරා ගන්නා ලදී. නිවර්තන කලාපීය රටවල වැව්වලින් සැදුන නොගැඹුරු ගං මෝයවල නියමානුකූල ලක්ෂණය වන අධික අවසාදන සැපයුමට පාත්‍රවන ගං මෝයක් ලෙස මෙය හැඳින්විය හැක. මෙම කලසුව උතුරු කෙලවර සහ දකුණු කෙලවරේ පිහිටි විවර දෙකකින් මාස දෙකක් තුළ මුහුදට යාවෙයි. අනෙක් මාසවල මෙම විවර වැලි මැටිවලින් වැසී පවතී. එහි ප්‍රතිඵලය නම් ගං මෝයෙහි ජලය අනෙක් මාසවල මුහුදු ජලය හා මුසු නොවී ය.

මෙම ජලස්කන්ධය ඉහළ නිෂ්පාදනයකට පාදක වන ක්වුල් දිය ජලාශයකි. එහි විශේෂයෙන් කබළු මත්ස්‍යයන් ඇතුළු සැලකිය යුතු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් සිදුවේ. මෙම ගතික සංවේදී පරිසර පද්ධතිය 2004 දෙසැ. 26 සුනාමියේ පහරට සපුරා පාත්‍ර වීමෙන් පරිසර වෙනස්කම් රැසක් සිදු විය. ජලාශයට අඛණ්ඩව ගලා එන මිරිදිය ජල මාර්ග රැසක් නිසා, එහි මුහුදට යොමු විටර වර්ක් වර ඊසාන දිග මෝසම් කාලයේ දී ස්වාභාවිකව හෝ මානව මැදිහත්වීමෙන් විටර කළ කාල හැර, අනෙක් කාලවල මිරිදිය ජලාශයක්ව පවතී. එබැවින් මෙම පරිසර පද්ධතිය කෙටි කාලයක් හැර අනෙක් කාලවල මිරිදිය ජලාශයක් වේ.

මෙම පරිසර පද්ධතියෙහි කාලගුණික වෙනස, සීමාන්තික සිදුවීම් හෝ මානව මැදිහත්වීම් නිසා ඇතිවන වෙනස්කම් ප්‍රමාණ කිරීම ඉතාම අපහසු ය.

වෙරළාශ්‍රිත ජලස්කන්ධවල ක්ෂුද්‍ර ජීව ජෛවස්කන්ධ කෙරෙහි පෝෂක ගතිකත්වයෙහි බලපෑම දැනගැනීම.

වෙරළාශ්‍රිත ජලස්කන්ධවල දූෂණ තත්ත්වය හඳුනාගැනීම සමග පෝෂක ගතිකත්වය සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව ගහනය අතර සම්බන්ධය ගැන දැනගැනීම ප්‍රධාන අරමුණු විය. මෙම දත්ත වෙරළාශ්‍රිත සම්පත් විරස්ථාසී ලෙස කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණයට අදාළ ගැටළු ඇමතිමට අවශ්‍ය වේ. දත්ත සම්බන්ධයෙන් පිරවිය යුතු හිස්තැන් සීමිත වූ බැවින් පුත්තලම කලපුව අධ්‍යයන ගුමිය ලෙස තෝරා ගන්නා ලදී. කලපුව තුළ සහ ආශ්‍රිත ජලයෙහි පිහිටි ස්ථාන 17කින් මසකට වරක් නියැදි ලබා ගනු ලැබී ය. ඊසාන දිග මෝසම් කාලයෙහි ඉහළ මට්ටමක පෝෂක තිබුණි. මේ කාලයේ දී phytoplankton සහ zooplankton ගහන බහුලතාවයක් විය. කලපුවෙහි zooplankton බහුලතාවය 60 - 175 indivi./l පරාසයෙහි තිබුණි. වැඩිවශයෙන් පැවතුණේ Nauplii කීට සහ calanoid copepods ය. ඒවා පැවති ප්‍රමාණය මෝසම් කාලයේ පිළිවෙලින් 32-56% සහ 34-52% විය.

ක්ලෝරොෆිල් අන්තර්ගතය 2.4 - 9.4 µg/l. වීමෙන් පැහැදිලි වූයේ කලපුව මධ්‍ය නිවර්තන තත්ත්වයෙහි පැවති බව ය. කෙසේ වුව ද, ඉහළ මට්ටමක ක්ලෝරොෆිල් තීර්ත දිග මෝසම් කාලයේ පැවතුණි. කලපුව දෝර යැවීමේ ලක්ෂණ සහ කාලගුණ බලකිරීම් අනුව පෙනීයන්නේ පුත්තලම කලපුව ජෛව ගෝතික ලක්ෂණ අතින් සෘතු අනුව වෙනස්වන තත්ත්වයක පැවතුන බව ය.

වෙරළ රේඛාවක් වෙනස්වීම පසු විපරම් කිරීම.

වෙරළ රේඛාව වෙනස්වීම දිවයිනක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව මුහුණපාන තීරණාත්මක සාධකයකි. දැනට ලේඛනගත වී ඇති තොරතුරු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළෙන් 80%ක් පණ බාදනයට පාත්‍ර වන අතර ඉතිරි 20% සාධනයට මුහුණ දෙයි.

ශ්‍රී ලංකා වෙරළ තීරුවෙහි වෙනස්කම් පසු විපරම් 2008 දී ආරම්භ විය. අධ්‍යයනය කෝට්ටේගොඩ - කලමැටිය තීරුව සම්බන්ධයෙන් අවසන් වූව ද, මුදල් හිඟය නිසා මාතර - පටනංගල දක්වා පෙදෙස පසු විපරම් කළ නොහැකි විය.

ප්‍රතිඵල දැනට පිරිසැකසුමට භාජන වේ. මෙයට අමතරව මිරිස්සේ සිට අම්බලන්තොට දක්වා දකුණු වෙරළ තීරුවේ කි.මී. 112ක වන්දිකා ජායාරූප 2ක් 2001 සිට 2006 දක්වා වෙරළ රේඛාව වෙනස්වී ඇති ආකාරය හැදෑරීමට, ඉන්දියානු සාගර තොරතුරු සේවයේ ජාතික මධ්‍යස්ථානයෙන් ලබා ගෙන ඇත. ස්ථිර නිගමනයකට එළඹීම සඳහා ක්ෂේත්‍රයෙන් සහ වන්දිකාවලින් ලද තොරතුරු තව අවුරුද්දක්වත් පිරික්සිය යුතු ය.

තැගෙනහිර පලාතේ වැලි බෂේප නිධි ඇස්තමේන්තු කිරීම - කල්මුහේ සිට සංගමන්කන්ද දක්වා සමීක්ෂණය.

ගොඩබිම සම්පත් සීමිත බැවින් ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රයෝජන ගැනීම නිසා අවසන් විය හැක. අනාගත ඉල්ලීම සපුරා ලීම සඳහා සාගරය පදනම් කර ගත් සම්පත් වෙත එබැවින් අවදානය යොමු විය. එබැවින් විවිධ බෂේප සම්පත් ඇති වෙරළ (තීරුව වර්ග/කි.මී 1740) අනාගත ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇස්තමේන්තු

කිරීම ඉලක්ක කරන ලදී. වත්මන් පර්යේෂණය ප්‍රධාන වශයෙන් කල්මුනේ ප්‍රදේශයේ වැලි සහ බර ලෝහ සම්පත් වෙත යොමු විය. උලුපු නියැදි 125ක් වෙරළෙන් සහ වෙරළ අසල පෙදෙසෙන් කි.මී එකක් දුරස්ථව ක්‍රමානුකූල කොටු සැලැස්මකින් ලබා ගන්නා ලදී.

නියැදි 76ක් සලකායක ආධාරයෙන් විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය. උකහාගත් වැලි ගැන ගුණාත්මකතා පරීක්ෂණයක් පැවැත්විණි. නියැදි 65ක් ම ඉංජිනේරුමය ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතයට සුදුසු ගුණාත්මකතාවයෙන් යුක්ත විය. මතුපිට අවසාදිතවල බර වෙනස් වීම 1-10% දක්වා වන බව බණිජ සඳහා ප්‍රාථමික අවසාදිත විශ්ලේෂණයේ දී පැහැදිලි විය. නිධිවල සම්පූර්ණ ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීමට විශේෂයෙන් ම උප-පත්ලෙහි ගුම් කම්පන සම්ප්‍රේෂණ ඇතුළු ගු ගෞතික ගවේෂණ සිදු කළ යුතු විය.

බාර්ට්ල් සමුද්‍රීය අභයගුම්‍ය වැනි සංවේදී වාසගුම් කෙරෙහි ගෞතික - රසායනික පරාමිති, බර ලෝහ සහ දේශගුණික වෙනස බලපාන ආකාරය ඇස්තමේන්තු කිරීම.

පුත්තලම කලපුවේ ස්ථාන 04ක් ද, බාර්ට්ල් වාසගුම්‍යෙහි ස්ථාන 06ක් ද, මාස 10ක් පුරා අධ්‍යයනයට පාත්‍ර විය. දේශගුණ වෙනසෙහි බලපෑම ඇස්තමේන්තු කිරීම, සංවේදී වාසගුම්‍යවල මානව බලපෑම් ප්‍රමාණ කිරීම සඳහා දත්ත තොරතුරු එකතුව අධ්‍යයනයේ අරමුණු විය. ජෛව-ගෞතික සහ රසායනික ගුණතා පරාමිති 12ක් අධ්‍යයනයේ දී සාර්ථක ලෙස විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පෝෂක යහපත් මට්ටමෙහි පැවතුණි. විනාශකාරී මසුන් අල්ලන ක්‍රම නිසා කොරල් පරයට සිදු වූ හානි දැකගත හැකි වුවත්, මානව කේන්ද්‍රීය බලපෑම් නිසා බාර්ට්ල් ප්‍රදේශයේ ජලයෙහි ගුණාත්මකතාවට සිදුව ඇති හානිය ඉතා අල්ප ය. කොරල්පරය කෙරෙහි බලපාන වැදගත් ම පරාමිතිය, 26.8 සිට 32.3 °C දක්වා වෙනස් වන උෂ්ණත්වය යි. රොන් මඩ එකතු කරන උපකරණ 06ක් පරය පතුලේ තැන්පත් වන අවසාදිත වර්ග සෙවීමට ස්ථාන දෙකක සවිකරන ලදී. ඉහල මට්ටමක අවසාදිත තැන්පත් වීමක් නිරීත දිග මෝසම් කාලයේ දී දක්නට ලැබුණි. මූල්‍ය දුෂ්කරතා නිසා බර ලෝහ විශ්ලේෂණය කළ නොහැකි විය.

ප්‍රකාශන

- ගම්මන්පිල එම්. දහනායක ඩී.ඩී.පී.එල්, සහ ජයසිරි එච්.බී, (2009). මීගමුව කලපුවෙහි ඇතැම් මානව ක්‍රියාකාරකම් සාරය ලක්ෂණ, සෘතුමය බහුලතාවය සහ zooplankton ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය. විරස්ථායී සංවර්ධනය සඳහා දැනුම කළමනාකරණය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සමුළුව - 2009 දෙසැ. 10 - 12, කන්මණ්ඩු, නේපාලය.
- ජයසිරි එච්.බී., ප්‍රියදර්ශනී ඩබ්.එන්.සී, අරුලනාදන් කේ., කරුණාතිලක කේ.එම්.බී.සී, (2009). ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ වෙරළෙහි පුත්තලම කලපුවේ ජලය මුහුදට පහකිරීමේ ලක්ෂණ ආශ්‍රිතව ජල ගුණාත්මකතාව ඇස්තමේන්තු කිරීම. 14 වන ජාත්‍යන්තර වනසම්පත් සමුළුව, 18 - 19 දෙසැ. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව.
- ජයසිරි එච්.බී., සහ දහනායක ඩී.ඩී.පී.එල්, (2009). ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ කලපුවල පෝෂි තත්ත්වය නිර්ණය කිරීමට chlorophyll-a යොදා ගැනීම. ජල වෘත්තිකයන්ගේ දින - සමුළුවේ කාර්යවාර්තාව. 2009 ඔක්. 01, පේරාදෙණිය, ශ්‍රී ලංකාව.
- ජයසිරි එච්.බී., සහ දහනායක ඩී.ඩී.පී.එල්, (2009). ලවණ ජලය ඇතුළු වීම සහ එය ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළේ කොග්ගල කලපුව හා ආශ්‍රිත ජලස්කන්ධ වෙත බලපාන ආකාරය. Accepted for Journal of National Science foundation.
- ජයසිරි එච්.බී., විජේරත්න ජී.එම්.එස්., (2009). තෙල් විසිරුම සහ කොග්ගල කලපුවේ planktonic ඓතිහාසිකයන්ගේ ව්‍යාප්ති තත්ත්වය. Journal of National Aquatic Resources Research and Development Agency. Vol. 39

පොත්

ශ්‍රී ලංකාවේ මත්හාරම් සමූහ සංඛ්‍යා සහ පෝෂ් ස්ට්‍රේට් හි සමූහීය planktonවලට මගපෙන්වීම. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, ISBN: 978-955-8014-13-4.

5.7 පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ආචාර්ය ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී එදිරිසිංහ
 ආචාර්ය කේ.ඩබ්.එස් ආරියවංශ

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 04ක් ද, එක් පරීක්ෂණ සේවා වැඩසටහනක් ද, පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය මෙම වසරේ දී ඉටු කර ඇත. තව ද, මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් රැසක් ද, මෙම කාලය තුළ මෙහෙයවා තිබේ.

අංශයේ ගුණාත්මක පාලන රසායනාගාරය කර්මාන්තය සඳහා පරීක්ෂණ සේවා පවත්ව යි. ක්ෂුද්‍ර ජීවී සහ රසායනික රසායනාගාර දෙකම, ISO 17025 ගුණාත්මක සහතිකය අනුව සේවය පුළුල් කිරීමෙහි තීරණව ඇත.

මෙම අංශය පර්යේෂණ නිලධාරීන් 08 දෙනෙකුගෙන් ද, (එක් අයෙක් අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා ඇති අතර තවත් එක් අයෙක් ශල්‍ය වාර්ෂික නිවාඩු ලබා ඇත), පර්යේෂණ සහකාර නිලධාරී 06 දෙනෙකුගෙන් ද, එක් දත්ත නිවේශකවරයෙකුගෙන් ද, සමන්විත වන අතර ආධාරක සේවක පිරිස වශයෙන් රසායනාගාර සහකරුවන් 02ක් ද, කම්කරුවන් 06 දෙනෙකුගෙන් ද, සමන්විත වේ.

ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති	සංඝටකය	වෙන්කිරීම් (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්)	වගකියන නිලධාරී	කාල පරාසය සිට -දක්වා
11. මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකතාවය සහතික කිරීම සහ මත්ස්‍ය අප ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.	11.1 අක්වෙරළ සහ වෙරළාසන්න බෝට්ටුවල මත්ස්‍යයන් පරිහරණය කිරීම සහ එම මසුන් පිරිසැකසුම ගැන ගුණාත්මකතාව සහතික කිරීමේ විධි ක්‍රම පර්යේෂණ කිරීම.	0.955	පී. ගිනිගද්දරගේ මහතා	අප්‍රේල් 1 සි.
	11.2 ජලජ සම්පත්වලින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම.	0.375	එස්. ආරියරත්න මහතා එස්. අහමඩ් මහතා	අප්‍රේල් 1 සි.
	11.3 ආහාර සමග එන රෝග කාරක හඳුනා ගැනීමට PCR පදනම් කරගත් ක්‍රම ස්ථාපනය කිරීම.	0.375	එස්. ආරියවංශ මහතා පී. ගිනිගද්දරගේ මහතා	අප්‍රේල් 2 සි. 2009-2010
	13.2 මිරිදිය මසුන්ගේ සහ තෝරා ගත් මුහුදු මසුන්ගේ බර ලෝහ ප්‍රමාණ ඇස්තමේන්තු කිරීම.	1.0	කේ. ජිනදාස මහතා ආර්. එදිරිසිංහ මහතා	අප්‍රේල් 2 සි. 2009-2010
	14. 1 පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ රසායනාගාර සඳහා ISO 17025 සහතිකය ලබා	1.5	එස්. ආරියවංශ මහතා කේ. ජිනදාස	අඛණ්ඩව

	ගැනීම සහ කර්මාන්ත සඳහා පරීක්ෂණ සේවා.		මහතා පී. ගිනිගද්දරගේ මහතා එස්. අහමඩ් මහතා	
	14.2 පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ රසායනාගාර තත්ත්වයෙන් උයස් කිරීම.	1.5	ඒ. කරුණාසේන මහතා ආර්. එදිරිසිංහ මහතා	අවුරුදු 2 යි.

කාර්යසාධනය

අක්වෙරළ සහ වෙරළාසන්න බෝට්ටුවල මත්ස්‍යයන් පරිහරණය සහ පිරිසැකසුමට යෝග්‍ය ගුණාත්මකතා සහතිකකරණ විධි ක්‍රම වර්ධනය කිරීම.

(අ). හිස්ටමික් සාදන ක්ෂුද්‍ර වෘක්ෂලතාදිය කෙරෙහි, බෝට්ටුවල බලයන් අයිය් දමා ඇහිරීමේ දී අනුගමනය කරන ඇතැම් යථා යෝග්‍ය පසු අස්වනු පිරියම් ක්‍රම හේතු පාදක වන ආකාරය.

බෝට්ටුවල බලයන් අයිය් දමා ගබඩා කිරීමේ දී හිස්ටමික් සාදන ක්ෂුද්‍ර වෘක්ෂලතාදිය සඳහා යථා යෝග්‍ය පසු අස්වනු පිරියමක් ලෙස මත්ස්‍යයන්ට සිති එකතු කිරීමේ ප්‍රතිඵල ගවේෂණය කිරීමට අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

එක් දින යාත්‍රාවලින් බලයා නියැදි එකතු කොට, හිස්ටමික් අන්තර්ගතය මාළු තරක්වීම ගැන මනා අදහසක් ලබා දෙන බැවින්, එම මත්ස්‍යයන් කෙරෙහි පවතින හිස්ටමික් සාන්ද්‍රණය දැනගැනීමට විශ්ලේෂණයක් කරන ලදී. සලකා බැලීම සඳහා මත්ස්‍ය නියැදි 02ක් තෝරා ගන්නා ලදී. එක නියැදියක් සිති තැත්ව සාමාන්‍ය අයිය්වල ද, අනෙක් නියැදිය සිති සහිතව ද, අයිය් දමා ගබඩා කරන ලදී. අයිය් සහ සිති අතර අනුපාතය සාමාන්‍ය ධීවරයන් මසුන් මැරීමේ දී භාවිතා කරන අනුපාතයම විය.

මෙම මත්ස්‍යයන් ගින කරන ලද තත්ත්වයක් තුළ දවස් 21ක් තබන ලදී. ඒවා දින 03කට වරක් විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය.

මෙය ඉතාම යෝග්‍ය පරීක්ෂණය හැටියට පිළිගෙන ඇති මිනිටැබ් මෘදුකාංගවලට අයත් "Wilcoxon match paired signed rank test" යොදා සංඛ්‍යා විද්‍යාත්මකව ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය.

විශ්ලේෂණයට යොදා ගත් දත්ත කට්ටලය ප්‍රතිඵලිත ක්‍රම උපයෝගී කර ගන්නා ලදී.

සිති සහ අයිය් සමග ගබඩා කළ මත්ස්‍යයන්ගේ හිස්ටමික් අන්තර්ගතය	සිති රහිතව අයිය් සමග ගබඩා කළ මත්ස්‍යයන් ත්ගේ හිස්ටමික් අන්තර්ගතය
0.870	0.870
1.725	1.725
30.375	27.840
30.915	31.380
28.725	29.730
23.520	9.360

4.440	5.625
6.900	8.310
8.970	28.890
17.850	18.495
51.495	17.100
11.175	14.310

ලබා ගත් P අගය (0.769) අපේක්ෂිත සුවිශේෂී මට්ටම වන 0.05ට වඩා වැඩිය.

එබැවින් සිනි සමග අයිස් යොදා හෝ සිනි නැතිව අයිස් යොදා ගබඩා කළ දෙවර්ගයේම හිස්ටමින් අගය එක සමාන වේ.

අයිස් සමග ගබඩා කිරීමේදී බලයාගේ බඩවත ඉවත් කිරීමේ ප්‍රතිඵල ගවේෂණය කිරීම.

මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද්දේ බලයා අයිස් දමා ගබඩා කිරීමට පෙර බඩවත ඉවත් කිරීමේ ප්‍රතිඵල පරීක්ෂා කිරීමට ය. අඩංගු හිස්ටමින් ප්‍රමාණය මාළු තරක් විම දක්වන හොඳ සාධකයක් වන බැවින් නියැදිවල හිස්ටමින් අඩංගු ප්‍රමාණය විමර්ශනය කරන ලදී.

එක් දින බෝට්ටුවකින් බලයා නියැදි ලබාගෙන ඒවා කාණ්ඩ දෙකකට බෙදන ලදී. එක් කාණ්ඩයක බඩවැල් ඉවත් කළ අතර අනෙක් කාණ්ඩයෙහි බඩවැල් ඉවත් කළේ නැත. නියැදි දෙකම ශීත කිරීම සමග ගබඩා කොට දින 03කට වරක්, දින 24ක් දක්වා නියැදි ලබාගෙන හිස්ටමින් ප්‍රමාණය යෙච්මට විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

වඩාත්ම යෝග්‍ය පරීක්ෂණය හැටියට සැලකෙන minitab softwareවලට අඩංගු "Wilcoxon match paired signed rank test" උපයෝගී කොට ගෙන ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

විශ්ලේෂණය සඳහා සකස් කළ දත්ත කට්ටල - ප්‍රතිඵලිත යොදන ලදී.

බඩවැල් ඉවත් නොකළ මත්ස්‍යයන්ගේ හිස්ටමින් අන්තර්ගතය.	බඩවැල් ඉවත් කළ මත්ස්‍යයන්ගේ හිස්ටමින් අන්තර්ගතය.
7.80	5.13
2.80	1.80
37.10	2.78
4.08	1.62
11.75	14.90
21.43	15.21

පරීක්ෂා කළ ජලයට මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කරන අනුපාත නම් no-1- 10ml: 2g , no-2- 10ml: 4g, no-3-10ml: 6g , no-4- 10ml: 2g, no-5- 10ml: 2g වේ. දෙවන නියැදිය සුදානම් කළ ප්‍රතික්‍රියාකාරණය යොදා ගනිමින් ව්‍යාපෘතිය තවදුරටත් ක්‍රියාකරවීමට තබා ගන්නා ලදී.

ප්‍රතික්‍රියාකාරකය තුළ මිශ්‍රණයෙහි pH අගය උච්ඡාවචනය වන ආකාරය බැහැර කරන අපද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන මැන බලන ලදී.

2009 අවසන් වන තුරු ජීව වාසු නිපදවීමේ සාර්ථකත්වයක් ලබා කර ගත නොහැකි විය. අනාගතයේදී යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති කටයුතු තවදුරටත් කළ යුතු ය.

(ආ) උසස් ගුණාත්මකතාවකින් යුත් මුහුදු පැලෑටි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් වර්ධනය කිරීම.

නෝරා ගත් ජලජ ශාක කීපයක ආසන්න සංයුතිය සහ කැලරි අගයන් අගයීමට අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. *Gracilariaceae* (*Glacilaria edulis*, *Glacilaria saliconia* සහ *Glacilaria sp.*) පවුලට අයත් මුහුදු පැලෑටි විශේෂ සහ මිරිදිය ජලජ ශාක (*Kappaphycus alvarezii*, *Ipomoea aquatica* and *Aponogeton crispus*) එකතු කොට විශ්ලේෂණය කරන ලදී. *Glacilaria edulis*, *Glacilaria saliconia* සහ

Kappaphycus alvarezii කොටු තුළ රෝපණයන්ගෙන් ද, *Glacilaria sp.*, *Ipomea aquatica* සහ *Aponogeton crispus* වනගත පෙදෙස්වලින් ද, එකතු කරනු ලැබී ය. මුහුදු පැලෑටි නියැදි කල්පිටියෙන් ද, මිරිදිය ජලජ ශාක මිනිත්තලයෙන් ද, එකතු කරන ලදී.

ජලජ ශාක 06ක තෙතමනය, අළු, රළු ප්‍රෝටීන, රළු මේදය සහ කාබෝහයිඩ්‍රේට් අන්තර්ගතය අංක 01 වගුවෙහි දැක්වේ. ජලජ ශාකවල තෙතමනය සහ අළු අන්තර්ගතය පැහැති පරාසය පිළිවෙලින් මෙසේ ය: 24.98 සිට 93.66 % සහ 2.90 සිට 27.65 % (වියලි ද්‍රව්‍ය). රළු ප්‍රෝටීන අන්තර්ගතය 5.46 සිට 19.62 % (වියලි ද්‍රව්‍ය) දක්වා වෙනස් විය. අඩුම අගයන් වූයේ *Kappaphycus alvarezii* and *Glacilaria edulis* සඳහා 5.46 සහ 5.60% (වියලි බර) දක්වා වූ ඉතා අඩු අගයකි. රළු මේද අන්තර්ගතය 0.26 - 1.89% (වියලි බර) ඉතා අඩු අගයකි. මෙම ජලජ ශාකවල කාබෝහයිඩ්‍රේට් සහ රළු කෙඳි අන්තර්ගතය විශාල වශයෙන් පිළිවෙලින් 2.88 සිට 40.85 % (වියලි බර) දක්වා ද, 11.71 සිට 74.59 % (වියලි බර) දක්වා ද, වෙනස් විය. *Glacilaria edulis*, *Glacilaria saliconia* and *Glacilaria sp.* කැලරි අගය පිළිවෙලින් 3119.6, 3221.8 සහ 3296.9 cal/g, විය. මෙම මිරිදිය ජලජ ශාකවල ප්‍රධාන පෝෂක වූයේ සම්පූර්ණ අළු සහ රළු කෙඳි ය. මෙම ජලජ ශාක ඒවායේ විෂ සහිත බව සහ ප්‍රති-පෝෂකභාවය නොසලකා පෝෂක සඳහා අගනා ප්‍රභවයන් ලෙස සැලකිය හැක.

වගු අංක 01. ජලජ ශාකවල ආසන්නතම සංයුතිය (%)

විශේෂය (n= 4)	තෙතමනය	අළු ^a	ප්‍රෝටීන ^a	මේද ^a	කෙඳි ^a	කාබෝහයිඩ්‍රේට් ^a
<i>Glacilaria edulis</i>	83.49 ± 0.83	12.55 ± 0.52	5.60 ± 0.11	0.26 ± 0.11	16.94 ± 0.14	10.67 ± 0.14
<i>Glacilaria saliconia</i>	42.14 ± 0.61	16.98 ± 0.37	10.48 ± 0.26	0.47 ± 0.02	26.81 ± 1.01	26.19 ± 0.57
<i>Glacilaria Sp.</i>	91.94 ± 0.19	14.54 ± 0.79	18.03 ± 0.30	0.29 ± 0.06	15.32 ± 0.65	4.18 ± 0.07
<i>Kappaphycus alvarezii</i>	24.98 ± 0.28	27.65 ± 0.16	5.46 ± 0.16	0.73 ± 0.02	11.71 ± 0.21	40.85 ± 0.31
<i>Ipomoea aquatica</i>	87.43 ± 0.22	9.65 ± 0.08	17.35 ± 0.25	1.09 ± 0.05	74.59 ± 0.12	-
<i>Aponogeton crispus</i> (මල්)	93.66 ± 0.25	6.69 ± 0.08	19.62 ± 0.06	1.89 ± 0.02	34.27 ± 0.25	2.38 ± 0.25
<i>Aponogeton crispus</i> (මුල්)	77.94 ± 0.06	2.90 ± 0.05	13.93 ± 0.10	0.49 ± 0.01	22.15 ± 0.23	13.36 ± 0.07

Salmonella

Preincubation at 95°C for 1 min

Denaturation at 95°C for 30 seconds

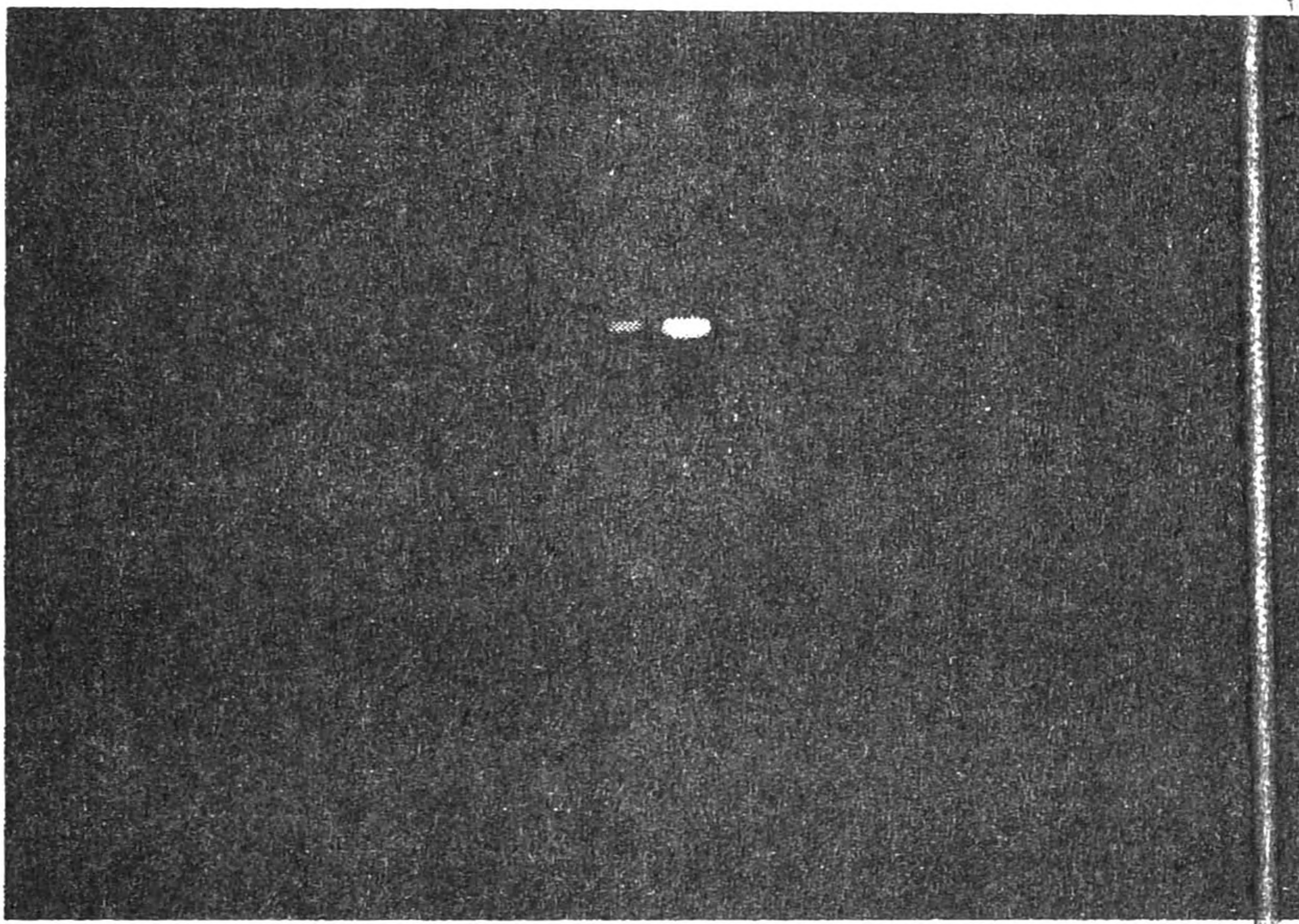
Annealing at 64°C for 30 seconds

Extension at 72°C for 30 seconds

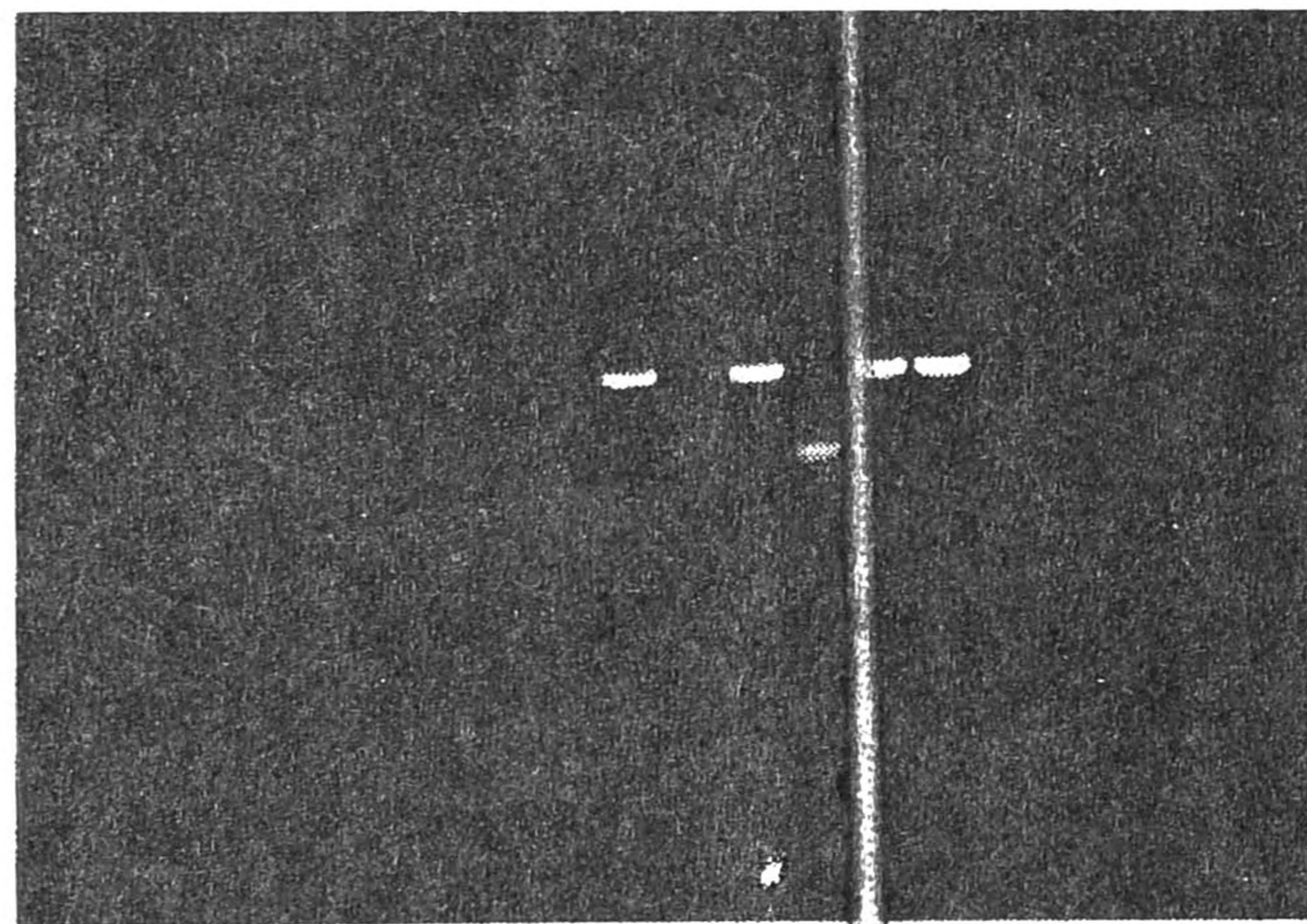
Final extension of 72°C for 4 minutes

} 35 cycles

Nine microliters of the reaction mixture was mixed with 1 µl of gel loading buffer and the mixture was resolved by electrophoresis in 2% agarose gel. The electrophoresis gel was placed centrally on the transilluminator and observed. The presence of the goal band was compared with the DNA molecular weight standard (100 bp marker). If the gene was present, a DNA band was visualized on an agarose gel.

The presence of *V. parahaemolyticus* by detection of *toxR*-gene (368bp)

The presence of *Salmonella* spp by detection of *Inva* gene (284bp)

ප්‍රගතිය :

භෞතික : 92%

මූලය : 100%

මීරිදිය මසුන් සහ තෝරා ගත් මුහුදු මසුන්ගේ සිරුරුවල බර ලෝහ නිබේද්‍යී ඇස්තමේන්තු කිරීම.

උතුරු මැද පළාතේ තෝරා ගත් මුහුදු මසුන් කෙරෙහි සහ මීරිදිය මසුන් කෙරෙහි බර ලෝහ පවති ද යන කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමට ව්‍යාපෘතිය යකස් කර ඇත.

(අ) මුහුදු මසුන් කෙරෙහි බර ලෝහ පවති ද යන්න නොයා බැලීමට කරන විශ්ලේෂණය.

ව්‍යාපෘතිය 2010 ජූනි දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ. අවසන් ප්‍රතිඵල සහ දිග - බර අතර සබඳතාවය 2010 ජූනි මාසයෙන් පසු දැක්වෙනු ඇත.

මාස 06ක විශ්ලේෂණයෙන් පසුව ඉදිරිපත් කරන නාදි කාලික ප්‍රතිඵල මෙසේ ය:

	නියැදි සංඛ්‍යාව	යාමාන්‍යය Hg (ppm)	යාමාන්‍යය Pb (ppm)	යාමාන්‍යය Cd (ppm)
Yellow fin Tuna	115	0.30	0.11	0.01
Sword fish	147	0.94	0.07	0.08
Marlin	24	0.49	0.05	0.02
Red snappers	28	0.16	0.04	0.01
Groupers	15	0.23	0.06	0.007

ලෝහ 03ක් සඳහා නියැදි 329ක් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. එනම්, Hg, Cd, Pb.

(ආ) උතුරු මැද පළාතේ මීරිදිය මසුන් කෙරෙහි පවතින බර ලෝහ සඳහා විශ්ලේෂණය.

2009 වසර සඳහා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය තෝරා ගත් අතර 2010 වසරේ දී පොළොන්නරුව තෝරා ගෙන කටයුතු අවසන් කරනු ඇත.

විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරා ගත් විශේෂ නම් නිලාපියා, වැලගොව්වා, ලුලා, හූගා සහ ජලජ ශාක විශේෂ කීපයකි.

ජලාශ 07කින් නියැදි තෝරා ගන්නා ලදී. ඒවා නම්, ආජාගනය, කලා වැව, පදවිය, තුරුවිල, විලව්විය, කරපිටකඩ සහ කුඹ්විවියන්කුලම වේ.

නියැදි Hg, Cd, Pb, Cu, Fe, Zn, Cr සහ Co සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී නියැදිකරණ වට 02ක් අවසන් ය. (එකතු කළ මුළු නියැදි සංඛ්‍යාව 135කි.) විශ්ලේෂණය තවදුරටත් සිදු වේ.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා *Holothurians* (මුහුදු කුඩාලේන්) ගේ රසායනික සංයුතිය කෙරෙහි පිරිසැකසුම බලපාන ආකාරය.

සම්ප්‍රදායික වශයෙන් මුහුදු කුඩාලේන් පිරිසැකසුමෙන් තොරව ආහාරයට ගන්නා අතර නිවර්තන සහ උපනිවර්තන රටවල විසලා නම්බා ගැනීම සිදුවේ. ශායේ වුව ද, වඩාත් වැදගත් වන නිෂ්පාදනය නම් විසලා ගත් beche-de-mer අයුරින් හඳුන්වන සිරුරු බිත්ති වේ. මුහුදු කුඩාලේන් සඳහා මෙරට පවතින ඉල්ලුම සහ එම මසුන් පිරිසැකසුමේ දී වෙනස් වන ආකාරය ප්‍රමාණවත් ලෙස අධ්‍යයනය කර නැත.

කල්පිටිය ලන්දේසි මුහුදෙන් අල්ලා ගත් *Actinopyga miliaris* සහ *Bohadschia similis* පිරිසැකසුම් කළ හා නොකළ තත්ත්වයන් හි දී ඒවායේ රසායනික සංයුතිය මෙම අධ්‍යයනයේ දී සසඳනු ලැබේ. අල්ලා ගත් නැවුම් කුඩාලේන් විවිධ ක්‍රම යොදා විශාලත්වය සහ විශේෂය අනුව පිරිසකයන ලදී. ගුදය කපා සිරුර තදින් මීරිකීමෙන් හෝ සිරුර දිගට කපා බඩවැල් ඉවත් කිරීම සිදුවේ. සියළු මුහුදු කුඩාලේන් නම්බා හිරු එළියේ විසලන ලදී. රසායන සංයුතිය, එනම් ජලය, අඳ, ප්‍රෝටීන සහ මේද මැනබැලීම පිරිසැකසුමට පෙර හා පසුව සිදුවිය.

ප්‍රතිඵල අනුව නැවුම් සිරුරු බිත්තිවල තෙතමනය, අළු, මේද, ප්‍රෝටීන සහ කාබෝහයිඩ්‍රේට් පිළිවෙලින් පැවති ආකාරය මෙසේ ය: 74.90-89.80%, 2.89-4.32%, 0.16-0.86%, 3.67-14.05% and 0.38-6.03%.

පිරිසකසන ලද *Actinopyga miliaris* සහ *Bohadschia similis* නියැදිවලින් ලද ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් 13.11% සහ 45.9% ක් විය.

විශේෂ දෙකෙහි පිළිවෙලින් තෙතමනය පිරිසැකසුමේ දී 17.81-31.1% දක්වා අඩුවීම ද, මේද සහ ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් 0.75 - 5.45% සහ 40.22 - 45.9% දක්වා වැඩිවීම ද, සිදුවිය. අළු ප්‍රමාණය ද, 19.52-32.71% දක්වා වැඩි විය.

ප්‍රගතිය : ගෞතීක : 96% මූල්‍ය : 126%

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ රසායනාගාරය සහ පරීක්ෂණ සේවා කර්මාන්තය වෙනුවෙන් ඉටුකරන පරීක්ෂණ සඳහා ISO 17025 සහතිකය ලබා ගැනීම.

නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය දියුණු කිරීම සඳහා මත්ස්‍යයන්, මුහුදු ආහාර, ජලය සහ අයිස් සඳහා සහතික කරන සේවයක් ලබා දීමට වැඩසටහන් සැලසුම් කර ඇත. පිටරට යවන මාළු, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සහ ජලය සඳහා කර්මාන්තයෙන් ලැබුණ නියැදි 1200කට අධික සංඛ්‍යාවක් පරීක්ෂා කොට ගුණාත්මකතා සහතික නිකුත් කරන ලදී. ගුණාත්මකතා පාලන රසායනාගාරය ISO 17025:2005 තත්ත්වයට උසස් කර ඇත. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ ක්ෂුද්‍ර ජෛවී ජීවකය ශ්‍රී ලංකා මණ්ඩලය විසින් විගණනය කර ඇත. අභ්‍යන්තර විගණනය සහ අවශ්‍ය සත්‍යායනයන් රසායනාගාර තාක්ෂණ කාර්යමණ්ඩලය විසින් ඉටු කරන ලදී. 2009 වර්ෂයේ ලද ආදායම 2008 වසරේ ආදායමට වඩා 42% කින් වැඩි විය.

විශ්ලේෂණය කළ නියැදි සංඛ්‍යාව : 1213

ඉපයු මුළු මුදල : රු. 4,017,580.00

නිකුත් කළ වාර්තා ගණන : 232

ප්‍රගතිය : ගෞතීක : 98% මූල්‍ය : 133%

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ රසායනාගාර තත්ත්වයෙන් උසස් කිරීම.

රසායනාගාරයේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමට සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර දැන් එය පිරිසකසනු ලැබේ. පුළුල් කිරීමට IFAD ආධාර සඳහා අනුමැතිය ලැබී ඇත. ටෙන්ඩර් පත් නැවත කැඳවිය යුතු ව ඇත. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ ක්ෂුද්‍ර ජෛවී ජීවකයේ පිළියකර කිරීම් කිපයක් සිදුවිය.

ප්‍රගතිය : ගෞතීක : 60% මූල්‍ය : 113%

පර්යේෂණ ප්‍රකාශන/ලිපි/ඉදිරිපත් කිරීම්.

1. ආරියවංශ කේ., යුජිව ඩබ්., Norrakiah Abdullah Sani and Laina Munid. 2009. ඉස්සන් (*Penaeus monodon*) රෝපණ පරිසරයේ විෂ සහිත *Vibrio parahaemolyticus* ජාන පැවැත්ම. *International Food Research Journal* 16:89-95. (<http://www.ifrj.upm.edu.my/issues.html>)
2. ජයවර්ධන ඒ.එස්.ඩී.පී.ටී.කේ, එදිරිසිංහ ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී, අහමඩ් එස්.බී.එන්, සහ සුන්දරබාරති ටී.පී, 2009. ඇතැම් තෝරාගත් ජලජ ශාකවල පෝෂක සංයුතිය: ලිපි සාරාංශ, 15 වන වාර්ෂික විද්‍යා සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංගමය.

3. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන Holothurians මත්ස්‍යයන්ගේ රසායනික සංයුතිය කෙරෙහි පිරිසැකසුම බලපාන ආකාරය.
4. කරුණාරත්න ටී.ඒ.ඩී.ඩබ්., එදිරිසිංහ ජී.එම්.ආර්.කේ.බී, ජනදාය බී.කේ.කේ. සාර් සහ සුන්දරබාරති ටී.ඒ, 2009. 15 වන වාර්ෂික විද්‍යා සැසිවාරය, ශ්‍රී ලංකා ඩිවර සහ ජලජ සම්පත් සඳහා වන සංගමය. 2009 ජූනි 19, ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ ශ්‍රවණාගාරය, කොළඹ 7.

කාර්යමණ්ඩල පුහුණුව

SLAB සහ ITI.2 ISO ගුණාත්මක පද්ධතිය ආශ්‍රිතව දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්වලට පර්යේෂණ නිලධාරීන් සහ පර්යේෂණ සහකාරවරුන් සහභාගි වී ඇත. 2009 අගෝ. 27 - 29.

වර්ෂය - 2009				
තාක්ෂණ මාරු වැඩසටහන්				
	සැලසුම් කළ දින	අරමුදල් සැපයීම/සංවිධානය	ස්ථානය	පුහුණු මාදිලිය
01	06/01/2009 7/01/2009	ICEIDA	Oddamavadi - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම සහ මසුන් පරිහරණයේ දී අනුගමනය කළ යුතු සතිපාරක්ෂක පිළිවෙත්.
02	085/01/2009 09/01/2009	ICEIDA	ආකරෙයි - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
03	05/01/2009 12/01/2009	ICEIDA	කදිරවේලි - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
04	20/01/2009 21/01/2009	ICEIDA	පානම - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
05	22/01/2009 23/01/2009	ICEIDA	පොතුච්ඡල් - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
06	24/01/2009 25/01/2009	ICEIDA	Ulle- ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
07	01/02/2009	NARA project - 11.2	මට්ටකොටුව / මහවැල	
08	09/02/2009	NARA project - 11.2	නාගානන්ඩිය - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
09	11/02/2009	NARA project - 11.2	තොටුපාල/මාරවිල - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
10	17/02/2009 20/02/2009	ICEIDA	මුතුරේ, ත්‍රිකුණාමලය - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
11	19/02/2009 20/02/2009	AIDA	කටුකඩුව - මාතර - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
12	01/03/2009 03/03/2009	ICEIDA	කන්දකුලිය - කල්පිටිය - ඩිවර සමුපකාර සමිතිය.	
13	05/03/2009 06/03/2006	CARITAS	බත්හරමුල්ල	

14	30/03/2009, 01,02,03,05,06 .08.11,16,17,1 8,19,20,21,22/ 04/2009	NARA project - 11.2	ජා- ඇල electorate (all the Samurdie divisions)	
15	12/05/2009 14/05/2009	NARA project - 11.2	මාතර - ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
16	10/06/2009 11/06/2009	NARA project - 11.2	කෝට්ටේගොඩ - ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
17	27/06/2009 28/06/2006	ICUN	මීගමුව - ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
18	03/07/2009 06/07/2009	Uthuru Wasanthaya	මන්නාරම - පලිමුණේ ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
19	16/07/2009 17/07/2009	NARA project - 11.2	මිරිස්ස - වරාය	
20	03/09/2009 04/09/2009	NARA project - 11.2	මිරිස්ස - පෙහෙරගල - ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
21	16/09/2009 19/09/2009	Uthuru Wasanthaya	සිලාපතූර - අරිප්පු - ධීවර සමූපකාර සමිතිය.	
22	25/09/2009	BOI	මීගමුව	ගුණනා පාලනය සහ බෝට්ටු මත මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම.
23	01/10/2009	BOI	බෙත්තොට	ගුණනා පාලනය සහ බෝට්ටු මත මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම.
24	02/10/2009	BOI	ගාල්ල	
25	03/10/2009 04/10/2009	JICA	කුරැසගහපදුළු - තොටුපාල	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය පරිභෝජනය සහ පිරිසැකසුමේ දී පිළිපැදිය යුතු සනීපාරක්ෂක පිළිවෙත්.
26	07/10/2009	BOI	හම්බන්තොට	ගුණනා පාලනය සහ බෝට්ටු මත මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම.
26	08/10/2009	BOI	මාතර	ගුණනා පාලනය සහ බෝට්ටු මත මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම.
28	13/10/2009	VIDATHA	Fish processing unit -	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන

	15/10/2009		NARA	පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය පරිහරණය සහ පිරිසැකසුමේ දී පිළිපැදිය යුතු සතිපාරක්පක පිළිවෙත්.
29	24/10/2009 25/10/2009	JICA	කල්පිටිය	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය පරිහරණය සහ පිරිසැකසුමේ දී පිළිපැදිය යුතු සතිපාරක්පක පිළිවෙත්.
30	20/11/2009 22/11/2009	JICA	තංගල්ල	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය පරිහරණය සහ පිරිසැකසුමේ දී පිළිපැදිය යුතු සතිපාරක්පක පිළිවෙත්.
31	19/12/2009 21/12/2009	NARA project - 11.2	පොලොන්නරුව (පැලිකන්ද)	මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය පරිහරණය සහ පිරිසැකසුමේ දී පිළිපැදිය යුතු සතිපාරක්පක පිළිවෙත්.

වඩා සහපත් පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් ගැන මාර්ගෝපදේශ ඇතුළත් පොතක් සිංහල භාෂාවෙන් සකස් කරන ලදී. පුහුණු/දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මෙහෙය වනු ලැබී ය. මත්ස්‍ය පරිහරණය, පිරිසැකසුම සහ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සකස් කිරීම ගැන, තාක්ෂණ මාරුව සඳහා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් මෙහෙයවා ඇත. ධීවරයන්, ධීවර කාන්තාවන්, තාර්මිකයන් සහ ප්‍රජා සහභාගීකරුවන් සඳහා මෙහෙයවන ලද වැඩසටහන් කීපයකි.

5.8 සමාජ ආර්ථික සහ වාණිජ පර්යේෂණ අංශය.

අංශ ප්‍රධානී : කේ.එච්.එම්.එල් අමරලාල් මහතා

ධීවරයන්ගේ සහ මවුන්ගෙන් යැපෙන්නන්ගේ ශුභ යාචනා ඇතුළු ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ සාමාජික, ආර්ථික සහ අලෙවි අධ්‍යයන ද, මත්ස්‍යයන් බෙදාහැරීමේ රටාවන් සහ ඒවා පරිහෝජනය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම ද, අංශයෙහි ප්‍රධාන කාර්යභාරයන් විය.

2009 වර්ෂයේ මෙහෙය වූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති.

- ධීවර වාර්ෂික ග්‍රන්ථය 2008.
- ධීවර ආම්පන්න අලෙවිය: ගැටළු සහ අවස්ථා.
- සමුද්‍රීය අළුත් මාළු සැපයුම් දාමයේ වෙළඳ සහභාගීකරුවන් ගැන සංයන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක්.
- ශ්‍රී ලංකා වරායවලට පැමිණෙන විදේශීය ධීවර යාත්‍රාවල ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව.

ක්‍රියාකාරකම්

ඉහත සඳහන් ව්‍යාපෘති 04 යටතේ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් අංශයේ පර්යේෂණ කාණ්ඩය විසින් ඉටු කරන ලදී.

- ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත එකතුව.
- දත්ත විශ්ලේෂණය.
- අදාළ පොත් සමාලෝචනය.
- වාර්තා ලිවීම/වාර්ෂික ප්‍රකාශන.

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	මුදල්කිරීම (රු.)	පහතින් යුතු නිලධාරී	කාල පරාසය
සමාජ ආර්ථික පැතිකඩ සහ අලෙවිය	1. ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාර්ෂික ග්‍රන්ථය - 2008 (15.1.2)	300000.00	එච්.ඩී විමලසේන මහතා	අප්‍රේල් 1
	2. ධීවර ආම්පන්න අලෙවිය: ගැටළු සහ අවස්ථා (10.1)	400000.00	කේ.එච්.එම්.එල් අමරලාල් මහතා එම්.එම්.ඒ.එස් මහීපාල මහතා	අප්‍රේල් 1
	3. සමුද්‍රීය අළුත් මාළු සැපයුම් දාමයේ වෙළඳ සහභාගීකරුවන් ගැන සංයන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් (10.2)	300000.00	එච්.ඩී විමලසේන මහතා කේ.එච්.එම්.එල් අමරලාල් මහතා	අප්‍රේල් 1
	4. ශ්‍රී ලංකා වරායවලට පැමිණෙන විදේශීය ධීවර යාත්‍රාවල ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව (10.3)	200000.00	කේ.එච්.එම්.එල් අමරලාල් මහතා එම්.එම්.ඒ.එස් මහීපාල මහතා	අප්‍රේල් 1

කාර්යසාධනය

ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාජපිකා ග්‍රන්ථය - 2008

ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාජපිකා ග්‍රන්ථය - 2008 ප්‍රකාශයට පත්කොට අවසන් ය.

ප්‍රගතිය : ගෞතික : 100% මූල්‍ය : 98%

ධීවර ආම්පන්න අලෙවිය: ගැටළු සහ අවස්ථා

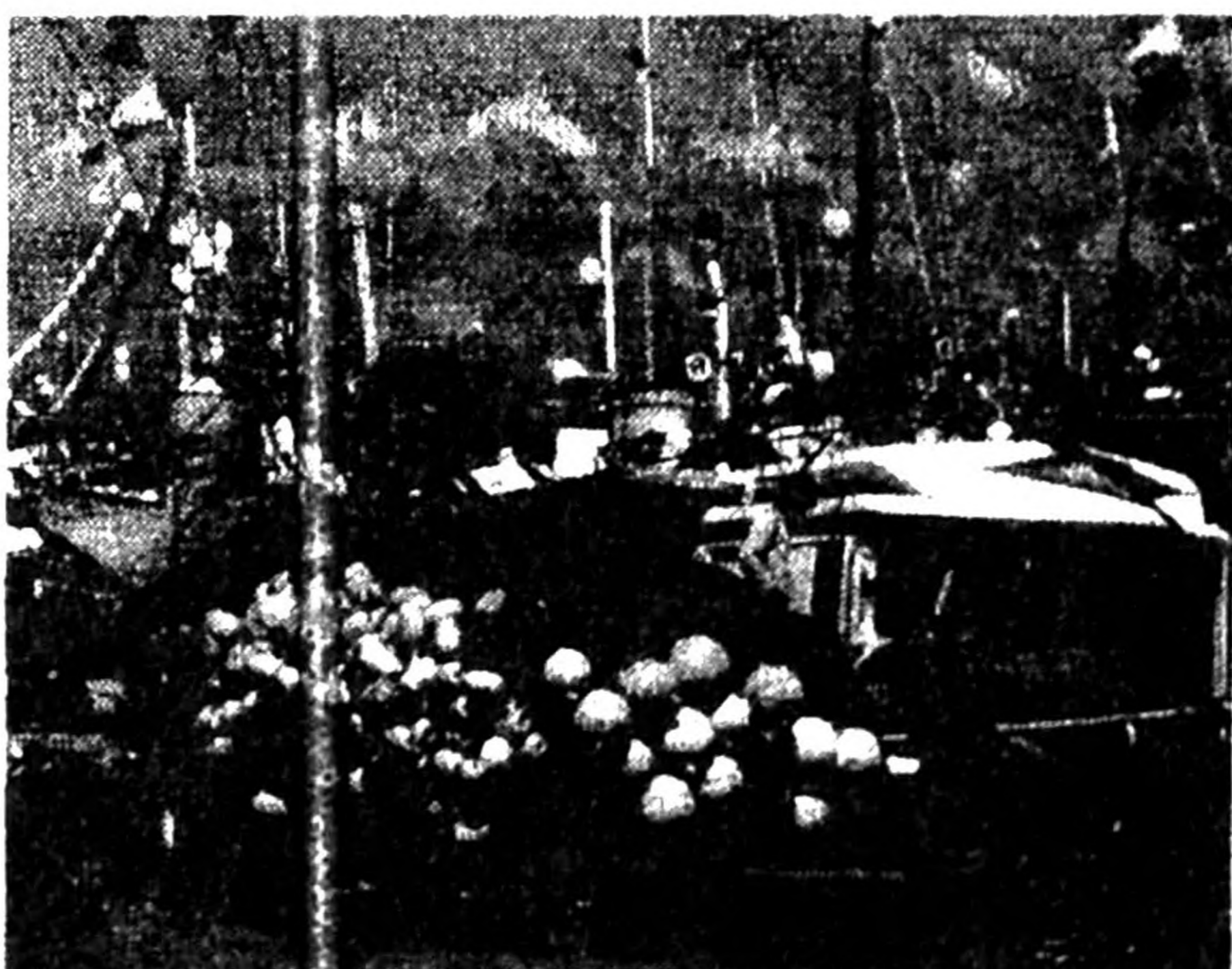
මෙම ව්‍යාපෘතිය ධීවර වරාය 05ක එනම් තංගල්ල, මිරිස්ස, බේරුවල, මීගමුව සහ කල්පිටිය ධීවර වරායවල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රධාන වශයෙන්ම ධීවර ආම්පන්න වෙත අවදානය යොමු කළ ද, බෝට්ටු ඇත්පීම සහ ධීවරයන් භාවිතා කරන තාක්ෂණික උපකරණ ද, සැලකිල්ලට ගැනීමට හැකි විය. සමීක්ෂණයේ දී බහුදින, එක්දින, මරු සහ සුළුපසු අයිතිකරුවන් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් හැටියට පිළිවිසීමට හැකි කරන ලදී. පොට 6 පාදවන දැල, මරු වැල්, පියා මැස්සා දැල් බහුදින යාත්‍රාවල සුළඟ ධීවර ආම්පන්න වේ. එක් බහු දින යාත්‍රාවක පාවෙන දැල් 30 - 50 ක් පමණ ද, කොකු 200 සිට 500 දක්වා සංඛ්‍යාවක් ද, ඇත. පියා මැස්සා දැල භාවිතා කරන්නේ දිග මරුවැල් සඳහා ඇම අල්ලා ගැනීමට ය. සිතෝර්, ජේ.බී. හිසිං සහ මල්බාර් රෝප් ජනප්‍රිය ධීවර ආම්පන්න නිෂ්පාදකයෝ වෙති. පියා මැස්සා දැල හැර අනෙක් දැල් පවත්නා කාලය අඩු. 7 - 10 පමණ වේ. සැම බහු දින යාත්‍රාවකම ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයක්, GPS සහ මාලිමා යන්ත්‍රයක් ධීවර තාක්ෂණ උපකරණ හැටියට භාවිතා කරනු ලැබේ. සමහර බහු දින යාත්‍රාවල මසුන් සොයන උපකරණය (fish finder) ඇතත් එය භාවිතා කරන්නේ කලාතුරකිනි. පිළිවිසින ලද කිසිම ධීවරයකු ධීවර කටයුතු ගැන විධිමත් පුහුණුවක් ලබා නැත. එමෙන්ම තාක්ෂණ උපකරණ භාවිතය ගැන පුහුණුවක් ලබා නැත. මාළු අල්ලන දැල සම්බන්ධයෙන් පවතින ලිස්සන ගැටය එම දැල සම්බන්ධ ප්‍රධාන ගැටළුව වේ.

එක් දින යාත්‍රාවල සුළු පරාසය දැල් භාවිතා කෙරේ. එනම් හුරුල්ලා (*Amblygaster sirm*), බෝල්ලා (*Selar crumenophthalmus*), සුඩයා (*Sardinella albeella*), භාල්මැස්සා (*Stolephourus sp*), සහ පොකිරිස්සා (*Lobser*) ආදිය වේ. Cey nor, JB fishing, Jefergy Tone සහ Corona එක්දින මසුන් මැරීමේ මෙහෙයුම්වලට ආම්පන්න සපයති. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ඉතාමත්ම ප්‍රකට වන්නේ Tone සහ Corona සපයන දැල් ය. සමහර එක් දින ධීවරයෝ කොකු 100ක් පමණ තිබෙන මරු වැල් භාවිතා කරති.

දැල් සම්බන්ධ ප්‍රධාන අසාර්ථකවීම් වන්නේ බාල ගුණාත්මකතාව සහ වර්ණය ක්‍රමයෙන් අඩුවීම යි. සමහර එක් දින ධීවරයෝ මසුන් බහුල ගැනීම සොයා ගැනීමට GPS භාවිතා කරනත් ඒවා භාවිතා කිරීම ගැන විධිමත් පුහුණුවක් ලබා නැත. එබැවින් බොහෝ ධීවරයෝ මාළු අල්ලීමට සුදුසු ගැනීම සොයා ගැනීම සඳහා GPS භාවිතය ගැන පුහුණුවක් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිය හ.

වෙරළාසන්න මසුන් මැරීම සඳහා පාරම්පරික මරු භාවිතා කරනු ලැබේ. ඉස්සන් දැල් සුඩයා සහ කුම්බලා දැල් පාරම්පරික ධීවරයන් භාවිතා කරන ප්‍රධාන ධීවර ආම්පන්න වේ. බෝට්ටු ඇත්පීම පිළියකර කරන පහසුකම් වරාය පරිශ්‍රවල ඇතත්, තාක්ෂණිකයන් අයකරන ගාස්තු ඉතා ඉහල ය.

ප්‍රගතිය : ගෞතික : 100% මූල්‍ය : 98%

ව්‍යාපෘති 10.2 අළුත් මුහුදු මාළු සැපයුම් දාමයේ වෙළඳ සහභාගීකරුවන්ගේ කාර්යයන් සසාදීමේ අධ්‍යයනය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය තංගල්ල, මීරිස්ස, බේරුවල, මීගමුව සහ කල්පිටිය ධීවර වරායවල දී මෙහෙයවන ලදී. ධීවරයන් සහ මසුන් තෝරන්නන්ගෙන් දත්ත එකතු කරන ලදී. මසුන් එකතු කරන්නන්ගේ සමාජ ආර්ථික පැතිකඩ ද විමර්ශනය කරනු ලැබී ය. ද්විතීය දත්ත වශයෙන් මත්ස්‍ය තොග මිල සහ සිල්ලුර මිල කොළඹ ප්‍රදේශයෙන් ලබා ගනු ලැබී ය. අළුත් මාළු සැපයුම් දාමයේ අනෙක් අය අභිභවා පොද්ගලික අංශය කටයුතු කර යි. සැපයුම් දාමයට ලංකා ධීවර සංස්ථාව ඉටුකරන සේවය පාරිභෝගික මට්ටමේ දී මත්ස්‍ය මිල වෙත ඉතා අඩු බලපෑමක් කර යි.

ප්‍රගතිය : ගෞතික : 100% මූල්‍ය : 98%

ශ්‍රී ලංකා වරායවලට පැමිණෙන විදේශීය ධීවර යාත්‍රාවල ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව.

1990 න් මෙපිට, ලංකා බලපොදෙයෙන් මබ්බෙහි මසුන් මරණ විදේශීය යාත්‍රාවලට ලංකා ධීවර වරායවල මත්ස්‍යයන් බැමට අවසර ඇත. විදේශීය මසුන් මරණ යාත්‍රා ශ්‍රී ලංකා ධීවර කර්මාන්තයෙහි වැදගත් වූව ද, මතභේදයට පාත්‍ර වූ විෂයකි. ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ඇතිව, ලංකා බල සීමාවෙන් එපිට මසුන් මරණ විදේශීය ධීවර යාත්‍රාවලට මෝදර ධීවර වරායේ මසුන් බැමට අවසර ඇත. මෙම වැඩ පිළිවෙල ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාරයක් හැටියට පවතින අතර, ආයෝජන මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය ආයෝජන වැඩි කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, විදේශීය යාත්‍රාවලට යම් පහසුකම් කීපයක් සලසා ඇත. විදේශීය ධීවර යාත්‍රා අංශයෙහි ප්‍රධාන හවුල්කාර ආයතනය ලංකා ධීවර සංස්ථාව වේ. පිටරට යවන සෑම මසුන් කිලෝග්‍රෑමයකටම සේවා ගාස්තුවක් වශයෙන් රු. 20 බැගින් ලංකා ධීවර සංස්ථාව අයකර යි. තව ද යම්කිසි මසුන් ප්‍රමාණයක් ලංකා ධීවර සංස්ථාව තීරණය කළ මිල අනුව 3වන ශ්‍රේණියේ මසුන් හැටියට සලකා මිලට ගෙන ඇත. 2007 වර්ෂයේ සිට ලංකා ධීවර සංස්ථාව විසින් සේවා ගාස්තු අයකර නැත. 03 ශ්‍රේණිය හැටියට ගත් මත්ස්‍ය ප්‍රමාණය වසරෙන් වසරට අඩුකර ඇත. අනෙක් අතට ලංකා ධීවර වරාය සංස්ථාව බාහු හැම මත්ස්‍ය කිලෝග්‍රෑමයකටම රුපියල බැගින් සේවා ගාස්තු අයකර ඇත. අපනයනකරුවන් මෙම ක්‍රියාදාමය නිසා ලංකා ධීවර කර්මාන්තයට සේවාවක් වන බව ප්‍රකාශ කර ඇතත්, දේශීය වෙළඳපොළෙහි මත්ස්‍ය මිල උච්චාවචනය ගැන සලකා බහු දින ධීවරයෝ මෙම අදහස ප්‍රතික්ෂේප කරති.

ධීවර වරාය පහසුකම් ලබන ප්‍රධාන ධීවර සමාගම් තමී ට්‍රොපික් සහ ග්ලෝබල් ධීවර සමාගම් වේ. 2007, 2008 සහ 2009 වර්ෂවල විදේශ ධීවර නැව් නැවැත්වීම නිසා ලද ආදායම පිළිවෙලින් රු. 8,038,844.00, රු. 4,984,118.50 සහ රු. 5,427,786.52 වේ. 2004, 2005, 2006, 2007 සහ 2008 වර්ෂවල ලංකා ධීවර සංස්ථාව මිලට ගත් මාළු ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 646, 502, 1573.2, 1031.7 සහ 661ක් වේ. 2008 වසරේ දී සජීම් සහ සුරෝපිය වෙළඳපොළට යැවූ මසුන් ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් කි.ග්‍රෑ. 528,196 සහ 3,719,930 වේ.

ප්‍රගතිය : ගෞතික : 100% මූල්‍ය : 98%

ප්‍රකාශන/වාර්තා

- මව් යාත්‍රා ක්‍රමය ගැන බහු දින ධීවරයන්ගේ අදහස්.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාතේ ඉස්සන් ගොවිතැන් ක්‍රමය තුළ රෝග පැතිර යාමේ සමාජ, ආර්ථික සහ වාණිජ බලපෑම.
- ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාර්ෂික ග්‍රන්ථය - 2008.

පුනරුත්ථාපන

- අධිකාරීන්ගේ පැවති වෙරළාශ්‍රිත ධීවර කළමනාකරණය ගැන යනි 03ක පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනකට එක නිලධාරියෙකු සහභාගී විය.
- කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සමීක්ෂණ පර්යේෂණ ක්‍රමවේද ගැන පැවති තෙමසක අර්ධ කාලීන පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනකට එක නිලධාරියෙකු සහභාගී විය.
- අධිකාරීන්ගේ පැවැත්වෙන ධීවර ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම්කරණය ගැන 06 මසක පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනකට සහභාගී වීම සඳහා එක් නිලධාරියෙකු රචිත බැහැර විය.

5.9 තොරතුරු සහ තාක්ෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ඒ.බී.ඒ.කේ ගුණරත්න මහතා

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු ඵකතුව, පිරිසැකසුම, බෙදා ගැනීම සහ ව්‍යාප්තිය උදෙසා තොරතුරු තාක්ෂණ චේදිකාවක් සියළු උනන්දුවන්ගේ සඳහා සම්පාදනය කිරීම තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයේ වගකීම යි.

පරිගණක භාවිතය වර්ධනය කිරීම, අන්තර්ජාල සේවා ලබා දීම, හැ ඟෝලය තොරතුරු පද්ධති (GIS) සම්පාදනය, දුරස්ථ සංවේදනය, මෙම අංශයේ කාර්යභාරයට ඇතුළත් ය

වර්ෂය තුළ මෙම අංශය නාරා නියෝජිතායතනය අරමුදල් සැපයූ ව්‍යාපෘති දෙකක් සහ බාහිර වශයෙන් මුදල් සපයන ලද ව්‍යාපෘති දෙකක් ක්‍රියාත්මක කළේ ය.

ව්‍යාපෘති කටයුතුවලට අමතර වශයෙන් තොරතුරු අපේක්ෂිත ඉලක්කයට වර්ෂය තුළ ලඟා විමට හැකි විය. තාක්ෂණ සේවා සැපයීමේ පිදිනෙදා මෙහෙයුම් කටයුතු ඉටු කරන ලදී.

ඉටු කළ සේවය

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කිරීම (රු. මිලියන)	වගකීම දරන නිලධාරියා	කාලය	
				සිට	දක්වා
15.3 තොරතුරු ප්‍රචාරණය සඳහා ධාරිතා වර්ධනය කිරීම.	15.3.1.1 නාරා වෙබ් අඩවිය සහ වෙනත් අන්තර්ජාල සේවා වර්ධනය සහ වඩා උසස් මට්ටමට පත් කිරීම.	2	ඒ.බී.ඒ.කේ ගුණරත්න	තවදුරටත් ඉටු වේ.	
	15.3.1.2. මාර්ග ගත ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම.	1	ඒ.බී.ඒ.කේ ගුණරත්න	2008 - 2009	

කාර්යසාධනය

නාරා වෙබ් අඩවිය සහ වෙනත් අන්තර්ජාල සේවා වර්ධනය සහ වඩා උසස් මට්ටමට පත් කිරීම.

තොරතුරු බෙදාගැනීමේ අභිමතය ඇතිව, ලෝක ව්‍යාප්ත වෙබ් අඩවියක් මගින් තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම සහ එයට අමතර වශයෙන් නාරා ආයතනයේ විද්‍යාඥයින් ඇතුළු එම ආයතනයේ කටයුතු ගැන උනන්දුවක් දක්වන අයට අන්තර්ජාල සේවා ලබා දීම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. අපේක්ෂිත ඉලක්කයට වර්ෂය තුළ ලඟා විමට හැකිවිය.

පෞද්ගලික පරිගණක පිළියකර කරන සහ තත්ත්වයෙන් උසස් කරන කාර්යමණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන පෙළේ පිළියකර කිරීම් 96ක් සිදු කරන ලදී. තව ද පරිගණක 11ක් එකලස් කරනු ලැබී ය. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහායේ ජාලයට අයත් ආයතනවල පර්යේෂණ පිරිවැය අගයන ඉන්ෆෝම් (Inform) දත්ත පදනම එම ආයතනය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබී ය.

ප්‍රගතිය: %

භෞතික: 100%

මූල්‍ය: 100%

5.10 පුස්තකාලය සහ තොරතුරු අංශය

අංශ ප්‍රධානී : මී.කේ.පී නන්දසේන මහතා (ජන. - අප්‍රේල්)

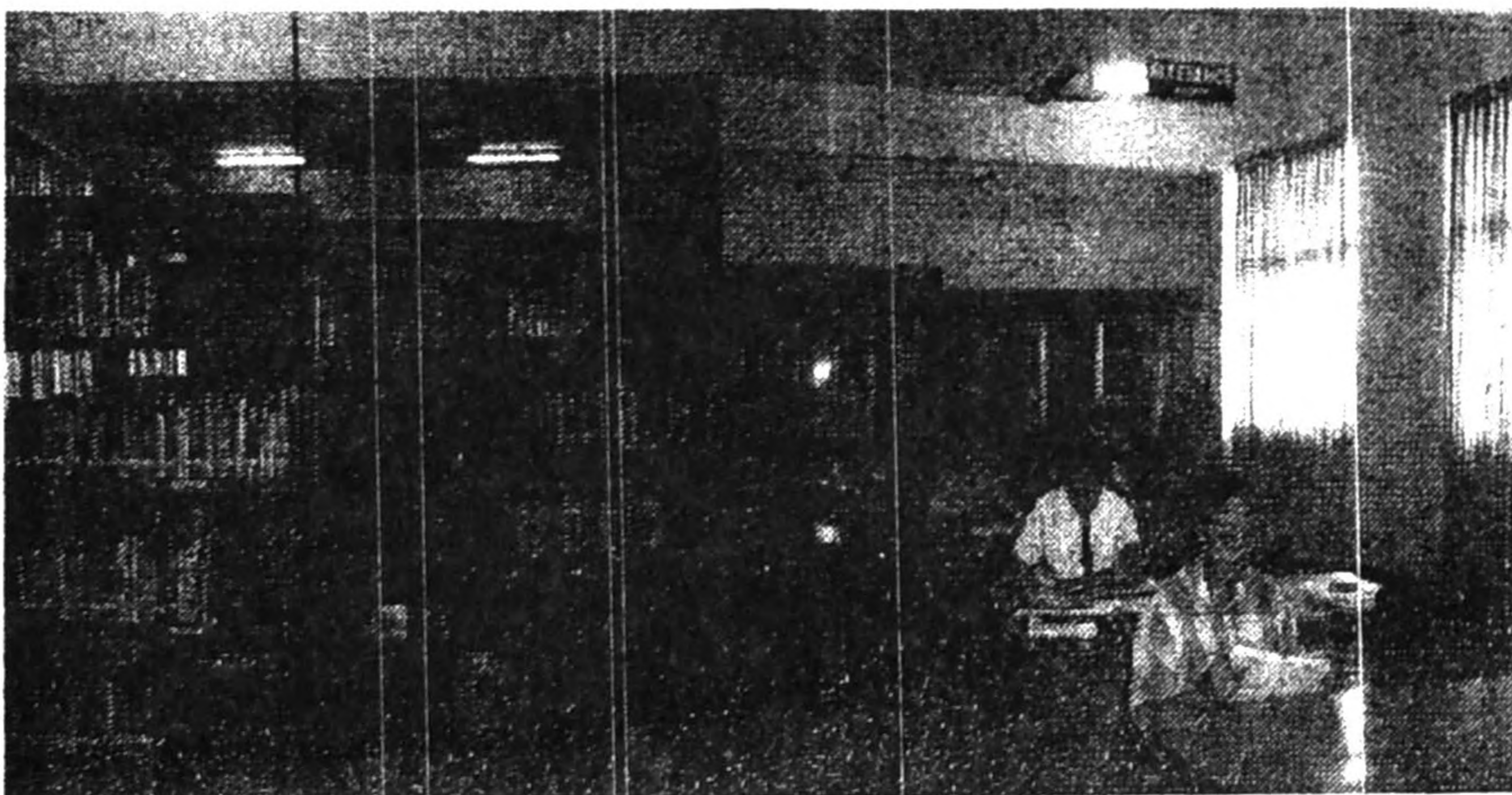
බී.ජී සුනේත්‍රා කාර්යවසම් මහත්මිය (අප්‍රේල් - දෙසැ.)

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නව තොරතුරු එකතුව කළමනාකරණය සහ කොටු හැරීම මගින් ජලජ සම්පත් අධ්‍යයනය සහ පර්යේෂණය සිදුකරන පිරිසට ප්‍රයෝජනවත් වන තොරතුරු සම්පාදනය පුස්තකාලය සහ තොරතුරු ප්‍රධාන වගකීම වේ. පුස්තකාලය විශේෂ පුස්තකාල කාණ්ඩයට අයත් ලෙස වර්ග කර ඇත. විවිධ තොරතුරු මූලාශ්‍ර උපයෝගී කොට ගෙන විද්‍යා දැනුමට සම්පවිමට විද්‍යාඥයින්ට ඉඩ සැලසීමෙන්, නව දැනුම උත්පාදනය සඳහා සහාය වීම විශේෂ පුස්තකාලයක් හැටියට මෙම පුස්තකාලයෙහි යොමුව වී ඇත.

පොත් බැහැර ගෙන යාම සහ සමුද්දේශනය, විද්‍යුත් වර්ග කෝප විමසුම, දත්ත පදනම සකස් කිරීම, ප්‍රවර්තන දැනුවත් කිරීමේ සේවා, තෝරා ගත් ප්‍රචාරන සේවා, ආයතනික සාමාජිකත්වය, පුවත්පත් කැපුම් එකතුව, ජායා පිටපත් ගැනීම සහ සකැන් කිරීම, පර්යේෂණ වාර්තා සකස් කිරීම සහ උපාධි නිබන්ධ එකතුව, තාරා ප්‍රකාශන විකිණීම සහ නැවත මුද්‍රණය, මෙම අංශයේ සේවයට ඇතුළත් විය.

දැනට තොරතුරු අංශයේ වෘත්තීය පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් දෙදෙනෙක් ඇත. තවත් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් දෙදෙනෙකුට සහ දත්ත නිවේදකවරයෙකුට (ඉංග්‍රීසි) පුරප්පාඩු ඇත. ජලදායී සේවාවන් සහ පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතුවල සාමාන්‍ය ප්‍රගතිය කාර්යමණ්ඩල ගිණය නියා අඩාල වී ඇත.

ඉටු කළ සේවා

ප්‍රායෝගික	ක්‍රියාකාරකම්	වෙන්කිරීම	වගකියන නිලධාරී	කාලය
පුස්තකාල මූලාශ්‍ර එකතුව.	පොත් සහ සඟරා එකතු කිරීම. <i>2006</i>	.85	බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා මී.කේ.පී තන්දරසේන මහතා සුනේත්‍රා ලියනාරච්චි මහත්මිය	ජන. - දෙසැ.
	පර්යේෂණ සහ වාර්තා ලිපි එකතුව.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා මී.කේ.පී තන්දරසේන මහතා	ජන. - දෙසැ.
	1.3 ප්‍රදානයන් ලබා ගැනීම.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	අප්‍රේල් - දෙසැ.
පුස්තකාල එකතුව කළමනාකරණය කිරීම.	2.1 පුස්තකාල කටයුතු සංස්කරණය කිරීම සහ යාවත්කාලීන කිරීම.	.85	බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා සුනේත්‍රා ලියනාරච්චි මහත්මිය	මැයි. - දෙසැ.
	2.2 විෂය වර්ගීකරණය සහ පුස්තකාල සම්පත් ගොනු කිරීම.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	අප්‍රේල් - දෙසැ.
	2.3 පුස්තකාල පොත් සහ සඟරා සංරක්ෂණය		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා සුනේත්‍රා ලියනාරච්චි මහත්මිය	මැයි. - දෙසැ.
3. තොරතුරු සමුදාය	3.1 ප්‍රවර්තන දැනුමක් කිරීමේ සේවා.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	අප්‍රේල් - දෙසැ.
	තෝරා ගත් ප්‍රචාරක සේවා.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	අප්‍රේල් - දෙසැ.
	දත්ත පදනමක් සහ සුවිකරණ සේවා ඇති කිරීම.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	අප්‍රේල් - දෙසැ.
	3.4 නිවැරදි සේවා. <i>2006</i>		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා සුනේත්‍රා ලියනාරච්චි මහත්මිය	අප්‍රේල් - දෙසැ.
4. තාරා සඟරා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ ප්‍රචාරක සේවා.	තාරා ප්‍රකාශන මුද්‍රණය සහ බෙදා හැරීම.		බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා සුනේත්‍රා ලියනාරච්චි මහත්මිය	ජන. - දෙසැ.
	ධීර කටයුතු සහ ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිත විද්‍යා තොරතුරු තාරා සඟරාවේ පලකිරීම.		ආචාර්ය රංජිත් එදිරිසිංහ මහතා දේශිනී හේරත් මෙහෙවිය බී.ජී.එස් කාරියවසම් මහතා	තවදුරටත් යිදුවේ.

කාර්යසාධනය

පුස්තකාල සම්පත් ලබා ගැනීම.

පොත් සහ සඟරා මිලට ද, ප්‍රදානයන් වශයෙන් ද, ලබා ගන්නා ලදී. ලබා ගත් පොත් සහ සඟරා සංඛ්‍යාවන් පහත දැක්වේ.

ලබා ගත් ක්‍රමවේදය

ලබා ගත් යොන් ප්‍රමාණය

කොළඹ අන්තර්ජාතික පොත් ප්‍රදර්ශනය

පොත් 79

ප්‍රදානයන්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

පොත් සහ ගාක්පණික වාර්තා 786.

සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ අනෙක් ආයතන

පෞද්ගලික අංශය

පොත් 36

සඟරාවලට දායක මුදල් ගෙවීම්

අරමුදල් හිඟ වීම නිසා විද්‍යා සඟරා 06ක් පමණක් මිලට ගන්නා ලදී. ලබාගත් සඟරාවල නාම ලේඛනය පහත දැක්වේ.

1. Aquaculture
2. Estuarine Coastal - Shelf Science
3. Fisheries Research
4. Journal of Aquatic Food Product Technology
5. Info fish International
6. National Geographic

පර්යේෂණ වාර්තා සහ උපාධි නිබන්ධන

නාරා පර්යේෂණ වාර්තා, පශ්චාත් උපාධි නිබන්ධන සහ පර්යේෂණ ලිපි එකතුව ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලදී. පර්යේෂණ වාර්තා 38ක් ද, පශ්චාත් උපාධි නිබන්ධන 04ක් ද, පර්යේෂණ වාර්තා 04ක් ද, එකතු කර ඇත.

ප්‍රගතිය: %

ගෞතික: 90%

මූල්‍ය: 75%

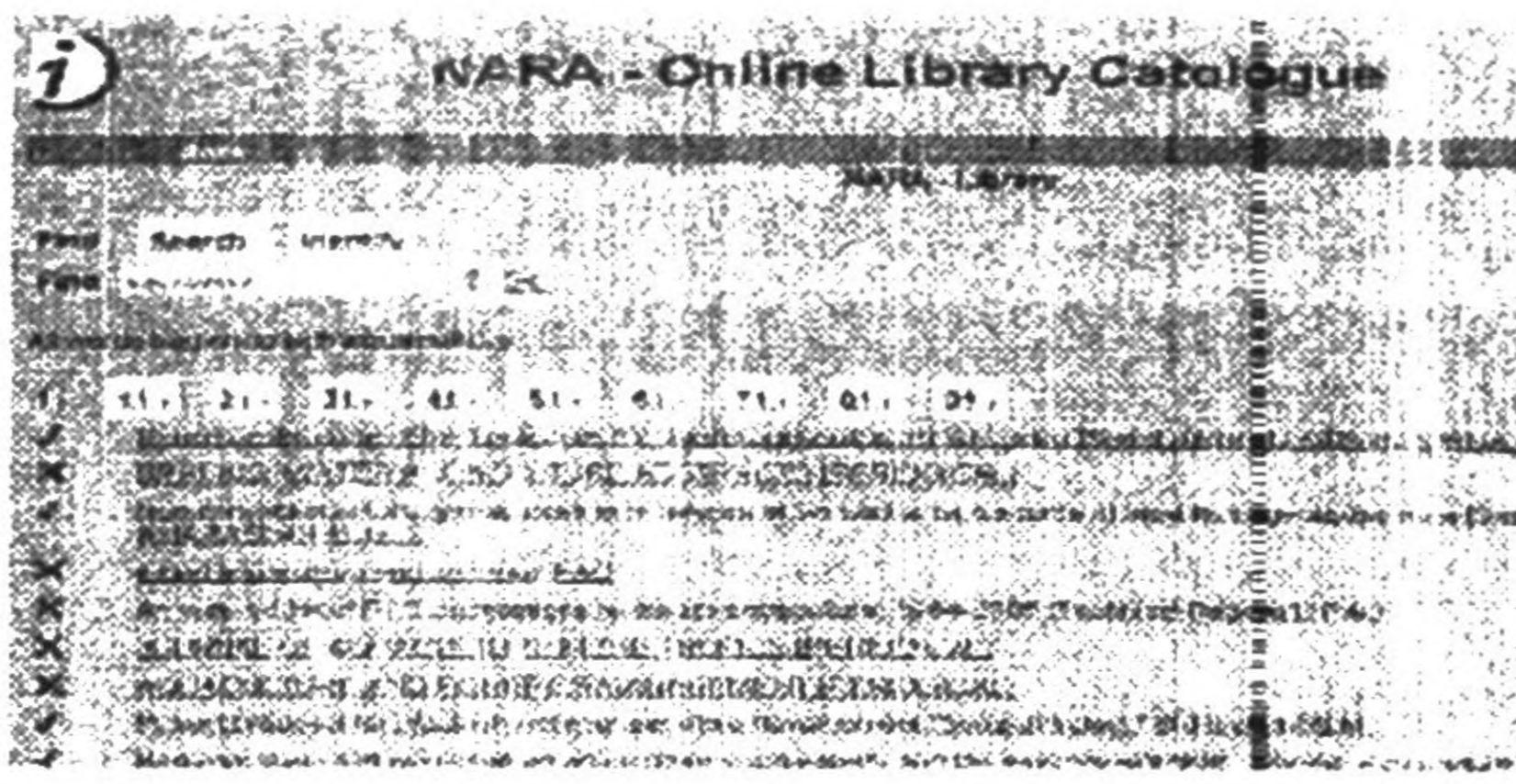
සම්පත් කළමනාකරණය.

විවෘත මහජන ප්‍රවේශ කැටලොගය පවත්වාගෙන යන ලදී. වර්ග නොකළ විෂයන් වර්ග කොට දත්ත පදනමට ඇතුළත් කරන ලදී. පුස්තකාල උපදේශන කමිටුවේ සහ උපකමිටුවේ රැස්වීම් පවත්වා පුස්තකාල දියුණුව සඳහා තීරණ ගන්නා ලදී.

ප්‍රගතිය: %

භෞතික: 50%

මූල්‍ය: -

තොරතුරු සමුද්ධරණය

සඟරා ලිපි, උපාධි නිබන්ධන, පුවත් පත් කැපුම් සහ පර්යේෂණ ලිපිවලින් තොරතුරු සමුද්ධරණය සඳහා, තොරතුරු තාක්ෂණය උපයෝගී කොට ගෙන WINISIS මෘදුකාංගවල ආධාරය ඇතිව දත්ත පදනම් 04ක් ගොඩ නගන ලදී. වසර සඳහා දත්ත නිවේශ පිලිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

දත්ත පදනමෙහි නම

දත්ත සංඛ්‍යාව

- සඟරා ලිපි සූචිය 1074
- උපාධි නිබන්ධන දත්ත පදනම 60
- පර්යේෂණ වාර්තා 148
- පුවත්පත් ලිපි සූචිය 29

විවිධ ආයතනවලින් පැමිණි උපාධි අපේක්ෂකයන් සහ විද්‍යාඥයන්ට පුස්තකාල සේවා සපයන ලදී. පුස්තකාලය භාවිතා කළ සම්පූර්ණ සංඛ්‍යාව 298කි. වෙනත් ආයතන සමග ප්‍රකාශන හුවමාරුව ද සිදු විය.

ජාතික විද්‍යා පදනම සංවිධානය කළ SCOPUS දත්ත පදනම පිලිබඳ වැඩමුළුවට පුස්තකාල පර්යේෂකයෝ සහභාගී වූහ.

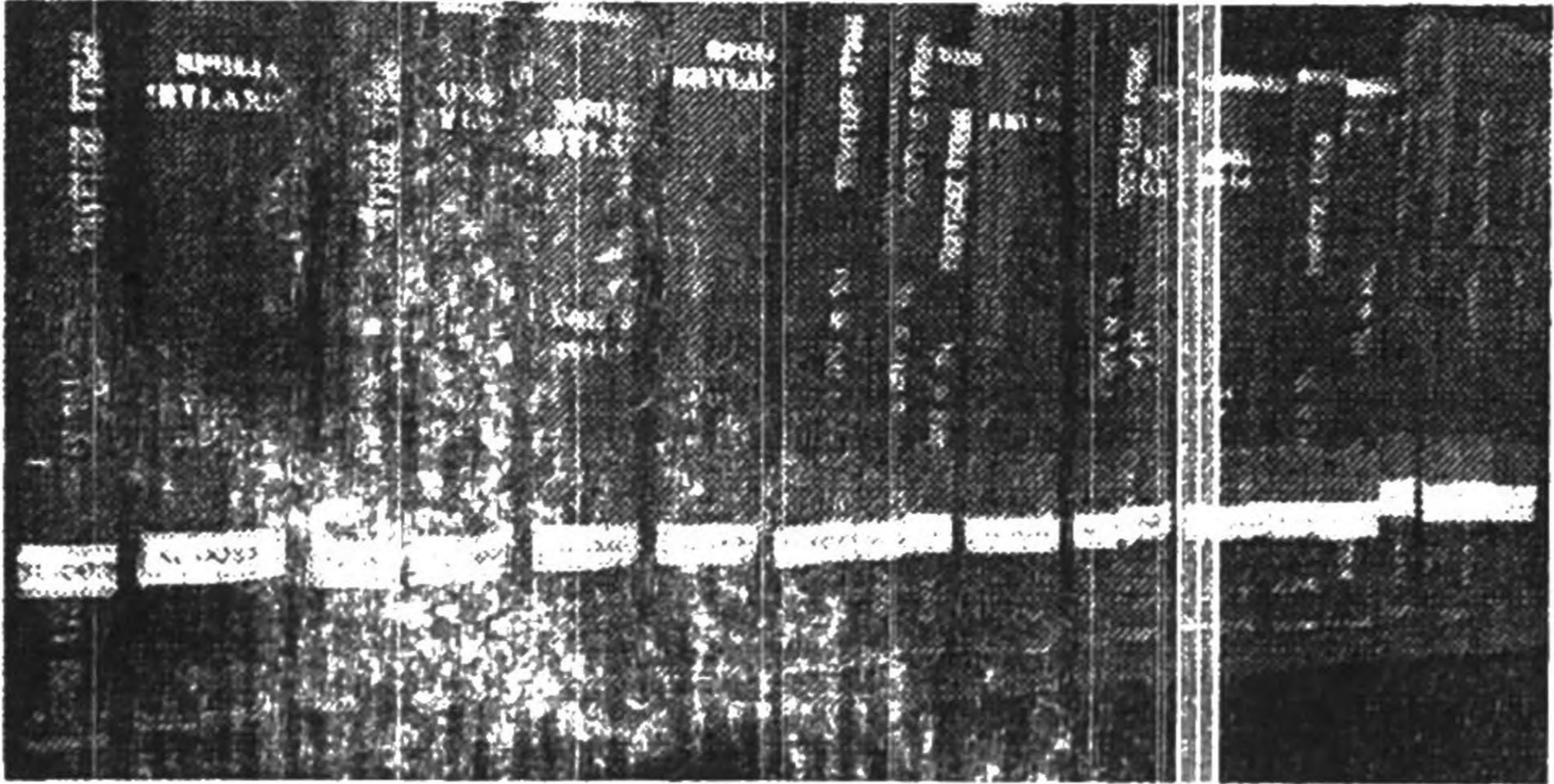
ප්‍රගතිය: %

භෞතික: 100%

මූල්‍ය: -

පුස්තකාල කළමනාකරණය

මෙම වසර තුළ පොත් 83ක් ද, සඟරා 103ක් ද, බඳින ලදී. පොත් සංරක්ෂණය සහ ආරක්ෂණය සඳහා මිල ගණන් කැඳවනු ලැබී ය.

ප්‍රගතිය: %

භෞතික: 75%

මූල්‍ය: 75%

තාරා සහරාව සහ ප්‍රචාරක සේවා

නාරා ප්‍රකාශන විකිණීම පුස්තකාලය විසින් සිදුවිය. වසර තුළ පොත් විකිණීමෙන් ලද සම්පූර්ණ ආදායම රු. 108,350 කි.

නාරා සභරාවේ 39 වන වෙළුම් පලමු ශෝධ්‍ය පත්‍රය කියවීමට අපට ගැකි විය. මෙම වෙළුම සිංහල පරිවර්තනය සඳහා බාර දෙන ලදී.

පුහුණු වැඩසටහන් සහ සහභාගී වූ වැඩමුළු

පුස්තකාලය පිලිබඳ වැඩමුළුව 2.0 - NSFNACLIS විසින් සංවිධානය කරනු ලැබී ය. වෙබ් අඩවි සැලසුම්කරණය ගැන Joomla විවෘත ප්‍රභව මෘදුකාංග - SLLAW සංවිධානය කළ වැඩමුළුව. සංවිධානය ජාතික විද්‍යා පදනම.

ප්‍රගතිය : % භෞතික : 70% මූල්‍ය : 100%

6. අනුයාත සේවා

6.1 සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ප්‍රධාන ඉංජිනේරු ඩී.ඒ. කරුණා සේන මහතා

වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය

සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය අනෙක් අංශවලට සහාය වන අංශයකි. එය සියළු සේවා තවත්තු කරන අතරම ආනයනයේ වැඩ සැලැස්ම අනුව යටිතල පහසුකම් වර්ධනය කරයි.

වර්ෂය මුළුදී අංශවල ප්‍රාග්ධන වැඩ සඳහා අනුමත මුදල ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබයි. සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශයට අනුමත වූ මුදල රුපියල් මිලියන 11කි. වසරේ දෙවන කාර්තුව ආරම්භයේ දී අරමුදල් බෙහෙවින් සීමා කළ බැවින්, සැලසුම් කළ වැඩ බොහොමයක් නාවකාලිකව අත්හිටුවීමට සිදුවිය. 2009 සැප්. මාසයේ දී නව සහාපතිවරයෙකු පත්වීමත් සමග, අංශවල වැඩ සඳහා අරමුදල් නිදහස් කිරීම ආරම්භ විය. මේ අනුව වසරේ අවසන් කාලයේ දී වැඩවල ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබුණි. මේ නිසා වසරේ සමස්ත වැඩවලින් 70%ක් පමණ ප්‍රගතියක් සිදුවිය.

වාහන සමූහය මෙහෙයුම සහ තවත්තුව මෙම අංශයට අයත් කාර්යයකි. මේ සඳහා රු.මි. 3ක් වෙන් විය. වසර තුළ හාණ්ඩ මිල දී ගැනීම ප්‍රමාද වූ නිසාත්, හතරවන කාර්තුවේ දී අරමුදල් හිඟ වූ නිසාත් ප්‍රගතිය අඩාල විය. එබැවින් ඉටු කළ යුතු වැඩවලින් 30%ක් පමණ ඊ ළඟ වසරට කල්තබන්නට සිදුවිය.

අංශයේ කාර්යමණ්ඩලය

අංශයේ කාර්යමණ්ඩලය අංශයේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට මනා දායකත්වයක් ලබා දුන්නේ ය. වසරේ කාර්යමණ්ඩලය පහත සඳහන් පරිදි විය.

ප්‍රධාන ඉංජිනේරු	01
අධිකාරී/තාක්ෂණික නිලධාරීන්	04
ලිපිකාර කාර්යමණ්ඩලය	02
පුහුණු කාර්යමණ්ඩලය	07
අර්ධ-පුහුණු කාර්යමණ්ඩලය	05
මුළු ගණන	19

වසර ගණනාවක සිට වාහන සමූහයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සහ රියදුරන්ට අදාළ පරිපාලනය, සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය යටතේ පැවතිය ද, කළමනාකරණය විසින් ඵලදායී තීරණයක් නිසා මෙම කටයුතු පරිපාලන අංශයට පැවතුණි. එබැවින් 2009 ජනවාරි සිට රියදුරන් 26 දෙනෙක් පරිපාලන අංශයට මාරු කරනු ලැබී ය. නමුත් 2009 නොවැ. මාසයේ දී වාහන අංශයේ මෙහෙයුම් සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශයට භාර දෙන ලදී. මේ අනුව මෙම අංශය වාහන සහ රියදුරන් පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ අංශවලට වෙන්කිරීම සිදු කළේ ය.

වැඩසටහන	ප්‍රායෝගික සඳහා වෙන්කළ මුදල රු. මි.	වගකියන නිලධාරී	කාලය
3.1 සිවිල් ඉදිකිරීම් :			
3.1.1 දේශාභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් අංශයේ රසායනාගාර 2ක් අවත්වැවියා කිරීම.	0.300	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	01/02/09 04/03/09
3.1.2 දේශාභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් අංශයේ රසායනාගාර දියවරණය කිරීම.	0.540	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය	04/09/09 28/11/09
3.1.3 දේශාභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් අංශයේ නීරෝධායන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම.	3.800	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය පී.එස් රණවිර මහතා	04/01/09 30/ 05/09
3.1.3 සමුද්‍රීය ජීව විද්‍යා අංශයේ මෙජව තාක්ෂණ රසායනාගාරය සුනරුත්ථාපනය කිරීම.	0.880	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	04/09/09 20/12/09
3.1.4 බෝ මළු සුනරුත්ථාපනය සහ නව බුද්ධ ප්‍රතිමාව නිසි අයුරු තැන්පත් කිරීම - ආගමික කටයුත්තකි.	0.550	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	10/10/09 25/12/09
3.1.5. කල්පිටිය කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ඉඩමේ වැඩ ඉදිකිරීම - දිග අඩි 1200 - 1 වන අදියර	1.850	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	04/01/09 20/ 12/09
3.1.6. කල්පිටිය කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ඉඩමේ වැඩ ඉදිකිරීම - දිග අඩි 1200 - 11 වන අදියර	1.850	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	04/11/09 20/ 12/09
3.2. යාන්ත්‍රික/ඉංජිනේරුමය සේවා :			
3.2.1 ඩීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ	0.140	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා	01/04/09 28/05/09

ඉල්ලීම පරිදි උම්බලකඩ සාදන නිර්මාණ 25ක් සැදීම.		ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	
3.2.2 IARD කාර්යාලය සඳහා 18,000 BTU වායු සකසනයක් ස්ථාපනය කිරීම.	0. 140	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	04/ 06/09 28/07/09
3.2.3. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයේ ගුණනා පාලන රසායනාගාරයේ LP වායු නලය පුනරුත්ථාපනය.	0.450	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා සී. උඩවත්ත මහත්මිය පී.එස් රණවිර මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	10/09/09 20/12/09
3.2.4 ප්‍රධාන රසායනාගාරය සඳහා 60000 BTU වායු සකසනයක් ස්ථාපනය කිරීම.	0. 560	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා පී.එස් රණවිර මහතා	11/10/09 28/12/09
3.2.5. කල්පිටිය කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ අමුත්තන්ගේ නිවාසයේ 18000 BTU වායු සකසනයක් ස්ථාපනය කිරීම.	0. 300	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා පී.එස් රණවිර මහතා	11/11/09 22/12/09
3.3 විද්‍යුත් ඉංජිනේරු සේවා :			
ගුණනා පාලන රසායනාගාරය සහ පුස්තකාලයට CFL අඩු බලශක්තියක් වැයවන විදුලි බුබුළු සවි කිරීම.	0 .100	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා ඩබ්.කේ රත්නපාල මහතා	01/09/09 20/11/09
දේශාභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් අංශයේ බලාගාරයෙහි 95mm පවර් කේබලයක් ස්ථාපනය කිරීම සහ විසුරුවන පුරුවක් ස්ථාපනය කිරීම.	0.450	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා	01/10/09 20/12/09
3.4. වාහන පුනරුත්ථාපනය :			
වාහන 11 යි	3.000	ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා බී.එල්.එස් විමලසිංහ මහතා (ප්‍රවාහන නිලධාරී)	02/01/09 20/11/09

වාහන කුලියට ගැනීම

වසර තුළ මගී වෑන් රථ 4ක් රියදුරන් සහ ඉන්ධන නොමැතිව පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩවල ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා යොදවන ලදී. කුලියට ගැනීමේ වියදම රු. 1,363,906.32 කි. එම වාහන පර්යේෂණ සහ ආශ්‍රිත කටයුතු සඳහා ගමන් කර ඇති සම්පූර්ණ දුර කි. මී. 100,362කි.

වර්ෂය සඳහා වියදම

	නාථා වාහන සමූහය	කුලියට ගත් වාහන 4
(අ) වාහන සුකරැත්ථාපනය (ප්‍රාග්ධන අයවැයෙන්).	4,221,969.41	
(ආ) එදිනෙදා පිලිසකර කිරීම, සර්විස් කිරීම, රක්ෂණය සහ බලපත්‍ර ගාස්තු. (පුනරාවර්තන අයවැයෙන්)	3,593,399.50	
(ඇ) වාහන කුලියට ගැනීමේ ගාස්තු.		1,363,906.32
(ඈ) ඉන්ධන පිරිවැය.	3,490,979.00	829,598.70
(ඉ) ගමන් කර ඇති සම්පූර්ණ දුර (කි.මී.)	492,632	100,362
කි.මී. 59,299,4 හි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගමන් කර ඇති දුර ප්‍රමාණය	83%	17%

(රියදුරු වැටුප, අතිකාල දීමනා, බවා සහ තවත්තු කාර්යමණ්ඩල වියදම ඇතුළත් නැත.)

මෙහෙයුම් තොටන ආදායම

චක්‍රවාහන සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය (හිඟය)

(30,039,707.27)

(23,622,338.54)

(6,417,368.73)

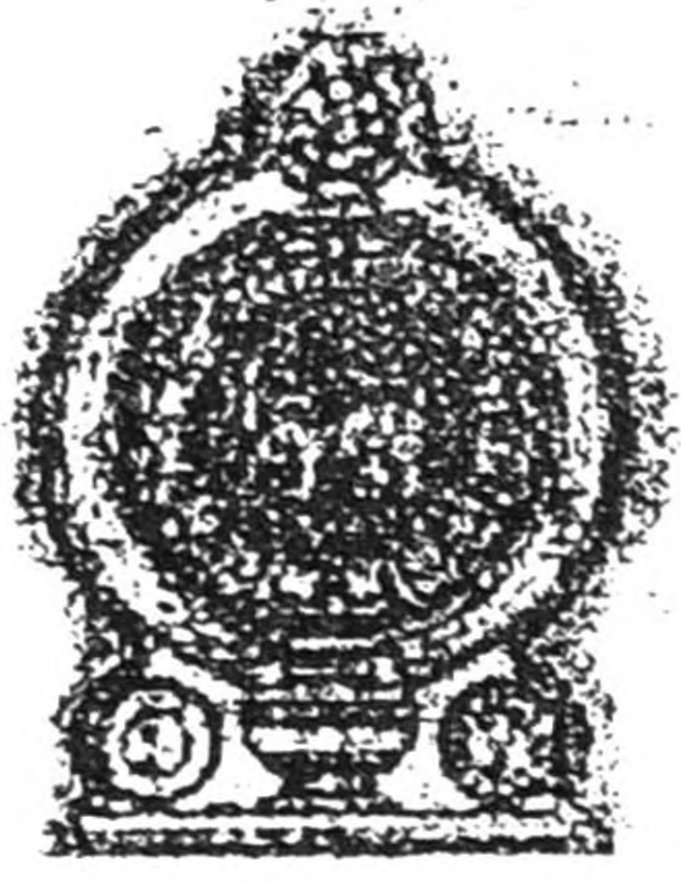
ජාතික ස්ඵල සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය

මූල්‍ය කාර්යසාධනය

වසරේ අවසන් දිනය	31.12.2009		31.12.2008		විචලනයන්
	සටහන්	102 රු. ශත	රු. ශත	රු. ශත	
මෙහෙයුම් ආදායම					
රජයේ ප්‍රදාන	16	185,017,340.47	175,628,934.14	9,388,406.33	
වෙනත් ආදායම්	17	35,856,700.60	48,312,270.96	(12,455,570.36)	
		220,874,041.07	223,941,205.10	(3,067,164.03)	
මෙහෙයුම් වියදම්					
පෞද්ගලික පඩිතඩි	18	120,623,826.06	108,816,884.58	11,806,941.48	
ගමන් වියදම් හා යැපීම් දීමනා	19	894,140.95	1,242,979.32	(348,838.37)	
සැපයුම් සහ උපයෝජිත පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය	20	1,733,442.80	1,588,634.23	144,808.57	
තඩත්තු වියදම්	21	9,598,859.56	9,882,236.53	(283,376.97)	
ගිවිසුම්ගත සේවා	22	22,674,288.90	21,168,610.36	1,505,678.54	
පර්යේෂණ (හා සංවර්ධන වියදම්	23	35,545,878.20	38,931,838.26	(3,385,960.06)	
ක්ෂය වීම සහ ක්‍රමක්ෂය වියදම්	24	69,722,245.66	73,897,311.00	(4,175,065.34)	
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	25	3,634,887.46	3,319,184.64	315,702.82	
මුළු මෙහෙයුම් වියදම්		264,427,569.59	258,847,678.92	5,579,890.67	
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් අතිරික්තය (හිඟය)		(43,553,528.52)	(34,906,473.82)	(8,647,054.70)	
මෙහෙයුම් තොටන ආදායම්/ වියදම්					
සම්පූර්ණ මෙහෙයුම් තොටන ආදායම/වියදම	26	13,513,821.25	(11,284,135.28)	2,229,685.97	
මෙහෙයුම් තොටන ආදායම					
චක්‍රවාහන සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය (හිඟය)		(30,039,707.27)	(23,622,338.54)	(6,417,368.73)	

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය
ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

	31.12.2009	31.12.2008
වසර අවසන් වූ දිනය		
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් මුදල් ප්‍රවාහය		
	රු.	රු.
සාමාන්‍ය කටයුතු වලින් අතිරික්තය (හිඟය)	(30,039,707.27)	23,622,339.00
මූල්‍ය නොවන වෙනස්වීම්		
ක්ෂය වීම	69,722,245.66	73,897,311.00
වලම්භිත වියදම් ක්‍රමක්ෂය වීම	(18,066,425.65)	(15,914,501.00)
පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම	7,934,683.23	6,734,093.00
පාරිතෝෂික ගෙවීම්	(4,520,180.00)	(3,655,716.00)
පොලිය	174,729.00	374,414.00
දේපල, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ විකණීමේදී ලාභය (අලාභය)	(114,143.50)	571,402.00
ආයෝජන ආදායම	(13,811,057.34)	(12,494,197.00)
මෙහෙයුම්	-	1,500.00
ස්ථාවර වත්කම් මාරුව සඳහා ගැලපීම්	-	59,210.00
තොග අඩුවීම	112,780.30	467,235.00
වෙළඳාම හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ වැඩිවීම (අඩුවීම)	(51,094,445.10)	(12,814,962.00)
පූර්ව ගෙවීම් වැඩිවීම (අඩුවීම)	(575,589.41)	86,639.00
ගෙවිය යුතු දෑ වැඩිවීම (අඩුවීම)	(3,907,009.34)	(16,661,416.00)
උපතිත වියදම් වැඩිවීම (අඩුවීම)	7,023,354.76	2,398,179.00
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(37,160,764.66)	
ආයෝජන කටයුතු වලින් මුදල් ප්‍රවාහය		
යන්ත්‍ර හා උපකරණ මිලට ගැනීම්	(9,639,731.03)	(25,688,613.00)
හාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා පොලිය	13,811,057.34	11,301,397.00
පර්යේෂණ යාත්‍රාව කටයුතු ආරම්භයට ලද අත්තිකාරම්	50,000,000.00	
දේපල, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ විකණීමේදී ආදායම	135,000.00	64,750.00
මුදල් යෙදවීම් වලින් ශුද්ධ මුදල් යෙදවුම	54,306,326.31	(14,322,466.00)
මූල්‍ය කටයුතු වලින් මුදල් ප්‍රවාහ		
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	12,050,701.86	19,604,179.00
ණයට ගැනීම් ආපසු ගෙවීම්	(1,795,863.00)	(1,839,852.00)
මුදල් යෙදවීම් වලින් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	10,254,838.86	17,764,327.00
මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ වල ශුද්ධ වැඩිවීම	27,400,400.51	2,868,713.00
දිනය	31.12.2009	31.12.2008
මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ		
ස්ථාවර තැන්පතු	107,244,989.28	78,441,200.00
බැංකුවේ ඇති මුදල්	9,267,143.23	10,670,532.00
	116,512,132.51	89,111,732.00

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அபிபுதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல
My No } 01/02/නාරා/ව්‍යව/09

ඔබේ අංකය
உமது இல
Your No. }

දිනය
திகதி
Date } 2010 ඔක්තෝබර් 01 දින.

සභාපති,

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ 2009 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ 2008 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1981 අංක 54 දරන ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතන පනතේ 32 (3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර නියෝජිතායතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් සහ නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13 (7) (ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තාරත්මක වාර්තාවක් 2010 මාර්තු 26 දින සභාපතිවරයා වෙත යවන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරනයේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම කළමනාකරනයේ වගකීම වේ. වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාමත්, යෝග්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරාගැනීම සහ යොදා ගැනීමත්, අවස්ථාවෝචිතව සාධාරණ ලෙස ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමත් මෙම වගකීමට ඇතුළත් වේ.

හිදහස් චතුරඥය,
කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව
දුරකථනය
தொலைபேசி } 2691151
Telephone. }

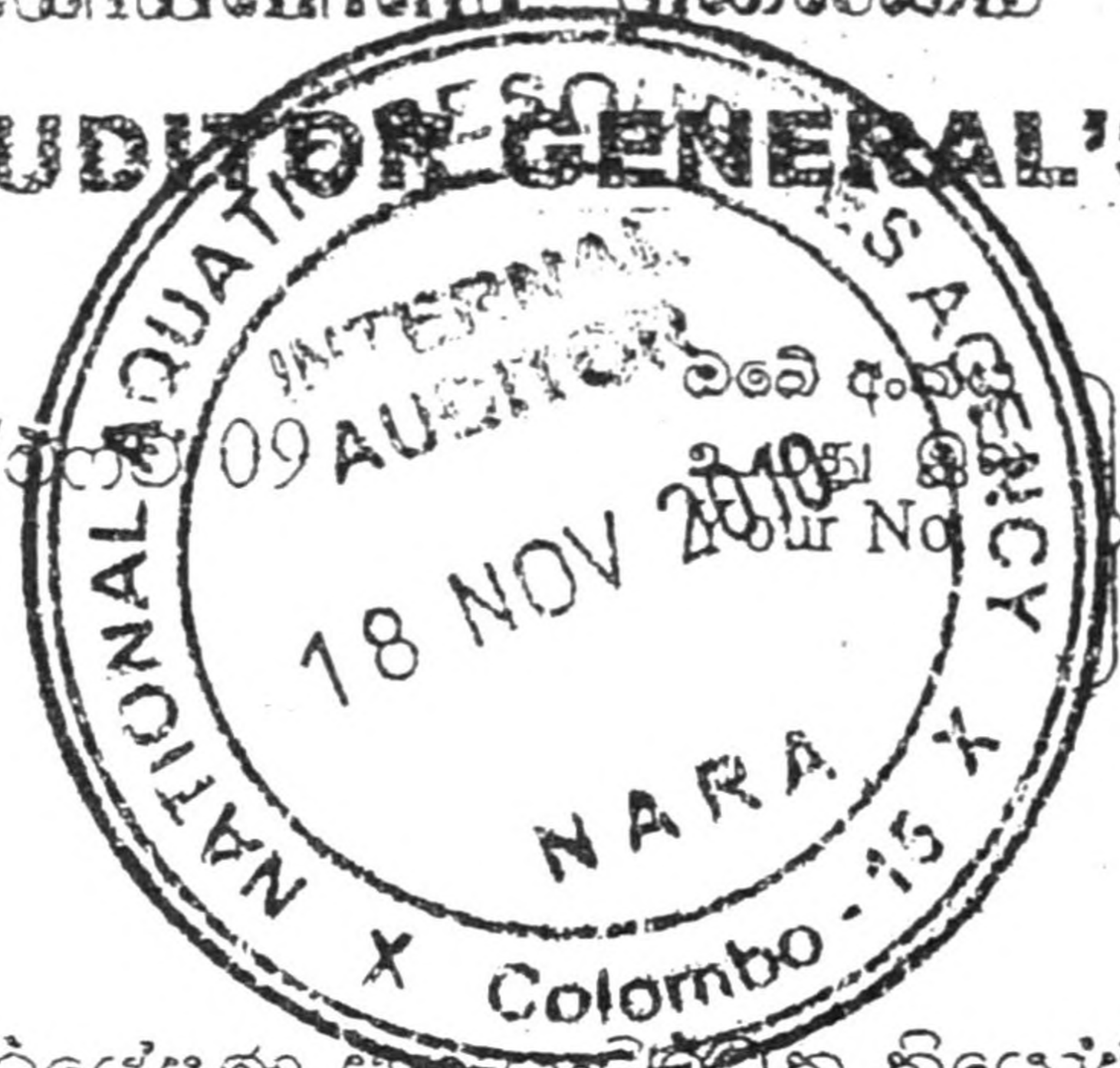
සුதந்திர சதுக்கம்,
கொழும்பு 07, இலங்கை
ලැන්ස් අංකය
பக்ஸ் இல } 269/451
Fax No. }

INDEPENDENCE SQUARE,
COLOMBO 07, SRI LANKA
ඉලෙක්ට්‍රොනික් තැපෑල
#- இமயில் } oaggov@slt.net.lk
E-mail. }

பிணக்காணிப்பறி டெபார்தமென்ருவு
கணக்காய்வாளர் கலைமை அதுபுதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

உயே அංකය
எனதுஇல
My No

அலர்/இ/நாரா/புரர்
09

දිනය
திகதி
Date

2010 டிசம்பர் 21 தே.

யதாபதி,
சாதிக சலர் சமீபத் பர்யேசன சக ச-பர்டித தியேர்தாயததய.

Miss Chumindi
Pl. file
111

1897

சாதிக சலர் சமீபத் பர்யேசன சக ச-பர்டித தியேர்தாயததய 2009 டெசம்பர் 31 தேதத்
அபிசத் பர்யே சததா ப்ர ப்ரதா சக சிசிடெப 1971 அ-க 38 டர்ச ப்ரடல் பதத 14(2)(ச)
பததநிச ப்ரகார பிணக்காணிப்பறி பார்தாபி

யபேர்தத் பார்தாபி தி சமீப ப்ரவா அரத.

பி.பி.பி.சமீபரி
ப்ரடிபலத பிணக்காணிப்பறி.

EA
Handwritten signature and date: 16/11/10

- பிபத:-
- 01. லேகதி - டிபர் தா சலர் சமீபத் அமாதயா-கய.
 - 02. லேகதி - ப்ரடல் தா த்ரத சமீபாதத அமாதயா-கய.

நிதயத் ப்ரதரதய,
கொடும் 07, ஓ லொப
ட்ரகர்தய
தெலாலபி } 2691151
Telephone.

சதந்திர சதுக்கம்,
கொடும்பு 07, இலங்கை
தல்தய அ-கய
பக்ஸ் இல } 2697431
Fax No.

INDEPENDENCE SQUARE,
COLOMBO 07, SRI LANKA
ஓலேவ்ஓதிகத் தலத
#- கோயில் } oaggov@sltnet.lk
E-mail.

29 OCT 2010

FINANCE DIVISION

1.3 විගණන විෂය පථය සහ මතය සඳහා පදනම.

මාගේ විගණන පරීක්ෂණ මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය, අදහස් දැක්වීම් සහ සොයාගැනීම්; විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ සමාලෝචනය හා ගනුදෙනුවල නියැදි පිළිබඳ තහවුරු පරීක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචනය සහ පරීක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය මට ලැබී ඇති කාර්යය මණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලා යන සීමාවන් ඇතුළත හැකි තාක් පුළුල් විගණනයක් කලහැකි වන පරිදි පිළියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාධාරණ ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව විගණනය සිදුකරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන සාක්ෂි නියැදි පදනම මත පරීක්ෂා කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී කළමණාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා වැදගත් ඇස්තමේන්තු සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. මාගේ උපරිම දැනීම සහ විශ්වාසය පරිදි විගණන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව මාගේ මතය සඳහා ප්‍රමාණවත් පදනමක් මාගේ විගණනය මගින් සපයන බව මාගේ විශ්වාසයයි. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන අන්දමට සහ මට සපයන ලද උපරිම තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් අනුව, රාතික ජලය සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය 2009 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ඇති බවත්, මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට වන බලපෑම හැර 2009 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාතික ජලය සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතුවල මූල්‍ය ප්‍රතිඵල හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය සහ සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බවත් මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන පරිදි ගිණුම් වර්ෂය නිම වී දින 60 ක් ඉකුත්වීමට පෙර අදාළ උපලේඛනද සමඟින් කෙටුම්පත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, කෙටුම්පත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2010 මාර්තු 12 දිනදීය.

2.3 ගණකාධිකරණ අඩුපාඩු

පහත කරුණු අනාවරණය විය.

- (අ) පර්යේෂණ යාත්‍රාවක් සැලසුම්කිරීම, නිෂ්පාදනය, පරීක්ෂාකිරීම, සැපයීම හා දියත් කිරීම පිළිබඳ කාර්යය සඳහා 2009 වර්ෂයේදී ගෙවන ලද රු.51,536,637 ක් ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම වත්කම් ලෙස පෙන්වා තිබුණු අතර අසාර්ථක සැපයුම්කරුවෙකු තෝරා ගැනීම හේතුවෙන් 2009 වර්ෂයේදී සිදු වී ඇති රු.3,328,260 ක මූල්‍යමය අලාභය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් හෙළිදරව්කර නොතිබුණි.
- (ආ) කල්පිරිය ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයට අයත් ඉඩම් හා රැකව ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයට අයත් ඉඩම් මෙහෙක් නාරා ආයතනයට පවරා ගැනීමක් සිදු නොකර පිළිවෙලින් රු.2,058,062 ක් හා රු.25,530,000 වූ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර තිබුණි.
- (ඇ) ත්‍රිකුණාමලය ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයට අයත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි පසුගිය කලබල කාලයේ සිට නාවික හමුදාව විසින් භුක්තිවිඳිමින් පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම මධ්‍යස්ථානයේ ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම වූ රු.6,867,600 ක් වාර්ෂිකව ක්ෂයකරමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇතත් ඉඩමේ වටිනාකම කොපමණද යන්න වත්කම් යටතේ දක්වා නොතිබුණි.

2.4 ලැබිය යුතු ණය ශේෂ

ඉදිරිපත් කරන ලද ණයගැති කාලවිශ්ලේෂණය අනුව දීර්ඝ කාලයක සිට අය නොවී පවතින එකතුව රු.2,105,812 ක් වූ ණය ශේෂ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

විස්තරය	අවුරුදු 1-2	අවුරුදු 2-3	අවුරුදු 3-4	අවුරුදු 4-5	අවුරුදු 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
ණයගැතියෝ	-	-	-	-	486,995	486,995
ව්‍යාපෘති ණයගැතියන්	-	-	415,320	-	3,680	419,000
මිලදී ගැනීමේ						
අත්තිකාරම්	-	-	-	-	6,478	6,478
යේවා අත්තිකාරම්	575,247	-	-	-	599,510	1,174,757
යේවක ණය	-	-	-	2,000	16,582	18,582
						<u>2,105,812</u>

මේ පිළිබඳව පහත නිරීක්ෂණයන් කරණු ලැබේ.

- (i) වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ණය ශේෂ වරිනාකම වූ රු.2,821,633 කින් කාල විශ්ලේෂණය ඉදිරිපත්කර තිබුණේ රු.2,105,812 කි.
- (ii) ණය පිළිබඳ ඉහත තොරතුරු අනුව මුළු ණයගැතියන්ගෙන් 39% ක් වර්ෂ 5 කට වඩා වැඩි කාලයක් ඉක්මවූ ලැබිය යුතු ශේෂ වූ අතර වරිනාකම රු. 1,113,245 විය.

2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් එම ගිණුම් විෂයයන් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය/සහෝක්ෂණය කිරීමට විගණනයේදී නොහැකි විය.

- (අ) විගණනය සඳහා ඉල්ලුම්කරන ලද වාහන ලිපිගොනු 3 ක් සහ නිෂ්කාර්ය වත්කම් අපහරණය කිරීමට අදාළ ලිපිගොනුව.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.1,835,721 ක් වැයකරන ලද කල්පිටිය මායිම් වැට් ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළ ලිපිගොනුව.

(ඇ) ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ ස්ථාවර වත්කම් වල වටිනාකම රු.1,161,824,913 ක් වූ අතර එයින් වටිනාකම රු.67,865,450 වූ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් අයිතිය,පැවැත්ම හා වටිනාකම තහවුරු කෙරෙන සමීක්ෂණ වාර්තා , විස්තරාත්මක ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණය .

(ඈ) එකතුව රු.8,262,277 ක් වූ වෙළඳ ණයගැතිකරුන් හා ව්‍යාපෘති ණයගැතිකරුවන්ගේ ශේෂ සනාථ වන සාක්ෂි .

(ඉ) 2009 වර්ෂයට අදාලව නියෝජිතයන්ගේ සභාපති වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද විගණන විමසුම් 12 ක් සඳහා 2010 ජූලි 25 දින වන විටදී පිළිතුර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.ඉදිරිපත් කර ඇති විගණන විමසුම් වල වටිනාකම රු.10,639,478 ක් විය.

2.6 නීති,රීති,රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

පහත අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

	නීති,රීති සහ රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ)	1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනත 11 (6) වගන්තිය	අදාල අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍යවරයාගේ හා මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ ලිඛිත පූර්ව අනුමැතිය නොලබා රු.100,598,900 ක් ස්ථාවර තැන්පතුවල 2009 වර්ෂයේ ආයෝජනය කර තිබුණි. එසේම රු.85,598,900 ක් වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වර්ෂය මැද මුදල් කර තිබුණි.
(ආ)	ශ්‍රී ලංකා ජ්‍යෙෂ්ඨතා සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	
(i)	මු.රෙ.1647 (ඉ) හා මු.රෙ. ii කාණ්ඩයේ vi උපලේඛණය	වාහන ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණි.
(ii)	මු.රෙ.1645 (අ) හා මු.රෙ.1647 (අ)	වාහන 21 සඳහා ලොග් සටහන් යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණි.

- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ 11 වන පරිච්ඡේදය කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් නොමැතිව ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය පත්කිරීම හා උසස් කිරීම සිදුකර තිබුණි.
- (ඇ) 1999 ඔක්තෝබර් 08 දිනැති අංක 22/99 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය 2009 වර්ෂය තුළ ඉන්ධන දීමනා ලෙස රු.56,500 ක් නිල වාහන සඳහා හිමිකම් නොලබන ලද නිලධාරියෙකු වෙත ගෙවීම්කර තිබුණි.
- (ඉ) 2007 ජනවාරි 30 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/ඩී/3/එන්ඕආර්/05 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ චක්‍රලේඛය
- (i) ix වන වගන්තිය
- (ඒ) ජාතික වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශය හා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය නොලබා අංශ ප්‍රධානි දීමනා ලෙස නිලධාරීන් 17 දෙනෙක් සඳහා 2009 වර්ෂය තුළදී රු.408,000 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (බී) ආයතනයේ රියදුරු දෙදෙනෙකුට මසකට රු.1,500 බැගින් විශේෂ දීමනාවක් 2009 වර්ෂයේ දී ගෙවා තිබුණි.
- (ii) VIII වන වගන්තිය
- (ඒ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය හා ජාතික වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යාව කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතියෙන් තොරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් හා නීති නිලධාරී තනතුරට වැටුප් බාණ්ඩයේ (එච්එම්-1-2) 3 වන පියවර වන රු.41,455 ආරම්භක වැටුප ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ගෙවීම්කර තිබුණි.

(බ) ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපති තනතුර සඳහා 2009 අප්‍රේල් මාසයේ බඳවාගත් නිලධාරීන්ගේ මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණ සේවා බාණ්ඩයෙහි තබා (එම්එම්-1-1) රු.25,640 ක ආරම්භ වැටුපක් ගෙවීම් කර තිබුණි.

(iii) V වන වගන්තිය

2007 මැයි මාසයේ පත්කර තිබූ ගණකාධිකාරී සඳහා එම්.එම්-1-1 හි 8 වන පියවර ලබාදී ආරම්භක වැටුප ලෙස රු.30,575 ක් ලබාදී තිබුණි. මෙම වගන්තියේ උපදෙස් නොපිළිපැදීම හේතුවෙන් වැඩිපුර ගෙවීම් කර තිබූ වැටුප්වල මුළු එකතුව 2009 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.159,880 ක් වන අතර සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් හා සේවක භාරකාර අරමුදල් වල එකතුව රු.23,981 ක් විය.

(උ) 2006 අප්‍රේල් 10 දිනැති අංක 28 හා 2006 අගෝස්තු 01 දිනැති අංක 28 (11) දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛ

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පූර්ව අනුමැතිය හා ජාතික අයදුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රතිපාදන ඇති බවට තහවුරුව නොලබා 2009 වර්ෂය තුළ තනතුරු 12 ක් සඳහා බඳවාගෙන වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.2,566,889 ක් සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් හා සේවක භාරකාර අරමුදල් දායක ලෙස රු.385,032 ක් ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2009 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ ආයතනයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.30,093,707 ක උනතාවයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උනතාවය රු.23,622,338 ක් වූයෙන් , මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.6,417,368 ක උනතාවයේ වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කර ඇත.

3.2 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.2.1 කළමනාකරණ ආකාරයක්ෂමතා

පහත කරුණු අනාවරණය විය.

(අ) ආයතනයේ සේවකයන් 4 දෙනෙක් හා 6 දෙනෙක් පිළිවෙලින් අඛණ්ඩව හා භාවකාලික පදනම මත බාහිර ආයතන 4 ක් වෙත මුදාහැර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ වැටුප් හා දීමනා ආයතනය විසින් ගෙවීම්කර තිබුණි.ඔවුන් නිදහස් කර තිබූ කාලපරිච්ඡේද වලට අදාලව අතිකාල දීමනා හා ගමන් වියදම් දීමනාවද ආයතනය විසින් දරා තිබුණි.ඒ අනුව ආයතනයේ ඵලදායීතාවයට හේතු නොවූ වැටුප් , දීමනා , ගමන් වියදම් සහ අතිකාල ගෙවීම් ලෙස 2009 වර්ෂය සඳහා වැයකර තිබූ මුදල රු.1,307,656 ක් විය.

(ආ) ආයතනයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට වැද්දුම්කරු තනතුරු 4 ක් ඇතුළත්ව තිබූ අතර , තඹය සේවක සංඛ්‍යාව 3 කි.මින් එක් සේවකයෙකු 2005 අප්‍රේල් 11 දින සිට වෙනත් ආයතනයකට මුදාහැර වැටුප් මෙම ආයතනය විසින් ගෙවීම්කර තිබුණි.ඒ අනුව එම සේවකයාට 2005 අප්‍රේල් 11 දින සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා ආයතනය වැයකර තිබූ මුදල රු.1,379,240 ක් විය.

(ඇ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයේ ඇතුළත් විද්‍යුත් තාක්ෂණ ශිල්පී තනතුර සඳහා අනුමත පරිපාටි අනුගමනය කිරීම වෙනුවට 2009 වර්ෂයේදී කොන්ත්‍රාත් පදනම මත මසකට රු.50,000 ක් වූ වේතනයකට සේවකයකු බඳවා ගෙන තිබුණි.මෙම තනතුරට අනුමත කර ඇති වැටුප් ක්‍රමය එම්.ඒ. 2-2 මගින් රු.14,280 වේ.මෙම බඳවා ගැනීම සඳහා කළමනාකරන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අනුමැතිය ලබා නොතිබූ අතර, 2009 වර්ෂයේදී රු.550,000 ක් වැටුප් ලෙස ගෙවා තිබුණි.ස්ථීර සේවකයෙකු අනුමත පරිපාටියට අනුව බඳවා නොගැනීම හේතුවෙන් ආයතනයට සිදු වී ඇති පාඩුව රු.392,920 කි.

(ඇ) ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ තනතුරක් සඳහා වැඩ බැලීමට ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරියෙකු 2009 වර්ෂයේ පත්කර තිබුණි. මෙම නිලධාරියාගේ පැමිණීම පිළිබඳ කිසිදු සාක්ෂියක් ආයතනය සතුව නොතිබූ නමුත් ඔහු වෙනුවෙන් ආයතනයෙන් වෙන්කල වාහනයක් සහ රියදුරෙකු ලබාදී තිබුණි. වර්ෂය තුළ ඔහුට ලබාදී තිබූ ඉන්ධන වියදම රු. 43,750 ක් වන අතර රියදුරු වැටුප් අතිකාල දීමනා හා සංයුක්ත දීමනා වල වටිනාකම රු. 138,854 කි.

(ඉ) වර්ෂ කිපයක සිට වෙළඳපල මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරව ආයතනයේ ආරක්ෂක සේවා සැපයීම ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාවෙන් ලබාගෙන තිබුණි. වෙළඳපල මිල ගණන් අභිබවා සේවා ලබාගෙන තිබූ අතර ආයතනයෙන් අවශ්‍යතාවය නොවීමට ආරක්ෂක නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් රු. 2,613,496 ක මුදලක් ගෙවීම් කර තිබුණි.

3.2.2 හඳුනාගත් පාඩු

පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සුනාමි ව්‍යවසනයෙන් විනාශයට පත් වූ සයුරි යාත්‍රාවේ අළුත්වැඩියා වෙනුවෙන් රක්ෂණ වන්දි ලෙස ලද ඇ.ඩොලර් 7565 ක මුදල ඉක්මවා ඇ.ඩොලර් 15000 ක් අළුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා ගෙවීම හේතුවෙන් රු. 780,000 ක අලාභයක් ආයතනයට දැරීමට සිදුවී තිබුණි.

(ආ) සනිපාරක්ෂක භාණ්ඩ අයිතම් 755 ක් සලකුණු කර ඇති මිලට වඩා වැඩියෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති මිල ගණන්වලට මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් ආයතනයට රු. 24,413 ක අලාභයක් දැරීමට සිදුවී තිබුණි.

(ඇ) නිවැරදි ටෙන්ඩර් පරිපාටි හා මාර්ගෝපදේශයන් පිළිනොපැදීම හේතුවෙන් ආයතනයට රු. 29,752 ක අලාභයක් දැරීමට සිදුවී තිබුණි.

(ඈ) වර්ෂ කිපයක සිට කල්පිරිය සංචාරක බංගලාව මුදල් ගෙවීමකින් තොරව නවාතැන් ලබාදුන් අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එසේ මුදල් නොගෙවා නවාතැන් පහසුකම් ලබාගත් පාර්ශවයන්ගෙන් අයවිය යුතු මුදල රු. 37,400 කි.

(ඉ) භාවිතයෙන් ඉවත්කරන ලද වාහන වෙන්දේසියේ විකිණීම සඳහා ඩේලි නිවුස් පුවත්පතේ දැන්වීම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේදී රු. 22,680 ක වියදමක් දරා තිබුණද එම වාහන වෙන්දේසියේ විකුණා නොතිබුණි.

- (ඊ) 2009 වර්ෂයේදී ලබාදෙන ලද විදේශ ගමන් අත්තිකාරම් රු.389,794 ක් ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභයෙන් කපාහැර තිබුණි. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියක්ද ලබාගෙන නොතිබුණ අතර ජනලේඛ සටහන් අනුමත කිරීමද සිදුකර නොතිබුණි.

3.2.3 වත්කම් කළමනාකරණය

ආයතනය විසින් වසර 03 ක සිට ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ධීවර අමාත්‍යාංශය සතු අංක 50 ශ්‍රී 4415 දරන ඩබල් කැබ් රථය හා ජවයි-0027 දරන කෲ කැබ් රථය මෙතෙක් ආයතනය නමට පවරා ගෙන නොතිබුණි.

3.2.4 ව්‍යාපාරික අයිතම්

3.2.4.1 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ස්වීඩන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතායතනය (SIDA) ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ආයතනය විසින් රු.1,085,947 මුදලක් ආයතනයේ පුරප්කාර වියදම් ලෙස අයකරගෙන තිබුණි.
- (ආ) ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සඳහන් නොවූ රු.270,852 ක මුදලක් නාරා ආයතනයේ නිලධාරීන් විසින් ව්‍යාපෘති උපදේශක දීමනා ලෙස ස්වීඩන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතායතනය (SIDA) ව්‍යාපෘතියෙන් ලබාගෙන තිබුණි.
- (ඇ) ස්වීඩන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතායතනය (SIDA) ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තු ගත අයවැය අනුව ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ අත්පත්කර ගැනීම වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා දී නොතිබුණු නමුත්, රු.194,783 ක වටිනාකමකින් යුත් පරිගණකයක් මිලදී ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ව්‍යාපෘතිය 2006 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් වන අතර අවසානයේදී ස්වීඩන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතායතනය (SIDA) ආයතනය වෙත ව්‍යාපෘති වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කල යුතු වුවද 2010 මාර්තු වන විටත් එම වාර්තා පිළියෙල කර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

3.2.5 අරමුණුවලට පටහැනි ගෙවීම්

ආයතනයේ පරමාර්ථවලින් බැහැරව සුභ සාධක සංගමයේ කටයුතු සඳහා වර්ෂය තුළදී රු.260,619 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

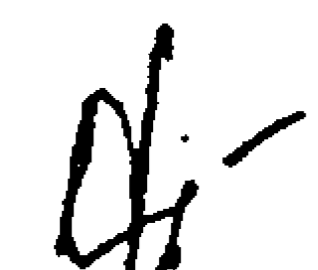
3.2.6 නිෂ්කාර්ය සම්පත්

ගිවිසුම්ගත ව්‍යාපෘති අවසන්වීමෙන් පසුව ගිවිසුම් ප්‍රකාර අතිරික්ත මුදල් ආපසු ඒ ඒ ව්‍යාපෘති ආධාර සැපයූ ආයතනවලට ප්‍රේෂණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර ස්වීඩන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතායතනය (SIDA) ආයතනය වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු රු.1,217,326 ක් වර්ෂ 04 කට අධික කාලයක සිට ආයතනය තුළ නිෂ්කාර්ය ලෙස රඳවා ගෙන තිබුණි.

04. පද්ධති සහ පාලන

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින්වර සභාවේ සභාපතිවෙත දන්වා යවන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි තවදුරටත් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- (අ) වාහන නඩත්තුව
- (ආ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (ඇ) ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්
- (ඈ) ආදායම්
- (ඉ) අත්තිකාරම්
- (ඊ) ණයගැතියෝ

 එච්. ඒ. එස්. සමරවීර
 වැඩිබලන විගණකාධිපති

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය 2009 දෙසැම්බර් මස 31 වන දිනෙත් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 14(2) (ඕ) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව පිළිබඳ ගන්නා ලද පියවරයන්.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම.

2.2.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම.

පොදු ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශයන්ට අනුකූලව ගිණුම් වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.

2.3 ගණකාධිකරණ අඩුපාඩු

- (අ) විදේශ විනිමය අනුපාතිකය වෙනස්වීම හේතුවෙන් සිදු වූ අලාභය වන රු 599,027.20 ක මුදල 2010 අවසන් ගිණුම් වාර්තා නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර ඇත. සඳහන් කර ඇති පරිදි රු 3,328,260 ක මූල්‍යමය අලාභයක් සිදු වී නොමැත.
- (ආ) කල්පිටිය කා රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලට අයත් ඉඩම් පිළිවෙලින් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ අයිතිය යටතේ පවතී. අයිතිය පවරා ගැනීම් කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- (ඇ) දැනට මෙම ඉඩම සහ ගොඩනැගිල්ලි, හමුදාව භාරයේ ඇති අතර නැවත ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. එම කටයුතු නිමවූ වහාම ඉඩමේ අයිතිය ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ.

2.4 ලැබිය යුතු ණය ශේෂ

- I මේ සම්බන්ධයෙන් පත් කළ කමිටුව විසින් සඳහන් කර ඇති අත්තිකාරම් හා ණය ශේෂයන් අය කර ගැනීමේ හැකියාවන් සලකා බලා වාර්තාවක් සපයා ඇති අතර එකී වාර්තාව පාලක මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර අවශ්‍ය ඉදිරි පියවර ගනු ලැබේ.
- II මේ සම්බන්ධයෙන් පත් කළ කමිටුව විසින් සඳහන් කර ඇති අත්තිකාරම් හා ණය ශේෂයන් අය කර ගැනීමේ හැකියාවන් සලකා බලා වාර්තාවක් සපයා ඇති අතර එකී වාර්තාව පාලක මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර අවශ්‍ය ඉදිරි පියවර ගනු ලැබේ.

2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

- (අ) විගණනය සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ගොණු අදාළ අංශ ප්‍රධානි මාර්ගයෙන් ලිඛිතව ඉල්ලීම් කර නොතිබිණි. කෙසේ වෙතත් එම ලිපි ගොණු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි වේ.
- (ආ) විගණනය සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ගොණු අදාළ අංශ ප්‍රධානි මාර්ගයෙන් ලිඛිතව ඉල්ලීම් කර නොතිබිණි. කෙසේ වෙතත් එම ලිපි ගොණු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි වේ.
- (ඇ) කල්පිටිය, ත්‍රිකුණාමලය, රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලට අදාළ අයිතිය තහවුරු කිරීමේ ලිපි ලේඛණ හැර භෞතික සත්‍යාපණ සහ වත්කම් ලේඛනයන් විගනකවරුන් වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
- (ඈ) ශේෂ තහවුරු කිරීමේ ලිපි යවා ඇතත් ඒ සඳහා නිසි ප්‍රතිචාරයක් නොමැත.
- (ඉ) එකඟ වෙමි. නියමිත කාලසීමාව තුළ පිළිතුරු සැපයීමට පියවර ගනු ලැබේ.

2.6 නීති රීති රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූලතාව නොවීම

(අ) අදාළ තැන්පත් කිරීම් පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත සිදු කර ඇත. කෙසේ වෙතත් ඉදිරියේදී භාණ්ඩාගාරයේ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

I. වාහන ලේඛණය යාවත්කාලීන කර ඇත. විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැක.

II. සියලු වාහන සඳහා ලොග් සටහන් පොත් යාවත්කාලීන කර ඇත. විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැක.

(ඇ) කාර්ය මණ්ඩලය පත් කිරීම හා උසස් කිරීම් සම්බන්ධයෙන් වූ බඳවාගැනීමේ පරිපාටිය සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත.

(ඈ) එකඟ වෙමි. මෙම ගෙවීම් දැනටමත් නවතා ඇත.

(ඉ) I. a. අංශ ප්‍රධානී දීමනාව පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත ගෙවීම් සිදු කර ඇත. මෙම දීමනා සම්බන්ධයෙන් වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

b. විශේෂ දීමනා ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

II. a. මේ සම්බන්ධයෙන් වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

b. වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

III. වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

(ඊ). වැටුප් හා සේවක කොමිෂන් සභාවෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇත. එම උපදෙස් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරනු ලැබේ.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

2009 වර්ෂයේදී 2010 වර්ෂයට සාපේක්ෂව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි උණනාවයක් පෙන්නුම් කලද ඉදිරි වර්ෂය තුළදී යහපත් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයක් ලබා කර ගැනීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට සටහන් කර ගනිමි.

3.2 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.2.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

(අ) විගණන විමසුම හා එකඟ වෙමි.
මෙම සේවකයින් 09 දෙනා විවිධ ආයතන වලට මුදාහැර ඇත්තේ එම ආයතන වල පාලන අධිකාරිය විසින් කරන ලද ලිඛිත ඉල්ලීම් වලට අනුවය. මේ බව සනාථ කිරීමට අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කල හැක.

- (ආ) විගණන විමසුම හා එකඟ වෙමි.
මෙම සේවකයා මුදාහැර ඇත්තේ එම ආයතනයේ පාලනාධිකාරිය විසින් කරන ලද ලිඛිත ඉල්ලීම් වලට අනුවය. මේ බව සනාථ කිරීමට අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කල හැක.
- (ඇ) එකඟ වෙමි. කොන්ත්‍රාත් පත්වීම් අවලංගු කර ඇත. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නීති, රීති වලට අනුව පුටත්පත් දැන්වීමක් මගින් නව බඳවා ගැනීම් සිදුකරනු ලැබේ.
- (ඈ) එකඟ වෙමි. පත්වීම අවලංගු කිරීමට කටයුතු කර ඇත. ඊයදුරු සේවා හා මෙහෙයුම් අංශයට අනුයුක්ත කර ඇත.
- (ඉ) විවෘත ටෙන්ඩර් ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කර ආරක්ෂක සේවා කටයුතු ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

3.2.2 හඳුනාගත් පාඩු

- (අ) මෙම ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට කටයුතු යොදා ඇත. එම කමිටුවේ නිර්දේශ අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.
- (ආ) ටෙන්ඩර් ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කර මිලදීගැනීමේ කටයුතු සිදු කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.
- (ඇ) මෙම කරුණු විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව වෙත යොමුකර ඇත. එම නිර්දේශයන් අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.
- (ඈ) නීතියානුකූල නොවන කටයුතු නැවැත්වීම සඳහා දැනටමත් පියවර ගෙන ඇත. තාවකාලික පියවරක් ලෙස හාහිර නවාතැන් පහසුකම් නවතා දමා ඇත.
- (ඉ) එකඟ වෙමි. මෙවැනි කටයුතු නැවත සිදුවීම වැලැක්වීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත.
- (ඊ) ප්‍රමාණවත් විස්තර වාර්තා නොමැති වීම හේතුවෙන් නිවැරදි පිලිතුරු සැපයිය නොහැක.

3.2.3 වත්කම් කළමනාකරණය

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙන් ලිඛිතව ඉල්ලීම් කිහිපයක් සිදු කර ඇතත් මේ දක්වා එම වාහන වල අයිතිය නාරා ආයතනයට පවරා නැත. මෙම කටයුතු කඩිනම් කිරීමට සටහන් කර ගනිමි.

3.2.4 ව්‍යාතිරේක අයිතම්

3.2.4.1 මතභේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙණු

- (අ) ඉදිරි ව්‍යාපෘති වලදී නිසි පරිදි කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.
- (ආ) ඉදිරි ව්‍යාපෘති වලදී නිසි පරිදි කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.
- (ඇ) ඉදිරි ව්‍යාපෘති වලදී නිසි පරිදි කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.
- (ඈ) ඉදිරි ව්‍යාපෘති වලදී නිසි පරිදි කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

3.2.5 අරමුණු වලට පටහැනි ගෙවීම්

සුභ සාධක සංගමය ආයතනයේ සේවකයින්ගෙන් සමන්විත වන අතර දක්වා ඇති අදාල සියළු ගෙවීම් ආයතනයේ සියළු දෙනාගේ සුභසිද්ධිය සඳහා දරා ඇත. ඒ අනුව එම ගෙවීම් නාරා ආයතනයේ පරමාර්ථ වලට පටහැනි ගෙවීම් ලෙස සැලකිය නොහැකිය.

3.2.6 නිෂ්කාර්ය සම්පත්

නාරා ගිණුම් පොත්පත් වලට අනුව 2009.12.31 දිනට ගෙවිය යුතු මුදල රු 192,816.96 වේ. එම මුදලද රඳවා තබාගෙන ඇත්තේ ව්‍යාපෘති වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වියදම් දැරීමටය. ඒ අනුව රු 1,217,326 ක ශේෂයක් පවතින බවට දක්වා ඇති ප්‍රකාශය පිළිගත නොහැක.

4.0 පද්ධති පාලන

විගණන වාර්තාවේ දක්වා ඇති පරිදි අවධානය යොමු කල යුතු අංශ සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමුකර එම කටයුතු නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය පද්ධති හා පාලන වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.

.....
ආචාර්ය හිරාන් බබි. ජයවර්ධන
සභාපති - නාරා

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Aquatic Resources Research and Development Agency(NARA)

1. Place of Scanning : Crow Island, Colombo 15

2. Date Scanned : ..2017...04...27.....

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : ..chamod...Lakshan.....

Signature : ....

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Chief Librarian

Name : B G Sunethra Kariyawasam

Signature : ....

Date : ..2017...04...27.....

“This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka”